بسم الله الرحمن الرحيم

ATEİZM VE DEİZM KISKACINDA GENÇLİĞİN EL FENERİ

DERLEYEN
YAVUZ KÖKTAŞ

Kitap tamamen derleme bir çalışmadır. Bu kitabın oluşmasına katkıda bulunan internet site çalışanlarının hepsinden Allah razı olsun.

İÇİNDEKİLER

1. Allah bizim cennete ve cehenneme gireceğimizi biliyorsa, neden bizi imtihan ediyor?

Sorunun önemi

Özellikle lise ve üzeri düzeydeki gençlerimizin sıklıkla sorduğu soruların başında yukarıdaki soru gelmektedir. Bu soruya cevap verme teşebbüsünde bulunmadan önce şu iki hususun göz önünde bulundurulması gerekir:

a) Bu soru aslında İslam tarihi boyunca Müslüman âlimlerin üzerinde en çok konuştuğu ve tartıştığı meselelerden birini oluşturuyor. Çünkü bu sorunun imana ilişkin pek çok meseleyle doğrudan irtibatı var. Bunların başında da kader konusu geliyor. Söz konusu kader olunca ister istemez Allah'ın ilmi, iradesi, yaratması gibi gaybî konular devreye giriyor. İşte bütün bu sebeplerle bu soruya bir çırpıda herkesi tatmin edecek bir şekilde cevap vermek o kadar kolay değil.

b) Bu soruya cevap vermeyi zorlaştıran ikinci husus ise klasik kaynaklarımızın bu konuya dair açıklamalarını insanlarımızın anlayabileceği şekilde takdim etme güçlüğü. Zira bizim klasik kitaplarımızda bu meseleye dair yazılanlar halka değil konunun uzmanlarına hitap ediyor.

Bu iki zorluğa rağmen yine de biz sorunun cevabını ele almaya çalışalım.

Allah bizi imtihan ediyor mu?

Önce şu imtihan meselesinden başlayalım. Kur'an'da Rabbimiz pek çok âyette insanları imtihan ettiğini/edeceğini açık olarak ifade etmiştir. Bunların bir kısmı şöyledir:

"O ki, hanginizin daha güzel davranacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratmıştır. O, mutlak galiptir, çok bağışlayıcıdır." (Mülk, 2)

“Andolsun ki içinizden cihad edenlerle sabredenleri bilinceye ve haberlerinizi açıklayıncaya kadar sizi imtihan edeceğiz.” (Muhammed, 31)

“İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece “İman ettik” demeleriyle bırakılıvereceklerini mi sandılar? Andolsun ki, biz onlardan öncekileri de imtihandan geçirmişizdir. Elbette Allah, doğruları bilecek, yalancıları da mutlaka bilecektir.” (Ankebut, 2-3)

“Yoksa, Allah, sizden, cihad edip Allah, peygamber ve müminlerden başkasını kendilerine sırdaş edinmeyenleri bilmeden bırakılacağınızı mı sandınız? Allah yaptıklarınızdan haberdardır.” (Tevbe, 16)

Allah’ın imtihan etmesi ne demek?

Yukarıdaki âyetlerde açık bir biçimde Allah’ın kullarını imtihan ettiğinden söz ediliyor. Dahası kimi âyetlerde “bilelim diye” şeklinde ifadeler bile yer alıyor. İnsanlar arası günlük kullanımda “imtihan / sınav” sözcüğünü duyduğumuzda bununla öğrencilerin veya bir işe girmek isteyenlerin bilgi derecesini anlamak için yapılan yoklamayı kastederiz. Yani imtihan yapan şahıs (öğretmen) veya kuruluş (iş yeri, eğitim kurumları) bu imtihan öncesinde kişinin nasıl bir performans sergileyeceği, neyi bilip neyi bilmediği konusunda bir bilgi sahibi değildir. İmtihan sonucunda kişinin bilgi ve beceri seviyesi hem kendisi hem de bu imtihanı yapan kişi ya da kurum tarafından anlaşılacaktır. Peki Allah acaba gerçekten kulların durumunu öğrenmek için mi imtihan yapıyor? Kesinlikle hayır!

Allah her şeyi zaten biliyor!

Kullarını yoktan yaratan Allah onların geçmiş ve geleceğini, açığa vurduklarını ve gizlediklerini zaten bilmektedir. Nitekim Rabbimiz bu konuda şöyle buyurur:

“Sözünüzü ister açıktan söyleyin ister [içinizde] gizleyin [fark etmez]. O, göğüslerdekinin özünü [insanın aklından ve kalbinden geçenleri] bilir. Hiç yaratan bilmez mi? O, en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyden haberdardır.” (Mülk, 13-14)

“Gaybın anahtarları Allah’ın yanındadır; onları O’ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde ne varsa bilir; O’nun ilmi dışında bir yaprak bile düşmez. O yerin karanlıkları içindeki tek bir taneyi dahi bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır.” (En’am, 59)

“Göklerde ve yerde zerre miktarı bir şey bile O’ndan gizli kalmaz. Bundan daha küçük ve daha büyüğü de şüphesiz, apaçık kitaptadır (yazılıdır).” (Sebe, 3)

“Yeryüzünde vuku bulan ve sizin başınıza gelen herhangi bir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce, bir kitapta yazılmış olmasın. Şüphesiz bu, Allah’a göre kolaydır.” (Hadid, 22)

“Allah, yedi kat göğü ve yerden bir o kadarını yaratandır. Ferman bunlar arasından inip durmaktadır ki, böylece Allah’ın her şeye kadir olduğunu ve her şeyi ilmiyle kuşattığını bilesiniz.” (Talak, 12)

“O, [kullarının] önlerindekini ve arkalarındakini bilir.” (Bakara, 256)

Madem biliyor, niçin imtihan ediyor?

Yukarıdaki âyetler açık bir biçimde Rabbimizin her şeyi ezeli ilmiyle bildiğini, O’nun öğrenen bir varlık olmadığını, O’nun için “sürpriz” söz konusu olmadığını açık bir biçimde ortaya koyuyor. O halde şu soruyu soralım:

Bir tarafta Allah’ın imtihan yaptığını belirten âyetler, diğer yanda da O’nun her şeyi zaten bildiğini gösteren âyetler var. Bu bir çelişki değil midir?

Kur’an’ın anlaşılmasına ilişkin önemli bir kural:

Kur’an âyetlerinin yorumlanmasında tefsir âlimlerimizin belirttiği şu kuralı dâima göz önünde bulundurmak gerekir. “Kur’an’da ilk bakışta farklı şekillerde anlaşılmaya müsait olan yahut yeterince açık olmayan âyetler (müteşâbih), anlamı açık ve net olan âyetlere (muhkem) göre yorumlanmalıdır.” Bu kuraldan hareket eden âlimlerimiz “imtihan” ilgili âyetleri iki farklı şekilde yorumlamışlardır.

Allah “imtihan” sözcüğünü kendisi açısından değil kullar açısından kullanıyor.

Allah, sonsuz bilgisiyle her şeyi bildiği halde kullarına sanki onları imtihan ediyormuş gibi imtihan eden kimsenin muamelede bulunması gibi muamelede bulunur. Burada bir tarafta ilmi sonsuz olan, her şeyi bilen bir Allah diğer tarafta geleceği ve gaybı bilmeyen kul bulunmaktadır. Meseleye kul cephesinden bakıldığında gelecek zaman tamamen meçhuldür, o halde onun açısından bakıldığında sonucu bilinmeyen bir imtihan söz konusudur. İşte Allah kulları, onların kendi bulunduğu ilmî ve psikolojik hal açısından değerlendirerek kendilerine yaptığı muameleye “imtihan” adını vermiştir. Nitekim Kur’an’da Allah başka bazı konularda da kullara onların yapıp etmeleri cinsinden fiillerle muKa’belede bulunmuştur. Öyleyse “Allah kullarını imtihan ediyor” ifadesini dünyada bir öğretmenin öğrencisini imtihan etmesine kıyaslamak kesinlikle yanlıştır. Çünkü bir öğretmen öğrencisinin imtihandan ne not alacağını bilemez, sadece tahmin eder. Tahmininde haklı da çıkabilir, yanılabilir de. Oysa Allah tahmin etmez, yanılmaz.

Allah, ezelde bildiği şeylerin dış dünyaya yansımasına “imtihan” adını veriyor.

Allah zamandan ve mekândan münezzehtir. O’nun için “geçmiş”, “şimdi” ve “gelecek” birdir. Ancak kullar açısından zaman söz konusudur. Her ne kadar Allah’ın bilgisi ezeli olsa da bu bilginin varlıkla ve olaylarla ilişkisi “bizim açımızdan”

değerlendirildiğinde Allah’ın bir şeyi bilmesinin iki boyutu ortaya çıkmaktadır:

1. Allah’ın bir şeyi dış dünyada meydana gelmeden önce bilmesi.

2. Allah’ın bir şeyi meydana geldikten sonra realiteye dönüşmüş haliyle bilmesi.

Mesela siz doğmadan önce Rabbimiz ezelde sizi yaratacağını ve sizin o gün doğacağınızı bilir. Bu, bir şeyin var olmasından önceki ön bilgidir. Sizin günü ve vakti gelince doğmanız durumunda Allah’ın bunu bilmesi bir şeyi olduktan sonraki haliyle bilmesidir. Şu halde aslında varlık, Allah’ın ezelî ilminde bir bilgi halinde mevcutken zaman gelip yaratılıyor, pratiğe dökülüyor ve Allah, o varlığı ezelde bilgi halinde bildiği gibi, sonradan yaratıp pratiğe dökünce de gerçek-realite haliyle bilmiş oluyor.

İşte Allah’ın “bilelim diye imtihan ediyoruz” ifadesi şu anlama gelir: “Ezelde zaten ön bilgi halinde bildiğimiz şeyin, bilfiil realiteye döküldükten sonra gerçeğe dönüşmüş haliyle de bilelim diye sizi imtihandan geçiriyoruz.”

Allah için “sürpriz” ve “sonradan öğrenme” diye bir şey olmaz!

İster ilk yorumu isterse ikinci yorumu kabul edelim, netice itibarıyla Allah açısından “sürpriz bir bilgi”, “bir şeyi sonradan öğrenme”, “bilgisiz iken bilgili hale gelme” diye bir durum söz konusu değil. O halde Allah, bilmediği bir şeyi öğrenmek için kullarını imtihan etmiyor. Ezeli bilgisinde bildiği şeyleri realiteye döküyor, pratiğe geçiriyor. Klasik tabiriyle “kader, kazaya dönüşüyor.”

Öyleyse biz imtihandan geçmiyor muyuz?

“İmtihan” meselesine biz kullar açısından baktığımızda bu kelimenin bizim hakkımızda kullanılması yüzde yüz doğru. Yani biz, sonucunu bilmediğimiz bir imtihandan geçiyoruz, dünya da bir imtihan alanı. Ama Allah açısından bakıldığında

bilinmeyen bir şeyin öğrenilmesi için kulların imtihan edilmesi söz konusu değil. Bilinen bir şeyin pratiğe dökülmesi söz konusu.

Her şey baştan belli iken yaratmanın anlamı ne?

Rabbimiz Kur'an'da kâinatın yaratılış sebebi ile ilgili olarak önce yanlış anlayışları ortadan kaldırıp sonra doğru cevabı ortaya koyuyor. Biz de önce kâinatın yaratılış sebebinin ne olmadığı üzerinden hareket edip sonra ne olduğunu ortaya koymaya çalışacağız.

Allah kâinatı, ihtiyacı bulunduğu için yaratmamıştır.

Biz insanlar, ihtiyaç duyduğumuz şeyleri yapar ve üretiriz. Mesela ekmeği yemek için, elbiseyi giymek için üretiriz. Evleri içinde yaşamak için yaparız. Oysa Allah hiçbir şeye muhtaç olmayan, her şeyin kendisine muhtaç olduğu varlıktır. (es-Samed).

Rabbimiz, Kur'an'da kâinata ve içindeki hiçbir varlığa ihtiyacı bulunmadığını defaatle belirtmiştir. (Âl-i İmran, 97; Hicr, 70; Ankebut, 6)

Allah kâinatı "oyun ve eğlence olsun diye yaratmamıştır.

Biz insanlar, bazı şeyleri ihtiyacımız olduğundan değil sırf hoşça vakit geçirmek, can sıkıntısından kurtulmak için yaparız. Mesela müzik dinler, resim yapar, gezintiye çıkarız. Buna ihtiyacımız olduğu için değil iyi vakit geçirmek için bunu yaparız. Oysa oyun ve eğlence edinmek Rabbimizin münezzeh olduğu bir durumdur. Bu, canı sıkılan ve can sıkıntısını geçirmek için bir şeylerle oyalanmaya ihtiyaç duyan insanların özelliğidir.

Rabbimiz kâinatı fantastik bir sebeple, hoşça vakit geçirmek için yaratmadığını, bu kâinatı yaratmasının haklı bir sebebinin bulunduğu şu şekilde belirtmektedir:

"Biz gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları, oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık. Onları sadece gerçek bir sebeple yarattık. Fakat onların çoğu bilmiyorlar." (Duhân, 38-39)

Allah kâinatı amaçsız ve sebepsiz yere [abes olarak] yaratmamıştır.

Biz insanlar bazen amaçsız ve sebepsiz işler yaparız. Bu yaptıklarımız bir ihtiyaçtan kaynaklanmadığı gibi bize hoşça vakit geçirme fırsatı da sunmaz. Şuursuz ve bilinçsizce, sırf iş olsun diye işler yaparız. Allah, yaptığı her şeyi yerli yerince yapan, yaptığı şeylerde nice hikmetler bulunan el-Hakîm'dir. O'nun hiçbir fiili hikmetsiz değildir.

Rabbimiz, kâinatın boşu boşuna yaratıldığı fikrinin kâfirler tarafından sahip olunan bir fikir olduğunu belirterek şöyle buyurmuştur:

"Göğü, yeri ve ikisi arasındakileri biz boş yere yaratmadık. Bu, inkâr edenlerin zannıdır. Vay o inkâr edenlerin ateşteki haline!" (Sad, 27)

Rabbimiz, bir başka âyetinde insanlara hitap ederek onların yaratılışının amaçsız, sebepsiz [abes] olmadığını şu şekilde belirtmektedir:

"Yoksa sizi boşu boşuna [amaçsız ve sebepsiz olarak abes yere] yarattığımızı mı sandınız?" (Müminûn, 115)

Kâinatın yaratılmasının haklı bir gerekçesi vardır.

Rabbimiz Kur'an'ın pek çok âyetinde kâinatı yaratmasının hak ile olduğunu belirtir. Bu, kâinatın boş yere ve sebepsiz olmadığının olumlu ifade ile pekiştirilmesidir. Bu konu ile ilgili âyetlerin bir kısmı şu şekildedir:

"Allah, gökleri ve yeri hak olarak (yerli yerince) yarattı. Şüphesiz bunda, iman edenler için (Allah'ın varlık ve kudretine) bir nişâne bulunmaktadır." (Ankebut, 44)

"Allah'ın gökleri ve yeri hak ile yarattığını görmedin mi? O dilerse sizi ortadan kaldırıp yepyeni bir halk getirir." (İbrahim, 19)

"Allah, gökleri ve yeri yerli yerince yaratmıştır. Böylece herkes kazancına göre karşılık görür. Onlara haksızlık edilmez." (Câsiye, 22)

Kâinatın yaratılış sebebi Allah'ın İlahlık ve Rabliğini göstermeyi dilemesidir.

Kâinatın yaratılışının temel sebebi yaratılan varlıkların Allah'ı yüceltmeleri, kulluklarını göstermeleri, Rabbimizin de onlara karşı ilahlığını ve rabliğini göstermesidir:

Kur'an, insan dışında yaratılmış olan yerdeki ve gökteki bütün varlıkların Allah'a boyun eğdiğini, secde ettiğini, onu tenzih ettiğini belirtir. Bu âyetlerin bir kısmı şöyledir:

"Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes O'nu tesbih eder. O'nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tesbihini anlamazsınız. O, halîmdir, bağışlayıcıdır." (İsra, 44)

"Göklerde bulunanlar, yerdeki canlılar ve bütün melekler, büyüklük taslamadan Allah'a secde ederler." (Nahl, 49)

"Göklerde ve yerde bulunan her şey Allah'ı tesbih etmektedir. O, azîzdir, hakîmdir." (Hadid, 1; Haşr, 1; Saf, 1)

Kur'an, akıl, irade ve nefis sahibi varlıklar olan cinler ve insanların da kulluk sebebiyle yaratıldığını şu şekilde belirtir:

"Ben, cinleri ve insanları bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zâriyat, 56)

Allah'ın ibadete ihtiyacı mı vardı?

Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Hiçbir varlık Allah'ı zikretmese, tesbih ve tenzih etmese de Allah zâtı itibarıyla övgüye layıktır. O'nun övgüye layık olması, kendisini öven birilerinin bulunmasına bağlı değildir.

Bu soru başka bir soruyu gündeme getirir: O halde madem ki ibadet edilmeye, yüceltilmeye ihtiyacı yok öyleyse hiçbir varlığı yaratmasaydı!

Burada hemen şu âyetler gündeme gelir: "O, dilediğini yapar." (Hûd, 107; Burûc, 16). "O'na yaptığı bir şeyden dolayı ["niçin böyle yaptı?"] diye soru sorulamaz. Ancak [O'nun tarafından insanlara, "niçin böyle yaptınız?" diye] sorulacaktır." (Enbiyâ, 23)

Sonuç Kadere Çıkıyor

Sonuç yine kadere çıkıyor:

Rabbimiz ezeli ilmiyle bildiği, ezeli iradesiyle dileyip tercih ettiği şeyleri yaratma sıfatıyla yaratıp varlık âlemine çıkardı. Bizim açımızdan bakıldığında ortada tam bir imtihan var. Hiçbir şey belli değil. Bize seçme hakkı verilmiş, irade verilmiş. Hiçbir şey zorla yaptırılmıyor, her şeyi biz yapıyoruz. Ama meseleye Allah açısından bakıldığında o her şeyi biliyor, bildiklerini yaratarak pratiğe döküyor. Varlıklar onun ezelî ilminden varlık âlemine çıkarken O'nun irade, kudret, tekvin gibi bütün sıfatları da tecelli ediyor.

Bütün bu tecelliler ve -kullar açısından bakıldığında- imtihanlar sonucunda Rabbimiz başta Hz. Muhammed (s.a.v.) ve diğer peygamberler, Allah dostları, şehitler ve sâlih müminler olmak üzere kendine ebedî dostlar ediniyor. Onları ebedî nimetlerine gark ederek kendi güzelliğini ve cemalini gösteriyor. Bunu onlara doğrudan ve hazır bir şekilde vermiyor da onlar açısından bir imtihan sonucu veriyor. İşte kullar açısından imtihanın en büyük kazanımı bu! Bu imtihan sonucunda kaybeden, cehennemlik olan, ebedî azaba dûçar olanlar ise bunu tamamen kendi tercih ve seçimleri ile hak ediyorlar. Allah onları tercihlerini bu şekilde kullanmaya kesinlikle zorlamıyor. Dolayısıyla hiçbir haksızlık ve adaletsizlik söz konusu değil.

Bu açıklamalarda doğru bir husus varsa Rabbimizin lütfundandır. Yanlış bir şey varsa o da bizim nefsimiz ve şeytandandır, Rabbimiz bundan münezzehtir. Her şeyin en doğrusunu Rabbimiz bilir.

“Rabbimiz, Senin bize öğrettiğinden başka bizim bir ilmimiz yoktur. Şüphesiz ki her şeyi bilen ve her şeyi hikmetli bir şekilde yapan ancak Sensin.” (Bakara, 32)[1]

---

1 Bk. https://gencdergisi.com/12775-allah-bizim-cennete-ve-cehenneme-girecegimizi-biliyorsa-neden-bizi-imtihan-ediyor.html.

2. Allah geleceği biliyorsa, bizi neden sınıyor?

Soru: "Allah hanginizin daha güzel amel yapacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratmıştır. (Mülk, 67/2) ayetindeki sınamayı nasıl anlamalıyız? Her şeyi bilen yüce Allah insanların ne yapacaklarını ezeli ve ebedi ilmiyle bilemez mi ki sınava tabi tutuyor?

Öncelikle çok sayıda ayette yüce Allah geçmişi de geleceği de bildiğini bildirir. "Onların önlerindekini de (yaptıklarını da), arkalarındakini de (yapacaklarını da) bilir. (Hac, 76)" ayeti gibi çok sayıda ayetten Allah'ın tüm zamanları bildiğini anlıyoruz. Allah kıyametin ne zaman kopacağını, insanların hesap günü birbirine ne diyeceklerini, cehenneme düşenlerin nasıl çekişeceklerini, cennet ehlinin neler söyleyeceğini bildiğini çok sayıda bilgi vererek bildiriyor. Yüce Allah geçmişi de geleceği de, gizliyi de açığı da bilir.

Öbür yandan Allah bizi çok çalışmaya ve çok duaya çağırır. İnkârcıları ve zalimleri cehennemle tehdit eder; Allaha boyun eğip hayırda yarışanları da Cennetle müjdeler. Birinci grup ayetler Allah'ın geçmiş gelecek her şeyi bildiğini bildirirken, ikinci grup ayetler de yaptıklarımızı bizim tercih ettiğimizi, bu yüzden de sorumlusu olduğumuzu bildirir.

Kavrayış ufku yetersiz bir akıl bu iki bilgiyi birbiriyle bağdaştıramaz. Ya da anlamlardan birini kabul edip öbürünü görmezden gelir. Bu kader bilgisidir ve bu bilginin derinliği nedeniyle sıradan zihnin bu konularda tartışması meşru değildir. Çünkü kavrayamazsa ve Allah korusun imanını tehlikeye düşürür. Einstein'in görecelilik teorisini bile

anlamakta zorlanan aklın bu derin meseleyi anlaması zordur. Şöyle diyelim:

Yüce Allah'ın "bilgisi ve bizi sınaması" önce geleceği bilmesi ve sonra da bizi bildiği o gelecek için sınaması şeklinde düşünülemez. Allah'ın geleceği bilmesi, bizim gibi geçmişten veya gelecekten değil, ezeliyetten bilmesidir. Ezeliyet zaman/mekân üstüdür.

Allah'ın ezeliyetini kavramamış akıl şöyle sorar: "İnsanın yaşamadığı ve neyi seçeceğinin belli olmadığı gelecek belirsiz demektir. Allah belirsizi biliyorsa, senaryosunu yazdı ki biliyor." Bu akıl şunu düşünsün: Mekân da, zaman da yoktu. Allah mekânı yarattı. İlk evren atomdan çok daha küçüktü. Yoktan çıkardığı evren mekânını Allah balonun şişirilmesi gibi büyüttü. Zaman da yoktu, saniye de yoktu. Allah saniyenin 10−43'te birinden daha kısa olan ilk Planck zamanını yarattı ve evrenle birlikte bu zamanı büyüterek asırları yarattı. Yani aslı itibariyle bu koca evren bir noktadır. Bu koca zaman da aslı itibariyle, zamansızlık içerisindeki bir zaman noktasıdır. Bir saniyenin içerisine 17 milyar yılı sığdıran Allah'ın ezeliyetini anladık mı gerçekten? Allah'ın zaman mekan dışılığı bilgisi samimiyetle boyun eğen her kalbe Allah'ın bağışlayacağı bir nurdur.

Ezeliyetten bakınca tüm zamanlar bir anda görünür. Allah bir tercihimizi "yaptıysak yaptığımız, yapmadıysak yapmadığımız yönünde" bilir. Allah'ın bilgisi, bilinene bağlıdır. Yaşanmayanın bilgisi de olmaz. Siz bu yazıyı okuduğunuz için Allah bunu okuduğunuzu biliyor. Okumasaydınız okumadığınız şeklinde bilecekti.

Sınamaya gelince… Ayetteki "sınamak" "ortaya çıkarmak" anlamındadır. Sınavı da insanın becerilerini ortaya çıkarmak için yapmazlar mı? Yani Allah bu hayatı bizim neyi tercih edeceğimizi ortaya çıkarmak için yaratmıştır. Ne yapacağımızı

bilmesi ise yine bizim tercihimize bağlıdır. Allah bildiğini bizi sınayarak ortaya çıkarıyor değildir.

llah'ın bizi sınamasına ne gerek var? sorusu "Allah biz yaşamadan ne yapacağımızı biliyordu da bu yüzden yaşamasak da olur." anlamına geliyor. Oysa bizim yaşamamız Allah'ın bilgisinin kaynağıdır. Allah bizi yaratmamış olsaydı mevcut olmamış bir şey hakkında indinde bir bilgi olamazdı. Allah bizi yaratmış, bir plan çerçevesinde tercihlerimize vücut vermiştir. Geçmişi ve geleceği aynı anda gören zaman dışından da her şeyi bilmiştir.[2]

---

[2] https://www.muhammedbozdag.com/allah-bizi-neden-siniyor/.

3. Öldükten sonra dirileceksek neden ölüyoruz?

Ateistlerin ve dirilişi inkar edenlerin sorularından biri de "öldükten sonra dirileceksek neden ölüyoruz?" sorusudur.

Soru aslında tutarsız bir sorudur. Zira Allahın yarattığı bu sistem nedenler üzerine kuruludur. **Tekrar acıkacaksak neden yemek yiyoruz, uyanacaksak neden uyuyoruz** soruları gibi absürt bir soru ama biz yine de taktiri Allah'a bırakarak yanıtlamaya çalışalım.

Öncelikle dirilişi biz özellikle bitkiler aleminde her bahar mevsiminde müşahade ediyoruz. Bitkiler sonbaharda solarken ilkbaharda diriliyor. Neden? **Madem soldu bir daha yeşermesinler** diyor muyuz? Hayır

Oysa bu dirilişin insanlar için ne kadar önemli olduğunu şehir merkezlerinden uzaklaşıp kırlara vardığımızda daha iyi anlıyoruz. Yemyeşil çayırlar ve renk renk çiçeklerin insanı rahatlatan bir özellliği vardır ki modern çağ şehirleşmesindeki en önemli konu başlıklarından biri çevredir.

İnsan kendisini rahatlatan her şeyin korunmasını istemektedir ki çevre ve doğal güzellikler bunun başlıcasıdır.

Dirilişi anlamsız ve gerçekleşmez zannedenler kurumuş bitkilerin baharda nasıl dirildiğini görmüyorlar mı?

Peki Allah isteseydi bizi öldürmeden hesap-kitabımızı göremez miydi, diye sorulacak olursa elbette Yüce Allah bunu yapabilirdi ki fakat o rahmeti ile ölümü yaratmıştır ki biz gaflete düşmeyelim. Malum üzere insan bedeni zaman geçtikçe şekil değiştirir, saçların ve sakalların beyazlaması ölümü hatırlatır, keza yüzdeki boyunlardaki kırışıklıklar da ölümün öncü habercileridir.

Aslında hem kılların beyazlaması hem de kırışıklılar bir rahmettir. Lisan-ı hal ile insanoğluna **“bak yarışın son demlerine girdin hazırlıklarını gözden geçir**” mesajı verir.

Ölüm olayı gerçekleşmeden ceza ve ödül(cennet ve cehennem) kısmına geçilseydi o zaman bazı sorular ve sorunlar ortaya çıkmayacak mıydı?

Misal

İnsan ölümü tatmadan ahiretteki yurduna gönderilecekse bu hangi zaman diliminde olacak? Yani insan için dünyadaki yaşantının sona erip ahiretteki yaşamın başlangıç zamanı nasıl tespit edilecek?

Ahiret dediğimiz şey bu dünyada olmadığına göre beden ve ruh birden ortadan yok mu edilmeli? Öyle biz hiç değilse ölüm sayesinde cesetlerimizi toprağa veriyoruz. **Ölüm olmasa beden ve ruhu ahirete nasıl ve ne ile taşıyacağız?** O zaman ilahi iradenin ölüm dışında farklı bir şey yaratması gerekmez miydi?

Eğer misal 70 yaşından sonra insanlar cennetlikse cennete cehennemlikse cehenneme atılsın denilecek olursa (öyle ya ölüm olmasın istiyorsunuz) o zaman insanoğlunun şu hayatta mutlu olma imkanı var mıdır? Düşünebiliyor musunuz 10 yaşındaki çocuk bile 60 yıl ömrüm kaldı 59 yıl ömrüm kaldı hesabı yapmayacak mıydı? Bu da imtihan esprisine ters değil mi?

Ölümün zamanın içine saklanmış olması aslında ilahi ikramdır. İnsan ecelini bilse dünyadan lezzet alamaz çünkü.

Oysa Allah dünyadan lezzet almamızı hem de ahirete hazırlanmamızı istemektedir.[3]

---

[3] http://www.deizmecevap.com/ateist-ve-deistlerin-oldukten-sonra-dirileceksek-neden-oluyoruz-sorusuna-cevap.

4. İnanan ya da inanmayan ailede doğmak

Bizler Müslüman ailelerde doğduğumuz için mi Allah'a inanıyoruz? İnanmayan ailelerde doğanların suçu ne? Allah, onlara da akıl vermiş bize de. Ama biz aklı tam kullanabiliyor muyuz?

Demir gibi ağır, kaya gibi cüsseli üç tane soru. Anlaşılan bugün amacın beni zorlamak. Eee… Allah kerim. Ne demiş şair: "Allah'a dayan, saye sarıl, hikmete ram ol! / Yol varsa budur bilmiyorum başka çıkar yol." Allah'ın izniyle bir çıkar yol bulacağız.

Estağfurullah hocam, ne haddimize! İslam âlimlerinin neredeyse tamamı, insanın aklıyla Allah'ın varlığını, birliğini ve verilen nimete şükretmenin gerekliliğini bilebileceği kanaatinde birleşmişler. Ama sorumluluk noktasında ayrılmışlar. Bir kısmı bilmeyle sorumluluğu eşitlerken diğerleri ayırmışlar. Demek ki bilmek ile sorumluluk farklı şey.

Sorumluluğu biraz açsak. Sorumluluk, görevdir. Görev, bir nimetin bedelinin karşılığıdır. Öyleyse sorumluluk, bedeli bilmek ve yerine getirmektir. Bilmek, kabul etmek ve inanmak; yerine getirmek ise yaşamaktır. Allah'a karşı kulluk bilinciyle yaşamak. Bilginin sorumluluk doğuracağını düşünenler buradan yola çıkıyor. Diğerleri ise sorumluluk için emir ve yasak şeklinde bir düzenlemenin gerekliliğine inanıyorlar. Onlara göre düzenleme yoksa sorumluluk yok.

Hocam esas soruya gelsek. Geliyoruz da. Şu ana kadar söylediklerimiz soruya girişti. Giriş olmadan asıl cevaba nasıl geliriz? Birinci görüşe göre kişi ister inanan ister inanmayan ailede doğsun her hâlükârda Allah'ı bilmekle sorumlu. Aklı var ve onu kullanmalı. Öncelikle de Yaratıcısını bilme noktasında. İkinci şekilde düşünenlere göre sorumluluk için bir düzenleme şart. Bu düzenlemenin adı: İslam. Eğer kişiye İslam ulaşmışsa

hangi ailede doğmuş olursa olsun Müslüman olmakla yükümlü.

İyi ama Müslüman ailede doğanlar bir sıfır önde başlıyorlar. O dediğin, dış görünüş. Kimin avantajlı kimin dezavantajlı olduğu son nefeste belli olur. Önemli olan son nefesi mümin olarak verebilmek. Öte dünyada kimseye torpil geçilmez. Peygamber çocuğu dahi olsa. Mesela Hz. Nuh'un oğluna torpil geçilmedi. Peygamber oğluydu ama kâfir olarak gitti. Peygamber Efendimiz'in (s.a.s.) "Her doğan fıtrat üzere doğar. Sonra ebeveyni onları Yahudi, Hristiyan veya Mecusi yapar." (Buhari, Cenaiz 93.) tespiti, son derece doğru ve geçerli. Aile önemli ve orada alınan bilgi ve tecrübelerin dışına çıkılması, zor. Ama imkânsız değil. Eğer kişi aklını kullanırsa ve verilen bilgileri sorgularsa, gerçeği görmesi her zaman mümkün. Nitekim Hz. Peygamber'e (s.a.s.) ilk inananların birçoğu, müşrik ailelerin gençleriydi. Bütün zorlama ve tehditlere rağmen inandılar ve imanlarından vazgeçmediler. Bu yönüyle bakıldığında inanmayan ailede doğmak bir dezavantaj değil. İyi de baktığımızda Müslüman olanların sayısı az. İnanmayan büyük kitlenin durumu ne olacak?
Doğru. Bu noktadan bakınca hakikaten zor bir durum. İslam'ın insanlara ulaşmasının gerekli olduğunu söyleyenlere göre, eğer İslam bir topluma veya bireye ulaşmamışsa zaten sorumluluk yok. Hatta İmam Gazali'ye göre eğer İslam tamamen gerçekliği ters yüz edilerek ulaşmışsa, onlar için de sorumluluk oluşmaz. Ancak İslam'ın gerçekliğine vakıf olduklarında sorumluluk doğar.

Ama büyük kitle ne olacak? Başka bir noktadan bakalım istersen. Dünyada zengin olanların sayısı her zaman az olmuş. Zenginlerin sayısının az olması diğerlerinin zengin olmasına engel olmadığı gibi zenginin bir gün gelip fakir olmasına da engel değil.

Bu örnek tam olmadı sanki? Şöyle anlatayım: Sayıya ve görüntüye bakarak değerlendirme yapmak yanıltıcı olabilir. Her şey kişinin iradesine, kararlılığına ve çalışmasına bağlı. Zaman içinde zengin olanların fakir, fakir olanların da zengin olduğunu görüyoruz. Din alanı da böyle değil mi? Dün inanan bugün inanmayan olabilir. Bunun tersi de mümkündür. Ama şunu unutmayalım ki bu dünya bir sınav ve sınama alanı. İnsanlar zaman zaman miras yoluyla, bazen şans ve bazen de rant yoluyla zengin olabilir. Ama bunun kalıcı olması kişiye bağlı. Mesela şans zenginlerinin büyük çoğunluğunun zaman içinde eski durumlarından daha geriye düştükleri bir gerçek. Mirasa konan da birkaç yılda sıfırı tüketebiliyor. Dünya hayatındaki her şey birbirine benzer. Müslüman olmak da dünya hayatındadır. Nasıl ki aileden zengin olan, irade ve çalışmasıyla bunu koruyabilirse, aileden Müslüman da inancını ancak irade ve azmiyle koruyabilir. Bunların olmadığı yerde her ikisi de gidebilir. Kendi kazanan, gözü gibi bakar; hazır bulan, kolay harcar. Ne demiş eskiler: Hazıra dağ dayanmaz…

Ama bunun örnekleri çok az. O kadar da az değil. Kazananlara ve iflas edenlere bak. İslam ile müşerref olanların sayısının az olması biraz da Müslümanların gereği gibi dindar olmadıklarından kaynaklı. Bu gün yaklaşık dört yüz milyon insanın yaşadığı Malay adaları Müslüman tüccarlardan etkilenerek İslam'ı kabul etmiş. Demek ki günümüz Müslümanlarının yaşantısı yeterince kaliteli olmadığından, etkileme düzeyi de son derece düşük. Bunun üzerinde kafa yormak gerekir. Adaletsiz ve dengesiz sistemler zenginle fakir arasındaki geçişi engelliyorsa, kalitesiz dindarlık da dindarlaşmanın önünü tıkıyor. Çok fakir bir toplumda bir arabası olanı bile zengin saydığımız gibi kalitesiz dindarlık ortamında sadece namaz kılanı dindar saymaya başladık. Hâlbuki İslam; inanç, ibadet ve ahlak bütünüdür. Bunların

birindeki eksiklik, dindarlığın tamamını olumsuz etkiler. Görünen o ki dinî yaşantıda kaliteyi tutturamadığımız gibi dünyada da kaliteyi tutturamadık.

Haklısın! Doğru söze ne denir? Yüce Allah çalışana verir. Kişi bu dünyada ne için çalışıyorsa ona ulaşır. Bugün inanmayanlar, dünya için çalışıyorlar ve kazanıyorlar. Allah onların emeğini boşa çıkartmıyor. Ama öte dünyada bunların bir geçerliliği yok. Bazı kazançların değeri görecelidir. Dünyada çok değerli olanın ahirette hiçbir karşılığı olmayabilir. Bizim prensibimiz şu: "Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından koru." (Bakara, 2/201.) Demek ki her iki tarafın da değerlisine yönelmemiz gerekiyor. Tek taraflı düşünme ve yaşamanın belki bu dünyada karşılığı olabilir ama öte dünyada karşılığı yoktur. Müslüman olarak hem dünyamız kaliteli hem de ahiretimiz kaliteli olmalıdır. O zaman insanların İslam'a dalga dalga girdiğini görürüz. Tıpkı Mekke'nin fethinde sergilenen tavırdan ve Müslüman ticaret adamlarının din ve ahlakından etkilenme sonucu gerçekleşen İslamlaşmada olduğu gibi.[4]

Adâlet ile ihsânı karıştırmamalıdır. Allah, her memlekette yetişen kulları için, adâleti fazlası ile yapmıştır. Yanî akıl ve bâliğ olmadan ölen kâfir çocuklarını Cehenneme sokmayacaktır. Âkıl ve bâliğ olduktan sonra, Muhammed aleyhisselâmın dînini duymadan ölen kâfirlere de azâp yapmıyacaktır. Bunlar, İslâm dînini, Cenneti, Cehennemi işittikten sonra, merak etmez, öğrenmez ise, inâd edip inanmazsa, o zamân azâp göreceklerdir. Âkıl ve bâlig olanlar, ana babanın, muhîtin yapmış oldukları eski tesîrlerin altında kalmaz. Eğer kalsaydı, elli seneden beri İslâm memleketlerinde, İslâm terbiyesi altında yetişen yüzbinlerle müslüman evlâdı,

---

4 https://dergi.diyanet.gov.tr/makaledetay.php?ID=33222.

İslâm düşmanlarının yalanlarına, iftirâlarına aldanmaz, dinsiz, mürted ve hattâ din düşmanı olmazdı. Bunlar, âkıl ve bâlig oldukdan sonra, hattâ kırkından sonra, hattâ, hoca, hâfız oldukdan sonra, dinden çıkmakta, hattâ din düşmanı olmakta, hattâ din düşmanlığında önderlik yapmaktadırlar. Anasına, babasına, komşularına ve akrabâsına, yobaz, gerici, mürteci, şerîatcı, ileri sağcı diyerek alay etmekdedirler. Bu pek acı misâller, ana baba terbiyesinin tesîrinin devâmlı olmadığını açıkça göstermekdedir. Bunun içindir ki, bugün dinden çıkmak, bütün dünyâyı saran bir âfet, fecî bir akıntı hâlindedir. Genç, ihtiyâr, bu felâkete kapılmayan pek az kimse kalmıştır. Diğer taraftan, birçok kâfirin, ilim, fen adamlarının müslüman olduğunu görüyoruz. Pek az olsa da, dînini değiştirmiyenlerin bulunması, ana terbiyesinin tesîrinin, bazan da devamlı olduğunu gösteriyor denirse, bir çocuğun müslüman evlâdı olması, İslâm terbiyesi ile yetişmesi, Allah'ın bir ihsânıdır. Kâfir çocuklarına bu ihsânı yapmıyor. Fakat, kimseye ihsân yapmaya mecbûr değildir. İhsân yapmamak zulum olmaz. Meselâ, bakkaldan bir kilo pirinç alsak, tam bir kilo dartması adâletdir. Noksan tartarsa zulm olur. Biraz fazla verirse ihsân olur. Bu ihsânı istemek, kimsenin hakkı değildir. İşte, Allah'ın İslâm terbiyesi ile yetiştirmesi, büyük ihsânıdır. Dilediğine ihsân eder. Kâfir çocuklarına bu ihsânı yapmaması zulm olmaz. İhsân ettiği kimseler kâfir olursa, bunların cezâsı, azâbı da, katkat ziyâde olacaktır. İmâm-ı Rabbânî şöyle der: "Bu fakîre göre, dağda yetişip, hiçbir din duymayıp, puta tapan müşrikler, Cennete ve Cehenneme girmiyecekler, hesâb yapılırken, zulmleri kadar azâb çekeceklerdir. Sonra hayvanlar gibi, yok edileceklerdir. Küçük iken ölen kâfir çocukları ve Peygamberlerden haberi olmıyanlar da böyle olacaklardır."[5]

[5] http://ilmihal.online/tam-ilmihal-sayfa-405/.

“Adl”, herşeye hakkını vermektir. Kişi hangi programla hangi amaca yönelik yaratılmışsa, yapısının gereğini alır; ki bu da ona “âdil”davranılmasıdır. Allah adaleti budur. Yoksa herkese eşit dağıtılan bir şey, anlamında değil!

Bu konuda Hz. Ömer’in olayı meşhurdur. Beytül maldan -hazineden- insanlara bir şeyler dağıtılacak... Sorar oradakilere Hz. Ömer: “Size Allah adaletiyle mi dağıtayım, yoksa Ömer adaletiyle mi?” Hz. Ömer adaletiyle meşhur... Ama gene de Ömer adaleti, Allah adaleti yanında ne ifade eder ki! “Allah adaleti üzere dağıt bize yâ Ömer” demişler. Hz. Ömer de başlamış kimine çok, kimine az olmak üzere eline geçtiği gibi dağıtmaya! Hemen itiraz gelmiş hepsinden: “Yâ Ömer bu ne biçim dağıtmaktır? Kimimize az, kimimize çok! Biz eşitlikte hata olmasın diye “Allah adaleti” istedik. Sense hepten eşitliği kaldırdın ortadan.” Hz. Ömer gülmüş ve şöyle demiş: “Eğer siz Ömer adaleti isteseydiniz, ben bunu hepinize eşit taksim edecektim. Çünkü ben içinizi bilemem; neyi ne kadar hak etmiş olduğunuzu bilemem.” Ama siz “Allah adaleti” istediniz! Allah adaletinde, herkes payına ne düşerse ona razı olmak zorundadır!.. Allah, herkese, dilediği ve takdir ettiği kadarını verir; ki bu da onun “hak ettiğidir.” Allah herkese hak ettiği kadarını verir, ki Allah’ın “Adl sahibi” olmasının anlamı da budur!” Evet, seni, zengin, âlim babadan dünyaya getiriyor, ötekini fakir, cahil babadan meydana getiriyor. Yani, işin bu yönüne gelene kadar, sen doğuştan bir kere bak olaya!.. Yani, doğuşta eşitlik yok! Dolayısıyla böyle bir eşitliği hiç arama! Sen, sadece kendi içinde bulunduğun şartlar içinde kendini en iyi şekilde kullanmaya, şu verilmiş beyin nimetini en güzel, seni hedefe yaklaştıracak en iyi bir biçimde kullanmaya bak! Bizim yapacağımız olay bu!.. Çünkü âyeti kerîme çok sarih: “İnsan için yalnızca çalışmalarının (kendisinden açığa çıkanların) sonucu oluşacaktır!”

5. Müslüman bir ailenin çocuğu, hayata daha avantajlı başlamış olmuyor mu? Bunun ilahi adaletteki hikmeti nedir?

- İnsanların kimi müslüman, kimi hristiyan, budist, mecusi ailelerde doğuyor. Dolayısıyla biz hayata avantajlı başlıyoruz bunun ilahi adaletteki hikmeti nedir?

- Aslında soruyu sormaktaki amacım bulunmuş olduğum bir ortamda bu soruyu sorun birini tatmin edici cevap verememiş olmamdır. Kişi, tabiri caizse madem ilahi adalet var ve biz ruhlar aleminde bu dünyadaki görevimize başlamadan önce herhangi bir durumu hakkedecek bir iş yapmadık ama bir kısım insan Müslüman bir ülkede, Müslüman bir ailede doğarak maça zaten bir sıfır önde başlıyor?

- Dolayısıyla Müslüman olmayan aile ülke vs gibi yerlerde doğanlara haksızlık olmuyor mu, biz daha avantajlı değil miyiz? Haşa ilahi adalette böyle bir durum olamaz ancak biz kişiyi tatmin edici ilmi bilgiye sahip olamadığımızdan konuyla ilgili yardımlarınızı rica ederim…

- İslamiyeti hiç duymayan veya duysa da yanlış şekilde duyanlar sorumlu olmazlar, bunlar fetret kapsamına girerler ve cennetliktirler.

- İslam'da *-ayet ve hadislerin verdiği bilgiye göre-* Allah'a karşı sorumlu olmak için üç temel husus vardır: Bunlar **akıl, büluğ / erginlik ve tebliğin duyulması.**

Buna göre;

- Akıllı olmayanlar, ister mümin bir ailede, ister kâfir bir çevrede yaşasın, asla sorumlu değildir.

- Yine, **büluğ/erginlik çağına gelmemiş** bir çocuk ister Müslüman bir ailenin, ister kâfir bir ailenin çocuğu olsun hiç bir eyleminden dolayı sorumlu tutulmaz.

- Keza, **Allah'ın gönderdiği vahyi ve peygamberin tebliğini duymamış** hiç bir kimse yaptıklarından sorumlu değildir.

"Bir elçi / peygamber göndermeden kimseye azap edecek değiliz." *(İsra, 17/15)* mealindeki ayette bu husus açıkça vurgulanmıştır.

Meşhur alimlerden Katade de söz konusu ayeti yorumlarken şunları söylemiştir: Allah, daha önce *-elçiler vasıtasıyla-* Allah'tan bir haber almadan, O'ndan *-uyarıcı veya müjdeleyici mahiyette-* bir açıklama gelmeden hiç kimseye azap etmez. Çünkü O, ancak suçları sebebiyle insanları cezalandırır. Bir peygamber gelmeden bir emir ve yasak söz konusu değil ki, ona muhalefet etmekten bir suç söz konusu olsun. *(bk. Taberî, 17/15. ayetin tefsiri)*

- Allah mülkün yegâne sahibi olarak hiç kimseye verecek bir hesabı yoktur. Çünkü mülkün sahibi mülkünde dilediği gibi tasarruf hakkına sahiptir. Bununla beraber,

"Kim doğru yolu seçerse, kendisi için seçmiş olur; kim de doğru yoldan saparsa, kendi aleyhinde sapmış olur. Hiçbir kimse başkasının günah yükünü taşımaz. Biz peygamber göndermediğimiz hiçbir halkı cezalandırmayız." *(İsra, 17/15)* mealindeki ayette ifade edildiği üzere, Allah sonsuz merhamet ve ihsanıyla, Hak isminin gereği olarak, insanlar için ezelî yasayla lütfetmiş olduğu hak ve hukukun özellikle altını çizmiş ve açıkça buna vurgu yapmıştır.

"İşte bu, sizin ellerinizle işlediğiniz günahların karşılığıdır. Çünkü Allah kullarına haksızlık edecek değildir." *(Âl-i İmran, 3/182)* mealindeki ayet ve benzerlerindeki **"Allah tarafından kullarına haksızlık ve zulmün yapılamayacağı"**na dair ifadelerde de Allah'ın kendi iradesiyle kullarına lütfettiği hak-hukukun varlığına ve onun da bizzat bu hak-hukuku gözettiğine işaret edilmektedir.

- Sözün özeti: Bir insan Allah'ın gönderdiği mesajı makul bir sebepten ötürü alamamışsa, bu kimse sorumlu olmaz.

- Ancak kimin makul bir sebepten ötürü -söz gelişi- İslam'ın mesajını alıp almadığını tespit etmek bizim gücümüzün, bilgi kapsamı alanımızın dışındadır.

"Her doğan çocuk fıtrat dini olan İslam'ı kabul edebilecek bir kabiliyette doğar. Sonra annesi, babası, çevresi, onu Yahudî, Hıristiyan, Mecusî yaparlar." *(Buhârî, cenâiz 92; Ebû Dâvut, sünne 17; Tirmizî, kader 5)* manasına gelen hadisin ifadesine göre, aklın yanıltılabileceği ve yanılabileceğini göstermektedir.

Aklını yanıltılabilecek bir atmosfere sokan kimsenin sorumlu olmaması düşünülemez. Bu sebeple, -bir kısmını bilsek bile- genel olarak İslam'ın mesajını alıp almadığı konusunda kimin gerçekten makul bir mazerete sahip olup olmadığını tespit etmemiz imkân haricindedir.

O halde bize düşen Allah'ın şu ilkesine itimat edip bağlı kalmaktır: Allah adildir, hiç kimseye zulmetmez. Öyleyse, Allah kimi cehenneme koyarsa, bu mutlaka adil bir hükümdür. Dolayısıyla, böyle bir kimse İslam'ı kabul etmemekte makul bir mazerete sahip değildir.[6]

---

6 https://sorularlaislamiyet.com/musluman-bir-ailenin-cocugu-hayata-daha-avantajli-baslamis-olmuyor-mu-bunun-ilahi-adaletteki-hikmeti.

6. Allah insanları niçin eşit yaratmadı?

Allah niçin insanları eşit yaratmadı, şeklinde bir soru sorulabilir. Bu soruya cevap vermeden önce soru hakkında biraz düşünmekte fayda var: Neden insanlar eşit yaratılsın ki? Eşitlik çoğu durumda güzel olmakla beraber, kimi durumlarda çeşitlilik çok daha iyi bir şeydir. Allah'ın insanları eşit yaratması gerektiğini iddia etmek için herkesin eşit olduğu bir evrenin, yaşadığımız evrenden daha iyi olduğunu iddia etmemiz lazım. Ancak herkesin eşit olduğu bir evreni hayal ettiğimiz zaman bunun böyle olmadığını kolayca fark ederiz. Eşit olmak için hepimizin aynı fiziksel özelliklere sahip olması gerekir, öyle ki hepimizin yüzü, elleri, boyu kilosu aynı olurdu. Tek renk göz, tek renk saç olurdu. Hatta kadın erkek ayrımı da olmaz, hepimiz tek cins olurduk. Dolayısı ile aşk ve cinsellik olmayan bir evrende yaşardık. Yaşadığımız yerin diğer insanlarla aynı olması için, tüm dünyanın her metre karesinin aynı olması gerekirdi, denizler, dağlar ormanlar olamazdı. Her neslin eşit olması için bilimde, teknolojide, sanatta ilerleme de olmazdı bu evrende. Peki farklı mesleklere izin verirsek eşitliği bozmaz mıyız? Madem eşitlik çeşitlilikten iyi bir şey, "o zaman meslekler de aynı olsun" dememiz gerekirdi. Düşünsenize böyle tek düze, monoton, sanat ve bilimde ilerleme olmayan bir yaşam bizim yaşadığımız evrenden daha güzel olabilir mi? Çoğu insan bu yaşadığımız evreni böyle bir evrene tercih edecektir.

Bazıları sınavın adil olması için eşit yaratılmamız gerektiğini iddia edebilir. Ancak yaşadığımız her şeyi bilen, tüm ihtimalleri hesaplayabilen, sonsuz güç ve adalete sahip bir varlık olan Allah için bu iddianın geçerli olmayacağı açıktır. Allah, insan

gibi sınırlı bir varlık olmadığından, her insanın kendi içinde bulunduğu şartlarda yaptıklarından hak ettiklerini kolayca belirleyebilir. Nitekim eşitlik adil bir sınavın şartı değildir, asıl önemlisi kişinin doğru değerlendirilmesidir. Doğru değerlendirmek için ise bazen kişiye özel testler hazırlamak gerekir. Okul hayatımızda bütün sınıfa aynı sınav yapılır, ancak çoğumuz çalıştığımız konulardan soru gelmediğini, bazen çalışmamıza rağmen sorunun yapısından dolayı cevap veremediğimizi hatırlarız. Bu sınavlar eşit olsa bile, bilgimizi % 100 doğru ölçmekten uzaktır. Nitekim kişiye özel sınav yapmak, kişiyi test etmekte genel bir sınavdan elbette ki daha başarılı olur; fakat sınırlı vakte ve kapasiteye sahip insanların bu tür sınavlar uygulaması birçok zaman mümkün olmaz. Siz genel bir sınava mı girmek istersiniz, yoksa sizi tanıyan birinin, size uygun geliştirdiği sınava mı girmek istersiniz?

Allah herkesi kendi şartları içinde ne yaptığına göre, tüm detayları göz önünde bulundurarak yargılayacaktır: "Kıyamet günü için adalet terazileri kurarız. Hiç kimseye bir haksızlık edilmez. Hardal tanesi kadar bir ağırlığı bile hesaba katacağız. Biz, hesapçı olarak yeteriz."(Enbiya, 47)

Yüce Rabbimiz, kimseyi, gücünün yetmeyeceklerinden sorumlu tutmayacağına da dikkat çekmiştir: "Allah hiç bir benliğe, yaratılış kapasitesinin üstünde bir yük yüklemez." (Bakara, 286) (http://www.dinicevaplar.com/allah-nicin-insanlari-esit-yaratmadi/)

Gündelik yaşam içerisinde Allah'ın kurduğu düzene en sık yöneltilen eleştiri bu dünyanın adil olmadığıdır. Afrika'daki aç çocukları, genç yaşta ciddi bir hastalığa yakalanan "iyi" bir insanı, trafik kazasında hayatını kaybeden minik bir bebeği, daha küçücükken yetim ya da öksüz kalan çocukları duyan, gören yahut bunlara şahit olan pek çok kişinin ilk tepkisi, hatta

maalesef bazen kalıcı olan tepkisi, “nerede Allah’ın adaleti” demek oluyor.

Böyle bir tepkiye, Allah’ın verdiklerine isyana yönelmeden önce hatırlanması ve üzerine derin derin düşünülmesi gereken iki nokta olduğunu düşünüyorum.Bunlardan ilki bizim “adaletsizlik” olarak yorumladığımız bir takım olayların aslında o kişiler için daha hayırlı olabileceği gerçeğidir. Kesin olan bir şey vardır ki yüce yaratıcı yarattığı kullarını da onlar için nelerin daha iyi olabileceğini de bizden iyi bilir. Dahası O geleceği de bilmektedir. Tam bu noktada Kur’an’da geçen şu ifadeyi hatırlamakta yarar vardır: “… Allah bilir, siz bilmezsiniz” (Bakara Suresi 232. Ayet). İşte bu ifade daima akılda tutularak benimsenmelidir ki, bizim kötü, acımasız, adaletsiz diye nitelendirdiğimiz bir takım olayların aslında bu olayların kahramanları için hayırlı olabileceği gerçeğini aklımızdan çıkarmayalım. Tabi çeşitli olayların altında yatan ve sonradan su yüzüne çıkacak olan hayır da iki farklı şekilde yorumlanabilir; dünyevi ya da uhrevi (ahirete ait) hayır. Yani yaşanılan şeye, dikkatimizi tamamamen bu dünyada olup bitenler üzerinde toplayarak bakarsak gerçekten de üzücü bir şeyin yaşanmış olduğu kanaatine varabiliriz ancak Allah yaşanılan bu olay sonucu olay kahramanı kullarını esas yurt dediği ahiret yurdunda hayırlar ile karşılayacak olabilir. Bir örnek şimdiye kadar açıkladıklarımı netleştirmeme yardımcı olabilir. Daha doğmamış bebeğini karnındayken kaybeden genç bir annenin yaşadıkları pek çok kişi tarafından kötü ve son derece üzücü olarak yorumlanacaktır. Özellikle genç anne adayını tanıyanlar ve sevenler, “böyle iyi bir insan”ın başına bunların gelmiş olmasını adaletsizlik olarak değerlendireceklerdir. Oysa bu tecrübe bu genç kadın için pekala hayırlı da olabilir. Eğer bunun dünyevi bir hayrı varsa, örneğin, bu kişinin daha sonra, belki de daha doğru bir

zamanda daha sağlıklı, daha başarılı yahut daha güzel bir çocuğu olacaktır. Diğer yandan bu olayın uhrevi bir hayrı da olabilir. Örneğin bu tecrübe karşısında sabrını koruyan genç kadının imanı arttıracak ya da o daha sonra daha imanlı, kendisi için de daha hayırlı bir çocuk dünyaya getirecektir. Üzerinde durmak istediğim ikinci nokta ise aslında yine bu uhrevi hayır meselesi ile yakından ilgili. Ama çoğu kez kolayca unutulabilen bir nokta. Dolayısıyla üzerinde önemle durulması gerektiğini düşünüyorum. Allah adaletli olduğunu, kulları arasında adalet ile hükmedeceğini Kur'an'ında defalarca belirtiyor: "Gerçeğe ilişkin Kitap`ı ve adalet ölçüsünü indiren o Allah`tır. Nereden bileceksin, belki de kıyamet saati çok yakındır. " (Şura, 17) "Kıyamet günü için adalet terazilerini kuracağız/adaleti terazilere koyacağız. Hiç kimseye zere kadar zulüm edilmeyecek. Hardal tanesi kadar bir şey olsa onu ortaya getiririz. Hesapçılar olarak biz yeteriz!" (Enbiya, 47)[7]

[7] http://www.diniyazilar.com/2011/05/allah%E2%80%99in-adaleti/.

7. Allah bizim ne yapacağımızı biliyor ise, bizi neden dünyaya gönderdi? Mesela bir öğretmen sınavın sonucunu bilirse, sınavın anlamı olmaz... Yani Allah sonumuzu biliyorsa neden buradayız?

Allah, bu kâinatı yaratırken, bizim küçük aklımızın mühendisliğine göre değil, kendi sonsuz hikmetine göre tanzim etmiştir. Aklımızın her şeye ermemesi normaldir.

"Ben insanları ve cinleri ancak bana kulluk etsinler, diye yarattım."(Zariyat, 51/56) mealindeki ayette yaratılışımızın gayesi belirtilmektedir.

Adalet kavramı *-öngörülerle değil-* uygulamalara göre tespit edilir. Buna göre; Bir öğretmen düşünün ki, -kerametine veya ferasetine yahut bir yıl önceki tecrübesine dayanarak- A ve B adlı iki öğrencisinin yeni kayıtlarını yaparken onlara der ki; "Ben B'nin sınıfta kalacağını, A'nın da sınıfı birincilikle geçeceğini biliyorum." demiş olsa, bu kesin bilgisine rağmen çocuklara "Madem işin sonu bellidir*, okula devam etmenize gerek yok!.."* şeklinde bir teklifte bulunabilir mi? Böyle bir teklif öğrenciler tarafından hoş karşılanmayacağı açıktır. Yapılacak şey, adaletin tecellisi için her iki öğrenciye de fırsat eşitliği tanımak, onlara okula devam imkânını sağlamaktır. Eğer sene sonunda sınıfta kalan öğrenci itiraz edip *"Öğretmenim! Sen durumumu bildiğin için ben sınıfta kaldım."* diye bir hezeyanda bulunsa, elbette hocasının cevabı kolaydır:

"İlim sıfatı, kuvvet/kudret sıfatı gibi değildir, onun yaptırım gücü yoktur. Yani; ben bildiğim için siz sınıfta kalmadınız. Siz sınıfta kalıyor olacağınızdan ben bildim. Çünkü ilim maluma

tabidir. Bir şey nasıl olacaksa, öyle bilinir. Faraza ben bilmeseydim, sen yine sınıfta kalacaktın. Çünkü bilgimle seni sınıfta kalmaya zorlamadım, bilakis herkese tanıdığım imkanları sana da tanıdım. Cehaletinin ve tembelliğinin faturasını hocaya çıkarmak büyük bir küstahlıktır…" diyecektir.

Bu örneğin penceresinden hakikatin yüzüne bakabilirsiniz.[8]

---

8 https://sorularlaislamiyet.com/allah-bizim-ne-yapacagimizi-biliyor-ise-bizi-neden-dunyaya-gonderdi-mesela-bir-ogretmen-sinavin.

8. "Madem Cenâb-ı Hak ezelî ilmiyle benim ne yapacağımı biliyor, öyleyse benim ne kabahatim var?" sorusuna nasıl cevap vermeliyiz?

Bu soruyu soranlardan bazıları, hem samimi değil hem de Türkçe bilmiyor... Bu iki hususu açıkladıktan sonra sorunun cevabına geçmek istiyorum.

Soru sahibi niçin samimi değil, önce onu açıklayayım:

Her insan vicdanen bilir ki, kendisinde iki ayrı hareket, iki ayrı fiil söz konusu. Bir kısmı **ihtiyarî,** yani kendi isteğiyle, iradesiyle ortaya çıkıyor. Diğer kısmı ise **ızdırarî;** yani tamamen onun arzusu, iradesi dışında cereyan ediyor.

Meselâ; konuşması, susması, oturması, kalkması birinci gruba; kalbinin çarpması, boyunun uzaması, saçının ağarması da ikinci gruba giren fiillerden. ***O birinci grup işlerde****, istemek bizden, yaratmak ise Allah'tan.* Yâni, biz cüzi irademizle neyi tercih ediyor, neye karar veriyorsak Cenâb-ı Hak mutlak iradesiyle onu yaratıyor.

İkinci tip fiillerde ise *bizim irademizin söz hakkı yok.* Dileyen de yaratan da Cenâb-ı Hak. Biz bu ikinci gruba giren işlerden sorumlu değiliz. Yâni, âhirette boyumuzdan, rengimizden, ırkımızdan, cinsiyetimizden yahut dünyaya geldiğimiz asırdan sorguya çekilmeyeceğiz.

İşte soru sahibi bu iki fiili bir sayma gafleti içinde.

Gelelim asıl büyük hataya: Adam, yaptığı bütün müspet işlere sahip çıkıyor, *"Ben yaptım, ben kazandım..."* diye göğsünü gere gere anlatıyor bunları... Ama, sıra işlediği günahlara, yaptığı hatalara, ettiği zulümlere gelince kadere

yapışıyor: *"Kaderimde bu varmış!.."* diye işin içinden çıkmaya çalışıyor. Evine giren hırsızı mahkemeye verirken kaderi unutuyor.

"Bu adam" diyor, "Benim evime girdi, şuyumu çaldı, buyumu gasp etti." Hırsızın: *"Ben masumum. Benim kaderimde soymak, bu zatın kaderinde de soyulmak varmış."* şeklindeki müdafaasına kızıyor, köpürüyor, çıldıracak hâle geliyor!.. Ama, sıra kendi işlediği günahlara gelince, utanmadan ve sıkılmadan o hırsızın müdafaasına sarılabiliyor!..

Böyle birisiyle, kader konusunu ciddî mânâda konuşmak mümkün mü? **Gerçek şu:** Biz her türlü işimizde, fiilimizde kaderin mahkûmu değiliz. İhtiyarî fiillerde, yani kendi irademizle yaptığımız işlerde serbest bırakılmışız. Bunu vicdanen biliyoruz. Bu işlerde isteyen biziz, yaratan ise Cenâb-ı Hak...

Zaten dünyaya imtihan için gönderilmiş olmamız da bunu gerektirmiyor mu? İmtihana giren bir aday dilediği salonda imtihan olamaz. İmtihanı istediği saatte başlatamaz ve sona erdiremez. Soruların puanlamasını kendi tayin edemez. Bütün bunlar, onu imtihan eden kimsenin tayini ve tespiti iledir. Fakat, imtihan başladıktan sonra, cevapları dilediği gibi verir. İmtihan süresince kendisine müdahale edilmez. *Aksi hâlde buna imtihan denmez.*

Şimdi, şu sorunun cevabını arayalım: *İnsanlar bu dünyada kendi amel defterlerini diledikleri gibi doldurmuyorlar mı? İlâhî emir ve yasaklara uyup uymama konusunda serbest değiller mi?*

O hâlde, bu adamlar neyin davasını görüyorlar?!.. Bir yandan, işledikleri günahların sorumluluğundan kurtulmak için iradelerini inkâra kalkışıyor; diğer yandan, meselâ, pencerelerini taşlayan ve Allah'ın sorumlu bile tutmadığı, küçük bir çocuğu dövmekten de geri durmuyorlar. Bu sahne onları sorumlu kılmaya ve utandırmaya yetmiyor mu?

Bu soruyu soranlardan bazılarının Türkçe bilmediğinden söz etmiştik. Geliniz bu soruyu dilbilgisi yönünden inceleyelim:

"Mâdem Cenâb-ı Hak, ezelî ilmiyle benim ne yapacağımı biliyor, öyleyse benim kabahatim ne?"

Bu cümlede iki tane fiil geçiyor: biri, **"yapmak"**, diğeri **"bilmek".** Yapmak fiilinin öznesi: ben. Bilmek fiilinin öznesi: Cenâb-ı Hak. Yâni soru sahibi, *"Ben yapıyorum, Allah da biliyor."* diyor. Ve sonra bize soruyor: Benim kabahatim ne? Ona nazikane şu cevabı veriyoruz: **"Senin kabahatin o işi yapmak."**

Bu konuda Nur Risalelerinden Sözler adlı eserde şu tespit yapılır:

"Kader, ilim nevindendir. İlim, malûma tâbidir. *Yani nasıl olacak, öyle taallûk ediyor. Yoksa malûm, ilme tâbi değil."*

İlim, "bilmek" ya da "bilgi" mânâsına geliyor. Malûm, "bilinen", âlim ise "bilen" yahut "bilgin"demektir. Bu kaideyi bir misâl ile açıklamaya çalışalım. Meselâ, ben bir gencin fen fakültesinde okuduğunu bilmiş olayım. Bu bilgim ilimdir. Malûm ise, o gencin o fakültede öğrenci olduğu. İşte, benim ilmim bu malûma tâbidir. Yani o genç fen fakültesinde okuduğu için, ben de onu öylece bilirim.

Misâller çoğaltılabilir.

"Madem Cenâb-ı Hak benim ne yapacağımı biliyor," denilmekle, Allahın âlim olduğu, soru sahibinin ise, o fiili yapacağı peşinen kabul edilmiştir. İşte o adamın, söz konusu fiili işlemesi malûm, Allah'ın, bunu ezelî ilmiyle bilmesi ise ilimdir. Ve bu ilim, malûma tâbidir.

Yukarıda, Sözlerden naklettiğimiz cümlelerin devamında da şöyle buyurulur:

"Yani ilim desâtiri; malûmu, haricî vücut noktasında idare etmek için esas değil. Çünkü malûmun zâtı ve vücud-u haricîsi, iradeye bakar ve kudrete istinat eder."

Bilindiği gibi, bir şeyi, bir hâdiseyi yahut bir fiili bilmek, onun fâili olmak için yeterli değildir. Bir misâl: Konuşmayı herkes bilir. Ama, bir insan bu işe teşebbüs etmedikçe ve konuşma fiilini işlemedikçe onun konuştuğundan söz edebilir miyiz?

Bir başka misâl: Allah Resulü (a.s.m.) İstanbul'un fethini müjdelemiştir. Ama, "fetih" fiilini Sultan Mehmet işlediği için "fatih" unvanını o padişaha veririz. İstanbulu, Peygamber Efendimiz (a.s.m.)'in fethettiği gibi bir iddiada bulunmayız.

Demek ki, fâil olmak için fiili bilmek yetmiyor. Onu irade etmek, bizzat teşebbüs etmek ve işlemek gerekiyor. İşte Allah, insanın bütün amellerini, bütün fiillerini bilir. Ama, iradesini ve kuvvetini sarf ederek o işi yapan insandır ve her türlü sorumluluk da ona aittir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi; kul, kendi cüzi iradesini, -*hayır olsun, şer olsun-* hangi işe sarf ederse, Cenâb-ı Hak onu yaratır. **İstemek kuldan, yaratmak Allah'tandır. Fakat, bütün fiilleri Allah'ın yaratması, insanı sorumluluktan kurtarmaz...** İnsana kuvvet ihsan eden, her türlü imkânı bağışlayan Allah'tır. Kul bu imkânı, bu kuvveti onun rızasına aykırı olarak kullanırsa elbette sorumlu olur, suçlu olur.

Şöyle bir düşünelim: Bir emniyet mensubu, yetkisini ve silâhını kötüye kullanarak birisini haksız yere vursa, devlete mi katil denilecektir, yoksa o görevliye mi? Şüphesiz, katil o görevlidir!.. Şimdi bu görevli, *"Ben o suçu devletin imkânlarıyla işledim. Ne kendi silâhımı kullandım ne de kendi mermimi."* şeklinde bir özür beyan edebilir mi?[9]

---

[9] https://sorularlaislamiyet.com/madem-cenab-i-hak-ezeli-ilmiyle-benim-ne-yapacagimi-biliyor-oyleyse-benim-ne-kabahatim-var-sorusuna.

9. Allah her şeyi önceden biliyor da neden bizim bu suçları işlememize engel olmuyor?

Allah bir şeyi yaratırken hayırlı neticeler vermesi için yaratmaktadır. Kainattaki düzene baktığımızda hiçbir eksikliğe ve başıbozukluğa rastlanmamakta ve kainattaki düzeni gören her akıl sahibi Allah'ın büyüklüğünü tesbih etmekten kendisini alamamaktadır.

Ancak insanlar kainatta yaratılan bu hayırlı şeyleri kendi iradeleriyle şerre çevirebilmektedirler.

Mesela, ateşin yaratılması hayırdır. Ancak bir insan gidip elini ateşin içine sokarsa ateş o insan hakkında şer olmuş olur. Halbuki Allah ateşi, insanlar onunla ihtiyaçlarını görebilsinler diye yaratrmıştır. Ancak o insan kendi iradesiyle elini ateşe sokmuşsa artık *"Allah neden bu ateşi yaratmış, neden bu ateş benim elimi yaktı, Allah neden buna müsade etti."* gibi bir iddiada bulunmaz. Çünkü Allah'ın kainatta koymuş olduğu kanunlar vardır. Ona riayet edersen menfaat elde edersin, riayet etmezsen zarar görürsün. Bu misaller çoğaltılabilir.

İnsana gelince, Kur'an-ı Kerim'in ifadesi ile Allah insanları kendisine ibadet etsinler diye yaratmış ve kötülüklerden, fuhşiyattan, azgınlıklardan uzak durmasını emretmiş ve buna uymayanları şiddetli bir azabla cezalandıracağını buyurmuş ve gönderdiği yüz binden fazla peygamber insanları her hususta ikaz etmişlerdir.

Ancak vazifesini yapmayıp ve bu emirleri dinlemeyip hiçe sayan insanlar, elbette bu yapıklarının cezasını çekecektir.

Allah'ın bu dünyada kötülüklere direkt engel olmaması ise, imtihan dünyasında olmamızdandır. Bu dünya bir imtihan salonudur ve yanlış yapana da doğru yapanada müsade

edilmiştir. Eğer yanlış yapanlara müdahale olsaydı bu imtihan salonunun bir anlamı olmazdı.

Sevap işleyenlarin başına güller saçılsaydı ve günah işleyenlarin başına da dikenler atılsaydı, artık bu dünya bir imtihan salonu olmaktan çıkacaktı.

10.Sonumuz belli ise niçin bu dünyaya geliyoruz?

Kader hakkında düşünen ve kaderin sırlarına vakıf olmayan kişilerin, kendi kendilerine en çok sordukları ve cevabını en çok merak ettikleri sorulardan bir tanesi de şudur:

"Allah benim cennete veya cehenneme gideceğimi biliyor. Ve bunu kader defterimde yazmış. O halde beni bu dünyaya niçin gönderiyor?"

Bu sorudan anlaşılıyor ki; soru sahibi, akıbetinin ne olacağının Allah tarafından bilinmesinden dolayı, bu âleme gelişini hikmetsiz zannetmektedir. Ona göre, eğer Allah cennete veya cehenneme gideceğini bilmeseydi, yaratılışın bir manası olabilirdi, ama madem biliyor, o halde bu yaratılış manasızdır.

Bu soru son derece mantıksız bir sorudur. Zira bizim yaratılışımızın gayesi ve bu dünyaya gönderilişimizin hikmeti ile Allah'ın akıbetimizi bilmesi arasında hiçbir münasebet yoktur. Başka bir ifade ile bu dünyaya gönderilişimizin hikmeti, Allah'ın cennete veya cehenneme gideceğimizi bilmesiyle yok olmamaktadır.

Bu sorunun sahibi, kâinatın ve kendisinin yaratılış sebebini bilmemektedir. Yaratılış maksadından habersiz olması, bu soruyu sormasına sebep olmuştur. Ona göre, bu dünyaya sadece; "cennete mi, yoksa cehenneme mi gidecek, bu sırrın belli olması için gelmiştir." Ve madem Allah da onun nereye gideceğini ve akıbetini ezeli ilmi ile bilmektedir, o halde bu dünyaya gönderilmesi ona göre abestir.

Demek soru sahibi, yaratılışın hikmetinden gafildir. O halde bu sorunun cevabını, âlemin ve insanın yaratılış hikmetinde

aramalıyız. Bu hikmet anlaşıldığında, sorumuz cevabını bulacaktır:

Cenab-ı Hak, Kur'an-ı Kerim'de, insanının yaratılış sebebini şu ayetiyle bildirmektedir: "Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zariyat, 51/56) Demek insanın yaratılışının gayesi; Allah'a ibadet etmek ve O'na kul olmaktır. Kulluğun ve ibadetin esası da şu sayacağımız emirlerdir:

Allah Teâlâ şu âlemdeki sanat eserleriyle kendini tanıttırmak ve bildirmek istemektedir. İşte insanın yaratılış vazifesi; kendi sanatının mucizeleriyle kendini tanıttırmak ve bildirmek isteyen yaratıcısına iman edip, onu mevcudat aynalarında tecelli eden kudsi isimleri ile tanımaktır.

Allah Teâlâ şu âlemdeki rahmetinin güzel meyveleriyle kendini sevdirmek istemektedir. İnsanın vazifesi ise; rahmetinin güzel meyveleriyle kendini sevdirmek isteyen Rabb-i Rahim'ine itaat edip ibadet ile kendini ona sevdirmektir.

Allah Teâlâ şu âlemde insana maddi ve manevi nimetlerinin lezzetleriyle ikram etmektedir. Buna karşı insanın vazifesi; maddi ve manevi nimetlerin lezzetleriyle kendine ikramda bulunan ve onu besleyen Allah'a karşı fiiliyle, haliyle, diliyle, hatta elinden gelse bütün duygu ve azalarıyla şükür ve hamdüsena etmektir.

Allah Teâlâ şu âlemde yarattığı varlıklar ile azametini ve kemalini göstermektedir. Her bir mevcut, o azamet ve kemale bir aynadır. İşte insanın vazifesi; mevcudat aynalarında azametini ve kemalini gösteren Rabbine karşı, tam bir mahviyet içinde hayret ve muhabbetle secde etmektir.

Allah Teâlâ şu âlemde nihayetsiz servet ve hazinelerini sergilemektedir. Bu servete seyircilik yapan insanın vazifesi ise; sonsuz cömertliğini, nihayetsiz servet ve hazineleriyle gösteren Rabbine karşı fakirliğini hissedip yalnız ondan istemektir.

Allah Teâlâ şu âlemi bir sergi hükmünde yaratmış ve o sergide sanatını teşhir etmiştir. Buna karşı insanın vazifesi; yeryüzünü bir sergi hükmünde yaratıp bütün sanat eserlerini o sergide teşhir eden sanatkârına karşı "maşallah, bârekallah" diyerek takdir edip, "sübhanallah, Allahü ekber" diyerek hayret ile muKa'bele etmektir.

Allah Teâlâ şu âleme birliğinin nihayetsiz damgalarını vurmuştur. İnsanın vazifesi; kâinat sarayında taklit edilmeyen mühürler ile ve kendine has turralar ile her şeye birliğinin damgasını vuran Allah'ı bir olarak bilmek ve öyle şehadet etmektir.

Allah Teâlâ, şu âlemdeki her şeyi kendisine itaat ettirerek saltanatının haşmetini göstermektedir. İnsanın vazifesi; kâinatta görülen Allah'ın bu saltanatını itaat ederek tasdik etmektir. Yani zerrelerden güneşlere kadar her şeyin kendisine boyun eğdiği Zata itaat ederek, O'na boyun eğmektir ve onun saltanatını tasdik etmektir.

Allah Teâlâ şu âlemin her köşesini isimlerinin nakışları olan sanat eserleriyle süslemiştir. İnsanın vazifesi ise; Allah'ın kudsi isimlerinin nakışlarından olan bu sanat eserlerini diğer insanlara da gösterip dellallık ve ilancılık vazifesini icra etmektir.

Allah Teâlâ, bu âlemdeki her mahlûku bir kitap hükmünde yaratıp, onda güzel isimlerini yazmıştır. İşte insanın vazifesi; kudret kaleminin mektupları hükmünde olan mevcudat sayfalarını, arz ve sema yapraklarını tefekkür etmektir. Ve onlarda yazılan güzel isimleri keşfetmektir.

İşte Cenab-ı Hak böyle ulvi maksatlar ve yüce gayeler için bu âlemi yaratmış ve insanı bu aleme zikredilen maksatlar için göndermiştir. Yani yaratılışımızın ve şu anda bu âlemde bulunmamızın sebebi, bu vazifeleri icra etmektir.

Bu maksatların hiçbirisi bizim cennete veya cehenneme gideceğimizin Allah tarafından bilinmesiyle yok olmamaktadır. İşte bu yüzden Cenab-ı Hakk'ın ezeli ilminin akıbetimizi bilmesi, bizim bu âleme boşuna geldiğimiz manasına gelmez. O halde biz; "Kaderimizde cennete veya cehenneme gideceğim belli iken bu dünyaya niçin gönderildik." diyemeyiz. Zira âlemin yaratılmasındaki en yüce gaye, insanların cennete veya cehenneme gitmesi değil, Allah'a iman ve itaattir. Ve az önce saydığımız vazifeleri yapmaktır.

Eğer insan bu âleme niçin geldiğini, bu kâinatın niçin böyle muhteşem bir şekilde yaratıldığını ve tüm bunlardaki ilahi maksatları bilseydi, elbette böyle manasız bir soru sormayacak, İlahi kaderin her şeyi bilmesinin bu saydığımız hikmetleri ve gayeleri yok etmeyeceğini anlayacaktı.

Hem insan küçük bir âlem olarak yaratılmıştır. Büyük âlemde tecelli eden bütün isimler, bir küçük âlem olan insanda da tecelli etmektedir. İnsanın yaratılışının bir sebebi de Allah'ın isimlerine yaptığı bu ayinedarlıktır. Hatta diyebiliriz ki, şu koca âlemde ve meleklerde tecelli edemeyen isimler, şu küçücük insanda tecelli ederler.

Mesela, insan günah işler ve af diler, Allah da onu affeder. İşte Allah'ın affetmesiyle insanda; Gafur, Afuv, Tevvab, gibi isimler tecelli etmektedir ki, bu isimler sadece insanda gözükebilir. Bu isimler dağlarda, denizlerde, güneşlerde, meleklerde tecelli edemez, çünkü onlar günah işlemez.

Allah'ın böyle cemali isimleri sadece insanda tecelli edebileceği gibi, celali birçok isim de sadece insanda gözükebilir. Mesela, bir kul isyan eder ve Allah onu cezalandırır. İşte bu cezalandırmak da "Muntakim" ismi, onun kaçamayıp yakalanmasında "Vâcid" ismi, Allah'a karşı mağlup olmasında "Aziz" ismi, onu hesaba çekmesiyle "Hasib" ismi, onu alçaltmasıyla "Muzil" ve "Hafid" ismi ve daha birçok

isimler o insanda tecelli eder ki, bu isimlere koca âlem aynadarlık yapamaz. Çünkü onlar isyan edemez. Bu isimler ise ancak isyan eden kulda tecelli edebilir. O halde eğer isyan ederek cehenneme gidecek kullar bu âleme gönderilmeseydi, biraz önce saydığımız isimler ve daha onlar gibi onlarca isim asla tecelli edemeyecekti.

Hâlbuki bu isimler de kendini tanıttırmak ve bildirmek istemektedirler. Hatta isyanın bir neticesi olan cehennem de, günahkâr kullar olmadığı için yaratılmayacak ve celali isimler ahiret âleminde de gözükemeyecekti. Demek cehenneme gideceği bilinen bir kulun bu âleme gelmemesini temenni etmek, bu âlemin, celali isimlerin tecellisinden mahrum olmasını talep etmektir ki, bu talep kâinatın yaratılış maksadını bilmemenin bir neticesidir.

Hem bu soru sahibi şu hakikati da unutmamalıdır. Tecrübeli bir öğretmen sınıfındaki öğrencileri imtihana tabi tutmadan onlara not verip bir kısmını cezalandırıp bir kısmını mükâfatlandırsa, elbette ceza görecek olan öğrenciler öğretmene itiraz edip, "Eğer sen bizi imtihan etseydin biz zayıf not almazdık." diyerek öğretmeni suçlayacaklardı.

Aynen öyle de Cenab-ı Hak bizleri şu dünya imtihanına sokmadan cennete veya cehenneme gönderseydi, o vakit cehenneme giden insanlar bu karara karşı çıkıp"Eğer sen bizi imtihan etseydin biz cehenneme gitmeyecektik." diye itiraz edeceklerdi. Cenab-ı Hak, ezeli ilmi ile bizim akıbetimizi bildiği halde bu neticeyi bizlere de bildirmek ve hesap gününde itiraza mahâl bırakmamak için şu dünyayı bir imtihan yurdu olarak yaratmış, bizleri de bu âleme bir memur olarak göndermiştir.[10]

---

[10] http://www.kadereiman.com/sonumuz-belli-ise-nicin-bu-duenyaya-geliyoruz.

11. Allah bizi seviyor da neden günah işlememize izin verip sonra bizi yakıyor?

Kafama takılan soru, "Allah bizi seviyorsa neden günah işlememize izin verip sonra bizi cezalandırıyor?"

Burada üç hüküm var. Birincisi Allah bizi seviyor, ikincisi günah işlememize izin veriyor ve üçüncüsü bizi cezalandırıyor. Allah'ın kullarını sevdiğini ilahî vahiyden çıkarabiliriz. Çünkü ilahî vahiyde, Allah'ın kullarına karşı merhametli ve şefkatli olduğu; onları sevdiği bildirilmiştir. Ama Allah insanların günah işlemesine izin verir mi ve izin verdiği hâlde cezalandırır mı? Buna dair ilahi bilgi yok hatta aksi var. Yani demem o ki Allah hiçbir kulunun günah işlemesini hoş görmez ve haksız ceza görmesine razı olmaz.

Ama Allah'ın rahmeti yanında gazabının olduğunu söylüyoruz.

Doğrudur, Allah'ın rahmetinin yanında gazabı da var. Gazabı izin vermediği hâlde günah işleyenedir. Allah her kuluna günah işlememesini bildirmiş, günahın çirkin bir davranış olduğunu da âdeta benliğine işlemiş. Nitekim dünyanın geneli düşünüldüğünde dinler, kültürler ve bölgeler farklı olmakla birlikte birçok ortak ahlak kuralı var. Hiçbir toplum, suçsuz yere adam öldürmeyi, zinayı ve hırsızlığı güzel görmez. Her dinde, her bölgede ve her kültürde bunlar çirkinlik ve günah. Bazı farklılıklar olsa da bu günahlara yönelik birtakım yaptırımlar bulunmakta. Yüce Allah yarattığı kullarının güzel olmasını ister. Bu güzelliği de kendi iradeleriyle gerçekleştirmelerini bekler. Gerçekleştirmeyenlere de birtakım yaptırımlar belirler ve bildirir. Yüce Allah kimseye

tuzak kurmaz. Güzelliği ve çirkinliği bildirdiği gibi mükâfatını ve cezasını da bildirir.

Anlattıklarınızı biraz somutlaştırabilir misiniz?

Bir kıyaslamayla bunu anlatalım. Devlet her vatandaşının rahat etmesini ve güzel imkânlara kavuşmasını ister. Bunun için örneğin geniş yollar yapar, hızlı arabalar almasına izin verir. Geniş yolda hızlı araba kullanan bir gencin kaza yapması sonucu ölmesi üzerine kazazedenin ailesi devlete şöyle bir suçlamada bulunabilir mi? Neden devlet geniş yol yaptı, neden hızlı arabaların ülkeye girişine ve oğlumuzun almasına izin verdi? Bu soru acılı anne-baba açısından düşünüldüğünde çok da mantıksız değildir. Onlara göre bu dediklerine devlet müsaade etmeseydi, bu felaketi ve acıyı yaşamayacaklardı. Hâlbuki devlet, bütün bunlara izin verirken vatandaşının zarar görmemesi ve acı çekmemesi için kurallar koymakta. Yolda nasıl ve ne kadar hızla gidileceği, arabanın ne şekilde kullanılacağını belirlemekte. Bu kurallara uymayan bir şahsın zarar gördüğünde dönüp devleti suçlamasını hiç kimse mantıklı bulmaz.

Bununla Allah'ın günah işleyeni cezalandırması arasında nasıl bir benzerlik var?

Allah kullarını yarattığında onlara akıl ve özgür irade gibi iki önemli özellik vermiştir. İnsanlar bu iki özelliği yani imkânı iyi kullandığında Allah'ın onlara yönelik bir yaptırımı olmayacağı gibi aksine birçok mükâfatı söz konusudur. Üstelik Allah bu iki imkânı vermekle kalmıyor, rahmeti ve şefkati gereği kullarının yanlışa veya günaha düşmemesi için uyarıcı görevliler olan peygamberler gönderiyor. Ayrıca tabiata koyduğu birtakım işaretlerle de insanın akıl ve iradesini sürekli uyarıyor. Tıpkı devletin yol işaretleriyle ve görevli memurlarıyla yoldaki sürücüleri uyarması gibi. Bir kul bütün bu uyarıları dikkate almayıp inadına hareket ediyorsa, halk

tabiriyle “burnunun doğrusuna” gidiyorsa, yaptırıma maruz kalması kaçınılmaz. Yanlış yapan sürücüye devletin ceza uygulaması sırf ceza olsun diye değil, bu yanlışı kendisi ve başkaları bir daha yapmasın diyedir. Aksi takdirde iyi sürücü ile kötü sürücü ayırt edilmemiş olur. Ayrıca yapılan yanlışlara ceza uygulanmaması daha büyük felaketlere ve acılara meydan verir. Öyleyse devletin uyguladığı ceza, vatandaşlar arasında adaleti sağlamak içindir. Yüce Allah da adaleti sağlamak için işlenen günahlara öte dünyada bir ceza takdir edecektir.

İyi de Allah bunları engelleseydi daha iyi olmaz mıydı?

Bu teklif, kaza olmaması ve acı çekilmemesi için devlet arabaları ve yolları yasaklasın demeye benzemektedir. Hâlbuki devlet, arabaları ve yolları yasaklasa, bu hiç hoşumuza gitmez. Yüce Allah’ın aklımızı yok sayması ve irademizi kısıtlaması aynı şekildedir. Aslında bu teklif, Allah aklımızı ve irademizi elimizden alsın demektir. Hem akıllı ve iradeli olmayı istemek hem de kısıtlama getirilmesini talep etmek ciddi bir çelişkidir. Halk deyimiyle “üç kuruşa beş köfte olmaz”. Allah bize akıl ve irade gibi iki güzellik vermiş, şartları hazırlamış, kuralları koymuş, bildirmiş ve uyarmış. Bunun üstüne her türlü özgürlüğümüz olsun ama hiçbir yaptırım olmasın demek hiç mantıklı değildir. Merhamet olsun adalet olmasın demektir bu. Bu talep yerine gelmiş olsa, bir sürü suç olacak ama cezasını bulmayacak. Peki, işlenen suçların bir kısmı bize yönelik olursa ve canımız yanarsa, yine aynı şeyi düşünecek miyiz? O zaman “Adalet nerde?” diye haykırmayacak mıyız? İnsanoğlu böyledir. Hırsızlığa maruz kalmadığında hırsızlara karşı son derece merhametlidir. Ne olacak canım giden mal olsun diyebilir. Ama kendisi buna maruz kaldığında hırsızın idamını bile ister. İşte bu tipik modern zaman bencilliği. Cehennemi istemeyenler, acı çekmemiş, haz ve hız içinde olanlardır. Onlar ölümden ve kıyametten korkarlar. Acı çekenler, kötülüğe

maruz kalanlar ise adalet ararlar. Kendilerine bunları yaşatanların en ağır cezaya çarptırılmasını isterler.

Demek ki bütün bunlar göreceli. Herkes bulunduğu yerden bakıyor ve değerlendiriyor.

Evet, tam da öyle. Genç, mutlu ve umutlu olan asla ölüm istemez, aklına bile getirmez. Yaşlı ve acılar içinde kıvrananın ise ölüm aklından çıkmaz. Bir çocuk doğduğunda sevinen bizler, ölüm karşısında üzülüyor hatta isyan bile edebiliyoruz. Hâlbuki çocuğu veren de alan da aynı Allah. Yüce Allah'ın muamelesinde değişen bir şey yok. O, ne yaratmasını ne kanunlarını ne de vaatlerini değiştirir.

Değişen nedir öyleyse?

Değişen insan. İnsan kendisini değiştirmedikçe, doğallığını bozmadıkça ve kuralları ihlal etmedikçe yüce Allah asla ona cezai bir yaptırım uygulamaz. Aksine tahminlerin üstünde mükâfatlar verir ona. Cennetini ikram eder, cemaliyle müşerref kılar. Ama kötülüğe batarak insanlığını yitiren, doğallığını kaybeden, kuralları sürekli çiğneyen, üstelik hiçbir pişmanlık göstermeyen bir kul, elbette Allah'ın adaletinin gereğine maruz kalır. Kalması da gerekir. Yoksa mazlumların ahı yerde kalır. Allah o zalimin suçuna göre bir ceza takdir eder ama asla suçunun üstünde ceza vermez.

"Rabbin, halkları salih ve ıslah edici kimseler iken memleketleri zulmederek helak etmez. Rabbin dileseydi insanları (aynı inanca bağlı) tek bir ümmet yapardı. Fakat Rabbinin merhamet ettikleri müstesna, onlar ihtilafa devam edeceklerdir. Zaten onları bunun için yarattı. Rabbinin, 'Andolsun ki cehennemi hem cinlerden, hem insanlardan (suçlularla) dolduracağım.' sözü kesinleşti." (Hud, 11/117-119.)

"…Bir toplum kendilerinde bulunan (iyi davranışlar)ı değiştirmedikçe Allah onlara verdiği bir nimeti değiştirmez ve

şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.” (Enfal, 8/53.)

“Şüphesiz ki bir kavim kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez.” (Rad, 13/11.)

“Onlar iman etmiş ve Allah’a karşı gelmekten sakınmış olanlardır. Dünya hayatında da, ahirette de onlar için müjde vardır. Allah’ın sözlerinde hiçbir değişme yoktur. İşte bu büyük başarıdır.” (Yunus, 10/63.)[11]

---

[11] https://dergi.diyanet.gov.tr/makaledetay.php?ID=32957.

12.İnsanlar günah işleme özelliğinde yaratıldığı halde, neden cehenneme atılıyor?

"Bir sultanın sağında lütuf ve merhamet ve solunda kahr ve terbiye lâzımdır. Mükâfat, merhametin iktizasıdır. Terbiye de mücazatı ister. Mükâfat ve mücazat menzilleri ahirettir."

İtaat edenlere mükafat verememek gibi, isyan edenleri cezasız bırakmak da padişahın izzetine yakışmaz; her ikisi de acizlik ve zaaf ifadesidir. Cenab-ı Hak bu gibi noksanlıklardan münezzehtir.

Onun kahrının tecelli etmemesini istemek, iki mânâya gelir:

Birisi, isyankârlara, azgınlara, zalimlere karşı hiçbir ceza tatbik edilmemesi. Bu, Allah'ın izzetiyle, gayretiyle, hikmet ve adaletiyle bağdaşmaz. Bu şık mümkün olmadığına göre, geriye bir tek şık kalıyor: İnsanların isyansız bir yaratılışa sahip olmaları, hep itaat üzere bulunmaları. Bu ise insanın değil, meleğin tarifidir.

İnsan günah işleyebilen bir varlık. "Benim günah işlemem mümkün değil" diyebilen hiç kimse bulunmuyor. Her insan, şu veya bu şekilde, az veya çok, günah çukuruna yaklaşıyor, bazen de içine düşüyor.

Bizler, akıl ve kalb dengesi içinde hayatımızı sürdürüyoruz. Fakat, insan sadece akıl ve kalbden ibaret olmadığı için, başta nefis olmak üzere baskın duygular, söz dinlemez hisler, önü alınmaz hevesler ve karşı konulmaz vehimler altında, bazen farkında olarak veya olmayarak irademize söz geçiremiyor ve günah işliyoruz.

İşin aslına bakılırsa, Yüce Allah bizi kendisine yaklaştırmak, bizi kendisine muhtaç etmek, bizi kendisine çekmek için

birbirinden farklı, değişik vesileler yaratmış. Meselâ, acıkma gibi bir duygu verip, bizi rızka muhtaç etmiş, Rezzak olduğunu göstermiş ve bizi bu yolla Kendisine bağlamış. Biz de kul olarak bütün ihtiyaçlarımızı O'ndan istemiş, O'nu Rezzak olarak bilmiş, gerçek anlamda rızık verici olarak O'nu tanımışız. Demek ki, Rezzak ismi, acıkmamızı gerektiriyor.

Aynı şekilde, biz günahkârız, Allah bağışlayandır. Biz hata işliyoruz, Allah affedendir. Biz isyana kapılıyoruz, Allah mağfiret edendir. Biz tevbe ediyoruz, Allah tevbemizi kabul edendir. Allah Gafûr'dur, Afuvv'dur, Gaffâr'dır, Tevvâb'dır. İşlediğimiz günahlar bizi Allah'ın bu isimlerine götürüyor, bizi O'na yöneltiyor. Böylece Allah'ı Gafûr ve Gaffâr isimleriyle tanımış oluyoruz. Gaffâr ismi günahların vücudunu ve Settâr ismi kusurların bulunmasını iktiza ediyor. Açıkçası, günah işlensin ki Allah'ın Gaffâr ismi tecelli etsin; kusur edilsin, hata yapılsın ki, Allah da kulunun kusurunu yüzüne vurmayıp örterek Settâr olduğunu göstersin.

Bir hadisinde, sevgili Peygamberimiz (asv) bu tatlı gerçeği ne de güzel dile getiriyor:

"Nefsim kudret elinde olan Zât'a yemin ederim ki, eğer siz hiç günah işlemeseniz, Allah sizi toptan helâk eder; sonra günah işleyen, arkadan da istiğfar eden bir kavim yaratır ve onları mağfiret ederdi." (Mislim, Tevbe, 9)

Ne kadar günah, o kadar tevbe

İnsan nefsine aldanır, şeytana kanar, hislerine hâkim olamaz, iradesine söz geçiremez de, sonunda bir günah işler, ardında da yaptığına, yapacağına bin pişman olur ve tövbe üstüne tövbe eder. İşte, kulun günah işlemiş de olsa tövbe ile Rabbine rücu ettiği bu hal, hadislerden öğrendiğimize göre, Cenâb-ı Hakk'ı hoşnut etmektedir.

Ebû Hureyre anlatıyor: “Resûlullah aleyhissalâtü vesselâm Rabbinden naklen buyurdular ki:

"Bir kul günah işledi ve ‘Yâ Rabbi, günahımı affet!’ dedi. Hak Teâlâ da, ‘Kulum bir günah işledi; arkadan bildi ki günahları affeden veya günah sebebiyle cezalandıran bir Rabbi vardır’ buyurdu. Sonra kul dönüp tekrar günah işledi ve ‘Ey Rabbim, günahımı affet!’ dedi. Allahu Teâlâ da, ‘Kulum bir günah işledi ve bildi ki, günahı affeden veya günah sebebiyle cezalandıran bir Rabbi vardır’ buyurdu. Sonra kul dönüp tekrar günah işledi ve ‘Ey Rabbim, beni affeyle!’ dedi. Allahu Teâlâ da, ‘Kulum günah işledi ve bildi ki, günahı affeden veya günah sebebiyle cezalandıran bir Rabbi olduğunu bildi. Ey kulum, dilediğini yap, ben seni affettim’ buyurdu.” (Buhârî, Tevhid 35; Müslim, Tevbe 29)

Büyük hadis âlimi İmam Nevevî, bu hadisten şu hükmü çıkarır: “Günahlar yüz kere, hatta bin ve daha çok kere tekrar edilse de kişi her seferinde tövbe etse, tövbesi makbuldür. Veya bütün günahlar için bir tek tevbe etse bile, yine tevbesi sahihtir.”

Bir hadiste de, istiğfar eden kimsenin günde yetmiş defa günahını tekrar etse bile, ‘günahında ısrar etmiş’ sayılmayacağı belirtilir.3 Hz. Ali’nin bu konuya getirdiği açıklama daha ilginçtir: “Beraberinde kurtuluş reçetesi olduğu halde helâk olan kimsenin durumuna hayret ediyorum. O reçete de istiğfardır.” Zaten Gaffâr ve Tevvâb isimleri, ‘çok çok bağışlayan, tövbeleri çok çok kabul eden, her günah işleyişte istiğfar edeni affeden, her tövbe edişte tövbe edenin tövbesini kabul eden’ anlamına geliyor. Şayet Cenâb-ı Hak kulunu hayatı boyu sadece bir sefere mahsus olmak üzere affedecek olsaydı, ondan sonra insana günah işleme imkânı ve fırsatı vermemesi gerekirdi. Yani, Allah affetmek istemeseydi, bize af isteme duygusunu vermezdi.

Diğer taraftan, Cenâb-ı Hakk'ın günahları bağışlaması O'nun fazlı, lütfu ve ikramıdır. Hadiste de ifade edildiği gibi, günahı sebebiyle cezalandırması ise adaletinin tecellisidir. Said Nursî'nin belirttiği üzere, "Cenâb-ı Hakk'ın günahkârları affetmesi fazldır, tâzib etmesi [azap ile cezalandırması] adldir."

Efendimizin (a.s.m.) dizi dibinde yetişen sahabe nesli, bu ince noktayı çok iyi kavramıştı. Allah'ın yüce isimlerini mükemmel mânâda hem çok iyi anlamışlar, hem de hayatlarına yansıtmışlardı. Rivayet ettikleri hadislere bakınca, bu eğitimin seviyesini ve anlayışlarının kapasitesini farketmek hiç de zor değildir. Meselâ, kulun günahı ne kadar çok olursa olsun ve kul ne kadar af dilerse dilesin, hiçbir zaman isteğinin karşılıksız kalmayacağını, Hz. Enes haber veriyor. Diyor ki: "Ben Resûlullah (s.a.v.)'i şöyle buyururken dinledim."

"Allahu Teâlâ [buyurdu ki]: Ey Âdemoğlu! Sen bana dua ettiğin ve benden af umduğun sürece, işlediğin günahlar ne kadar çok olursa olsun, onların büyüklüğüne bakmadan seni bağışlarım. Ey Âdemoğlu! Günahların gökleri dolduracak kadar olsa, sen Benden bağışlanmanı dilersen, günahlarını affederim. Ey Âdemoğlu! Sen yeryüzünü dolduracak kadar günahla huzuruma gelsen, fakat Bana hiçbir şeyi ortak koşmamış, şirke bulaşmamış olsan, Ben de seni yeryüzü dolusu mağfiretle karşılarım." (Müsned, 5:130)

Peygamber Efendimiz (asv) de, bir hadisinde, kulun işlediği günahtan dolayı tövbe edip Rabbine dönmesini çöl ikliminde yaşayan, çöle çıkınca varı yoğu devesi olan bir insanın üzüntüsünü ve sevincini dile getirerek bize şöyle anlatır:

"Öyle bir kimse ki, çorak, boş ve tehlikeli bir arazide bulunuyor. Beraberinde devesi vardır. Devesinin üzerine de yiyecek ve içeceğini yüklemiş. Derken uyur. Uyandığında bir de bakar ki, devesi gitmiş. Devesini aramaya koyulur. Bir türlü bulamaz. Açlıktan ve susuzluktan perişan bir vaziyette iken

kendi kendine şöyle der: 'Artık ilk bulunduğum yere gideyim de, ölünceye kadar orada uyuyayım.' Gider, ölmek üzere başını kolunun üzerine koyar. Bir ara uyanır. Bakar ki, devesi yanıbaşında duruyor. Bütün azığı, yiyeceği ve içeceği de devesinin üzerindedir. İşte Allah mü'min kulunun tevbe ve istiğfarı ile, böyle bir durumda olan kimsenin sevincinden daha fazla sevinç ve lezzet alır." (Mislim, Tevbe, 3)

Anne çocuğunu ateşe atar mı?

Cenâb-ı Hakk'ın rahmeti, şefkati ve merhameti sonsuzdur. Bütün kullara yeter, bütün bir âleme kâfi gelir. Kendini tanıyan, fakat günahtan elini çekemeyen, nefsinin eline esir düşmüş kullarını kendi hâline bırakmaz. Bir başka deyişle, Cenâb-ı Hak kendisine yönelen kulunu çeşitli vesileler yaratarak onu rahmet iklimine çeker. Yani, Allah kulunu cezalandırmak için yaratmamış, bir fırsatını yakalayıp da onu Cehenneme atmak için dünyaya göndermemiş. İnsan nasıl kendi çocuğunu hatasından dolayı ateşe atmazsa, Yüce Allah da kendisini Rab olarak tanıyan kullarından sonsuz merhametini esirgemez, onları Cehenneme atmaz.

Hz. Ömer Saadet Asrında şahit olduğu bir olayı anlatırken, bu hususta Efendimiz (asv)'in müjdesini bize de ulaştırıyor. Bir savaş sonrasıydı. Esirler arasında çocuğundan ayrı düşmüş bir kadın da vardı. Kadıncağız çocuğuna olan özlemini gidermek için gördüğü her çocuğu kucaklıyor, bağrına basıyor ve emziriyordu. Resûlullah sallallâhu aleyhi vesellem çevresindekilere:

- "Bu kadının kendi çocuğunu ateşe atacağına ihtimal veriyor musunuz?" diye sordu.

- "Asla, atmaz" dediler. Bunun üzerine Resûlullah sallallâhu aleyhi vesellem,

- "İşte Allahu Teâlâ kullarına bu kadının yavrusuna olan şefkatinden daha merhametlidir." buyurdu. (Buhari, Edeb 19, Müslim, Tevbe 22)

Hadis-i şerifler Cenâb-ı Hakk'ın sonsuz mağfiretini ve rahmetini anlatıyor. Aynı şekilde, şaşmaz bir prensip olarak âyet-i kerimeler, genel ölçüleri verdikten sonra önemli bir noktayı hatırlatıyor. O da, kulluk şuurunu zedelememek, kulun Rabbine olan saygı sınırını taşmamaktır. Tövbe, istiğfar ettikten sonra, nasıl olsa Allah affeder deyip suç işlemeyi sürdürmemeli ki, kulluk sırrı kaybolmasın. Kur'ân bu gerçeğe şöyle işaret eder:

"Onlar çirkin bir günah işledikleri veya herhangi bir günaha girerek kendilerine zulmettikleri zaman Allah'ı hatırlarlar ve günahlarını bağışlaması için O'na niyazda bulunurlar. Günahları ise Allah'tan başka affedecek kim vardır? Ve onlar işledikleri günahta bile bile ısrar etmezler." (Al-i İmran, 135)

Günahla manevî yükseliş

Kul işlediği günahtan dolayı Allah'a daha ciddi olarak sığındığı ve daha ihlaslı bir şekilde yöneldiği takdirde, manevî bir yükselişe de geçebilmektedir. Kur'ân bu gerçeği 'günahların sevaba dönüştürülmesi' şeklinde anlatmaktadır.

"Ancak tövbe eden ve güzel işler yapanlar bundan müstesnadır. Allah onların günahlarını silip yerlerine iyilikler verir. Allah çok bağışlayıcı, çok merhamet edicidir." (Furkan, 70)

Cenâb-ı Hak, suç ve günahlarını itiraf eden, pişmanlık duyan kimselerin hem günahlarını bağışlıyor, hem de günahların yerini sevapla dolduruyor, böylece günah yerini sevaba bırakıyor, günah sevapla yer değiştiriyor. Bu sırdandır ki, bazı hadis âlimleri, "Birtakım günahlar vardır ki, mü'min için birçok ibadetten daha faydalıdır." derler.

Herkes hata işleyebilir, hatta herkes mutlaka hata eder, günaha girer. Fakat günahkârların da hayırlısı vardır. Bu hayrı Efendimiz (asv) şöyle ifade eder:

"Her insan hata işler; ama hata işleyenlerin en hayırlısı, çok tövbe edenlerdir." (Tirmizî, Kıyâme 49)

Hata işleyenlerin tövbeleri ile hayırlı bir insan olmalarının ötesinde, bir de Allah'ın sevdiği bir kul olma mertebesine yükselmeleri söz konusudur. Kur'ân'ın gösterdiği bu müjde, İslâm'ın insana sunduğu en tatlı müjdelerden biridir:

"Muhakkak ki, Allah çok çok tövbe edenleri ve temizlenenleri sever." (Bakara, 222)

Peygamber Efendimiz (asv), bu âyeti şöyle tefsir ederler: "Şüphesiz Allah, tekrar tekrar günah işlediği halde üst üste tövbe eden kulunu sever." (Müsned, 1:80)

Bu sevginin gerçek şuurunda olan Peygamberimiz (asv), hiçbir günahı olmadığı, günahlara karşı korunduğu halde, günde yetmiş kere, bazı zamanlar yüz kere tövbe ve istiğfar ederdi. Çünkü, istiğfarın içinde 'mahbubiyet' mertebesi ve sevinci vardır.

Ancak, bu müjdeyi yanlış bir tarafa çekerek, "Madem günahlar sevaba dönüşebiliyor, önce günah işleyip sonra da tövbe etsek olmaz mı?" gibi cerbezelerle meseleyi istismar etmemek de gerekir.

Böyle bir yaklaşım, her şeyden önce, kulluk edebine aykırıdır. Bu durum, -hâşa- Allah'ı imtihan etmek, dinî hükümleri ciddiye almamak sayılır ki, işin sırrını kavramamak olur. Böyle bir istismara karşı, birçok âyette af yetkisinin Allah'a ait olduğu, Allah'ın istediğini bağışlayacağı, istediğini azaba çarptıracağı bildirilerek, havf ve reca muvazenesine, ümit ve korku dengesine dikkat çekilir.

Kaldı ki, "Nasıl olsa tövbe ederim." düşüncesiyle günaha dalan kimse, tövbe etme fırsatı bulabilecek midir, buna ömrü

yetecek midir, bir garantisi var mıdır? Veya en önemlisi, davranışları Allah'ın gazabını çektiği halde, Allah kendisine tövbeye dönüş fırsatı verecek midir? Bütün bunların da gözönünde tutulması gerekir.

13. Sonsuzluk kavramı akıl almaz bir şey Allah'ın sonsuz olmasını algılayamıyorum.

Sonsuzluk anlaşılabilir mi?

Bir bardağa denizin yerleşmesi mümkün olmadığı gibi, sınırlı olan insan aklının da sonsuzu kavraması mümkün değildir. Şu var ki, insan sonsuzu anlamasa bile onun varlığını bilebilir. Bilmek, inanmak başka, anlamak daha başkadır.

İnsanoğlu her şeyiyle sınırlı. Hayatının bir başlangıcı var. Her başlangıç bir sondan haber verdiği için, bu hayatın da bir sonu olacaktır. İşte, başı ve sonu olan bu kısa hayat içerisinde, insan her yönüyle sınırlı işler görebiliyor. Gözü, mevcut ışınların ancak yüzde iki buçuk kadarını görebiliyor. Kulağı sadece belli bir frekanstaki sesleri işitebiliyor.

Madde aleminde açıkça görünen bu hakikat, ruh aleminde de geçerli. İnsan aklı her şeyi anlayamıyor. Zira, öğrenmeye başlamasının bir başlangıcı var. Başlangıcı olan ilim sonsuz da olamıyor; tıpkı hayat gibi...

İnsan aklının aczinin başlangıç noktası, kendini anlayamamasıdır. Şu sınırlı akıl, henüz kendini anlamış değilken nasıl oluyor da sonsuzu anlamaya kalkışabiliyor?.. Üçün dörtten küçük olduğunu bilen insanoğlu, yine kesinlikle bilir ki, ben üçten dördü çıkarmaya kalkışırsam menfi bir netice ile karşılaşırım. Bunu bildiği hâlde, sınırlı olan aklına sonsuzluğu sıkıştırmaya çabalıyorsa, sonucun eksi sonsuz, yani sonsuz bir menfi olacağını da baştan kabul etmiş demektir.

İnsan sonsuzu anlayamaz, ama sonsuza inanabilir... Bu da insanoğluna büyük bir ilahî lütuftur. Yoksa, bütün sıfatları sonsuz olan Rabbine nasıl iman edecekti?..

Bu vadide insanoğluna bir mukayese imkanı, bir fikir yürütme, istidlalde bulunma gücü verilmiş. O, bu güç sayesinde çok iyi bilir ki, bu alemde benim bir başlangıcım ve sonum olduğu gibi, her şeyin de yine bir ilk ve son noktası var.

Başlangıcı olan her şey, bize şu iki hakikati birden ders verir:

Beni yoktan yaratan bir zat var ve onun varlığı ezelidir. Aynı şekilde her son da bize ebedi bir zattan haber verir. **Kendimize şu soruyu soralım:** *Senin anlayamadığın sadece sonsuzluk mu? Yer çekimini anlayabiliyor musun? Güneşin, gezegenlerini nasıl çekip çevirdiğini kavrayabiliyor musun? Ruhun, aklın, hayalin, hafızanın mahiyetlerini bilebiliyor musun? Elma ağacının içindeki o manevi fabrikayı izah edebilmiş misin? Yumurta nasıl oluyor da, uçan bir kuş oluyor? Nutfe dokuz ay sonra nasıl ağlıyor, görüyor, işitiyor?* Bu alemde insanın göremedikleri gördüklerinden, anlayamadıkları anladıklarından, bilmedikleri bildiklerinden çok fazladır.

İnsanın, bu fani eşyayı anlamış gibi, bekayı anlamaya kalkışması onu en azından yorar. En azından diyorum, çünkü bu gibi yersiz arayışların insanı sersem etme ve yoldan çıkarma ihtimali de vardır...

İnsanın sonsuzu anlama gayreti iki ayrı sahada cereyan ediyor. ***Birisi,*** *ilahi sıfatların sonsuzluğu,* ***diğeri*** *de ahiret hayatının sonsuzluğu...* Bu ikisi arasında, gözden kaçmaması gereken önemli bir farklılık var. Ahiretteki sonsuzluktan söz edildiğinde, zihinlerde hemen zaman ve müddet kavramları canlanır. Sonu gelmeyen, tükenmeyen, fani olmayan, arızalanmayan bir hayat... Burada verilen hayatın geri alınmaması, baki kılınması söz konusudur. Bunu aklın almaması için bir sebep olmasa gerek...

Allah ın sıfatlarının sonsuzluğuna gelince: Onun kudreti sonsuzdur, demek, *"ne kadar alem yaratırsa yaratsın kudretinde bir noksanlık olmaz"* demektir. İlminin sonsuzluğu, onun cehilden

münezzeh olduğu manasınadır. Diğer sıfatlar da aynı şekilde, aynı mantık içerisinde değerlendirilmelidir. **"Ezeli olan elbette ebedidir."** hakikati, Cenab-ı Hakk'ın zatı için de geçerlidir, sıfatları için de... *Yani, onun bütün sıfatları sonsuzdur, ebedidir. Zira, hiçbiri sonradan var olmuş değildir; hepsi ezelidir.*[12]

[12] https://sorularlaislamiyet.com/sonsuzluk-anlasilabilir-mi-0.

14. Her şeyin yaratıcısı olan Allah'ın da bir yaratıcısı var mı?

Her şeyin yaratıcısı olan Allah'ın yaratılmadığına inanıyoruz. Ancak bazı insanlar her şeyi yaratan Allah'ın bir yaratıcısı var mı diye soruyorlar.

İnsanoğlunun birbirine zıt arayışları ve beklentileri vardır. Hem sonsuzluk arayışı içindedir hem de her şeyin bir yerde bitmesi arzusundadır. Beklenti ile bıkkınlık birbirini takip eder. Tatile çıkar, çok eğlenir, eğlencesinin sürerek devam etmesini ister. Ancak zaman içinde bir bıkkınlık hissi oluşmaya başlar ve sanki isteyerek gelmemiş, hiç eğlenmemiş gibi bir an evvel bitirmek ister tatilini. Çünkü insanın içinde süreklilik duygusunun yanında tam ona zıt değişim arzusu vardır. Bu ikisinin dengesi, insanın iç huzurunu sağlar. Birisi lehinde dengenin bozulması, insanı huzursuz eder ve içinde bulunduğu hâl, zaman ve mekândan kurtulmak arzusu doğar. Hocam biz Allah'tan bahsediyorduk siz işi tatile bağladınız. Tamam işte. Biz derken insanları kastediyorsun. Soran ve sorulan insanı. İnsanı anlamadan, Allah'ı anlamak pek mümkün değildir. Yani insanın önce kendisini tanıması lazım ki yaratıcısı olan Allah'ı tanıyabilsin. O yüzden demişlerdir ki kendini bilen Rabbini bilir…

Peki, nasıl tanıyacağız bu insanı?

Ben de tam onu anlatmaya çalışıyordum. Zevk veren şeylerin bile bir sonunun olması gerektiğini düşünen insan, neden varlıkların sonsuz bir silsile hâlinde olmasını ister? Hâlbuki evrende gördüğümüz duyduğumuz ve hatta bildiğimiz her şeyin bir sonu var. Öyleyse evren ve içindekiler sonludur. Bir noktada başlayıp yine bir noktada bitmektedirler.

Başladığı yer ise yaratıldığı andır. Öyleyse evrenin kendisi sonludur ve yaratıldığı bir başlangıç noktası bulunmaktadır.

Evrenin sonlu olduğunu nereden çıkartıyorsunuz? Dediğim gibi duyularımızla kavradığımız ve aklımızla anladığımız evren ve içinde bulunan her şeyin bir sonu vardır. Zaten sorduğunuz soruda da yaratma olayından bahsediyorsunuz. Her şeyin yaratılması demek, her şeyin bir yerden başlaması demektir. Bu da evrende olan her şeyin kesinlikle bir başlangıcının olduğunu gösterir. Bilimsel bulgular da bunu göstermektedir. Geriye doğru gidildiğinde evrendeki olguların bir başlangıcı, geleceğe doğru ise bir sonunun olduğu artık bilim adamları tarafından da kabul edilmektedir. Nitekim bizi ısıtan ve ışıtan devasa Güneş'in bile ömrüne dair bilimsel tahminler yürütülmektedir. Bu da gösteriyor ki etrafımızda olan her şey için bir son kaçınılmazdır. Aslında kendi gözlemlerimizle bile evrendeki varlıkların bir başlangıcı ve sonunun olduğunu görebiliriz. Ölenler, doğanlar; kışın yok olup baharın yeşerenler, kuruyup tohuma dönenler, toprağın bağrından yeniden bitenler; yanıp kül olanlar, küllerinden alevlenenler… Daha nice olayı bizler kendi gözlemlerimizle tespit edebilmekteyiz.

İyi de Hocam, buradan Yaratıcıya nasıl gideriz? Yine biz biliyoruz ki her meydana gelen şeyin, yakın veya uzak bir sebebi vardır. Bu kadar dönüşüm ve değişimin yaşandığı evrenin bir sebebinin olması, inkâr edilmez bir gerçektir. Bu değişim ve dönüşümleriyle evreni var eden sebebin yani Yaratıcının, evrenin içinde farz edilmesi, onun da aynı dönüşüm ve değişim kanununa tabi olmasını gerektirir. Yaratıcının bu şekilde değişim ve dönüşüme uğraması ise başka bir yaratıcıya gerek duyulması demektir. Bu da halk tabiriyle dipsiz bir kuyu anlamına gelir. İşi bu noktaya getirmek, bir yönüyle işi zora sokmak diğer yönüyle belirsiz kılmaktır. Bu

şekilde yaratıcılar silsilesi düşünmeye eski âlimler, teselsül demişler. Teselsül, sonsuza doğru uzayıp giden uçsuz bucaksız bir zincir… Bunu akılla kavramak mümkün olmadığı gibi aksine zihni zora sokmak, insanı bıktırmak ve belirsizliğe mahkûm etmek anlamına gelir. Zaten zincirleme yaratıcı düşünmek, akıl ve mantık bakımından da geçersiz bir hükümdür.

Demek ki Tanrı'yı evrenin içinde düşünmek, hem onu evrenin bir parçası hâline getirir hem de evrendeki oluş-bozuluş kanunlarına tabi kılar öyle mi?

Evet, aziz kardeşim, tam da söylemek istediğim budur. Öyleyse Tanrı evrenin dışında olmalı, aynı zamanda oluş ve bozuluş kanununa tabi olmamalıdır. Bu da bizi Tanrı'nın, evren ve içindekilerden başka ve farklı bir varlık olduğu sonucuna götürür. Tanrı oluş ve bozuluş kanununa tabi olmadığına göre, bir başlangıcının ve sonunun da olması gerekmez. Başlangıç ve sonu olmadığına göre başka bir yaratıcısının olmasından da söz edilemez. Öyleyse Allah'ı kim yarattı, gibi bir soru anlamlı değildir. Çünkü her şeyi yaratanın yaratılması mantık noktasından geçersizdir.

Bu noktada şu soru kafama takıldı hocam: Bizatihi evrenin kendisi sonsuz olamaz mı?

Bunun imkânsızlığı hem tarihi tecrübeyle hem de günümüzde ulaşılan bilimsel bulgularla sabittir. Daha önce temas ettiğimiz gibi bilimsel çalışmalar, evren içindeki güneş dâhil gezegenlere bile ömür tahmin etme noktasındadır. Evrenin içindeki varlıkların bir sonunun olduğu hem gözlemlerimiz hem de bilimsel bulgularla sabit olduğuna göre, bu varlıkların toplamından oluşan evrenin sonlu olması mantıki bir sonuçtur. Yirminci yüzyılın başlarında evrenin hiç bozulmayacak bir makine olduğu ve bu yüzden de sonsuza dek çalışacağı iddia edildi. Sonra ne oldu? Yaşanan gerçekler ve

bilimsel veriler bunu geçersiz hâle getirdi. Koca koca canlıların türlerinin tükendiği, engin denizlerin sularının kirlendiği, atmosferdeki ozon tabakasının delindiği, buna mukabil uzayda henüz yaşanacak bir mekânın bulunmadığı evrenin, sonsuz olduğu iddiası böylece kendiliğinden rafa kalktı. Zira bilimsel çalışmalar son derece ilerlemiş olmasına rağmen türlerin tükenişinin ve dünyadaki ekolojik dengelerin bozuluşunun önüne geçilebilmiş değildir. Öte yandan bugün ateistlerin sarıldığı big bang teorisi de evrenin başlangıcının olduğunu göstermektedir. Bir ateistle konuşmamız sırasında şöyle bir soru sormuştum: "İddia ettiğiniz gibi Tanrı yoksa evren nasıl meydana geldi?" Verdiği cevap: "Büyük patlama yani big bang…" Ben ardından şu soruyu sordum: "Büyük patlamadan önce ne vardı?" "Orası beni ilgilendirmez" dedi. Çünkü bilmiyordu ve bilemezdi de. Bir başlangıç arıyordu. Büyük patlamayı buldu. Bu da gösteriyor ki ateistler de bir başlangıç öngörüyorlar. Sür git bir zincirleme varlık silsilesinden bahsedemiyorlar. Bu ne demektir? Evrenin bir başlangıcı var. Bir başlangıç varsa bir başlatıcının olması da kaçınılmazdır. Çünkü bir şeyin kendi kendine meydana gelmesi söz konusu değildir. Başlatıcının aynı zamanda evrenin dışında ve ondan tamamen farklı olması da gerekir. Bu durumda Allah'ın yaratılmasından söz etmek imkânsız hâle gelir.
Peki Hocam, Allah neden yarattığı bir varlığın yok olmasını engellemiyor?

En başından Allah'ın yaratacağı varlığın, kendisinin dışında ve farklı olmasının bir zorunluluk olduğunu söylemiştik. Bu zorunluluk gereği eğer yaratan Allah ezelî ve ebedî ise yarattığı varlığın başlangıcı ve sonu olmalıdır. Zaten bir varlığın başlangıcı varsa sonu da var demektir.

O takdirde cennet ve cehennemin ebediliği nasıl izah edilecek?

Tabi ki Allah'ın irade ve kudretiyle… Allah'ın dışındaki hiçbir varlığın mutlak ebediliğinden söz edilemez. Çünkü onların hepsinin başlangıcı vardır. Öyleyse cennet, cehennem ve içindekilerin ebediliği Allah'ın onları ebedî kılmasıyladır. Yani Allah onları ebedî olarak her an yaratmaktadır. Dolayısıyla burada Allah'ın irade ve kudretine bağlı bir ebedilik söz konusudur. Allah dilerse sonlandırır. Peki, bunun hikmeti nedir?

Cennet ve cehennemin ebediliğinde Allah'ın rahmet ve adaletinin gerçekleşmesi söz konusudur. Yüce Allah dünya imtihanını kazanarak kendisine itaat eden kullarına rahmeti gereği büyük mükâfatlarda bulunacak; asi, zalim ve nankör kullarını da adaleti gereği cezalandıracaktır. Her şeyin yaratıcısı olan Allah, kullarına böyle bir söz vermiştir ve O sözünden asla caymaz…[13]

---

[13] https://dergi.diyanet.gov.tr/makaledetay.php?ID=32363.

15. Allah neden bir kuluna eziyet verirken diğerine rahatlık veriyor. Rabbimiz neden bu konuda eşit davranmıyor?

Bu sorunu detayları vardır. Şöyle ki:

- Dünyada insanların maddi olarak eşit imkanlara sahip olmaması adaletsizlik değil midir?

- Allah'ın bu dünyada insanlara eşit imkan vermediği halde aynı dini kurallara (haramlara, yasaklara, sevaplara, günahlara) tabi tutması adaletsizlik değil midir?

- Her türlü imkana sahip, hali keyfi yerinde bir insanın dini kurallara uyması, imkansızlıklar, sıkıntılar içerisindeki bir insana göre daha kolaydır; ikisini de aynı sınava tutmak adaletsizlik değil midir?

- Bu adaletsizlikler ahirette nasıl telafi edilecek ya da edilecek mi?

- Allah adalet sahibi ise, bu nasıl bir adalettir?

Hayır, Allah kullarına adaletsizlik etmez. Adaletsiz olması için buna ihtiyacının veya bazı kullarını kayırmaktan dolayı -haşa- menfaatinin olması gerekir. Halbuki Allah'ın hiç bir şeye ihtiyacı yoktur. İmtihanda da herhangi bir adaletsizlik söz konusu değildir. **Allah herkesi durumuna, kapasitesine ve kendi şartlarına göre imtihan eder.**

Dünyada imtihanlar çok çeşitli; kimi servetinden imtihan olmakta, kimi servet düşmanlığından. Kimi sıhhatinden, kimi hastalığından. Kimi borçlu kalmaktan, kimi ise alacaklı olmaktan...

Allah fakir bir kulunu zekattan sorumlu tutmazken, onun sabretmesini istemiştir. Onun zekat imtihanı yoktur. Zengin bir kulunun ise zekat imtihanı vardır. Zekatını vermeyen bir kul,

bu noktatdan imtihanı kaybeder ve ahirette bunun hesabını verir ve cezasını görür.

İnsanlar fıtrat olarak aynı yaratılmadığı için imtihanlarının da farklı olması hikmettendir. İnsanlarda binlerce duygu ve hissiyat vardır. Her insanda bu duyguların inkişafı farklıdır. Mesela kadınlarda şefkat hissi erkeklere göre daha fazladır. Bundan da anlaşılıyor ki imtihan sorularının aynı olması değil farklı olması hikmete muvafıktır.

İmtihanın zorluğuna göre mükafat da artmaktadır. Soruları zor olan bir imtihandan kişi elli puan alsa, kolay olan bir imtihandan da yüz puan alsa, görünüşte dereceleri aynı olmasa da hakikatta aynı olabilir. Rakamsal olarak diğeri daha üstün gözükse de değer olarak aynı olabilir. Bazen insanın başına gelen bir zor musibet başkasının başına gelen on sıkıntıdan daha çok sevap kazandırabilir. Mühim olan meselenin iç yüzünü anlayabilmektir.

Diğer taraftan denilebilir ki; Allah (c.c.) dilediğine at, araba, han, hamam, taksi, apartman verir; dilediğine de fakr u zaruret. Fakat, bütün bunlarda, âile ve sâireden gelen bazı sebepler de inkâr edilmemelidir. Meselâ, bir insanın mal kazanma dirâyetini inkâr etmek mümkün olmadığı gibi, kendi devrinin şartları içinde kazanma yollarını bilmesi de kazanç sebebi olması bakımından inkâr edilemez. Bununla beraber Allah (c.c.), bazı kimseler, liyâkat izhar ettiği halde, yine onlara mal-menâl vermiyor. Mâmâfih, zayıf bir hadis-i şerifde; *"Allah, malı istediğine, ilmi ise isteyene verdiği"* ifade edilmektedir ki, mevzûmuz itibariyle oldukça manidardır...

Bir de mal-mülk mutlaka hayır sayılmamalıdır. Evet, bazen Allah (c.c.) mal-menâl, dünyevî huzur ve saadet isteyenlere, istediklerini verir; bazen de vermez. Ama, Allah'ın (c.c.) hem vermesi, hem de vermemesi hayırlıdır. Zira, sen iyi bir insan ve verileni de yerinde kullanacak isen, senin için hayırlıdır. İyi bir

insan değil ve istikametten de ayrılmış isen, Allah'ın vermesi de vermemesi de senin için hayırlı değildir.

Evet, istikametin yoksa, fakirlik senin için küfre bir vesiledir. Çünkü, seni Allah'a karşı başkaldırmaya sevk eder de her gün Ona karşı bir isyân bayrağı açarsın. Yine, şayet sen istikamette değilsen; kalbî ve ruhî hayatın da yoksa, senin zenginliğin senin için bir belâ ve musibettir.

Şimdiye kadar çok kimseler bu imtihanı kaybetmiştir. Nice servet sahibi kimseler vardır ki, servet içinde yüzdükleri hâlde, nankörlüklerinden ötürü, kalplerinde tecellîden en ufak bir parıltı ve aydınlık yoktur.

Binâenaleyh, bunlara Cenab-ı Hakk'ın mal vs. bir istidraçtır. Dolayısıyla da sapmalarına bir vesiledir. Ama bunlar, her şeyden evvel ruhî ve kalbî hayatlarını öldürdükleri ve Allah'ın verdiği fıtrî kabiliyetleri çürüttükleri için, buna müstahak olmuşlardır.

Bu arada, Efendimizin (s.a.v.) şu hadislerini kaydetmek de yerinde olur: "İçinizde öyleleri vardır ki, ellerini kaldırıp Allaha kasem ettikleri zaman, Allah (c.c.), onların yeminlerini yerine getirir. Ve yeminlerinde hânis kalmaz. Berâ b. Mâlik. onlardan birisidir."

Halbuki Enesin kardeşi Berâ'nın ne yiyeceği ne de yatacak bir yeri yoktu. İşte, Berâ gibi saçı başı karışık, nice pejmûrde görünüşlü ve perişan sayılacak kimse vardır ki, onlara büyük insanlar nazarıyla bakılmış ve kalplerinin büyüklüğü, içlerinin aydınlığıyla değerlendirilmişlerdir. Ve işte bunlardır ki, Resûl-ü Ekrem (S.A.V) diliyle, yemin etseler, Allah yeminlerinde yalan çıkarmayacağı kişiler olarak vasıflandırılmışlardır.

Onun için; müstakilen ne servet ne de fakirlik bir felâket, veya nimet sayılmamalıdır. Belki yerine göre fakirlik, Allahın en büyük nimetlerindendir. Allah Resûlü (s.a.v.) irâdesiyle fakirliği ihtiyar buyurmuş. "Emâ terdâ en tekûne le hümüd-

dünyâ ve lenâI-âhiretü. *(İstemez misin dünya onların olsun, âhiret bizim.)"* buyurmuşlardır. Hz. Ömer, dünya servetleri devlet hazinesine aktığı hâlde, bir fakir insan gibi geçinmiş ve fazlasını istememiştir.

Ama, öyle fakirlik de vardır ki, *-Allah muhafaza buyursun-* küfür ve dalâlettir. Meselâ: Yukarıdaki sözler tahkik niyetiyle bir müminin ağzından çıkmasaydı da, bir nankörün ağzından çıksaydı, Allah'ın nimetlerine karşı şikâyet eden o kişi, kâfir olurdu.

Demek ki, yerine göre fakirlik nimet, yerine göre de devlet. Asıl mesele, kalpte tasdik edecek bir unsurun bulunmasıdır. Yani, *"Ya Rabbi, senden ne gelirse gelsin makbûlümdür."*

"Hoştur bana senden gelen, ya hılat ü yahut kefen, Ya taze gül, yahut diken, lûtfun da hoş, kahrın da hoş."

Şarkî Anadolu'da; *"Senden, o hem hoş, hem bu hoş"* derler.

İnsan hil'at da giyse, servet içinde de yüzse, Allah'la beraber olduğu takdirde, Abdülkadir Geylanî gibi, yine ayağı velilerin omuzunda ve mübarek başı da Resûl-i Ekremin (s.a.v.) dâmenine dokunacaktır. Ama Allah ile münasebeti yoksa, o fakirin dünyâsı da hüsrân, âhireti de hüsran olacaktır. Kezâ, Allah ile beraber olmayan zengin, zâhiren dünyada mesut gibi görünse de, neticede ağır bir hüsrâna uğrayacaktır.[14]

---

14 https://sorularlaislamiyet.com/allah-cok-insanlara-araba-apartman-mal-mulk-s-sohret-vermis-bazi-insanlara-da-fakirlik-dert-musibet.

16. Kaderde ne zaman öleceğimiz belli ise neden sadaka ömrü uzatıyor?

Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: "Her kim rızkının bollatılmasını ve ecelinin te'hir edilmesini isterse, akrabalarıyla ilgilensin." (Buhârî, Edeb, 12) Bu hadisin "Ecelleri geldiğinde ne bir saat te'hir edilirler ne de öne alınırlar" (A'râf, 34) âyetinin zâhirine muarız olduğu ifade edilmektedir. Bu durumda ayet ve hadisi nasıl anlamalıyız?

Bir kere ecel birdir, değişmez. Evvelâ şunu belirtelim ki, sadakanın ömrü uzatmasının hakikati ne olursa olsun, neticede insanın ölümü söz konusudur ve bu ise ezelî ilmiyle Allah'ın malûmudur. Bu noktadan, onun ölüm vakti ve dolayısıyla da ömür müddeti Allah tarafından takdir edilmiş olup bunun değişmesi mümkün değildir. Meselâ, bir kimsenin verdiği bir sadaka ile ömrünün iki yıl uzadığını farzedelim. Bu şahsın, ecel-i muallâk dediğimiz, şarta bağlı eceli, eğer sadakayı verirse ömrü elli sene, vermezse kırk sekiz sene, şeklinde olsun. Cenâb-ı Hak o şahsın söz konusu sadakayı vereceğini bildiği için, ömrünü elli sene olarak takdir etmiştir. İşte bu ecel değişmez.

Yukarıda takdim ettiğimiz hâdîs-i şerif ile Peygamber Efendimiz (asm) mü'minleri hayra teşvik etmekte ve aralarındaki sevgi bağlarını sadaka ile perçinlemektedir. Sadakanın belâyı def etmesi, Allahü Zülcelâl'in lütfü ve atâsıdır. Verdiğimiz sadakaların ne gibi belâların define vesile olduğu ise, bizim meçhûlümüzdür. Verdiğimiz sadakalarla ve yaptığımız hayırlı hizmetlerle başımıza gelecek birçok belâların define sebeb olmaktayız. Vücuda gelmediği için bilemediğimiz bu belâların defi, bizim için ayrı bir nimettir ve bu nimet menfî

nimet şeklinde ifâde edilmektedir. *Sadakanın müsbet nimet olması ciheti ise, mü'minlere hayır ve hasenat kazandırmasıdır.*

Sadakanın ömrü uzatmasını kelâm ilminin büyük âlimlerinden Teftazânî Hazretleri, Şerh-i Akaid adlı eserinde çeşitli yönleriyle izah etmiştir. Teftazânî Hazretleri'ne göre:

"Ömrün uzamasından maksat, ömrün bereketlenmesidir. Âhirete hayır ve hasenat için verilmiş bir sermaye olan insan ömrünün uzaması, bu sermaye ile daha çok kâr elde etmek manasınadır. Buna göre ömrün müddetinde bir değişme olmasa da, sadaka yoluyla mahsulünde bir artma olması ömrün uzaması demektir. Bunu bir misâl ile açıklamaya çalışalım. Bir ağacın her baharda dört bin meyve verdiğini ve ömrünün on sene olduğunu farzediniz. Cenâb-ı Hakk'ın ağaca lütuf ve insanıyla baharlardan birinde dört bin yerine sekiz bin meyve verdirmesi halinde, ağacın ömrü manen bir yıl uzamış, demektir. İşte sadaka da insan ömrünün verimini artıran güzel bir vasıtasıdır. Ve bu mânâda ömrü uzatmaktadır."

Yukarıdaki hakikati Teftazânî Hazretleri şu şekilde ifâde etmiştir: *"Sadaka, ömürden maksûd-u ehem (en önemli gaye) olan şeyi ziyade ediyor (artırıyor). O da amel-i sâliha ile kemâle ermektir. Çünkü insanlar nefislerini kemâle ve iki dünya saadetine, salih ameller ile getirebilirler."*

Sadakanın ömrü uzatmasının diğer bir mânâsı, rızıkta berekete ve ömrün huzur ve sürür ile geçmesine vesile olmasıdır.

Başka bir mânâ da, ömrün uzaması, ölümden sonra hayır ve hasenat defterinin kapanmamasıdır. Bilindiği gibi, sadaka mal yanında ilim ve irfan ile de olmaktadır. Mü'minlere faydalı bir eser neşreden bir âlimin sevap defteri ölümüyle kapanmaz. Bu ise onun ömrünün uzaması demektir. Zira, ömrü uzadıkça

hayır ve hasenatına devam edecek olan o zât, aynı işi ölümden sonra da yapabildiğine göre manen hayattadır demektir.[15]

Biz bunu bir kere daha özetleyelim:

Ecelin değişmezliği ile bu hadisin arasını iki şekilde uzlaştırmak mümkündür:

a. Ömrün artması, taata ulaşılması sebebiyle ömrün bereketli kılınmasından kinâyedir. Zira sıla-i rahim, taata ulaşmaya sebep olur ve masiyetten korur.

b. Ömrün artması hakikat de olabilir. Ancak bu, ömürle ilgilenen meleğin bilgisine nispetledir. Âyetin delâlet ettiği şey ise, Allah'ın ilmine nispetledir. Mesela meleğe şöyle denilir: Falanın ömrü sıla-i rahim yaparsa yüz senedir, yapmazsa altmış senedir. Allah'ın ilminde sıla-i rahim yapıp yapmayacağı önceden vardır. Allah'ın ilminde olan, ne te'hir edilir ne de öne alınır. Meleğin ilminde olanda ise, artma-eksilme mümkündür. Şu âyet buna işaret eder: "Allah dilediğini siler, dilediğini bırakır, Ümmü'l-kitab O'nun katındadır." (Ra'd, 39) Silme ve bırakma meleğin bilgisine nispetledir. Ümmü'l-kitab'da olan, Allah'ın ilminde olandır ki, onda silme olmaz.

---

15 https://sorularlaislamiyet.com/sadaka-ile-omrun-uzamasi-ecelin-degismesi-anlamina-mi-gelir-ecel-birdir-degismez-hadisini-nasil.

17. Kaderde cennete ve cehenneme gideceğimiz belliyse neden ibadet ediyoruz?

Yani mademki ahirette gideceğim yer belli ise… Neden?

Hayatın gayesini idrak edemeyen, hayattan elini eteğini çekmiş, kulluk vazifesini yapmayan sadece dünya hayatına odaklanan insanların söylediği; birde doğru yolu bildiği halde doğru yola girmemek için, nefis ve şeytandan gelen vesveselerin arkasına saklanarak kendilerini haklı göstermeye çalışan insanların söylediği şu sözleri duymuşsunuzdur. "Cennete gidecekler belli, cehenneme gidecekler bellidir, ahirette cennete mi, cehenneme mi gideceğim yerim belli, madem ahiretteki yerim belli ise kendimi yormama ne gerek var, kalbin temiz olsun, dürüst insan ol, insanların yardımına koş yeter." derler. Kulluk sorumluluğundan kaçmak için kendilerince bu söyledikleri bahanelerin arkasına saklanarak doğru bir davranış yaptığını sanırlar. Oysaki yapılan ameller kulluk şuuru ve Rıza-i İlahi için yapılmadığı takdirde hiçbir önemi olmamakla birlikte benliği yani egoyu tatmin etmekten öteye geçemez. Aslında bu düşüncelere sahip olan insanlar yaratılış fıtratlarında doğruyu görebilecek irade olduğu ve kendileri de bunun farkında oldukları halde yinede hakikati görmemeye çalışırlar. Çünkü dünyanın aldatıcı heveslerine kanıp ölümü ve kulluk vazifesini hatıra getirmezler.

"**Ahiretteki yerim belli"** düşüncesine gelince; böyle bir düşünce aslında şunu ifade eder; örneğin öğrenci sınava girmeden önce çalışmaz, "nasıl olsa sınavda kaç alacağım belli, çalışmaya ne gerek var" derse, sizce öğrencinin böyle bir davranışı ne kadar doğru olur? "Öbür dünyadaki yerim belli" diyerek hiçbir kulluk vazifesini yerine getirmeyenler sanki

Allah (cc) insana doğru yolu göstermemiş, irade vermemiş ve insanları yaratırken adaletsizce şunlar cennete, şunlar cehenneme gidecek diye adaletsiz bir liste hazırlamış ve bu listede sanki insanın kulluk şuuru ile yaptığı amellerin hiç önemi yokmuş gibi adaletsiz davranmıştır. Oysaki böyle bir düşünce insanın kendini kandırmasından veya şeytanın o insanı bu konuda yanılgıya düşürmesinden başka bir şey değildir. Evet, ahirette gidecek yerimiz bellidir, lakin bu bilgi yalnızca Allah'a mahsustur. Bizler ahirette gidecek yerimizi bilemeyiz, fakat cenneti hak edebilmek için çaba göstermemiz gerekir. Bu dünyada imtihan edildiğimizin idrakine azda olsa varabilmişsek yukarıdaki sözleri söyleyenler dünya hayatında yan gelip yatmaz, Allah'ın verdiği irade ile hakikat yolunda hayatını şekillendirir ve çeki düzen verir. Çünkü her iş bir çaba sonucu şekillenir ve bu çabanın olabilmesinde irade sahibi olduğumuzu da unutmayalım. İmtihandayız, dünya hayatında doğru yaşayıp doğruları cevaplamak için bizlere doğruyu yanlışı ayırt edebilme seçeneği verilmiştir.

Peki, "**Ahiretteki yerimiz nasıl olsa belli"** sözünü nasıl anlamalıyız? Uzun zaman önce bir sohbette dinlemiştim, verilen örneği daha iyi anlamak için manayı biraz genişlettim; Bir davet var ve herkes ister istemez oraya gidecek. Düşünün ki bir yere kalmak için sizi davet ediyorlar ve herkes oraya gitmeye mecburdur. Sizde davet edilen yere zamanı geldiğinde gideceksiniz. Davet edilen insanlarla ilgili iki tane isim listesi vardır A ve B listesi. A listesi meçhul yani bilinmeyen bir listedir. Bu listede davete gidecek tüm insanlar var; fakat hiç kimse listede kimin adının yazılı olduğunu bilmiyor. B listesi de herkese açık bir listedir. Davete gidecek olan insanlara; B listesinde olmak istiyorlarsa yapmaları gerekenler söyleniyor ve onlara uyacakları kuralları anlatan birde liste veriliyor. "Eğer bu listedekileri yaparsanız B listesine adınızı yazdırabilir ve B

listesinde daha iyi bir şekilde davet edildiğiniz yere gider, orada daha iyi ağırlanır, hiç sıkıntı çekmezsiniz. Yok, eğer B listesini boş verir ve umursamazsanız isminiz zaten A listesinde yazılıdır, davete A listesi dâhilinde zaten geleceksiniz." Şimdi siz bu davete gideceksiniz ve önünüzde iki seçeneğinizin olduğunu biliyorsunuz; belki A listesindesiniz ama A listesi meçhul olduğu için bilmiyorsunuz veya B listesine girmek için kurallara uyup çalışmalısınız. Eğer ki siz deseniz ki; "Ben düşündüm, kararımı verdim, kendimi rahatsız etmeyeceğim ve B listesine girmek için çalışmayacağım, zaten muhtemelen benim adım A listesindedir" diye düşünüyorsanız, bu yaptığınız kumar oynamaktır. "A listesinde olabilirim de, olmayabilirim de, ne olursa olsun ben bu davete gidiyorum zaten" derseniz, yapmanız gereken B listesine girmek için yapılması gereken her şeyi yapmak ve kurallara uyup B listesine adınızı yazdırmak... Allah'ın yol göstermesi ve kaderi temel olarak bu şekilde açıklayabiliriz.

Evet, ismimiz zaten ahirete kesin gidecek listesinde var. Allah (cc) kimin Cennete kimin cehenneme gideceğine karar vermiştir ve bu karar bizler daha yaratılmamışken bile vardır, lakin bizler için bu meçhul bir listedir, yani A listesinde olanlar. Birde herkese açık olan liste var; B listesi, yani kurallara uyma listesi… Falanca şahıs iradesi ile doğru yolu seçecek, hayatı hep doğrularla olacak verilen karar Cennet, falanca şahıs iradesi ile yanlış yolara sapacak, Allah'ı inkâr edecek, verilen karar cehennem. Kimin Cennete kimin cehenneme gideceği kararını bu şekil anlayabiliriz. Dikkat edelim Allah (cc) insanın Cennette yukarıda verilen örnekte anlattığımız B listesine ismimizi yazdırmamız için B listesi kurallarını Kur'an ve Sünneti yol olarak göstermiştir. Unutmayalım ki, Allah (cc) hiç kimseye zulmetmez.

Neden Allah bazı insanlara hidayet nasip eder bazılarına etmez?

Şu meseleyi de yanlış anlamayalım; bazı insanlar var ki Allah onlara hidayeti yani doğru yolu nasip etmiştir. Neden mi? Çünkü onlar zaten hidayet yolundadırlar ve iradeleri ile doğru yolu seçmiş doğru yolda kalmak için çaba gösteriyorlar. Onlar çaba gösterdikçe Allah'ta onlara hakikatin yollarını açar ve onlar hep hakikat yolunda kalırlar. Evet, Allah bazı insanları doğru yola iletir ki o insanlar zaten doğruluk peşinde olan kişilerdir ve hep doğru yola iletilmek için dua ederler. Yine Allah bazı insanlara hidayet nasip etmez ki, bu insanlarda zaten hidayeti yani doğru yola iletilmeyi hak edecek hiçbir şey yapmazlar. Allah'ın dilemesi ve insanın çabasını bu şekil anlayabiliriz. Bu ikisi islamda bir araya gelir. Bunların Kur'an'da bir araya geldiği yer aslında Fatiha Suresinde "Senin yardımını kazanmaya çalışıyoruz" ayetidir. Bu ayeti her gün namaz kılanlar namazlarında okur. Arapçadaki (nestein)[1] kelimesi...

Meseleyi daha iyi idrak edebilmek adına şöyle bir örnek ile konuya açıklık getirmek mümkündür. Diyelim ki arabanızın lastiği patladı ve siz arabada oturup müzik dinliyorsunuz, sonra oradan geçen birine: "Hey arkadaşım! Yardım eder misin şu lastiği değiştirelim, senin için bagajı açarım" diyorum. Bu bir yardım istemedir ama çaba sarf edilmeden sağlıklı bir yardım isteme şekli değildir. Şimdi tekrar düşünelim; arabanızın lastiği yine patladı, siz arabanızdan iniyorsunuz ve krikoyu çıkarıyorsunuz, sonra arabayı kaldırmaya çalışıyorsunuz ama kaldırabilecek kadar güçlü değilsiniz ve siz yine oralardan geçen birine sesleniyor ve ondan yardım istiyorsunuz, öncelikle siz çaba sarf ettiniz daha sonra yardım istediniz. İşte Fatiha Suresindeki (Nestein) Allah'tan yardım dileme tam olarak bu manaya gelir. "Ben çabaladım ve bundan sonra senden yardım

talep ediyorum Allah'ım" Bundan öğrenmemiz gerekenlere gelince; senin ve benim Allah'tan yardım istemeye hakkımızın olduğu, en uygun zaman çabaladığımız zamandır. Çaba sarf etmiyorsak Allah'tan yardım istemeye hakkımız olabilir mi? Tıpkı oturduğumuz yerde yoldan geçen birine "arabamın patlayan lastiğini değiştir" dememiz gibi. Önce kulun çabası daha sonra Allah'ın yardımı, bu iki şey beraber gelir. Siz doğru yolu bulmak için çabaladığınızda, Allah sizin doğru yolu bulmanıza hükmedecektir. Çünkü siz iradenizi doğru yola ulaşmak için kullanıyorsunuz. İrade doğru yolu isteyince, Allah'ta onu doğrularla beraber kılar.

Doğru yolda kalmamız için Allah (cc) bizlere hep fırsatlar sunar, çünkü akıl ve irade bunu gerektirir. Hayatta olduğumuz sürece bu fırsatımız hep vardır. Şuan tövbe eder ve yaptığımız hatalar için bir daha yapmamak üzere Allah'a pişmanlığımızı belirtirsek Allah (cc) tövbemizi kabul edecektir. Tek yapmamız gereken samimi bir şekilde Allah'a dönüp "Yarabbi tövbe ediyorum, Sana geldim ve Senin için yolumu değiştireceğim" deyip ve gerçekten yolunu Kur'an ve Sünnet çizgisinden ayırmamaktır. Neden ismimizi B listesine yani Cennet listesine yazdırmak için çaba göstermeyelim ki? Rabbim bizleri doğrularla beraber kılsın ve bizleri Cennete giren kullarından eylesin.[16]

---

[16] https://www.risalehaber.com/mademki-ahirette-gidecegim-yer-belli-ise-17389yy.htm.

18. Allah'ın ihtiyacı yokken bizi niçin test etmekte?

- İhtiyaç: Kapatılması gereken bir gedik, giderilmesi gereken bir eksiklik anlamına gelir. Bir muhtaç olarak iş yapmak, herhangi bir gediği kapatmak, bir eksikliği gidermek demektir.

O halde Allah muhtaç değildir. **Çünkü;**

a) Allah ezeli bir varlıktır. Var olmaya ihtiyacı olmadığı gibi, hiçbir eksikliği de yoktur. Çünkü, eksiklik ve ihtiyaç, yaratılmışların özelliğidir.

b) Her yapılan iş ihtiyaçtan kaynaklanmıyor. **Mesela,** Şair bir insan muhtaç olduğu için şiir yazmaz. Çünkü şiir yazmakla herhangi bir ihtiyacını gidermiyor.

Keza bir ressam, resim yaparken ihtiyacından dolayı bunu yapmıyor. Bilakis, bu şair ve bu ressam kendi maharetini kuvveden fiile çıkarmak için bu şiiri yazmış ve bu sanat tablosunu resmetmiştir.

Bunun gibi, Allah bizim varlığımıza muhtaç değildir. Öyle bir gereği de duymuş değildir. Ancak Allah sonsuz kudret, ilim ve hikmeti gibi bin bir isim ve sıfatlarının tecellilerini, nakışlarını görmek istedi. Bunun için *-deyiş yerindeyse-* **bin bir çeşit varlık yaratmıştır.**

c) Evet, **maharet sahibi bir insan, maharetini görmek ve göstermek istediği** gibi, Allah da sonsuz güzellik ve mükemmellikte olan sıfatlarını her şeyden önce kendisi görmek istemiş ve kendisi bunu temaşa etmek için yaratıkları yaratmıştır. Ve sonra da bu sanatını şuurlu varlıklara göstermiştir.

- Ayrıca, Allah'ın kâinatı yaratmasının yalnız bir gayesi yok ki…

Bu açıklamalar, insan olarak bizim anlayabildiğimiz işin yönüdür. İsim ve sıfatları sonsuz olan Allah'ın, yaratma işinde sınırsız gayelerinin olduğunu söylemek hiç de abartılı olmaz...

d) Bununla beraber, **yaratmakta bizzat bir lezzet-i mukaddese, bir memnuniyet-i mukaddese vardır.**

Yani, Allah muhtaç olduğu için değil, kendine layık mukaddes ve münezzeh bir memnuniyet duyduğu için varlıkları yaratmıştır.

Bu konuyu işin uzmanı olan Bediüzzaman'dan dinleyelim:

"Nasılki mahlukattaki faaliyet bir iştiha, bir iştiyak, bir lezzetten geliyor.

Ve hatta herbir faaliyette kat'iyyen lezzet vardır; belki herbir faaliyet, bir nevi lezzettir.

Öyle de Vâcib-ül Vücud'a **lâyık** bir tarzda ve **istiğna-i zâtîsine** ve **gına-i mutlakına** muvafık bir surette ve **kemal-i mutlakına** münasib bir şekilde hadsiz bir **şefkat-i mukaddese** ve hadsiz bir **muhabbet-i mukaddese** var.

Ve o şefkat-i mukaddese ve o muhabbet-i mukaddeseden gelen hadsiz bir **şevk-i mukaddes** var.

Ve o şevk-i mukaddesten gelen hadsiz bir **sürur-u mukaddes v**ar.

Ve o sürur-u mukaddesten gelen -tabir caiz ise- hadsiz **bir lezzet-i mukaddese** var.

Hem o lezzet-i mukaddeseden gelen hadsiz terahhumdan, mahlukatın faaliyet-i kudret içinde ve istidadları kuvveden fiile çıkmasından ve tekemmül etmesinden neş'et eden memnuniyetlerinden ve kemallerinden gelen ve Zât-ı Rahman-ı Rahîm'e ait -tabir caiz ise- hadsiz **memnuniyet-i mukaddese** ve

hadsiz **iftihar-ı mukaddes v**ardır ki, **hadsiz bir surette, hadsiz bir faaliyeti iktiza ediyor."** *(bk. Mektubat, s. 86-87)*[17]

[17] https://sorularlaislamiyet.com/allahin-bize-ihtiyaci-yoksa-neden-yaratti.

19. Yaratılışımız bizim tercihimiz olmamasına rağmen imtihan olmamızın sebebi nedir?

Ya da şöyle diyelim: Çevremizde birçok hadise bizim irademiz dışında gerçekleşmesine rağmen ve bizim de bunlardan etkilendiğimiz halde neden sorumluyuz?

Cevap 1:

Allah Teâla günah işleme kabiliyeti olmayan meleklerle, hiç sorumlu olmayan hayvanları yaratmıştır. Bu iki varlıktan başka, hem melekleri geçecek kadar mükemmel, hem de aklı olmayan hayvanlardan daha aşağı olacak kadar kötü olma özelliğindeki insanı yaratmıştır.

Allah'ın hiçbir şeye muhtaç olmadığını, kainata ve içindeki faaliyetlere bakan bir insan görebilir. Biz bir düşünelim, dünyaya gelmeden önce kainatın neyi eksikti de biz geldikten sonra tamamladık. Veya ibadetimizle ne yapıyoruz ki Allah'ın herhangi bir ihtiyacı görülüyor.

Allah her şeyi kemaliyle bilendir. Ama bu bilmesi bizi yönlendirmesi anlamına gelmemektedir. Çünkü O'nun ilmi ezelidir. Yani geçmiş, gelecek ve şimdiki zamanı aynı anda müşahede eder. Ve herkes vicdanen bilir ki, istediğim şeyi yaparım, konuşurum istemediğim şeyi yapmam. Bu kaideye göre Allah bizim ne yaptığımızı bilir. Ama biz de yaptığımız şeyin irademizle olduğunu vicdanen ve alken biliriz.

Allah bizi kendisini tanımak ve kendisine layık olacak şekilde ibadet etmek için yarattı. Bu vazifeyi yerine getirecek alet ve cihazları da yaratmıştır. Yani bizden istenen şeyler ile bunları karşılayacak sermaye muvazenelidir. Burada herhangi bir adaletsizlik olmadığını bütün insaf ve vicdan ehli bilir.

Fakat Allah'ın bizi yaratırken bize sorup sormaması ise, tamamen Allah'ın iradesini kısıtlamak anlamına gelir.

Oysa alimlerimizin ittifakı ile "Allah - la yüsel"dir. Yani yaptığı işlerden sorguya çekilmez. Ama kainatta yaptığı ve yarattığı herhangi bir hadisenin hikmetsiz veya adaletsiz olduğuna dair hiç kimse ağzını açamamaktadır. Çünkü, kainatta hikmetsiz ve abes olabilecek bir durum yoktur. Bütün kainatı didik didik araştıran bilim adamları bu ilahi hikmet karşısında hayrete düşmektedir.

Allah'ın insanı yaratmasının çok hikmetlerinden birisi ibadettir. Çünkü:

1. Allah insanı imtihan için yarattı. Bu hikmet insanın yaratılmadan olamayacağı kesindir.

2. Allah kainatta tecelli ettiği cemal ve kemalini hem kendisi -*kendine mahsus bir şekilde*- görmek hem de başkalarının gözüyle görmek istiyor. Başkasının görmesi derken bunların başında insan gelmektedir. Bu hikmet de yine insanın yaratılmasını gerekli kılıyor.

3. İbadet için yarattı. Bu hikmetin yerine gelmesi için var olan birisi gerektir. Yaratılmadan ibadetin yerine gelmesi mümkün değildir. Burada yaptığımız ibadetin miktarına göre cennetteki yerimiz hazırlanıyor.

4. Allah'ın her şeyden daha büyük olduğunu ilan etmek ve Allah'ın emirlerini yaymak. Bu hikmetin yerine gelebilmesi için, hem tebliğ edenin hem de tebliğ edilenin yaratılması icap eder.

5. Bir çekirdeğin ağaç olması için toprağa girmesi gerektiği gibi, insanın da yetişip olgunlaşması ve terakkisi için dünya tarlasına gönderilmiştir.

6. Eğer başka alemde yaratılsaydık o zaman da neden bu alemde yaratıldık diye sormamız gerekecekti. İnsan için en mükemmel imtihan salonu bu olduğu için buraya gönderildik denilebilir.

İşte tüm kainatta rastlanılamayan hikmetsiz iş ve fiillere elbette şeriatta da rastlanmaz. Yani bizim taşıyamayacağımız işleri Allah bize yüklemez. Bütün hayvanlara, bitkilere ve cansızlara vazifeler yükleyen Allah, elbette bize de bazı vazifeler yükleyecektir. Yoksa tüm kainatta mevcut olan hikmet, insanlar yönünden abes olacaktı. Hiçbir işinde abesiyet ve çirkinlik olmayan ve bu gibi şeylerden münezzeh olan Allah, elbette insanlara da taşıyabilecekleri bir yükü yüklemesi gerekmektedir.

Kâinatın ömrü milyarlarca yıl ile ifade ediliyor; insanlık âleminin ömrü ise yedi bin seneyle ifade ediliyor. Henüz insan nevi yaratılmadan, bu hadis-i kudsîde verilen haber, öncelikle melekler âlemine bakıyordu. Allah'ı bilen, eserlerini temaşa ve tefekkür eden, O'na isyandan uzak bu mübarek varlıklar, hadis-i kudsîde verilen haberi ibadetleriyle, tesbihleriyle, itaatleriyle, marifet ve muhabbetleriyle tahakkuk ettirmiş oluyorlardı. Hayvanlar âlemi de yaratılış gayelerine tam uygun bir hayat sürmekle, ruhları yönüyle, melekleri andırıyorlardı. Bitkiler âlemi ve cansız varlıklar da mükemmel bir itaat ile vazife görüyorlardı.

"Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı tesbih ve O'na hamd etmesin..."*(İsra, 17/44)* mealindeki âyet-i kerimede geçen "şey" tabiri, canlı-cansız her varlığı içine alır. Her şey O'nu tesbih eder ve O'na medih ve senada bulunur.

Cenab-ı Hak, bütün bu tespih ve ibadetlerin çok daha ileri derecesini icra etmeye kabiliyetli bir başka mahiyet daha yaratmayı irade buyurdu: İşte bu ulvi mahiyet, arzın halifesi olacak olan insandı. Cenab-ı Hak, topraktan bir insan yaratacağını meleklere haber verdiğinde, yukarıdakine benzer bir soru, meleklerden de gelmiş ve onlara cevaben, "Siz benim bildiklerimi bilemezsiniz,.." buyrulmuştu.

İmtihana tabi tutulan ve kazanmaları halinde melekleri geçecek olan bu yeni misafirler, âyet-i kerimede de haber verildiği gibi, ancak Allah'a ibadet için yaratılmışlardı.

"Ben, cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." *(Zariyat, 51/56)*

Âyette geçen "ibadet" kelimesine bir çok tefsir âliminin "marifet" mânâsı verdiği dikkate alındığında, bu insanın, Allah'ı tanımak, varlığını, birliğini bilmek, sıfatlarının sonsuzluğuna inanmak, mahlûkat âlemini de hikmet ve ibret nazarıyla temaşa ve tefekkür etmekle vazifeli olduğu anlaşılıyordu.

Bu mümtaz mahlûk, sadece cemal tecellilerine muhatap olmayacak, Cenab-ı Hakk'ın hem cemal, hem de celal tecellileri ile ayrı ayrı imtihanlara tabi tutulacaktı.

Nitekim öyle oldu ve öylece devam ediyor. Nimetler, ihsanlar, ikramlar, güzellikler, sıhhat, afiyet, ferah, gibi haller hep cemal tecellileridir. Ve insanoğlu bunlara karşı şükredip etmeme şıklarından birini tercihle karşı karşıya. Maalesef, nefis ve şeytanın galebesiyle çoğu insan, cemal tecellileriyle sarhoş olup bu imtihanı kazanamıyorlar.

İmtihanın diğer yönü, hastalık, musibet, bela, afet, ölüm gibi celal tecellileri... Ve neticede sabır, tevekkül, teslim, rıza, imtihanına tabi tutulma. Akıl aksini düşünse de gerçek şu ki, bu imtihanı kazananlar, birincilere nispetle çok daha fazla.

Bundaki hikmet şu olsa gerek: Musibet ve hastalıklar, insana kul olduğunu, aciz bir varlık olduğunu çok iyi hatırlatıyor, ders veriyorlar. Konumuza ışık tutacak bir Nur cümlesi:

"Fâtır-ı Hakîm, insanın mahiyet-i maneviyesinde nihayetsiz azîm bir acz ve hadsiz cesîm bir fakr dercetmiştir. Tâ ki, kudreti nihayetsiz bir Kadîr-i Rahîm ve gınası nihayetsiz bir Ganiyy-i Kerim bir zâtın hadsiz tecelliyatına câmi' geniş bir âyine olsun." *(Sözler, Yirmi Üçüncü Söz)*

İbadet ve marifet için yaratılan insan, bu vadide mertebe kat edebilmek için aczini ve fakrını hissedecek, sürekli olarak Rabbine sığınacak ve Ondan medet dileyecektir. Duadan geri durmayacak, huzuru yakalamaya çalışacaktır. Bunlar ise başta nefis ve şeytan olmak üzere, dünya hayatında insanı, medet dilemeye ve sığınmaya götüren her türlü musibet, hastalık, çaresizlik ve sıkıntılarla mümkün.

Çaresizlik içinde kalıp Rabbine sığınan ruhlar, bu dünya imtihanını kazanma noktasında müsbet bir puan almış oluyorlar. Ama, refah, sıhhat ve saadet gibi tecellilerde insanoğlu, aczini anlamak yerine, bunlara meftun olup, kul olduğunu unutup, gaflete dalabiliyor.

Konunun çok önemli bir yanı da şu: Marifetullah, yani Allah'ı tanıma denilince, bütün isim ve sıfatları dikkate almak gerekiyor; sadece cemalî isimleri değil.

Allah, Rahman olduğu gibi Kahhar'dır da. İzzeti tattıran da Odur zilleti çektiren de. Bu dünyada sadece cemalî isimler tecelli etse ve insan sadece bunlara muhatap olsa idi marifeti noksan kalırdı. Bu imtihan meydanında, insanoğlu Allah'ı hem celal, hem de cemal sıfatlarıyla tanımak durumunda. Ahirette ise, yollar ayrılacak. İnsanların bir kısmı ibadet, ihlas, salih amel ve güzel ahlâklarına mükâfat olarak, cennete girecek ve lütuf, kerem, ihsan gibi nice cemal tecellilerine, azamî ölçüde ve ebediyen muhatap olacaklar. Küfür ve şirk yolunu tutarak dalalet ve sefahate düşenler ise celal, izzet ve kahır tecellileriyle karşılaşacaklar. Böylece, ahiret yurdunda, Allah'ın hem cemalî hem de celalî isimleri en ileri mânâda tecelli etmiş olacak.

Nur Külliyat'ında bir dua cümlesi var:

"Bize gösterdiğin nümûnelerin ve gölgelerin asıllarını, menbalarını göster." *(Sözler, Onuncu Söz)*

Bu dünyadaki varlıklar, ahirete nispetle, gölge kadar zayıf bir tecelliye muhatap oluyorlar. Ve bu gölge hayatın gereğini yapan ve hakkını vermeye çalışan insanlar asıla kavuşuyorlar.

Şunu da unutmamak gerekiyor: Lütuf gibi kahrın da aslı ahirette.

Cevap 2:

Kaderi ikiye ayırabiliriz: Izdırari kader, ihtiyari kader.

"Izdırari kader"de bizim hiçbir tesirimiz yok. O, tamamen irademiz dışında yazılmış. Dünyaya geleceğimiz yer, annemiz, babamız, şeklimiz, kabiliyetlerimiz ızdırari kaderimizin konusu. Bunlara kendimiz karar veremeyiz. Bu nevi kaderimizden dolayı mesuliyetimiz de yok.

İkinci kısım kader ise, irademize bağlıdır. Biz neye karar vereceksek ve ne yapacaksak, Allah ezeli ilmiyle bilmiş, öyle takdir etmiştir. Sizin sorduğunuz soruda bu alanda müzakere edilmektedir. Yani siz bir aday tipi belirliyorsunuz ve arıyorsunuz. Allah da sizin istediğiniz vasıflara sahip birkaç kişiyi önünüze çıkarıyor. Sizde bunlardan birini iradenizle beğenip kabul ediyorsunuz. Allah'ın seçtiğiniz eşin kim olduğunu ezelde bilmesi *kader*, fakat sizin iradenizle seçmeniz *cüz'i irade* dediğimiz insanın mesuliyet sınırlarıdır.

Kalbimiz çarpıyor, kanımız temizleniyor, hücrelerimiz büyüyor, çoğalıyor, ölüyor. Vücudumuzda, bizim bilmediğimiz birçok işler yapılıyor. Bunların hiçbirini yapan biz değiliz. Uyuduğumuz zaman bile bu tür faaliyetler devam ediyor.

Ama şunu da çok iyi biliyoruz ki, kendi isteğimizle yaptığımız işler de var. Yemek, içmek, konuşmak, yürümek gibi fiillerde karar veren biziz. Zayıf da olsa bir irademiz, az da olsa bir ilmimiz, cılız da olsa bir gücümüz var.

Yol kavşağında hangi yoldan gideceğimize kendimiz karar veriyoruz. Hayat ise, yol kavşaklarıyla dolu.

Şu halde, bilerek tercih ettiğimiz, hiçbir zorlamaya maruz kalmaksızın karar verip işlediğimiz bir suçu, kendimizden başka kime yükleyebiliriz?

İnsanın cüz-i ihtiyari adı verilen iradesi, önemsiz gibi görülmekle beraber, kainatta geçerli olan kanunlardan istifade ederek büyük işlerin meydana gelmesine sebep olmaktadır.

Bir apartmanın üst katının lütuflarla, bodrum katının ise işkence aletleriyle dolu olduğunu ve bir şahsın bu apartmanın asansörü içerisinde bulunduğunu farz ediniz. Kendisine, apartmanın bu keyfiyeti daha önce anlatılmış bulunan bu zat, üst katın düğmesine bastığında lütfa mazhar olacak, alt katın düğmesine bastığında ise azaba duçar olacaktır.

Burada iradenin yaptığı tek şey, sadece hangi düğmeye basılacağına karar vermesi ve teşebbüse geçmesidir. Asansör ise, o zatın kudret ve iradesiyle değil, belirli fizik ve mekanik kanunlarla hareket etmektedir. Yani, insan üst kata kendi iktidarıyla çıkmadığı gibi, alt kata da kendi iktidarıyla inmemektedir. Bununla beraber asansörün nereye gideceğinin tayini, içindeki şahsın iradesine bırakılmıştır.

İnsanın kendi iradesiyle yaptığı bütün işler, bu ölçüyle değerlendirilebilir. Mesela; Cenab-ı Hak, meyhaneye gitmenin haram, camiye gitmenin ise faziletli olduğunu insanlara bildirmiş bulunmaktadır. İnsan bedeni ise kendi iradesiyle, misaldeki asansör gibi her iki yere de gitmeye müsait bir yapıdadır.

Kainattaki faaliyetlerde olduğu gibi, beden içindeki faaliyetlerde de insanın iradesi söz konusu olmamakta ve insan bedeni, kanun-u külli adı verilen ilahi kanunlarla hareket etmektedir. Fakat onun nereye gideceğinin tayini, insanın irade ve ihtiyarına bırakılmıştır. O hangi düğmeye basarsa, yani nereye gitmek isterse, beden oraya doğru hareket etmekte,

dolayısıyla da gideceği yerin mükafatı veya cezası o insana ait olmaktadır.

Dikkat edilirse, kaderi bahane ederek, "benim ne suçum var" diyen kişinin, iradeyi yok saydığı görülür.

Eğer insan, "rüzgarın önünde sürüklenen bir yaprak" ise, seçme kabiliyeti yoksa, yaptığından mesul değilse, o zaman suçun ne manası kalır? Böyle diyen kişi, bir haksızlığa uğradığı zaman mahkemeye müracaat etmiyor mu?

Halbuki, anlayışına göre şöyle düşünmesi gerekirdi: *"Bu adam benim evimi yaktı, namusuma dil uzattı, çocuğumu öldürdü, ama mazurdur. Kaderinde bu fiilleri işlemek varmış, ne yapsın, başka türlü davranmak elinden gelmezdi ki."*

Hakkı çiğnenenler gerçekten böyle mi düşünüyorlar? İnsan yaptığından sorumlu olmasaydı, "iyi" ve "kötü" kelimeleri manasız olurdu. Kahramanları takdire, hainleri aşağılamaya gerek kalmazdı. Çünkü, her ikisi de yaptığını isteyerek yapmamış olurlardı. Halbuki hiç kimse böyle iddialarda bulunmaz. Vicdanen her insan, yaptıklarından sorumlu olduğunu ve rüzgarın önünde bir yaprak gibi olmadığını kabul eder.[18]

---

[18] https://sorularlaislamiyet.com/yaratilisimiz-bizim-tercihimiz-olmamasina-ragmen-imtihan-olmamizin-sebebi-nedir-cevremizde-bircok.

20. Allah beni neden yarattı, belki ben yaratılmak istemiyordum; seçim hakkım yok ama sonucunda ceza var!.. Bu mevzuyu değerlendirir misiniz?

İmam Gazali; zulmü, bir başkasının mülkünde haksız yere tasarrufta bulunmak, şeklinde tarif ediyor. Demek kişinin kendi mülkünde tedbir ve tasarrufu zulüm kapsamına girmiyor. Her şey Allah'ın mülküdür, O da mülkünde dilediği gibi tedbir ve tasarruf eder. Öyle ise Allah'ın mülkünden olan insanın itiraz ve şikayete hakkı yoktur.

Diğer bir husus; yokluk ve hiçlik mahz-ı şerdir, yani tam bir çirkinlik ve karanlıktır. Varlık ise mahz-ı hayırdır, yani tam bir hayır ve güzelliktir. Öyle ise; Allah'tan yokluk ve hiçlik istemek mümkün değildir. Allah'ın bütün isim ve sıfatları, varlığı ve hayrı gerektirir. Öyle ise insanın "Ben neden yoklukta kalmadım da tam hayır olan varlık sahasına çıkartıldım?" demesi, safsata ve yüzeysel düşünmekten başka bir şey değildir.

Allah'ın, insanı yaratması değil, insanı imtihana tabi tutması sorumluluktur. Öyle ise "Neden insan olarak yaratıldım?" yerine, "Neden imtihana tabi tutuldum?" demek daha gerçekçi ve anlamlı bir soru olacaktır. Zira varlık ve insanlığın hiçbir kötü ve şer tarafı yoktur. Kötülük ve şer yaratılışta değil, insanın iradesini kötüye ve şerre kullanılmasındadır. Öyle ise, neden kötülük ve şerre müsaade edildi, demek yerine, neden ben kötülüğü ve şerri seçtim, diye kendimizi murakabe etmeliyiz.

İnsan bilmediği ve gücünün yetmediği şeyden mesul olmayacak, irade ve seçiminden dolayı sorumlu olacaktır. Demek ne kadar çok itiraz ve şikayet de etsek, düğüm insanın iradesinde çözülüyor. Çözümü insanda olan bir şeyi, Allah'a havale edip bundan sızlanıp şikayet etmek, pek de makul ve gerçekçi bir yaklaşım değildir.[19]

Bir başka yönden meseleye bakalım:

Bu suâli, muhâtabın zihninde herhangi bir şüpheye yer bırakmadan cevaplayabilmek için, kendisinin kullanmış olduğu kelimeleri bilhassa dikkate alarak, şöyle başlamak istiyorum:

Öncelikle bu kimse; *"Allah beni yaratırken bana sordu mu?"* demekle, kendisini "yok"tan yaratanın Cenâb-ı Hak olduğunu kabul ettiğini ifâde etmiş olmaktadır. Cenâb-ı Hak ise, "Fâil-i Mutlak"tır; dilediğini yapabilecek yegâne güç ve kudret sahibidir. "Mâlikü'l-Mülk"tür, bütün kâinat O'nun mülküdür. "Fâil-i Muhtâr"dır, yani mülkünde dilediği gibi tasarruf eder. Kimsenin O'na bu hususta -hâşâ- hesap sormaya hakkı yoktur, haddi de değildir.

Ayrıca Cenâb-ı Hak insanı, "كُنْ/Ol!" emriyle "yok"tan var etmiştir. Yani insanoğlu, Cenâb-ı Hak onu var etmeden evvel bir "hiç"ti. Bu sebeple de Cenâb-ı Hakk'ın henüz "yok" olan bir şeye soru sorması abes olurdu. Her işinde hikmet sahibi olan Cenâb-ı Hak ise aslâ abesle iştigâl etmez.

Diğer taraftan böyle bir suâl, -Allah muhafaza buyursun- ilâhî takdîre rızâ göstermemek ve küllî irâdeyi haksızlıkla ithâm etmek mânâlarına da gelmektedir. Aynen müşriklerin ileri gelenlerinden Velîd bin Muğîre'nin yaptığı gibi… O da nübüvvetin Peygamber Efendimiz'e verilmesinden dolayı

---

19 https://sorularlarisale.com/allah-beni-neden-yaratti-belki-ben-yaratilmak-istemiyordum-secim-hakkim-yok-ama-sonucunda-ceza-var-bu-mevzuyu.

Allâh'ın irâdesine ve takdîrine -hâşâ- yanlışlık izâfe ederek şöyle demişti:

"–Kureyş'in büyüğü ve efendisi olan ben, yahut Sakîf'in ulusu Amr bin Umeyr dururken, Kur'ân Muhammed'e mi inecekti?!." (İbn Hişâm, I, 385)

Âyet-i kerîmede Muğîre'nin bu hezeyânı şöyle nakledilmektedir:

"Ve dediler ki: «Bu Kur'ân iki şehirden bir büyük adama indirilse olmaz mıydı?»" (Zuhrûf, 31)

Cenâb-ı Hak ise bu saçma beyâna bir sonraki âyette şöyle cevap vermektedir:

"Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştırıyorlar?.." (Zuhrûf, 32)

Yine *"Cenâb-ı Hak beni yaratırken bana sordu mu?"* demek, insanın Hak katındaki değerinin idrâk edilmemiş olduğunun da bir göstergesidir.

Zira Cenâb-ı Hak, onu herhangi bir mahlûkat olarak değil, yaratılmışların en şereflisi olan "insan" olarak halketmiş, mükerrem/üstün kılmış ve ona kendi rûhundan üflemiştir. Hattâ âyet-i kerîmede buyrulduğu üzere onu, yeryüzündeki halîfesi kılmıştır:

"Sizi yeryüzünün halîfeleri kılan, size verdiği (nîmetler) hususunda sizi denemek için kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan O'dur…" (En'âm, 165)

Şeyh Gâlip ne güzel söyler:

Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen,

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen…

"Ey insan! Kendine gönül gözüyle hoşça bir bak ki, sen âlemin, yani yaratılanların özüsün ve sen kâinâtın göz bebeği olan âdemsin/insansın."

Şimdi sormak lâzım;

İnsan yaratılırken bir bedel ödedi mi?

İnsan, insan olmak vasfıyla dünyaya gelebilmek için bir bedel mi ödedi? Veya hangi faziletinden dolayı Cenâb-ı Hak onu insan olarak halk etti?

Meselâ bir kimseye, hiçbir hakkı ve talebi yokken, her türlü ihtiyacını fazlasıyla karşılayacak büyük bir hazine hediye edilmiş olsa, bu kimse, kendisine bu hazineyi hediye eden kimseye hitâben; "Sen bu hazineyi bana nasıl hediye edersin! Benden izin aldın mı?!" tarzında memnuniyetsizlik ifadeleri sarf edebilir mi? Böyle demek için, akıl nîmetinden mahrum olması lâzım gelmez mi? Zira akl-ı selîm sahibi bir kimsenin böyle bir hediyeye karşılığı ancak; minnet, muhabbet ve şükran duygularıyla O hediyeyi bahşedene meftun ve medyûn olmaktan ibâret olur.

Bu fânî dünyada, kendisine bir bardak su ikrâm edene karşı dahî, vicdanen bir teşekkür etmek mecbûriyeti varken, başta insanlık nîmeti olmak üzere kuluna daha sayılamayacak pek çok nîmeti ihsan eden Cenâb-ı Hakk'a karşı sarf edilen böyle bir söz, ne kadar çirkin bir ifâdedir.

İnsan istihkâk ile, yani hak ettiği ve bir bedel ödediği için yaratılıp dünyaya gönderilmiyor. Aksine, "sıfır sermâye" ile yoktan var edilip dünyaya gönderiliyor. Sahip olduğu her şey, tamamen bir lûtf-i ilâhî. Zira Cenâb-ı Hak onu yerde sürünen bir yılan olarak da yaratabilir ve o, buna hiçbir sûrette îtiraz edemezdi. Çünkü insanlar ve cinler dışındaki mahlûkatta imtihan olunma keyfiyeti söz konusu olmadığından, onlarda Cenâb-ı Hakk'ın emrine muhâlefet edebilecek bir tercih salâhiyeti de bulunmamaktadır.

Ayrıca şunu da ifâde edelim ki, bütün mahlûkat Cenâb-ı Hakk'ın kendisi hakkındaki takdirine rızâ hâlindedir. Çünkü Cenâb-ı Hak, her yarattığı mahlûku, onun saâdet bulacağı bir kıvamda halk etmiştir. Mesela yılan, kendi toplumu içinde mesuttur. Yine rengârenk kuşlar, kendi hayatlarından

memnundur. Hattâ Mevlânâ Hazretleri'nin buyurduğu gibi; "Tahtanın içindeki kurt, «Kimin böyle güzel helvası var!»" diyerek huzurla hayatiyetini devam ettirir. Onların yegâne hoşnutsuzluğu, insanoğlunun onları tabiî hayat şartlarından koparıp hayvanat bahçelerinde kafeslere koyması veya sirklerde eğlence malzemesi yapmasından kaynaklanmaktadır.

O hâlde insanın memnûniyetsizlik ve isyân içinde âdeta Rabbine hesap sormaya kalkışması, kendisine bahşedilmiş olan yüksek vasıflara karşı dehşetli bir gaflet, müthiş bir ahmaklık ve büyük bir nankörlük olur. Böylesi câhilâne bir tavır, insana verilen akıl ve idrâke iptal damgası vurmaktan farksızdır.

Yine insanın böyle bir hataya düşmesi; Yaratan ile yaratılan arasındaki muâmeleyi, insanlar arasındaki muâmele gibi zannetmesinden kaynaklanmaktadır. Unutulmamalıdır ki, Cenâb-ı Hak, yaratan ve yoktan var eden "Hâlık", insan ise yoktan var edilen bir "mahlûk"tur.

Allah beni niçin hesaba çekecek?

Suâlin ikinci kısmı olan "Peki beni niçin hesaba çekecek?" husûsuna gelirsek;

Muselâ bir talebe, her eğitim yılının sonunda bir karne alıyor. Her ders için öğretmeni tarafından kendisine bir not veriliyor. Zira karne verilmeyecek olsa, gayret edenle etmeyen talebe nasıl ayırt edilebilir? İmtihan edilmeden zayıf not verilen bir talebe, bu duruma îtiraz etmez miydi? Fakat karne, talebenin o eğitim yılını nasıl değerlendirdiğini gösteren bir delil mâhiyetindedir.

Sonsuz ilim sahibi olan, zamandan ve mekândan münezzeh olduğu için olacak hâdiseleri olmuş gibi bilen Rabbimiz, bizim nasıl kullukta bulunacağımızı da çok iyi bilmektedir. Lâkin bizleri, imtihanımızı vermek üzere dünyaya göndermekle, bu

keyfiyetin bizler için de mâlum olmasını ve âhiretteki hesapta hiçbir îtirâza mahal kalmamasını temin buyurmaktadır.

Dolayısıyla bu dünyada bizlere verilen her nîmet, ömrün sonunda hesâbı sorulacak ayrı bir imtihan konusu hükmündedir.

Cenâb-ı Hakk'ın insana ikram ettiği nîmetleri saymak ise mümkün değildir. Göz bir nîmet, dil bir nîmet, gönül bir nîmet, akıl, iz'an, idrâk ayrı birer nîmet. Ciğerlerine çektiği hava nîmet, içtiği su nîmet, üzerinde yürüdüğü yeryüzü nîmet, gökyüzü ayrı bir nîmet…

Meselâ dünyamızı şefkatle saran atmosfer, Cenâb-ı Hakk'ın kullarına olan sonsuz merhamet ve lûtfunu gösteren sayısız mükemmel sistemlerden biridir.

Atmosfer; ortalama % 77 azot, % 21 oksijen ve % 1 nisbetinde karbondioksit ve argon gibi diğer gazların karışımından teşekkül eder. Oksijen ile karbondioksit sürekli kullanılıyor olmasına rağmen havadaki nisbetleri (oranları) muhafaza edilmektedir. Dünyada sadece insanlar ve hayvanlar mevcut olsaydı, tabiattaki bütün oksijeni kullanıp karbondiokside çevirirler ve bir müddet sonra oksijenin azalmasına mukâbil gittikçe artan karbondioksit ile zehirlenip ölürlerdi. Ancak bu âlemi var eden kudret, bir de nebâtâtı (bitkileri) yaratmış ve onlara da karbondioksidi kullanıp oksijene dönüştürme kâbiliyeti vererek âlemde muhteşem bir denge ve devam edip giden bir canlılık meydana getirmiştir.[1]

En yüksek teknolojiyle îmâl edilmiş bir uçağa bindiğimizde dahî; "Şayet yüksek irtifâdayken basınç düşerse otomatik olarak önünüze gelecek olan oksijen maskelerini takın!" diye anons edilir.

Hâlbuki hiç kimse; "Acaba yarın havadaki oksijen miktarı yüzde 21'den yüzde 25'e çıkar mı, yahut yüzde 18'e düşer mi, kendime bir oksijen tüpü alsam mı?" diye bir endişe

geçirmiyor. Çünkü inanan-inanmayan herkes, ilâhî nizâma tabiî bir îtimad hâlinde hayatını sürdürebiliyor. Aksi hâlde insan, karşı karşıya olduğu her türlü hayâtî risk ve tehlikenin farkında olsaydı, hayat çekilmez olurdu.

İnsan niçin yaratıldı?

Kâinâtın bu kadar hassas ölçülerle tanzim edilmesi elbette ki hikmetsiz değildir. İnsanın gâyesiz yaratılmadığı gibi… İnsan, âyette bildirildiği üzere, kulluk için yaratılmıştır. Diğer âyet-i kerîmelerde de şöyle buyrulur:

"O ki, hanginizin daha güzel davranacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratmıştır…" (Mülk, 2)

"Sizi sadece boş yere yarattığımızı ve sizin hakîkaten huzûrumuza geri getirilmeyeceğinizi mi sandınız!?" (Mü'minûn, 115)

Cenâb-ı Hak kullarını, kendilerine verdiği nîmetler ölçüsünde mükellef tutmaktadır. Yani bir insan ilâhî nîmetlerden ne kadar nasîb almışsa, mes'ûliyeti de o miktarda olacaktır. Zira Cenâb-ı Hak kulundan, takatinden fazlasını istememektedir. Lâkin takati nisbetinde de onu mes'ûl tutmaktadır. Bir misâl kabilinden zikretmek gerekirse; yirmi beş kilo kaldırabilecek bir insanın yirmi dört kilo kaldırması, aradaki bir kilodan dolayı mes'ûliyeti gerektirir. Veya otuz kilo kaldırabilecek bir kimsenin yirmi kilo kaldırması, aradaki on kilodan hesaba çekilmesini îcâb ettirmektedir. Çünkü âyet-i kerîmede şöyle buyrulur:

"Sonra o gün, size verilmiş olan her nîmetten hesaba çekileceksiniz." (Tekâsür, 8)

Yani insanın mes'ûliyeti, kendisine verilen nîmetler ölçüsündedir. Dolayısıyla da aslâ bir adâletsizlik söz konusu değildir.

Adâlet; nîmetlerin bedelini ödeyip ödememe hususundadır. Lûtufta adâlet aranamaz. Allâh'ın bizleri var etmesi, O'nun

lûtfundandır. Bizim hak etmemizden değildir. Lûtfeden ise, isterse verir, istemezse vermez. Dilediğine az, dilediğine çok ihsân edebilir. Hiç kimse O'na bu hususta hesap sorma hakkına sahip olamaz.

Bizler de, bir bedel ödemediğimiz hâlde, meccânen, yani tamamen Allâh'ın lûtfuyla yoktan var edildik. Varlıklar içinde insan, insanlar içinde ümmet-i Muhammed'den kılındık. Bir bedel ödemeden nâil olduğumuz bütün bu nîmetlere mukâbil, bedel ödeyerek âhirete intikal edeceğiz.

Yani bu dünyada şükür borcumuzu îfâ etme mes'ûliyetiyle yaşadıktan sonra, Rabbimiz'in huzûruna çıkarılacağız. Orada, dünya imtihanının karnesi mevkiinde olan amel defterlerimizi okuyacağız. Hayat kasetimizi seyredeceğiz. Büyük-küçük hiçbir şeyin ihmal edilmeden kaydedildiği hayat dosyalarımız önümüze serildiğinde, Rabbimiz'den "adâlet" değil, "merhamet" dileneceğiz.

Zira bu dünyada yaptığımız sâlih ameller, Rabbimiz'in bize olan lûtufları karşısında âdeta bir hiç mevkiinde kalacaktır.

Nitekim bir defasında Rasûlullah -sallâllâhu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

"–Hiç kimse amel (ve ibadet)i sâyesinde kurtuluşa eremez!" buyurmuşlardı.

Ashâb-ı kirâm hayretle:

"–Siz de mi kurtulamazsınız ey Allâh'ın Rasûlü?" diye sordular.

Efendimiz -sallâllâhu aleyhi ve sellem-:

"–(Evet) ben de ancak Allâh'ın rahmet ve keremiyle kurtulabilirim!" buyurdular. (Müslim, Münâfikîn, 76, 78)

Cenâb-ı Hak akıllarımızı ve gönüllerimizi vahyin terbiyesiyle olgunlaştırarak nefs ve şeytanın hile ve desiselerine kapılmaktan cümlemizi muhafaza buyursun. His ve fikirlerimizi dâimâ rızâsıyla te'lif eylesin. Biz âciz kullarını

lûtfen ve keremen; ilâhî affına, rahmet ve mağfiretine mazhar kılsın. Âmîn!..[20]

[20] https://www.islamveihsan.com/allah-beni-yaratirken-bana-mi-sordu.html.

21. Kur'an'da çelişkiler var. Nasıl inanayım?

Şöyle sorular sorulmaktadır:

a) Böylelikle (Musa) asasını fırlatınca, anında apaçık bir ejderha oluverdi. (7 Araf Suresi, 107) Böylece, onu attı; (bir de ne görsün) o hemen hızla koşan (kocaman) bir yılan (oluvermiş). (20 Taha Suresi, 20) (Asa Ejderha mı oldu Yılan mı oldu?)

b) Mücadele suresindeki arka arakaya gelen iki ayet (12-13) arasında bir çelişki olduğu iddiası vardır. Bir ayette verilen bir hüküm (Peygamberin (asm) yanına girerken sadaka verme) diğer ayette kaldırıldığı iddia edilmekte ve bununda bir çelişki oluşturduğu söylenmektedir.

c) Kocası ölen bir kadının durumuyla ilgili bazı hükümler Kur'an'da bildirilmektedir. (Bakara 234, 240) Bu ayetlerin birisinde bir yıllık bir süreden söz edilirken diğerinde ise dört ay on günlük bir süreden söz edilir. Eğer kadın 4 ay 10 gün sonra evlenmek isterse diğer ayette bir yıl boyunca evden çıkmaması istenmektedir bu durum nasıl açıklanır?

d) Hz Meryem kaç tane melekle konuşuyordu? (Meryem 19, Ali imran 43)

e) Ölürken ruhu kim alır? (Secde 11, Muhammed 27)

f) "Veledün" ifadesinin tercümesinden kaynaklanmaktadır. "Veledün" bir çocuk demek. Eğer iki çocuk kastedilseydi "Veledani-Veledeyni", ikiden fazla çocuk kastedilseydi "Evladun" ifadesi kullanılırdı. Burada geçen ifade "Veledün" kelimesidir ve anlamı "Bir çocuktur." Dolayısıyla ortada bir sorun bulunmamaktadır. (Nisa 11,12) Bu açıklama gerçekten doğru mudur?

a) Soru:

Böylelikle (Musa) asasını fırlatınca, anında apaçık bir ejderha oluverdi. (7 Araf Suresi, 107) - Böylece, onu attı; (bir de ne görsün) o hemen hızla koşan (kocaman) bir yılan (oluvermiş). (20 Taha Suresi, 20) (Asa Ejderha mı oldu Yılan mı oldu?)

Cevap:

Aynı hakikati farklı ifadelerle seslendirmek edebiyatın ve belagatin önemli bir prensibidir. Kur'an'da bu edebi sanat yönü oldukça fazla işlenmiştir.

- Hz. Musa'nın asasıyla ilgili hususlar da bu çerçevede değerlendirilmelidir. Asanın mucizesi konusunda Allah tarafından farklı şeyler söylenmiş, ancak bu söylenenlerin hepsi bir yerde değil, konunun inceliği ve alakasına uygun olarak farklı parçalarına yer verilmiştir. Bu tefennün sanatından biri de yılanın farklı vasıflarına işaret edilmiştir.

Mesela:

"Musa asasını attığında o koca bir yılan kesiliverdi." (A'raf, 7/107) mealindeki ayette, asanın "su'ban" denilen büyük cüsseli bir yılana dönüştüğüne dikkat çekilmiştir.

"(Allah) 'Bırak onu Mûsâ!' buyurdu. Hemen bıraktı. Bir de ne görsün: Hızla koşan (kıvrılıp sürünen) bir yılan oldu! 'Tut onu! Korkma, biz onu eski haline çevireceğiz!' buyurdu." (Tâhâ, 20/17-21) mealindeki ayette, asanın dönüştüğü yılan "hızla kıvrılıp sürünen, bir "hayye/yılan" şeklinde tasvir edilmiştir.

"Haydi asanı yere bırak! Mûsâ onun çevikçe hareket eden bir yılana dönüştüğünü görünce derhal kaçtı, bir kere olsun dönüp arkasına bile bakmadı. 'Gel Mûsâ! Endişe etme, çünkü sen güven içinde olanlardansın!'" (Kasas, 20/31) mealindeki ayette ise yılan **"**çevikçe hareket eden bir yılan/cann" şeklinde tasvir edilmiştir.

Görüldüğü üzere, bu ayetlerin ifadeleri arasında bir çelişki yoktur. İlk ayette yılanın büyüklüğüne işaret eden "su'ban" sözcüğüyle;

İkinci ayette yılanın genel adı olan "hayyetun" kelimesiyle;

Üçüncü ayette ise kıvraklığı ifade eden daha özel bir vasıf olan "cannun" unvanıyla anılmıştır.

Demek ki, asa büyük, kıvrak ve çevik hareketli bir yılana dönüşmüştür.

- Bazı meallerde "ejderha" kelimesinin kullanılması, büyük yılan manasının Türkçeye aktarılması olup bu hakikati değiştirmez.

b) Soru:

Mücadele suresindeki arka arakaya gelen iki ayet (12-13) arasında bir çelişki olduğu iddiası vardır. Bir ayette verilen bir hüküm [Peygamberin (asm) yanına girerken sadaka verme] diğer ayette kaldırıldığı iddia edilmekte ve bununda bir çelişki oluşturduğu söylenmektedir.

Cevap:

Mücadele suresinin 12. ayetinde Hz. Peygamber (asm) ile görüşmek isteyenlerin, önce fakirlere sadaka vermeleri ön görülmüştür. Bunun hikmetlerinden bazıları şöyledir:

1) Hz. Peygamberi rahatsız edecek boyuttaki görüşmeleri azaltmak.

2) Zenginlerin bu yolla fakirlere yardım etmelerini sağlamak.

3) Hz. Peygambere karşı insanların saygılarını pekiştirmek. Çünkü her görüşmede sadaka vermek meşakkatli bir iştir. Bunu göğüsleyenlerin gönüllerinde Resulullah'ın saygısı daha pekişmiştir.

4) Keza insanlar bundan böyle rastgele huzuruna varmadıkları Hz. Peygambere olan şevkleri ve iştiyakları daha da artmıştır. Bu da imanlarına katkı sağlamıştır.

5) Bu sadaka şartı, aynı zamanda Müslümanların samimiyetini test eden bir uygulama olmuştur. Dünya malını sevenlerle ahiret hayatını sevenlerin konumları test edilmiştir.

Şüphesiz sahabeler bu testi geçmişlerdir. Fakat Müslüman gibi görünen münafıklar ise bu imtihanı da kaybetmişlerdir.

- Bu durum kısa bir süre devam ettikten ve sayılan hikmetler tezahür ettikten sonra, özellikle bu konuda imkânları olmayan fakirlerin de durumu nazara alınarak, bu uygulamaya son verilmiştir. Yani, 13. ayetle 12. ayetin hükmü neshedilmiştir. Bunda hiçbir çelişki yoktur. Kur'an'da "nesih" konusu bilinen bir hakikattir.

c) Soru:

Kocası ölen bir kadının durumuyla ilgili bazı hükümler Kur'an'da bildirilmektedir.(Bakara, 2/234, 240) Bu ayetlerin birisinde bir yıllık bir süreden söz edilirken diğerinde ise dört ay on günlük bir süreden söz edilir. Eğer kadın 4 ay 10 gün sonra evlenmek isterse, diğer ayette bir yıl boyunca evden çıkmaması istenmektedir, bu durum nasıl açıklanır?

Cevap:

Bakara suresinin: "Sizden vefat edenlerin arkalarında bıraktıkları hanımlar (evlenmeden önce) dört ay, on gün iddet beklesinler." mealindeki 234. ayetinde, kısaca "kocası ölen kadınların dört ay on gün iddet süresini bekleyeceği" ifade edilmiştir.

Surenin "İçinizden vefat edip geride eşler bırakanlar; eşlerinin evlerinden bir sene çıkarılmamasını ve geçimlerinin sağlanmasını vasiyet etsinler. Eğer kendileri çıkarlarsa, onların örfe uygun olarak yaptıklarından dolayı size bir günah yoktur. Allah, Aziz'dir, Hakim'dir." mealindeki 240. ayette ise, kısaca "kocası ölmüş kadının, kocasının evinde bir yıl kadar kalabileceğine" vurgu yapılmıştır.

234. ayetteki, dört ay on günlük bekleme süresi, kocaya karşı bir nevi matem/yas müddeti olarak belirlenmiş ve bu süreye riayet etme zorunluluğu getirilmiştir.

240. ayette ise, bir zorunluluk olmaksızın, özellikle de ölecek olan kocaların vasiyet etmek suretiyle geriye kalan eşlerinin, varisler tarafından bir yıla kadar kocalarının evinden çıkarılmaması ve nafakalarının verilmesini temin etmeye yöneliktir. Şayet kadın (dört ay on gün sonra) evinden çıkarsa, bunda da bir beis olmadığına işaret edilmiştir.

- Bununla beraber, alimlerin büyük çoğunluğuna göre, 240. ayetin hükmü, 234. ayet ile neshedilmiştir. (bk. Taberi, Kurtubi, Razi, ilgili yer)

Durum ne olursa olsun, bu ki ayet arasında bir çelişki söz konusu değildir. Çünkü ayetlerin muhtevası ve amaçları farklıdır.

d) Soru:

Hz Meryem kaç tane melekle konuşuyordu? (Meryem, 19/19; Âl-i imran, 3/43)

Cevap:

Âl-i İmran suresinin "Hani Melekler dediler ki: 'Meryem! Muhakkak ki Allah seni seçti. Seni tertemiz kıldı, hatta seni dünyadaki bütün kadınlara üstün kıldı.'" mealindeki 42. ayetinde Hz. Meryem'in şahsi kemalatına dair vasıfları zikredilmiştir. Bu güzel vasıflarının birkaç melek tarafından seslendirilmiş olması mümkündür.

Meryem suresinin "Ruh/Cebaril: 'Ben' dedi, 'Rabbinden sana gelen bir elçiyim. Sana tertemiz bir erkek çocuk hediye edeyim diye geldim.'" mealindeki 19. ayetinde ise, Meryem'e çocuk müjdesi verilmiş ve bu müjde yalnız bir melek olan Hz. Cebrail tarafından seslendirilmiştir.

Bununla beraber, Âl-i İmran suresinde yer alan "melekler" ifadesi çoğul olmakla beraber, bununla yalnız bir melek (Cebrail) kastedilmiş olabilir. Nitekim, Nahl suresinin "Allah melekleri, kendi tarafından bir ruh (vahiy) ile kullarından dilediği kimselere, 'Benden başka ilah yoktur. bana

karşı gelmekten sakının!' diye uyarmak üzere gönderir." mealindeki 2. ayetinde de Vahiy meleği olan Hz. Cebrail için "melekler" ifadesi çoğul olarak kullanılmıştır." (bk. Razi, Al-i İmran 42. ayetinin tefsiri)

e) Soru:

Ölürken ruhu kim alır? (Secde, 32/11, Muhammed, 47/27)

Cevap:

Ölüm olayının gerçekleşmesi konusunda ayetlerde farklı ifadeler söz konusudur:

"Allah, nefislerin ölümü zamanında canlarını alır." (Zümer, 39/42) mealindeki ayette ruhları kabzedenin Allah olduğu ifade edilmiştir.

"De ki: Sizin (ruhunuzu almaya) görevli kılınan Ölüm Meleği canınızı alır, sonra da Rabbinize döndürülürsünüz." (Secde, 32/11) mealindeki ayette, insanların ölümünü gerçekleştiren bir melek (Azrail) olduğu ifade edilmiştir.

"Melekler onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alacakları zaman, bakalım nasıl olacak?" (Muhammed, 47/27),

"Sizden birinize ölüm geldiği vakit, elçilerimiz (meleklerimiz) onun ruhunu alırlar." (Enam, 6/ 61) mealindeki ayetlerde ise, canları alanların **birden çok melekler** olduğu ifade edilmiştir.

- Buna göre, Allah, ölüm meleği ve Allah'ın ruhları almakla görevlendirdiği melekler ruhu almaktadırlar. Bu ayetler arasında var gibi görünen zıtlığı ortadan kaldırmak için âlimler, hadis-i şeriflere müracaat ederek şöyle bir açıklama getirmişlerdir:

Ölümün gerçek faili Allah'tır. O, hikmeti icabı, ruhları almakla ölüm meleğini (Azrail'i) görevlendirmiştir ve ölüm meleğinin yardımcıları durumunda bir kısım melekler daha bu işte görevlidirler.

Buna göre, ölümün başlangıcı olan, ruhun ayaklardan itibaren boğaza kadar çıkarılması işini ölüm meleğinin yardımcıları yapmakta; gırtlağa gelmiş olan ruhu ise, "Ölüm Meleği" adı verilen Azrail almaktadır. Ölümün hakiki faili ve yaratıcısı ise Allah Teâlâ'dır. Böylece yukarıdaki dört ayet, birbirini desteklemekte ve ölüm fiilinin meydana gelişinde rolü olanları beyan etmektedirler. Aralarında hiçbir zıtlık yoktur. (Hasan el-İdvi, el-Hamzavi, Meşariku'l-Envar, s. 23)

Ölüm meleğinin yardımcıları, rahmet ve azap meleklerindendir. Bir insan vefat edeceği zaman ölüm meleği ile birlikte rahmet ve azap melekleri de hazır olur. Bunların sayılarının dört ya da üç rahmet, üç de azap olmak üzere altı olduğunu bildiren rivayetler vardır. (bk. Hasan el-İdvi, s. 25-26).

Rahmet meleklerinin yedi, azap meleklerin de yedi olduğunu söyleyenler de vardır. (bk. Kurtubi, Enam, 61. ayetin tefsiri)

- Tefsir alimleri de ayetlerde ölüm görevlileri için bazen "melek" bazen "melekler" ifadesinin kullanıldığına dikkat çekmiş ve bu ifadelerden asıl görevli meleğin **"Azrail"**, diğerlerinin ise onun yardımcıları olduğunu anlamak gerektiğine işaret etmişlerdir.

f) Soru:

"Veledün" ifadesinin tercümesinden kaynaklanmaktadır. "Veledün" bir çocuk demek. Eğer iki çocuk kastedilseydi "Veledani-Veledeyni", ikiden fazla çocuk kastedilseydi "evladun" ifadesi kullanılırdı. Burada geçen ifade "veledün" kelimesidir ve anlamı "bir çocuktur." Dolayısıyla ortada bir sorun bulunmamaktadır. (Nisa, 4/11,12) Bu açıklama gerçekten doğru mudur?

Cevap:

- Sorunun son cümlesini: “Bir sorun bulunmaktadır” şeklinde kabul ediyoruz.

- “Veled” kelimesi, bir cins isimdir. Cins isimler bir için kullanıldığı gibi, birden çok çocuklar için de kullanılır. Bu kural her dil için geçerlidir. Örneğin Türkçe’de Hasan’ın “çocukları var” ifadesi yerine “çocuğu var” ifadesi de kullanılabilir ve bununla bir de beş de kastedilebilir...[21]

Elbette iddialar bunlardan ibaret değil. Konuyla ilgili güzel bir yazıyı sizlerle paylaşmak istiyorum:

Kur’an çelişkileri iddialarındaki temel hatalara değinmemiz gerekir. İnsanların Kur’an-ı Kerim’in gerek bilimle olsun gerekse farklı ayetlerle olsun çeliştiğini söyleyenler ve bundan hareketle İslâm’ın ilahi bir kaynağa sahip olamayacağını söyleyenler genellikle Kur’an-ı Kerim’in hitabî dil olduğunu unuttukları için ve ayetlerin tek bir anlamlandırmasının ve yorumunun olacağını düşündükleri için hataya düşmektedirler.

İlk olarak *dilbilimsel* bir hatadan dolayı kaynaklanan bir iddiaya değineceğiz: Buna göre En’am Suresi’nin 151. ayetinde anne-babaya iyilik etmek haram kılınmaktadır. Ayet şöyledir:

قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا بِهٖ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَاناًۚ وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ مِنْ اِمْلَاقٍۜ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْۚ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَۚ...

[Ey Peygamber!] De ki onlara: “Gelin, ben size Rabbinizin neleri *haram (harrame)* kıldığını okuyayım/söyleyeyim: Allah’a hiçbir şeyi eş ve ortak koşmayın. Ana-babanıza iyi davranın. Fakirlik yüzünden bakıp büyütemeyiz endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Zira sizin de onların da rızkını veren biziz. [Zina, üvey anayla nikah gibi] çirkin ve utanç verici fiilleri açıkça ya da gizli işlemekten uzak durun…”

---

21 https://sorularlaislamiyet.com/Kur’anda-oldugu-iddia-edilen-celiskilere-nasil-cevap-verilebilir.

Bu ayet pek çok mealde "Rabbinizin neleri haram kıldığını söyleyeyim…" diye ele alınmaktadır. Kur'an Meali adlı siteden baktığım üzere 39 mealin 39'u da ilgili kelimeyi "haram etmek/yasaklamak" anlamında almıştır. Oysa böyle bir çeviride ayette Allah-u Teâlâ'ya şirk koşmamak, anne babaya iyi davranmak gibi helal ve hatta emir olan şeylerin haram kılındığı gibi bir sonuç çıkmaktadır. Haram anlamında alınan "harrame" (حَرَّمَ) kelimesi; "harim" (dokunulmaz), yani "olmazsa olmaz" (zorunlu) anlamına da gelebilmektedir. Hatta Enbiyâ Suresi'nin 95. ayetinde de "harâmun" (حَرَامٌ) kelimesi "zorunlu, kaçınılmaz" anlamında kullanılmıştır. Bu ayette de o anlamda kullanıldığını düşünmek en makul seçenek gibi durmaktadır. Enbiya, 95 şöyle:

وَحَرَامٌ عَلٰى قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا اَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

"Helâk ettiğimiz bir belde için artık dönüş imkânsızdır; onlar geri dönemeyeceklerdir."

Yazar, bununla yetinmiştir. İsabetli olmakla birlikte başka yorumlar da söz konusudur. Razî'den onları aktaralım:

Şimdi eğer, "ayetteki, 'O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya iyilik edin...' kısmı, 'Rabbinizin size neleri haram kıldığı...' ifadesinde mücmel bırakılan hususu, adeta tafsil ve tefsir etmektedir. Bu olamaz, çünkü şirki bırakmak ve ebeveyne iyilik etmek, haram değil, vacibtir?" denilir ise, buna birkaç yönden cevap verilir:

a) Âyette bahsedilen haram kılmadan murad, Allah Teâlâ'nın bu işlere belli bir harîm (yasaklık) vermiş olmasıdır. Bu da o işi, mazbut ve belli bir şekilde açıklamak suretiyle olur. Buna göre âyetteki, "Rabbinizin size nelere haram kıldığını ben okuyayım" ifadesi, "Cenâb-ı Hakk'ın, kendisine belli bir yasak bölge çizmek suretiyle tam ve mükemmel bir şekilde açıkladığı şeyleri size okuyayım" manasında olur. Âyetin bu manada olması halinde, soru kendiliğinden kalkar.

b) Söz, ayetteki "Rabbinizin haram kıldığı şeyleri okuyayım" kısmında tamamlanmıştır. Allah Teâlâ yeni bir söze başlayarak tıpkı "Aleykümü's-selâm" (size selam) denildiği gibi, "size düşen, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamanızdır" buyurmuştur. Yahut cümle, "Rabbinizin size neleri haram kıldığını ben okuyayım" kısmında tamamlanmış, daha sonra tekrar başlanarak "O'na hiçbir şeyi ortak koşmayasınız diye..."denilmiştir. Buna göre ayetin manası, "Siz, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayasınız diye, Rabbinizin size neleri haram kıldığını okuyayım" şeklindedir.

c) Âyetteki ifadesindeki en edatı, "ey (yani)" manasına gelen en-i mütessire'dir. Buna göre ayetin takdiri, "Rabbinizin size neleri haram kıldığını ben okuyayım. Yani haram kılınan bu şey, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamanızdır" şeklinde olur. Buna göre eğer: "Âyetteki, "Ve anaya babaya iyilik edin" ifadesi, "O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın" ifadesi üzerine atfedilmiştir. Binaenaleyh "ve anaya-babaya iyilik edin" sözünün de, "Rabbinizin size neleri haram kıldığını ben okuyayım" kısmını açıklıyor olması gerekir ve bundan dolayı ana-babaya iyilik etmenin haram kılınan şeylerden olması icab eder, bu ise bâtıldır?" denilir ise, buna karşı deriz ki: "Ana-babaya iyilik etmeyi, iyi davranmayı Allah Teâlâ vacib kılınca, onlara kötü davranmayı haram kılmış olmaktadır.

Yazıya kaldığı yerden devam edelim:

Bu tür hatalarda son olarak bir örneğe daha değinmek istiyorum. Kimilerine göre Rahman Suresi'nin 19-20-21-22. ayetlerinde tatlı ve tuzlu sudan mercan çıktığı söylenmektedir, bu da bilimsel anlamda hatalıdır; inci her ikisinden çıksa da mercan çıkmaz. Ayetler şöyle söylemektedir:

"O, iki denizi birbirine kavuşmak üzere salıverdi. Fakat aralarında engel bulunduğu için birbirine karışmazlar. Böyleyken, Rabbinizin onca nimetinden hangisini inkar

edebilirsiniz?! O ikisinden inci ve mercan çıkar." (Merece'l-bahrayni yeltekıyân. Beynehumâ berzehun lâ yebgıyân. Fe bi eyyi âlâi rabbikumâ tukezzibân. Yahrucu min humâl lu'luu vel mercân)

Öncelikle, burada "iki deniz"i ifade ettiği düşünülen "bahrayni" (بَحْرَيْنِ) ifadesi Râgıb el-İsfahânî'nin (ö. 1108) de belirttiği üzere "iki büyük su kütlesi" anlamına gelir. Zaten bu durum iddia sahipleri tarafından da sorun görülmemektedir. Onların da kabul ettikleri bir diğer konu ise bu ayetin Furkan Suresi'nin 25. ayetindeki gibi tatlı ve tuzlu olan iki farklı su kütlesinden bahsetmesidir. Ve gerçekten de mercan tatlı suda yetişmez, peki bu durum ayetin bilimsel bulgularımızla çeliştiğini mi gösterir? Bir arkadaşınızın şöyle dediğini düşünün:

İki arkadaşım bana şapka ve kapüşonlu aldı.

Bu cümleden her iki arkadaşımızın da bize bir şapka ve bir kapüşonlu aldığı sonucuna varabiliriz, bu durumda iki şapkamız ve iki kapüşonlumuz olur. Fakat, bu cümleden bir arkadaşımızın şapka bir arkadaşımızın kapüşonlu aldığı sonucuna da varabiliriz. Kur'an'daki ilgili ifade de böyle anlaşılabilir. Denizin birinden (tatlı olanından) biri (inci), denizin bir diğerinden (tuzlu olanından) de bir diğeri (mercan) çıktığı da düşünülebilir. Bunun dışında, önemli bir dil alimi olan Zeccâc'ın da belirttiği üzere Rahman Suresi'nin 22. ayetindeki "yahrucü minhumâ" (يَخْرُجُ مِنْهُمَا) ifadesi "ikisinden birinden X çıkar" şeklinde de anlaşılabilir. Buna göre o iki denizin birinden (tuzlu olanından) bunları ikisinin (inci ve mercan) çıktığı da düşünülebilir.

Üstte, *dilbilimsel* açıdan hata yapılması konusuna değindik. Şimdi ise ayetlerin *bağlamını çöpe atmaktan* dolayı ortaya çıkan hatalara değineceğiz ki bu hata en çok yapılan hatadır. Bu

konuda bir örnek: Kimilerine göre Tevbe Suresi'nin 31. ayetiyle Enbiya Suresi'nin 98-99. ayeti çelişmektedir. Ayetler şöyledir:

"Yahudiler ahbârını, Hristiyanlar da ruhbanlarını ve Meryem oğlu İsa Mesih'i Allah'ın yanı sıra rab/tanrı edindiler. Hâlbuki onlar bir tek ilaha/tanrıya, kendisinden başka hiçbir gerçek ilah/tanrı olmayan Allah'a kulluk/ibadet etmekle yükümlü kılınmışlardı. Allah onların tanrılık yakıştırdıkları her şeyden münezzehtir."

"İşte o zaman müşriklere şöyle denecek. "Hem siz hem de Allah'ın yanı sıra ilah (tanrı) yerine koyduğunuz o putlar cehennemin odunusunuz. Evet, şimdi hepiniz cehennemi boylayacaksınız!" O putlar gerçekten tanrı olsalardı cehenneme uğrarlar mıydı?! Oysa onlar da onlara tapınanlar da cehennemde temelli kalacaklar."

Ayetlerin "Onlar da onlara tapınanlar da…" ifadesinden ötürü Kur'an-ı Kerim'in Hz. İsa'nın da cehenneme gideceğini söylemektedirler, aksi halde Enbiya 98-99 ile Tevbe 31 çelişir (!) Fakat buradaki sorun ayetlerin bağlamıyla birlikte alınmamasıdır. Tevbe 31'de Hz. İsa'nın dönemindeki bir olaydan söz ederken Enbiya Suresi'nin 98-99. ayetlerindeki hitap Mekke halkının müşriklerinedir. Bilindiği üzere müşrikler putlara tapmaktadır (Putlar aracılığıyla farklı şeylere insanlar da burada kastettiğim şey meselâ Hz. İsa gibi bir insana tapmamalarıdır). Burada mevzu bahis olan şey müşriklerin putlarına tapmasıdır; örneğin siz beni ilah belirlediğinizde bu konuda benim de cehenneme gidip gitmeyeceğim değildir. Ayette "Madem o taptığınız putlar güce sahipler hadi cehennemden kurtulsunlar!" tarzında bir meydan okuma vardır, onların aslında güçsüz olduğuna değinilir. Dolayısıyla Enbiya Suresi'ndeki hitap Mekkeli müşrikleridir ve özelde onların taptığı putlarla (daha doğrusu onların putlara tapma şekliyle) ilgilidir; konu Hz. İsa ve Hristiyanların ona nasıl

taptığıyla ilgili değildir. Pek çok çelişki iddiası ne yazık ki ayetlerin bağlamını çöpe atmaktan kaynaklanmaktadır. Bu konuda bir örnek daha vermek istiyorum. Kimilerine göre Bakara Suresi'nin 256. ayeti ile savaş ayetleri (Biz burada Tevbe 5'i örnek alacağız) çelişmektedir, ayetler şöyledir:

"İman hususunda asla zorlama yoktur. Çünkü artık neyin hak neyin batıl, neyin doğru neyin yanlış olduğu açıkça ortaya çıkmıştır. Şimdi her kim putları ve şeytanın yandaşlarını [tâğûtu] reddedip yalnız Allah'a inanıp güvenirse, kopma ihtimali bulunmayan bir kulpa tutunmuş olur. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir."

"Haram aylar sona erdiğinde müşrikleri ele geçirdiğiniz yerde öldürün. Gerektiğinde onları yakalayıp tutsak edin, gelip geçtikleri her yeri gözetim altında tutun. Şayet tövbe edip imana gelir [ve tıpkı sizin gibi] namazı kılıp zekatı verirlerse onları serbest bırakın. Çünkü Allah tövbekar kullarına karşı çok affedici, çok merhametlidir."

İnsanların Kur'an-ı Kerim'i -üstte de belirttiğimiz gibi- topluca yazılmış bir kitap gibi okuması çok büyük bir hatadır. Oysa bir suredeki ayetlerin iniş zamanı arasında oldukça fark olabilmektedir. Çünkü her ayet bir bağlam çerçevesinde, bir olay vuku bulduğunda ona çözüm için inmiştir. Tevbe Suresi'nin başlarında zaten vurgulanmaktadır ki müşrikler Müslümanlarla aralarındaki antlaşmayı bozmuştur ve Müslümanları yok etmek adına tekrar harekete geçmişlerdir. Müminler de bu nedenle onlara savaş açmıştır. Kaldı ki Tevbe 5'in hemen bir ayet öncesinde antlaşmayı bozmayanlarla savaşılmaması emredilir:

"[Ey Müminler!] Kendileriyle antlaşma yaptığınız müşriklerden, antlaşma şartlarına tam olarak uyan ve size karşı başkalarıyla işbirliği yapmayan [Kinâne gibi] kabilelerin durumu farklıdır. Bu sebeple, onlarla yaptığınız antlaşmanın

şartlarına süresi doluncaya kadar uyun. Çünkü Allah antlaşmalarına uyan, ahde vefasızlıktan sakınan kimseleri sever."

Yine Tevbe Suresi'nin 6-7-8. ayetlerinde eman dileyenlerin affedilmesi ve bozgunculuk edilmemesi vurgulanır. Ve 13. ayette de savaşın fitilini karşı tarafın ateşlediği bildirilir(Burada özel bir durum olduğundan ötürü bildirilir, yoksa bildirmesine gerek yoktur çünkü savaşanlar zaten savaşı kimin başlattığını bilmektedir, toplumun açıkça bildiği bir şeyin bir daha vurgulanmasına günlük dilde gerek yoktur):

"[Ey Müminler!] Sizinle yaptıkları antlaşmaya uymayan, vaktiyle Peygamber'i yurdundan çıkarmak için etmediklerini bırakmayan bu namert adamlarla savaşmayacaksınız da başka kimle savaşacaksınız?! Kaldı ki savaşın fitilini ateşleyenler de onlardır. Yoksa onlardan korkuyor musunuz?! Oysa asıl korkmanız gereken Allah'tır. Çünkü siz iman sahibi kimselersiniz."

Sonuç olarak ayetlerin hangi zamanda ve zeminde indiğine bakmadan, ayetlerin bir bütün olarak ne anlatmaya çalıştığına bakmadan bir kanıya varmak ayetin söylediğini anlamaya değil, sizin ayetin ne söylemesini istediğinizi gösterir. Bu konu gerçekten pek çok kişi tarafından bir kenara atılıyor ve Kur'an-ı Kerim anlatmaya çalıştığı şeyden koparılıyor diye son bir örnek daha vereceğim: Kimilerine göre şeytanın insana secde etmesi gerektiğini söyleyen ayetlerle insanı yeren, onların nankör vb. olduğunu söyleyen ayetler çelişmektedir; bazı ayetlerde insan el üstünde tutulurken bazılarında "aşağılanmaktadır". Örnek olarak Meâric Suresi'nin 19-20-21. ayetlerini, İbrahim Suresi'nin 34. ayetini, Abese Suresi'nin 17. ayetini ve Furkan Suresi'nin 44. ayetini seçtik. Ayetler şöyledir:

“Doğrusu insan tahammülsüz, mızmız ve aynı zamanda aç gözlü bir mizaca sahiptir. Nitekim başı dara düşünce başlar feryat etmeye; nimete kavuştuğunda ise cimri mi cimri kesilir.”

“Dahası O size yaşamanız için gerekli olan her şeyden verdi. O’nun size verdiği nimetleri saymaya kalksanız, mümkün değil sayamazsınız. Ama gel gör ki insan alabildiğine şükürsüz, alabildiğine nankördür.”

“Kahrolası insan nasıl da nankörlük ediyor!”

“Ey Peygamber! Yoksa sen o kafirlerin/müşriklerin birçoğunun söz dinleyen, gerçekleri düşünüp anlamaya çalışan kimseler olduğunu mu sanıyorsun?! Yoo! Gerçekte onlar tıpkı davar sürüsü gibidirler; hatta yolu şaşırmışlıkta davardan da beter haldedirler.”

Tüm bu ayetler kafirleri eleştirmek adına indirilmiştir. Çünkü Kur’an-ı Kerim göre nankörler [adı üzerinde] “kâfirlerdir”. Hiçbir ayette müminlerin nankör olduğuna, alçak olduğuna dair bir vurgu yoktur. Elbette müminlerden de günah işleyenler olabilir, nitekim öyle bir durumda müminler de eleştirilmiştir fakat “nankör” gibi sıfatlar kullanılmamıştır. Bu İbrahim Suresi’nin 34. ayetinde de oldukça açık bir şekilde görülmektedir. Diğer tüm ayetlerin de birkaç ayet öncesine ve sonrasına bakarlarsa, ayetin konu edindiği şeye bakarlarsa göreceklerdir ki yerilen kişi mümin insan değil, kafir insandır. Dolayısıyla insanlara güzel bir biçimde aktarmak adına ayetlerdeki “insan” kelimesinin önüne parantez içinde “kâfir” yazılırsa daha doğru olacaktır, ki insanlar bağlamın ne olduğunu anlasın ve anlaşılmazlıktan dolayı ortaya çıkan bu tür sorunlar ortadan kalksın. Bu noktada, bize “Tamam da sen ayette olmayan bir şeyi ekliyorsun!” deyip karşı çıkanlar olabilir. Fakat üstte defalarca vurgu yaptığımız gibi, ayetler bir bağlam üzerine inmiştir ve birtakım şeylerden bahsetme gereği duymaz, o ayetin neyi konu edindiğini bilirseniz ancak o

zaman anlayabilirsiniz. Örnek vermek adına Bakara Suresi'nin 158. ayetinin düz bir mealine bakalım:

"Şüphesiz Safa ile Merve Allah'ın işaretlerindendir. Böylece kim Evi hacceder veya umre yaparsa, bu ikisini tavaf etmesinde kendisi için bir sakınca yoktur."

Bilinir ki Safa ile Merve arasında gidip gelmek bugün ibadet olarak görülmektedir. O halde bir kimsenin "Tamam da bizim ibadet diye yaptığımız bir şeyden niye 'sakınca yoktur' şeklinde bahsedilmektedir ki? Herhangi bir sakınca bulundurabilecek bir durum mu var?" diye soru sorması muhtemeldir. İşte bağlamıyla çeviri için şöyle meal edilmesi gerekir:

"[Ey Müminler!] Safa ve Merve [adlı iki tepe her ne kadar İslam öncesi dönemlerde İsaf ve Naile adlı putların bulunduğu mekanlar olsa da] Allah'ın değer atfettiği birer nişane, birer semboldür. Bu yüzden, hac veya umre yapan kişinin bu iki tepe arasında sa'y etmesinde [ibadet maksadıyla hızlıca gidip gelmesinde] sakınca yoktur."

Üstte ayetlerin *bağlamını çöpe atmaktan* dolayı ortaya çıkan hataya değindik. Şimdi ise *muhatabın algısı çerçevesinde yapılan hitabın çöpe atılmasından* dolayı ortaya çıkan bir hataya değineceğiz. Aslında bu bağlamı da çöpe atmaktan çok bağımsız değil ama ayrıca bahsedilebilir diye düşünüyorum. Kimilerine göre Zümer Suresi'nin 6. ayetinde 8 çift hayvandan söz edilmektedir ama hayvanlar çok daha fazla olduğu için bu bilimle çelişmektedir(!) Ayet şöyle demektedir:

"O Allah ki sizi bir tek özden yarattı; eşini de aynı özden meydana getirdi. Yine O size erkekli-dişili dört tür hayvan lütfetti. Ayrıca O sizi analarınızın karnında üç karanlık içinde aşama aşama geliştirerek yaratınaktadır. İşte rabbiniz Allah budur! Mutlak hükümranlık O'nundur. O'ndan başka gerçek ilah/ tanrı yoktur. Böyleyken nasıl olur da O'ndan başka varlıklara tapınır, haktan uzaklaşırsınız?!"

Öncelikle burada "8 çift hayvan"dan kasıt erkekli-dişili 4 tür hayvanın olmasıdır. Ayetlerde kastedilen hayvanları zaten muhatap bilmektedir fakat benzeri bir konu üzerinden En'am Suresi'nin 143-144. ayetlerinde hangi hayvanlar olduğunu değinilmiştir. Buna göre hayvanlar deve, sığır, koyun ve keçidir. Peki Allah insanlar için sadece bu hayvanları yarattığını mı söylemektedir, dolayısıyla ayet bilimle mi çelişmektedir? Elbette bu komik bir iddiadır. Zaten akrep, örümcek, arı gibi hayvanlar çok açıkça o dönemki halk tarafından da biliniyordu; Hz. Muhammed uydurmuş olsa bile fazla hayvanın olduğunu biliyordu. Peki buradaki kasıt nedir? Muhatabın kim olduğu ve ne tür hayvanlardan ne şekilde yararlanıldığı bilinmektedir. Allah'ın onlara nasıl güzel bir lütufta bulunduğunu belirtmek adına tabii ki [o bölgedeki, yani ayete muhatap olan] insanların etinden-sütünden-gücünden yararlandığı hayvanlardan söz edecektir. Örneğin hayatında hiç telefon kullanmamış ve telefonun ne olduğunu bilmeyen birisine "Telefon ne güzel bir şey! Bunu icat edenler ne güzel bir iyilik yapmış bizler için!" derseniz sizi anlayacağını mı düşünüyorsunuz? Elbette anlamayacaktır. Allah-u Teâlâ lütfetti şeylerden bahsetmek adına o insanların kullandığı hayvanlardan örnek vermiştir. Vahiy farklı hayvanlardan yararlanan bir halka inseydi elbette örnek verilen hayvanlar da farklı olurdu. Sonuçta burada sadece o hayvanların bir lütuf olduğuna değil, ondan [bir şekilde] yararlandığımız tüm hayvanların bir lütuf olduğuna vurgu vardır.

Unutmayalım ki Kur'an-ı Kerim masa başında yazılmış bir roman değil, belirli bir geçmişi olan bir topluluğa belirli olaylar neticesinde sözlü olarak aktarılmış bir metindir. Bu nedenle de günlük dilin getirdiği özelliklere sahiptir. Bazıları neredeyse Kur'an-ı Kerim'de "Aklını başına al!" yazsa "Akıl zaten

baştadır, işte Kur'an-ı Kerim bilimle çelişiyor." diyecek seviyede eleştiriler yapmaktadır.

1) Her şeyden önce, Kur'an-ı Kerim Allah merkezli bir dile sahiptir. Allah-u Teâlâ; mutlak kudretine, birliğine vurgu yapmak adına ve o toplumun algısı, tecrübeleri nedeniyle tamamen Allah merkezli bir dil kullanmıştır. Bunun en açık örneği Enfal Suresi'nin 17. ayetindedir:

"[Ey Müminler!] Bedir'de o müşrikleri gerçekte siz katletmediniz, Allah katletti. [Ey Peygamber!] Bedir'de düşmana karşı [ok gibi] birtakım şeyler attığın zaman da aslında sen atmadın, Allah attı. Allah bütün bunları müminlerin güzel bir imtihan kazanmalarını sağlamak için yaptı. Şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir."

Burada vurgulanmak istenen şey şudur: Orada savaşan müminler sonuç olarak Allah'ın iradesine bağlıdır ve Allah sayesinde var olmuştur. Dolayısıyla yaptığı tüm şeyler de dolaylı olarak Allah'a bağlıdır. Allah-u Teâlâ bu gerçeği vurgulamak adına Allah merkezli bir dil kullanmıştır. Ayrıca ayette Müslümanların kendilerini çok yüceltmemeleri, Allah'ın yolunda giderken kendilerini yüksek görmeden gitmeleri vurgulanmıştır. Sonuçta her mümin başardığı ve başaramadığı her işte Allah'ı anmalıdır.

2) Kur'an-ı Kerim'de anlatılan hiçbir kıssa, verilen hiçbir şer'i hüküm boşa verilmemiştir. Hepsinin o toplumda bir karşılığı vardır. Kur'an-ı Kerim "İleride şöyle bir sorun çıkarsa siz şöyle yapın." diye hüküm vermez. Zaten hali hazırda çıkmış bir sorun için hüküm verir. Kıssa anlatırken de muhatap halkın o an o kıssa ile bağlantısını kurarak verir. Böyle bir iletişim de o anki halkın gerek dil açısından gerek sosyolojik açıdan neler tecrübe ettiğini bilerek ve onların üzerinden mesaj vererek olur. Özellikle Kur'an-ı Kerim'in bu yönü de unutulduğundan ötürü bazıları gerçekten çok ilgin yorumlara gitmektedirler. Fakat

aslında gündelik dilde kendileri de benzeri bir mantığı kullanır. Diyelim ki öğretmeniniz tahtaya 1'den 5'e kadar numaralandırdığı 5 tane soru yazdı. Sonrasında sınıf arkadaşlarınız bu soruları çözdüler ve öğretmen bu sefer de tahtaya 6'dan 10'a kadar numaralandırdığı 5 tane soru daha yazdı. Ve bu sefer de size "Kalkıp birinci soruyu çözer misin?" dedi. Şimdi siz burada "Öğretmenim, birinci soruyu arkadaşlarım daha demin sildiler ya şu an tahtada 6-7-8-9-10. sorular var." mı dersiniz? Yoksa öğretmenin şu anda tahtada olan ilk soruyu kastettiğini anlar mısınız? Yapacağınız şey çok büyük olasılıkla ikincisi olacaktır. Kur'an-ı Kerim'in dili de o halkın anlayacağı türden bir hitapdır. Eğer Kur'an-ı Kerim ayetlerin iniş sebebiyle ve farklı ayetlerin birbiriyle bağlantısıyla ele alınırsa ancak o zaman anlaşılabilir. Aksi halde, aslında kendi metodunuzun çelişkisinden dolayı ortaya çıkan bir nedenden ötürü Kur'an-ı Kerim'de çelişki varmış gibi algılayabilirsiniz. O halde -aşağıda da değineceğimiz üzere- ayetlerin çelişkili olup olmadığı ele alınırken birbirinden farklı makul yorumlara göz atılması gereklidir. Eğer hepsinden bariz bir şekilde hata varsa ancak o zaman çelişki olduğu savunulabilir. Hitabî dil konusunu daha geniş bir şekilde ifade edecek olursak, şöyle bir alıntı yapalım:

Kitabî dil hitabî dilden farklıdır; bağlamın esas olduğu hitabî dilde belirtilmesine gerek olmayan zaman, mekân gibi hususlar, halkın ortak geçmiş tecrübeleri, toplumun konu hakkındaki ortak bilgileri, kelimelere dökülmesine gerek olmayan, yani, konuşanların ve dinleyenlerin diğer noktalar sayesinde paylaştığı anlamlar yazılı dilde veril(e)mediği, yani muhataba yansıtılmadığı için, hitabî dilin muhatapları tarafından rahatça anlaşılan mâna/mesaj, yazılı metnin bağlamadan bîhaber muhatapları tarafından anlaşılmaz; böylece, bilimselci yorumlarda olduğu gibi gerçek anlamla

alakası olmayan saçma sapan anlamlar ortaya çıkar; çünkü, yazılı metin hepsine müsaittir, çok su götürebilmekte, hepsini kaldırabilmektedir. Nitekim iç savaşlarda Kur'an'ın bağlamından habersiz cahil kitleler (Havâric), ilgili ayetlere alakasız anlamlar atfettikleri için Hz. Peygamber'in dizinin dibinde yetişen âlim sehabiler "Kur'an'ın gerçek anlamının sağlanması" demek olan sünneti esas almışlardır.

Anlayacağınız üzere, Kur'an-ı Kerim'in bir metin değil, olgulara karşılık dile getirilen sözlü söylem olduğu unutulmamalıdır. Kur'an-ı Kerim birkaç ay içinde masa başında yazılmamış, gerçekleşen her bir olayla şekillenerek ve kimi zaman da bu olaylara şekil vererek 23 küsür senede tamamlanmıştır. Bu durumda Kur'an-ı Kerim'in yazılmış bir kitabın dil özelliklerine sahip olacağını düşünmek ve onu bu yönde incelemek büyük bir hata olacaktır. Kur'an-ı Kerim'de hiçbir sure yoktur ki hiçbir olay olmadan, "ileride belki bu işinize yarar" diye insin. Örneğin "kadınların özel hallerini sorarlar, haram aylar hakkında sorarlar, hilali sorarlar, Zülkarneyn'i sorarlar" gibi pek çok ayet ayetlerin indiği toplumla Kur'an-ı Kerim'in yakın ilişkisinin olduğunu açıkça gösterir. Bu noktada sorulan sorulara verilen cevapların soran kesme ve onların niyetlerine göre olduğunu da unutmamak gereklidir. Örneğin haram aylar hakkındaki sorunun siyasi bir soru olduğu ve cevabın da bu çerçevede verildiği açıktır. Dolayısıyla ayetlerde bir durumun bahsedilmesiyle birlikte o durumun hangi zeminde söz edildiği de oldukça önemlidir. Kur'an-ı Kerim sözlü bir söylem olduğu için de ayetlerin hangi zeminde ele alındığı gibi birtakım unsurlar metin-dışı bir şekilde anlaşılmayı gerektirir. Mesela bir kitap metni ile söz(gündelik dil) arasındaki en büyük fark bu ikisinin kurgulanış biçimlerinden kaynaklanır. Söz, karşılıklı konuşma olduğu için konuşulan kişinin zihniyeti gibi durumlar da

hesaba katılır. Ve sözlü söylemde bağlam konuşmanın dışında bulunur. Aynı zamanda sözlü söylemde jest, mimikler, tonlama, konuşma tarzı gibi pek çok konuşma dışı özellik bulunur ve bu unsurlar sayesinde konuşmacı kendini aktarma konusunda çok daha başarılı olur. Bizim ayetleri anlamadaki problemlerimizin en önemlilerinden biri, ve hatta en önemlisi, bu gerçeği anlayamamamızdan kaynaklanmaktadır.

Düşünün ki ortaokula giden çok başarılı bir öğrencisiniz. Sınıfınız otuz kişiden oluşuyor ve sınıfınızdaki kişiler çoğunlukla ipe sapa gelmez kimseler. Fakat siz ve birkaç arkadaşınız çok başarılı, çok efendi insanlarsınız. Şimdi, sınıfınızdaki o ipe sapa gelmez çocukların yaramazlık yaptığını ve öğretmeninizin bu yaramazlığı öğrendiğini varsayalım. Bu durumda genellikle öğretmenler bir nasihat konuşması yapar. Şimdi, öğretmeninizin nasihat konuşmasında şöyle şeyler söylediğini varsayalım: "Siz ne ipe sapa gelmez çocuklarsınız, yaptığınız şeyin hiç mi farkına varmıyorsunuz? Yaptığınız şeyler çok çirkin, ve bunu siz de biliyorsunuz ama yine de yapıyorsunuz. Siz hiç akıllanmayacak mısınız? Hepiniz birer yaramazdan ibaretsiniz." Bu durumda öğretmen her ne kadar konuşmayı tüm sınıfa yapsa ve konuşması sırasında kime hitap ettiğini doğrudan bildirmese de siz [ve o çalışkan arkadaşlarınız] bilirsiniz ki öğretmeniniz cümlelerinde her ne kadar tüm sınıfa hitap ediyormuş gibi gözükse de aslında size ve o çalışkan arkadaşlarınıza laf atmamaktadır. İşte, bağlam gereği hitabî dilde biz bu tür şeyleri anlarız. Oysa öğretmeninizin kendi konuşmalarını yazıya geçirdiğini, bazı cümlelerde de kahraman bakış açısını kullanarak bir şeyler söylediğini ve tüm bunları şöylece yazıya geçirdiğini varsayarsak yüzlerce sene sonra yaşayan birinin önüne ilgili kağıdı verseydik:

Öğretmen çocukların yaramazlık yaptığını fark etti ve içeri girdi, sınıfa döndü ve dedi ki: "Siz ne ipe sapa gelmez çocuklarsınız, yaptığınız şeyin hiç mi farkına varmıyorsunuz? Yaptığınız şeyler çok çirkin, ve bunu siz de biliyorsunuz ama yine de yapıyorsunuz. Siz hiç akıllanmayacak mısınız? Hepiniz birer yaramazdan ibaretsiniz." Çocukların hepsi başını öne eğmişti.

Ve yazıya geçirdiğimiz konuşmalardan bir başkası da şöyle olsaydı:

Öğretmenin sınıfındaki çocukların önemli bir kısmı ipe sapa gelmez kimselerdi. Oysa çalışkanlar başka… Onlara kötü söz söylememeli! Onlar kesinlikle ödüllendirilmesi gereken kişilerdir! Nitekim benim sınıfımda da var öyleleri.

Şimdi yüzlerce sene sonra bunları bağlamı dışında "düz mantık" okuyan birisi "Bu kağıtta yazdığına göre öğretmen çalışkan kimseleri azarlamamak gerektiğini düşünüyor, ve kendi sınıfında da böyle kişilerin var olduğunu söylüyor. Ama sınıfındaki birtakım çocuklar yaramazlık yaptığında girip tüm çocuklara bağırıyor. Bu kağıtta yazanlar çelişkili!" derse bu dediği şey makul müdür, gerçek midir? İkisi de değil. Açık ki günlük konuşmamızda bağlamdan dolayı hepimizin anladığı şeyler vardır ve konuşmacının bunu bir daha bir daha vurgulaması beklenmez. Öğretmenin konuşmasının sadece yaramazlık yapanlar için geçerli olduğunu söylemesi gerekmez çünkü o sınıfta bulunan herkes zaten bunu bilir.

Sonuç olarak, her ayet bir olgunun gerçekleşmesi üzerine bir bağlam çerçevesinde inmiştir ve ayetlerin dili de içeriği de olgulara göre şekillenmiştir. Dolayısıyla ayetler indiği dönemin zihniyetiyle, toplumda yaşanan olgularla doğrudan bağlantılıdır. Günümüzde iki kapak arasında olan Kur'an-ı Kerim, masa başında yazılmış bir kitabın özelliklerini taşıdığı düşünüldüğünde aralarında çelişki olan birtakım ayetler,

bozuk dil özellikleri, ayetler arası bütünsüzlük vs. ortaya çıkmaktadır. Oysa, indiği dönemde ayetlerin çeliştiğine dair makul hiçbir itiraz getirilmemesi aslında Kur'an-ı Kerim'in çelişki barındırmadığının kanıtlarından biridir, denebilir.[22]

Oryantalist ve onların yerli borazanları ateistler Kur'an'da bazı ayetlerin birbiri ile çeliştiğini iddia ederler. Allah (cc) Kur'an'da "Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? Eğer o Allah'tan başkası tarafından indirilmiş olsaydı, onda birbirini tutmayan çok şeyler bulunurdu." (Nisa 82. ayet) buyurmaktadır. Aslında okuyuculara tezat-çelişki gibi gözüken ama temelinde tefsir ilminin bilinmemesinden kaynaklanan bu konunun dört ana sebebi vardır:

1- Bildirilen meselenin safhalarının bulunması: Mesela insanın yaratılış safhaları: Toprak (Âli imran: 59), balçık (Hicr: 26), nutfe (Nahl : 4) gibi yaratılışın çeşitli safhalarından bahsedilmesi.

2- Konu farklılıklarının bulunması: Mesela "Kadınlar arasında adaleti gerçekleştirmede endişe ederseniz, bir kadınla evlenin." (Nisa 3. ayet) ayeti ile " Ne kadar isteseniz de kadınlarınız arasında adalet yapamazsınız." (Nisa 129. ayet) ayeti arasında bir fark yoktur. Birinci ayet hukuki bir meseleyi anlatırken ikinci ayet kalpte duyulan bir temayüle işaret etmektedir ve aslında her iki ayette sonuçta tek eşliliği tavsiye eder.

3- İşin iki farklı yönünün olması: "Attığın zaman sen atmadın, lakin Allah attı." (Enfal 17. ayet) Yani ey Muhammed kumu sen attın ama isabet ettiren Allah'tı! Hedefi tam on

---

22 https://mantiksalteizm.com/ateistlerin-celiski-iddialarindaki-temel-hata/.

ikiden vuran ve vurdurtan, o olayı – mucizeyi asıl sana yaptırtan, hatırlatan Allah'tır, O'nu unutma ve O'nu an!

4- Kelimenin hakiki veya mecazi anlamda kullanılması: Mesela : "Kıyamet günü insanları sarhoş görürsün, halbuki onlar sarhoş değillerdir." (Hac 2. ayet) "Sarhoş" kelimesi birincide mecazi (sarhoş gibi; korkudan yalpalar, titrer, akıl dışı fiiller yapar), ikincide gerçek manada (yani onlar sarhoş değil, ama ürkek, korkaklar o nedenle öyle görünüyorlar) kullanılmıştır!

Birbiri ile çelişkili olduğu iddia edilen ayetler ve açıklamalarına geçelim.

Allah'ın bir günü dünyadaki kaç güne eşittir?

" Gerçekten, senin **Rabbinin katında** bir gün, sizin saymakta olduklarınızdan bin yıl gibidir." (Hac, 47) Burada Allah katında bir gün insanların saymakta olduğu bin yıl gibi olduğu bildiriliyor. "Gökten yere her işi O evirip düzene koyar. Sonra (işler,) sizin saymakta olduğunuz bin yıl süreli bir günde yine O'na yükselir." (Secde, 5) Burada bildirilen ise işlerin bizim saymakta olduğumuz bin yıl süreli bir günde Allah'a yükseleceğidir. Burada dikkat edilecek nokta olaya konu olan şey yani "iş"lerdir. Yani yükseldiği söylenen "iş"lerdir. "Melekler ve Ruh (Cebrail), ona, süresi elli bin yıl olan bir günde çıkabilmektedir." (Mearic, 4) Burada "meleklerin ve ruhun" ona elli bin yıl süreli bir günde çıkabildiği bildirilmektedir. Şimdi önceki ayette dikkat ederseniz yükselen "iş"lerdir. Bunlar bin yıl olan bir günde çıkarlar. Son ayette olan ise yükselen "melekler ve ruhtur". Yani iki farklı sürenin söz konusu olması iki farklı nesneden kaynaklanır. Birincisinde "iş"lerdir. İkincisinde ise "melekler" ve "ruh"tur.

Bir ateist de şaka (!) yapmış; "Cebrail, Hz. Muhammed daha doğmadan 50.000 yıl önce yola çıkmış olmalı." diyor.

Mesafe insan için 50.000 yıllık bir süredir ama melek için bu süre 1 gündür. Yani ayet: "Melekler ve Ruhun ona çıkması bir gün içindedir ki, onun ölçüsü elli bin sene olur." şeklindedir. Ayette geçen Arapça kavram, "Ke-elfi senetin" şeklindedir. Arapça, 'ke' bağlacı 'gibi' anlamındadır ve teşbih için kullanılır, 'gibi, kadar' manasındadır. Yani, '50.000 yıl gibi, kadar' şeklindedir ayet.

Herhalde ayetler okunurken sadece rakamlara odaklanıldığından ve rakamlar arasında bir fark bulunduğundan bir çelişki varmış gibi gözüküyor. Çünkü ayetlerde anlatılan zamanların dışında olaylar da farklıdır. Olaylar farklı olduğu için, zamanların farklı olması son derece doğaldır. Burada şunu sorabilirsiniz, bizim için bir gün nasıl işler? Melekler için 50 bin yıl sürer? Burada da zamanın izafi olmasıyla ilgili bir gerçek saklıdır.

İzafiyet teorisi bize zamanın da izafi olduğunu söyler. Bir cismin hızı arttıkça onun için zaman yavaşlar. Bu teorik ve deneysel olarak ta ispatlanmış bir gerçektir. Yapılan bir deney var. İki tane çok hassas atom saati alınıyor. Birisi yüksek hızlı bir uçağa konuyor diğer ise yerde tutuyor. Uçak bir süre uçup döndüğünde uçaktaki saat yerdekine göre biraz daha yavaş ilerlemiş olduğu görülüyor. Hızlar arttıkça zaman daha da yavaşlar. Örneğin 30 yaşında iki ikiz kardeş düşünelim. Birisini bir uzay gemisine koyalım. Işık hızında ya da buna yakın bir hızla bu uzay gemisinin bir saat gittiğini düşünelim. Bu gemi dünyaya geri döndüğünde gemideki kişi için zaman sadece bir saat olsa da, yeryüzünde geçen zaman 30-40 yıl boyutunda bir zaman olacaktır. Uzay gemisindeki ikiz kardeş hala 30 yaşında iken, yeryüzünde yaşayan ikiz kardeş 60 yaşına gelmiş olacaktır. Yani bu durumu ifade edersek, geçen süre yeryüzündekine göre 30 yıl süren bir saatlik bir gemi yolculuğu söz konusudur.

“Görelilik kuramı mutlak zamanı çöpe attı. Bir çift ikizi düşünelim. Diyelim ki ikizlerden biri dağın tepesinde yaşasın, ötekisi deniz yüzeyinde. İlk ikiz (yani dağın tepesinde yaşayan) ikincisinden daha çabuk yaşlanacaktır. Yani yeniden karşılaştıklarında öbüründen daha yaşlı olacaktır.” (Stephen Hawking, Zamanın Kısa Tarihi, s.54)

İşte buradaki ayetlerde “sizin için 50 bin yıl olan bir gün de çıkar” ifadesi bunu anlatmaktadır. İnsanlar için geçen süre 50 bin yıl iken son derece yüksek hızda hareket eden birisi için bu sadece bir gün olacaktır. Melekler 50 bin yıl olan bir günde çıkarlarken, işler ise bin yıl süreli bir günde çıktığı ayetlerden bildirilmektedir. Zaten meleklerin nûr yani ışıktan yaratıldıklarını düşünürsek konu yerli yerine oturur zannederiz.

“Böylece, aralarında bir sorgulama yapsınlar diye onları dirilttik (uyandırdık). İçlerinden bir sözcü dedi ki: “Ne kadar kaldınız?” Dediler ki: “Bir gün veya günün bir (kaç saatlik) kısmı kadar kaldık.” Dediler ki: “Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir…” (Kehf Suresi, 19)

“Sizi çağıracağı gün, O’na övgüyle icabet edecek ve (dünyada) pek az bir süre kaldığınızı sanacaksınız.” (İsra Suresi, 52)

Yer ve gök kaç günde yaratılmıştır?

Öncelikle Kur’an’da gün kavramının kullanımı ile ilgili kısa yazıyı okumanızı tavsiye ederiz.

“De ki: “Gerçekten siz mi **yeri iki günde yaratanı** inkâr ediyor ve O’na birtakım eşler kılıyorsunuz? O, âlemlerin Rabbidir.” Orda (yerde) onun üstünde sarsılmaz dağlar var etti, onda bereketler yarattı ve isteyip arayanlar için eşit olmak üzere oradaki **rızkları dört günde takdir etti. Sonra, duman halinde olan göğe yöneldi**; böylece ona ve yere dedi ki: “İsteyerek veya istemeyerek gelin.” İkisi de: “İsteyerek (İtaat

ederek) geldik" dediler. Böylece onları **iki gün içinde** yedi gök olarak tamamladı ve her bir göğe emrini vahyetti. Biz dünya göğünü de kandillerle süsleyip-donattık ve bir koruma (altına aldık). İşte bu, üstün ve güçlü olan, bilen (Allah)'ın takdiridir." (Fussilet, 12)

9. ayette yerin yaratılmasının iki günde olduğu bildirilmektedir. 10. ayette ise dağların ve besinlerin takdir edilmesinin 4 günde olduğu söylenmektedir. **Yerin ve göğün yaratılış süreci beraber gerçekleşmiştir.** Allah göklerin ve yerin birlikte iken onları birbirinden ayırdığını ayette bildirmektedir: "O inkâr edenler görmüyorlar mı ki, (başlangıçta) **göklerle yer, birbiriyle bitişik iken**, biz onları ayırdık." (Enbiya Suresi, 30)

Yer yaratıldığında gökte diğer yandan aynı zamanda yaratılmaktadır. 11. ayete bakarsanız burada sonra duman halinde olan göğe yönel indiğinden söz edilir. Bu ifadeden de anlaşılacağı gibi **bir gök vardır. Daha önceden var edilmiştir**. Dolayısı ile bundan sonra bir **yaratma söz konusu değildir**. 12. ayete bakılırsa burada var olan göğün 7 kat olarak düzenlendiğinden söz edildiği görülecektir. Bu ayette geçen ifade yaratmaktan farklıdır. Yaratmak için "haleke" (**خلق**) fiili kullanılırken, bu ayette geçen kelime farklıdır. Bu kelime karşılığı yaratma değil düzenleme anlamına gelen "Kadeyehune" (قضيهن) kelimesidir. Yani burada yaratılmış var edilmiş bir şeyin daha sonradan düzenlenmesi söz konusudur. Bu düzenleme 2 gün sürmüştür. Bu bir yaratılma değil bir düzenlemedir sadece. O yüzden 6 günde yaratmanın dışında bir süreci ifade eder. Yaratılmanın olduğu kısım 9 ve 10. ayete bildirilen 6 günde tamamlanmıştır. Dolayısıyla yaratmanın 8 gün sürmesi söz konusu değildir. Yaratılış kısmının sadece 6 gün, düzenleme için geçen 2 günde eklenince toplam 8 gün sürdüğü görülür. Yukarıda ki ayetlere göre

düşünülürse, ilk iki günde yer yaratılmaya başlanmıştır. Sonraki dört günde yeryüzündeki dağlar oluşmaya başlarken bir yandan da atmosfer oluşmaya başlamıştır. Bu esnada yeryüzünde ilk besinlerin de oluşmaya başlandığı anlaşılmaktadır. Bu besinleri günümüzdeki bitkiler vs. olarak düşünmemek gerekir. Bu ilk canlılığın yeryüzünde oluşmaya başlanmasıdır. Ayetteki ifade dikkatli edilirse "isteyip arayanlar" için besinlerin yaratıldığı söylenmektedir. Yani yeryüzünün ilk yaratılmasından sonra yerde var olan canlı türleri hangisiyse (örneğin o dönemki atmosfer şartlarına göre bakteriler olabilir) onların ihtiyacı olan yani ayetteki ifadeyle onların isteyip aradığı besinler de aynı anda var edilmiştir. Bu süreç 4 gün sürmüştür. Toplam olarak yerlerin ve göklerin yaratılması bu 6 günde meydana gelmiştir. Burada yaratma süreci bitmiş ve düzenleme süreci başlamıştır. Son iki günde ise daha önceden var olan, yaratılmış olan gökyüzünün günümüzde olduğu gibi 7 kat olarak düzenlenmesidir.

Gök mü yer mi önce yaratıldı?

Naziyat ve Fussilet suresinde geçen ifadelerden yola çıkarak iki farklı yerde yerin ve göğün yaratılışıyla ilgili farklı bir sıralamanın olduğu iddia edilmektedir. **Aslında yerler ve göklerin yaratılmasında bir sıralama yoktur. İkisi de aynı anda yaratılmıştır**. Enbiya suresindeki bir ayette şöyle bildirilmektedir: "O inkâr edenler görmüyorlar mı ki, (başlangıçta) **göklerle yer, birbiriyle bitişik iken, biz onları ayırdık**." (Enbiya, 30) Görüldüğü hem gök hem de yer birlikte vardı. **Yaratılışlarında bir sıralama olmadığı gibi birlikteyken ayrılma söz konusu olmuştur.** Diğer ayetler de dikkatli okunduğunda. Böyle bir sıralama yapılmadığı görülecektir.

"Orda (yerde) onun üstünde sarsılmaz dağlar var etti, onda bereketler yarattı ve isteyip arayanlar için eşit olmak üzere oradaki rızkları dört günde takdir etti. Sonra, duman halinde olan göğe yöneldi; böylece ona ve yere dedi ki: "İsteyerek veya

istemeyerek gelin." İkisi de: "İsteyerek (İtaat ederek) geldik" dediler." (Fussilet, 11)

10. ayete bakarsak yerin yaratılmasından söz edilir. 11. ayette ise "sonra duman halinde göğe yöneldi" ifadesi vardır. Yani burada **göğün daha sonradan yaratılması söz konusu değildir. Gök zaten vardır. Olan duman halindeki göğe yönelmedir**. Eğer 11. ayete bakarsanız konu şöyle devam eder: " Böylece onları iki gün içinde yedi gök olarak tamamladı ve her bir göğe emrini vahyetti. Biz dünya göğünü de kandillerle süsleyip-donattık ve bir koruma (altına aldık). İşte bu, üstün ve güçlü olan, bilen (Allah)'ın takdiridir." (Fussilet, 12)

Burada duman halinde var olan gök, yerin yaratılmasından sonra 7 kat gök olarak tabaklandırılmasıdır. Yeni bir yaratılış söz konusu değildir. Sadece düzenleme söz konusudur. Şimdi atmosferin oluşumuyla ilgili bilimsel teorilere bakarsak bu ifadenin onunla örtüştüğünü de görürüz. Sadece şunu söyleyeyim, atmosferin ilk başta duman halinde olması daha sonradan tüm atmosferin 7 değişik katman şeklinde şekillendiğini bilimsel olarak zaten ifade edilmektedir. Şu anda atmosferimizde ayette bildirildiği gibi 7 ayrı katmandan oluşmaktadır. Bu ayetlerdeki anlatımlar bilimsel gerçekler açık bir şekilde ifade edilmektedir.

Naziyat suresindeki ayetlere bakarsak da benzer bir durum olduğunu görürüz. Burada göğün yaratılmasından bahsedilir. Bunlar anlatıldıktan sonra ise yer ile ilgili şöyle bildirilir: "Bundan sonra da yeryüzünü **düzenledi.**" (Naziat-30)

Burada da yerin yaratılmasından söz edilmez. **Zaten yer vardır. Burada söz edilen yerin düzenlenmesidir.** Yani bir yaratılış yoktur. Naziyat ve fussilet surelerindeki ayetlerde anlatılan **yer ile gökler birlikte yaratılmıştır. Daha sonra da yer ve gök düzenlenmişlerdir.** Fussilet Suresinin 11. ayetinde **yerlerin ve göklerin birlikte hareket etmesi** "böylece ona ve yere dedi ki:

"İsteyerek veya istemeyerek gelin." İkisi de: "İsteyerek (İtaat ederek) geldik" dediler." şeklinde ifade edilir. Yine yerin ilk oluşumuyla ilgili bilimsel çalışmalara bakılırsa, tüm kıtaları birlikte tek bir kara parçası olduğu daha sonra karaları oluşturan tabakaların hareket ettiği, bu hareketler sırasında kıtaların birbirinden uzaklaşarak yeryüzünde yayıldığı, dağların zaman içinde şekillendiği anlatılır.

Yedi gök tabiri yanlış mı? Aslında atmosfer 5 tabakadan mı oluşuyor?

"Allah, yedi göğü ve yerden bir o kadarını yaratandır." (Talak 12; Fussılat, 12)

Atmosfer 5 büyük katman ve 2 ara katmandan oluşur. Atmosfer, mekansal olarak beş ana mekandan fakat görevsel ve yapısal olarak yedi tabakadan oluşur. Allah, göklerin 5 kat yaratıldığını söylese, ateist: "Ama, iki de ara katman var, Allah bilmiyoooo…" diye itiraz ederdi. Ayet, baştan genel ve kapsayıcı kuralı bizlere bildirdi. Haaa, ate şimdi de, gökler 5 katman, 7 değil diyor, o (itiraz, önyargı, hata/eksik arama, taassup vb.) onun sorunu.

Ölürken ruhu kim alır?

"De ki: "Size vekil kılınan ölüm meleği, hayatınıza son verecek, sonra Rabbinize döndürülmüş olacaksınız." (Secde Suresi, 11) Burada vekil kılınan ölüm meleğinden söz ediliyor. Yani herkesin ölüm meleği bir tanedir. Herkese tek melek vekil kılınmakta ve o melek bizzat canı almaktadır. Bu yüzden buradaki ölüm meleği ifadesi tekildir. " Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak?" (Muhammed, 27) Burada canları alınan birçok inkârcıdan söz edilmektedir. Onların canlarını alanda birçok melek vardır. Her biri için vekil kılınmış ölüm meleği farklı olduğu için çoğul bir ifade burada kullanılmıştır.

Şer-kötülük Allah'tan mı gelir?

"Her nerede olursanız, ölüm sizi bulur; yüksekçe yerlerde tahkim edilmiş şatolarda olsanız bile. Onlara bir iyilik dokunsa: "Bu, Allah'tandır" derler; onlara bir kötülük dokunsa: "Bu sendendir" derler. De ki: "Tümü Allah'tandır." Fakat, ne oluyor ki bu topluluğa, hiç bir sözü anlamaya çalışmıyorlar? Sana iyilikten her ne gelirse Allah'tandır, kötülükten de sana ne gelirse o da kendindendir. Biz seni insanlara bir elçi olarak gönderdik; şahid olarak Allah yeter." (Nisa, 79)

78. ayette tümü Allah katındandır derken, 79. ayete ise kötülüklerin kendinden olduğu bildirilmektedir. Bu iki mealde mana aynı gibi gözükürken, orijinal Arapçasında birbirinden farklı olarak geçen bir kelime vardır. 78. ayete tümü Allah'tandır derken burada Arapça "indi" (عند) **(tarafından)** kelimesi geçer. Fakat 79 ayette bu kelime geçmez. Bu kelime önemli bir anlam farkı ortaya çıkartır. **Her şey Allah tarafından (indi Allah) dır. Her şey sonuçta Allah'ın dilemesi ve takdiriyledir. Başlara gelen kötülükler ise kendi elleriyle kazanılması sonucundadır.** Örneğin bir insan elini ateşe soksa eli yanar. Elinin yanması Allah'ın yarattığı kanunlar gereğidir. Fakat elini yakan buna elini sokandır. Sorumluluk elini sokan insandandır ama onun elini yakan bu doğa kanunlarını yaratan Allah'tır.

Ahirette insanların aralarında konuşma olacak mı?

"Kimi kimine dönüp sorarlar." (Tur Suresi, 25), "Kimi kimine yönelmiş olarak birbirlerine soruyorlar." (Saffat, 27) "Böylece Sur'a üfürüldüğü zaman artık o gün aralarında soylar (veya soybağları) yoktur ve (üstünlük unsuru olarak soyluluğu veya birbirlerine durumlarını) soruşturmazlar da." (Mü'minun, 101)

Görüldüğü gibi Cennet halkı birbiriyle konuşmasından ilk iki ayette söz edilirken, Mü'minun suresinin 101. ayetinde ise insanların soyları hakkında soruşturulmadığı söylenir. Yani bu ayette insanlar kendi aralarında konuşamazlar diye bir

açıklama yoktur. Ayrıca Tur 25 de bulunulan ve konuşmanın olduğu yer cennettir. Oysaki Mü'minun 101 de henüz cennete girilmemiş sadece sura üfürülmüştür. Sur'a üfürüldükten sonra artık dünyada önemli olarak kabul edilen birçok değerin hiçbir anlamı kalmayacaktır. Hangi ırktan olduğu, yada ne kadar varlık sahibi olunduğu hiç kimse için bir anlam ifade etmez.

Hüküm gününde inkâr edenlerin kitapları hangi tarafından verilir?

"Kimin de kitabı **ardından** verilirse" (İnşikak, 10), "Kitabı **sol eline** verilen ise; o da, der ki: "Bana keşke kitabım verilmeseydi." (Hakka, 25), İnşikak suresinin 10. ayetinde kitabı ardından verilenlerden söz edilmektedir. Burada cehennem ehlinin kitabının arkalarından uzatıldığı anlaşılmaktadır. Hakka suresinin 25. ayetinde ise kitabın cehennem ehlinin sol ellerine verileceği söylenmiştir. Bu iki ayet arasında hiç bir çelişki yoktur. **Birinde kitabın uzatıldığı yön yani arkalarından uzatılmasından söz edilmiştir, diğerinde ise kitabın cehennem ehlinin sol ellerine verilmesinden** söz edilmektedir**. Yani cehennem ehlinin kitabı arkalarından uzatılarak sol ellerine verilecektir.** Çelişki bir yana iki ayette söylenen ifadeler birbirini tamamlamaktadır.

Allah hem adalet bakımından hem de hüküm bakımından verdiği sözleri zaman içerisinde değiştirebilir mi? -Nesh Konusu–

Allah verdiği sözleri hiçbir zaman değiştirmez. Daha önceden bir vaadi değiştirip daha sonra başka bir şey vaat etmez. Benzer şekilde Kur'an'da Allah söylediği bir şeyi daha sonradan başka bir ayetle değiştirmemiştir. Nesh konusu son derece yanlış anlaşılan ve bu yönde kullanılan bir konudur. Bu konuya delil olarak kullanılan Nahl suresinin 101. Ayetteki (Biz bir ayeti, bir (başka) ayetin yeriyle değiştirdiğimiz zaman, -Allah neyi indirdiğini daha iyi bilir.- "Sen yalnızca iftira edicisin" dediler. Hayır, onların çoğu bilmezler) manayı daha iyi anlayabilmek için "ayet" (اية) kelimesinin karşılığını tam

olarak vermemiz gerekir. Ayet kelime anlamı olarak “ Delil, mucize” anlamına gelir Kur’an ayetleri de Allah’ın delilleri olduğu için bu kelimeyle ifade edilir. Kur’an’da ayet ve bunun çoğulu olan ayetler (Âyât) (اياة) kelimesinin farklı kullanımları vardır. **Tekil ayet kelimesi Kur’an boyunca mucize, delil anlamlarında kullanılır**. Örneğin: ”Andolsun, biz Musa’ya apaçık dokuz ayet (mucize) vermiştik; işte İsrailoğullarına sor; onlara geldiği zaman Firavun ona: “Gerçekten ben seni büyülenmiş sanıyorum” demişti (İsra, 101), “Elini koltuğuna sok, bir hastalık olmadan, başka bir mucize (ayet) olarak bembeyaz bir durumda çıksın.” (Taha, 22), “ (Musa) Ona büyük mucizeyi (ayeti) gösterdi. Fakat o, yalanladı ve isyan etti.” (Naziat, 20- 21) Bu şekilde **Kur’an’da geçen tüm tekil ayet kelimesi mucize delil anlamında olup, hiç birisi Kur’an ayetleri anlamında kullanılmaz**. Çoğul ayetler (Âyât) kelimesi ise Kur’an’da Kur’an ayetleri anlamında kullanılır: “İnkâr edip de ayetlerimizi yalanlayanlar ise; onlar, ateşin halkıdırlar ve orada süresiz kalacaklardır.” (Bakara, 39), ”Yanınızda olan (Tevrat)ı, doğrulayıcı olarak indirdiğime (Kur’an’a) iman edin; onu inkâr edenlerin ilki siz olmayın ve ayetlerimizi az bir değer karşılığında değişmeyin. Ve yalnızca benden korkun.” (Bakara, 41) , “ Ona ayetlerimiz okunduğu zaman: “Geçmişlerin masallarıdır” dedi.” (Mutafiffin, 41) Bu örnekleri de çoğaltabiliriz. Bu ayetlerden de görülebileceği gibi **çoğul olarak kullanılan ayetler kelimesi Kur’an ayetleri anlamında kullanılmaktadır**.

Şimdi ayet ve ayetler (Âyât) kelimelerinin bu anlamlarıyla nahl suresinin 101. ayetine bakarsak, konu daha iyi anlaşılacaktır. Biz bir delili (ayeti), bir (başka) delilin (ayetin) yeriyle değiştirdiğimiz zaman, -Allah neyi indirdiğini daha iyi bilir.- “Sen yalnızca iftira edicisin” dediler. Hayır, onların çoğu bilmezler. (Nahl, 101) Bu ayette Allah kendi varlığının gösteren bir delil verdiğini daha sonra gönderdiği başka bir delille ya da

mucize ile bunu değiştirdiğini söylemektedir. 102 ayet okunduğunda ise bu delilin ya da mucizenin ne olduğu anlaşılacaktır. De ki: "İman edenleri sağlamlaştırmak, Müslümanlara bir müjde ve hidayet olmak üzere, onu (Kur'an'ı) hak olarak Rabbinden Ruhu'l-Kudüs indirmiştir." (Nahl, 102) Burada verilen delil Kur'an'dır. Allah geçmiş kitapların yerine Kur'an'ı vermiştir. Yani ayetler arasında bir değişiklik değil, aksine **Kur'an'ın önceki kitapların yerine gönderilmesinden söz edilmektedir**. Dolayısıyla Kur'an'da ne birbirinin hükmünü kaldıran bir ayet vardır, nede böyle bir durumun olduğunu söyleyen bir Kur'an ayeti bulunmaktadır.

Benzer durum Bakara suresi 106. ayet içinde söz konusudur: **"Biz bir ayetin hükmünü diğer bir ayetle değiştirirsek veya unutturursak (geri bırakırsak), ondan daha-hayırlısını yahut onun benzerini getiririz." Ayetin öncesi ve sonrasında ehli kitaptan bahsedilmektedir. Yani** Allah, daha önceki bir peygamberin kurallarında olan bazı hükümleri değiştirmiş, yerine başka hükümler getirmiştir. Hatta bu ehli kitap inananlarında bile oldu: Hz. İsa (as), Hz. Musa (as)'ın dininde yasak olan bazı şeylere cevaz verdi. **"Benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve (daha önce) size haram edilenlerden bir kısmını helâl kılmak üzere gönderildim."**(Al-i İmran, 50)

Dolayısı ile **"Allah'ın sözlerinde asla bir değişme yoktur."** (Yunus, 64) mealindeki ayette de **değişmeyen sözler**den maksat vahiy sözleri değil, zaman- topluma göre değişen, topluma göre bazen imtihan vesilesi de olan imtihan kurallarıdır.

"Eğer (o Mekkeli) kâfirler sizlerle savaşsalardı, arkalarını dönüp kaçar, sonra da ne kendilerini koruyan, ne de destek olan hiç kimse bulamazlardı. Allah'ın öteden beri câri olan kanunu budur. Ve sen Allah'ın nizamında hiçbir değişiklik

bulamazsın."(Fetih, 22-23) Ayeti de konuyu açıklık getiren ayettir.

Bir Müslüman kaç kişiye eşittir?

"Ey Peygamber, mü'minleri savaşa karşı hazırlayıp-teşvik et. Eğer içinizde sabreden yirmi (kişi) bulunursa, iki yüz (kişiyi) mağlup edebilirler. **Ve eğer içinizden yüz (sabırlı kişi) bulunursa, kâfirlerden binini yener.** Çünkü onlar (gerçeği) kavramayan bir topluluktur." (Enfal, 65) " Şimdi, Allah sizden (yükünüzü) hafifletti ve **sizde bir za'f olduğunu** bildi. **Sizden yüz sabırlı (kişi) bulunursa, (onların) iki yüzünü bozguna uğratır**; eğer sizden bin (kişi) olursa, Allah'ın izniyle (onların) iki binini yener. Allah, sabredenlerle beraberdir." (Enfal, 66)

İki ayet dikkatli okunduğunda **farklı iki durumdan** söz edildiği anlaşılacaktır. Enfal 65. ayette bir Müslüman kişi inkar eden 10 kişiye bedel olduğu bildirilmektedir. **Bu kişilerin zaafsız olmaları halinde bu oran geçerlidir.** Fakat 66. ayette ise zaaf halinde olanlar için farklı bir durum bildirilir. Zaaf halinde olan yüz kişinin, iki yüz kişiyi yeneceği bildirilir. İki ayet arasında bir çelişki ya da bir birinin hükmünü kaldırması diye bir şey söz konusu değildir. **Zaaf olmaması durumunda 65. ayetteki hükümler geçerli iken, zaaf durumunda ise 66. ayetteki hükümler geçerlidir. Kısaca Müslüman'ın şuur seviyesine göre ayet, Mümin'in şuurunu kafir sayısı ile kıyaslamaktadır.Şuurlu Mümin 10 kafire bedelken , iman ve şuuru azaldıkça bu sayı aşağı doğru inmektedir.**

Allah sadece dilediğini mi doğru yola iletir?

"Biz hiç bir elçiyi, kendi kavminin dilinden başkasıyla göndermedik ki, onlara apaçık anlatsın. Böylece Allah, dilediğini şaşırtıp saptırır, dilediğini hidayete erdirir. O, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir." (İbrahim, 4)

İbrahim suresindeki bu ayette açıkça Allah dilediğini saptırıp dilediğini de doğru yola iletebileceğini söylemektedir. Fakat aynı zamanda Allah kimseye haksızlıkta yapmaz. Onun sıfatlarından birisi de adil olmasıdır. Allah'ın insanları

saptırmasıyla ilgili ayetlere bakılırsa, **bu insanların sapmayı istedikleri ve inkârda oldukları görülecektir**.

Nisa 155: "Sözlerini bozmalarından, Allah'ın ayetlerini inkar etmelerinden, haksız yere peygamberleri öldürmelerinden ve "kalplerimiz mühürlü" demelerinden ötürü onları lanetledik, tam aksine inkarlarından ötürü Allah onların kalplerini mühürlemiştir." Bakara 88: " Kalplerimiz perdelidir" dediler. Hayır ; küfür ve isyanları sebebiyle Allah onlara lânet etmiştir. O yüzden çok az inanırlar.", Yunus 74: " Onlar daha önce yalanladıkları şeye inanacak değillerdi. İşte haddi aşanların kalplerini biz böyle mühürleriz. " Nahl 104:" Allah'ın âyetlerine inanmayanlar yok mu, kuşkusuz Allah onları doğru yola iletmez ", Sâf 5: "Onlar yoldan sapınca, Allah da kalplerini saptırmıştı ", Mutaffifin 14: "Onların işlemekte oldukları (kötülükler) kalplerini kirletmiştir." **Şura 30: "Sizin başınıza gelen kötülükler ancak elinizle kazandıklarınızın, yaptıklarınızın sonucudur. " Konuyu işlediğimiz "<u>Allah kalpleri mühürler mi?</u> " konusunu incelemeniz tavsiye edilir.**

Cennetin genişliği ne kadardır?

"Rabbinizden olan mağfiret ve **eni göklerle yer kadar olan cennete** (kavuşmak için) yarışın; o, muttakiler için hazırlanmıştır."(Al-i İmran, 133), "Rabbinizden olan bir mağfirete ve cennete (kavuşmak için) çaba gösterip yarışın, ki (o cennet) **genişliği gök ile yerin genişliği gibi** olup Allah'a ve Resûlü'ne iman edenler için hazırlanmıştır. İşte bu, Allah'ın fazlıdır ki, onu dilediğine verir. Allah büyük fazl sahibidir." (Hadid, 21)

Cennet mekan olarak tek bir yer değildir**. Kur'an'da birden fazla cennet olduğundan söz edilir:**

"Rabbin makamından korkan kimse için ise iki cennet vardır."(Rahman, 46), "Bu ikisinin ötesinde iki cennet daha var."(Rahman, 62)

Görüldüğü gibi Kur'an'da birden farklı cennetlerden söz edilir. Bu cennetlerin farklı özelliklerinden rahman suresinde de söz edilir. Ali İmran ve Hadid suresinde geçen cennet kelimelerinin bir özelliği vardır. Bu özellik Arapça dilinin bir özelliğidir. Bu ayetlerde geçen cennet kelimesi "Cennetin" ikisinde de aynıdır. **Bu kelime belirli bir cenneti ifade etmez. Böyle olması için "el-cenne" kelimesi kullanılması gerekir**. Burada kullanılan kelimenin karşılığı herhangi bir cennet demektir. -Arapça'daki "el " kelimesinin İngilizcedeki karşılığı "The"- Yani yukarıdaki ayetlerde anlatılan bu cennetlerden herhangi birisinin özellikleridir. Birisinde farklı özellik varken, diğerinde farklı bir özellik vardır.

Kur'an ve hadisi şerifler bize cennetin birden çok olduğunu bildirir. Cennet Tabakaları hakkında İbn Abbâs (r.a.)'dan gelen bir rivayette, Cennetin tabaka sayısı olarak yedi rakamı verilmektedir (Beydâvî, Envâru't-Tenzîl, Beyrut (t.y.), I, 119) , (Şuârâ, 85) ,(bk. el-Mâide, 65; et-Tevbe, 21; Yunus, 9), (Beyyine, 8, Ayrıca bk. et-Tevbe,72; er-Ra'd, 23; en-Nahl, 31), (el-Kehf,107 ve el-Mü'minun, 11), (Secde, 19 ve En-Necm, 15), (Yunus, 25 ve el-En'âm, 127), (Fâtır, 35)

Bütün ayet, hadis ve İslam âlimlerin yorumlarından Cennet'in birçok tabakası olduğu anlaşılmaktadır. Bu tabakalardan bazılarının daha yüce ve nimetlerinin daha güzel veya daha efdal olması sebebiyle isimleri bize bildirilmiştir. Firdevs Cenneti mertebece en yüksek olan Cennet tabakasıdır. (Ayrıca bkz. et-Taberi, Tefsir, Mısır 1954, XVI. 37-8) , (Mansur Ali Nâsıf, et-Tâcü' el-Câmi' li'l-Usul, fi Ahadisi'r-Rasûl, İstanbul (t.y.), V, 4033) ,(Müslim, İmâre, 116), (en-Nevevi, Şerhu Müslim, Kahire (t.y.), XIII. 28), (Buhârî, Cihad 4)

Allah'a ve ahiret gününe inanmayanlarla savaşmak mı lazım yoksa onları affetmek mi lazım?

Kur'an'daki savaş ile ilgili ayetler inkârcılar tarafından kasıtlı olarak çarpıtılıp kullanılmaya çalışılmaktadır.

Ayetlerdeki ifadeler metnin ana akışından koparılarak farklı anlamlara çekilmeye çalışılmakta ve konu tümüyle farklı şekilde yorumlanmaktadır. Oysa bu ayetler Kur'an'ın genel mantığı ve konunun akışına göre değerlendirilse durum daha net anlaşılacaktır.

"Kendilerine kitap verilenlerden, Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, Allah'ın ve Resûlü'nün haram kıldığını haram tanımayan ve hak dini (İslam'ı) din edinmeyenlerle, küçük düşürülüp cizyeyi kendi elleriyle verinceye kadar savaşın." (Tevbe, 29)

Ayetteki ifadeye dikkat edilirse burada savaşmanın emredildiği insanlar tüm kitap ehli değildir. Bunlar kitap verilenlerden bir gruptur. Bunlarla savaşmak istenmesinin nedeni yine onları Müslümanlarla savaşmalarından dolayıdır. Eğer tövbe suresi başından itibaren okunursa konu anlaşılacaktır.

Savaş ile ilgili ayetler Kur'anın bütünlüğü içinde değerlendirmek lazımdır. Bu iddiaların aksine **Kur'an'a göre savaş savunma amaçlı yapılmalıdır.** Başka insanların topraklarını fetih etmek için yapılan savaş Kur'an'a göre dini bir savaş olamaz. Allah bu tarz bir savaşı yasaklamaktadır. Bakara suresinde şöyle buyrulmaktadır: **"Sizinle savaşanlara karşı** Allah yolunda **savaşın, (ancak) aşırı gitmeyin.** Elbette Allah aşırı gidenleri sevmez. Onları, bulduğunuz yerde öldürün ve **sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Fitne, öldürmekten beterdir.** Onlar, **size karşı savaşıncaya kadar** siz, Mescid-i Haram yanında onlarla <u>savaşmayın</u>. Sizinle **savaşırlarsa siz de onlarla savaşın.** Kafirlerin cezası işte böyledir. Onlar, **(savaşa) son verirlerse (siz de son verin)**; şüphesiz Allah, bağışlayandır esirgeyendir. (Bakara, 192)

Bu ayetlerden anlaşıldığı gibi savaş ancak savaşanlara karşı yapılır. Üstelik bu savaşta aşırılığa gidilmemesi için Allah

inananları uyarmaktadır. Savaş esnasında karşı taraf savaşa son verip aman dilerse, Müslümanlar buna uyar ve savaşa son verirler. Kur'an'da savaş ancak savunma amaçlı olduğunu yukarıdaki ayetlerde görmüştük. Bunun dışında saldırı olduğunda ise Allah Müslümanların bu saldırganlığa karşı cevap vermelerini ve tüm güçleriyle bu mütecavizlerle savaşmalarını ister. Allah Müslümanlardan zayıf bırakılmış, eziyet gören, muhtaç insanlar için yine onları koruma amaçlı savaşa izin vermektedir: " Size ne oluyor ki, Allah yolunda ve: "Rabbimiz, bizi halkı zalim olan bu ülkeden çıkar, bize katından bir veli (koruyucu sahip) gönder, bize katından bir yardım eden yolla" diyen erkekler, kadınlar ve çocuklardan zayıf bırakılmışlar adına savaşmıyorsunuz?" (Nisa, 75)

Bu tür bir savaşta şiddetten değil aksine merhametten doğmaktadır. Zalimliğe karşı İslam mazlumu, kuşatıcı ve koruyucu olunmasını inananlara öğütler.Barış durumunda ise Allah İman edenlerden iyiliği ve adaleti ister. Burada amaç savaşa karşı barışın korunup muhafaza edilmesidir: "Allah, sizinle din konusunda savaşmayan, sizi yurtlarınızdan sürüp-çıkarmayanlara iyilik yapmanızdan ve onlara adaletli davranmanızdan sizi sakındırmaz. Çünkü Allah, adalet yapanları sever. (Mümtehine Suresi, 8) Karşınızdaki grup hangi dinden olursa olsun eğer barış içinde yaşamak istiyorsa, bunlara karşı inananların yaklaşımı Kur'an'a göre sadece dostane bir yaklaşım olabilir.

İnsan neden yaratılmıştır?

İnsanın yaratılışı hakkında birçok ayet vardır. Bu ayetlerde Allah insanın farklı şeylerden yaratıldığını ifade etmektedir. Bazılarında insanın topraktan bazılarında kuru balçıktan bazılarında sudan bazılarında ise 'alak'tan yaratıldığı ifade edilmektedir. Bu farklı ifadelerin olması, bir çelişki gibi

gösterilmeye çalışılsa da, burada bir çelişki yoktur. Bu farklı anlatımların hepsi gerçeği ifade etmektedir.

İnsanın yaratılışı farklı adımlarda ve farklı safhalar içinde olmuştur. Bu safhaların farklılığından dolayı ayetler de bu adımlar farklı farklı ifade edilmiştir. Şimdi ayetlere teker teker bakalım:

Adem'in ilk yaratılışı temel olarak topraktandır: "Şüphesiz, Allah katında İsa'nın durumu, Adem'in durumu gibidir. Onu **toprak**tan yarattı, sonra ona "ol" demesiyle o da hemen oluverdi." (Ali İmran, 59) Allah Adem'i ilk başta toprağı kullanarak yapmıştır. İnsanda var olan tüm atomlar toprakta da vardır. Allah toprağı kullanırken insanın belli bir şekilde planlamış ve bir suret vermiştir. Bu safhada yine toprak kökenli olan onun su ile karışımı olan balçığı kullanmış ve bu daha sonra bir ısı etkisi altında kurutulmuştur. Temel olarak köken topraktır, bu toprak balçık halinde insan olarak biçimlendirilip kurutulmuştur. Bu diğer bir safhadır: "Hani Rabbin meleklere demişti: "Ben, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir **balçık**tan bir beşer yaratacağım." (Hicr, 28) **Adem'in yaratılışının dışında genel olarak insanın ayrı bir yaratılışı vardır.** Bu yaratılışın başlangıcı ise rahimlere dökülen menidir. Ayetlerde ifade edilen insanın bu yaratılışıdır: " Allah sizi topraktan yarattı, sonra bir damla meniden (nutfeden). Sonra da sizi çift çift kıldı. O'nun bilgisi olmaksızın, hiç bir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz da. Ömür sürene, ömür verilmesi ve onun ömründen kısaltılması da mutlaka bir kitapta (yazılı)dır. Gerçekten bu, Allah'a göre kolaydır." (Fatır, 11)

Meninin sperm ile birleşmesiyle anne karnında alak (cenin-Embriyo) oluşmaktadır. Bu da insanın yaratılışındaki diğer bir safhadır. İnsanlar bu safhadan geçerek yaratılırlar: "Yaratan Rabbin adıyla oku. O, insanı bir alak'tan yarattı." (Alak, 1/2)

Sonuç olarak insanın ve Ademi yaratılışında geçirdiği safhalar düşünüldüğünde yukarıda bildirilen ayetlerin hepsinin bir gerçekliği ifade ettiği ve kesinlikle aralarında bir çelişki olmadığı açıkça görülmektedir.

Kur'an ayetlerinde bildirilen miras paylaşımın da bir hata var mı?

Bu iddiayı öne sürenler bir örnek verirler ve bu örnekten yola çıkarak Kur'an'da bir hata olduğunu iddia ederler. Örnek şudur: Bir kişi ölür. Mirasçı olarak 3 kızı, anne babası ve karısı kalır. Bunlar nasıl mirası bölüşürler?

Ayette bildirilen oranlardan yola çıkılarak bir hesaplama yapılmakta ve toplam oranların 1.25 olduğu yani 1 den büyük olduğu iddia edilmektedir. Bu da matematiksel olarak bir hesap hatası olduğunu ortaya koyar. Fakat konu yakından incelendiğinde yapılan hesaplamada bir hata yapıldığı görülecektir. Bu konuyla ilgili tarafların mirastan alacakları oranlar Nisa suresinin 11 ve 12. ayetlerinde anlatılmaktadır: " Çocuklarınız konusunda Allah, erkeğe iki dişinin hissesi kadar tavsiye eder**. Eğer onlar ikiden çok kadın ise (ölünün) geride bıraktığının üçte ikisi onlarındır.** Kadın (veya kız) bir tek ise, bu durumda yarısı onundur. (Ölenin) **Bir çocuğu varsa**, geriye bıraktığından anne ve babadan her biri için altıda bir, **çocuğu olmayıp** da anne ve baba ona mirasçı ise, bu durumda annesi için üçte bir vardır. Onun kardeşleri varsa o zaman annesi için altıda bir'dir. (Ancak bu hükümler, ölenin) Ettiği vasiyet veya (varsa) borcun düşülmesinden sonradır. Babalarınız, oğullarınız, onların hangilerinin yarar bakımından size daha yakın olduğunu bilmezsiniz. (Bunlar) Allah'tan bir farzdır. Şüphesiz Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. " (Nisa Suresi, 11)

"Eşlerinizin, eğer çocukları yoksa, geride bıraktıklarının yarısı sizindir. Şayet çocukları varsa, -onunla yapacakları vasiyetten ya da (ayıracakları) borçtan sonra- bu durumda

bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Sizin çocuğunuz yoksa, geriye bıraktıklarınızdan dörtte biri onların (kadınlarınızın)dır. **Eğer sizin çocuğunuz varsa geriye bıraktıklarınızdan sekizde biri onların (kadınlarınızın)dır.** (Yine bu hükümler,) Edeceğiniz vasiyet veya (varsa) borcun düşülmesinden sonradır. Mirası aranan erkek ya da kadın, çocuğu ve babası olmayan bir kimse olup erkek veya kız kardeşi bulunursa onlardan her biri için altıda bir vardır. Eğer bundan fazla iseler, bu durumda -kendisiyle yapılan vasiyette ya da (varsa) borçtan sonra- üçte bir'de -zarara uğratılmaksızın onlara ortaktırlar. (Bu size) Allah'tan bir vasiyettir, Allah, bilendir, (kullara) yumuşak olandır." (Nisa, 12)

Çocuklar 3 kız olduğuna göre: Eğer onlar ikiden çok kadın ise (ölünün) geride bıraktığının üçte ikisi onlarındır. (Nisa,11) Alınan oran 2/3tür.

Geride bir eş bıraktığına göre: Eğer sizin çocuğunuz varsa geriye bıraktıklarınızdan sekizde biri onların (kadınlarınızın)dır. (Nisa-12) Alınan oran 1/8.

Anne babanın alacağı oran: Onların alacağı oran hesaplanırken bir hata yapılıyor. İki durumda anne baba mirastan hak sahibi oluyor: Bir çocuğu (veledün) (ولدٌ) varsa, geriye bıraktığından anne ve babadan her biri için altıda bir, çocuğu olmayıp da anne ve baba ona mirasçı ise, bu durumda annesi için üçte bir vardır. (Nisa, 11)

Şimdi ya ölenin bir çocuğu olması gerekir ya da ölenin geride bıraktığı çocuğu olmaması gerekir. Burada geride bırakılanın bir çocuk (veledün) (ولدٌ) ifadesine dikkat edilmeli. Bu örneğimizde ikisi de değildir. 3 tane çocuk vardır. Bu durumda anne ve babanın mirastan hak alması söz konusu değildir. Böyle bu durumda **anne babaya bir pay verileceği ayette söylenmez. Açıklanan çocuksuz ve tek çocuklu olma durumlarıdır.** Buna göre toplanırsa 2/3 +1/8=19/24 olur. Bundan

sonra artan 5/24 lük hisse ise Nisa suresinin 8. ayetinde belirtilen kişiler arasında paylaşılır: “Mirası Bölüşme sırasında yakınlar, yetimler ve yoksullar da hazır olursa, onları ondan rızıklandırın ve onlara güzel (maruf) söz söyleyin.” (Nisa Suresi, 8) Dolayısıyla bu miras paylaşımındaki oranlarda herhangi bir hesap hatası yoktur. Yapılan hata farklı durumlar için geçerli olan oranlara göre yanlış hesap yapılmasıdır.

Kısaca asıl sorun ayette geçen “Veledün” ifadesinin tercümesinden kaynaklanmaktadır. “Veledün” bir çocuk demek. Eğer iki çocuk kastedilseydi “Veledani-Veledeyni”, ikiden fazla çocuk kastedilseydi “Evladun” ifadesi kullanılırdı. Burada geçen ifade ″ Veledün ″ kelimesidir ve anlamı ‘Bir çocuktur.’ Dolayısıyla ortada bir sorun bulunmamaktadır. Bazı meallerden aldığımız tercümeler ile konuyu tamamlayalım:

″Allah, evladınız hakkında size şunu tavsiye eder: Erkeğin payı, iki kızın payı kadardır. Kızlar, ikiden fazlaysa terekenin üçte ikisi onlarındır, kız bir taneyse yarısı onun. Bir çocuğu varsa anayla babanın her birine, terekenin altıda biri kalır.″ (Abdülbaki Gölpınarlı)

″Çocuklarınız konusunda Allah, erkeğe iki dişinin hissesi kadar tavsiye eder. Eğer onlar ikiden çok kadın ise (ölünün) geride bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Kadın (veya kız) bir tek ise, bu durumda yarısı onundur. (Ölenin) Bir çocuğu varsa, geriye bıraktığından anne ve babadan her biri için altıda bir, çocuğu olmayıp da anne ve baba ona mirasçı ise, bu durumda annesi için üçte bir vardır.″ (Ali Bulaç)

″Allah size, çocuklarınızın alacağı miras hakkında, erkeğe kadının payının iki katını tavsiye eder. Kız çocuklar ikiden fazla iseler, ölenin geriye bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Eğer çocuk tek bir kız ise mirasın yarısı onundur. Ölenin bir erkek çocuğu varsa, geriye bıraktığı malından anne babasından her birinin altıda bir hissesi vardır.″ (Bayraktar Bayraklı)

"Çocuklarınızın [ın varisliği] konusunda Allah size [şunu] emreder: Erkek, iki kadının hissesine eşit [bir miktar] alacaktır; ama ikiden fazla kadın varsa, onlara, [ebeveynlerinin] geride bıraktıklarının üçte ikisi verilecektir; sadece bir tane varsa, onun yarısını alacaktır. [Ölenin] anne babasına gelince, geride bir çocuk bırakması durumunda, her biri terekenin altıda birini alacaktır; ama hiç çocuk bırakmamışsa ve anne babası onun [tek] mirasçısı ise, annesi üçte birini alacaktır." (Muhammed Esed)

Not: İslam hukukunda, ölünün mirası ile ilgili haklardan ve mirasın taksiminden bahseden ilme, "Feraiz" denir. Feraiz İslam hukukunda başlı başına bir ilimdir. Diğer ilimlerde olduğu gibi bu ilmin de bir çok konuları ve kendine has terimleri vardır. Kur'an-ı Kerim'de, yalnız veya başkaları ile olmalarına göre mirasçıların mirastaki kendi payları belirlenmiştir. Değişik mirasçıların bir arada bulunmaları ile ilgili örneklemeler yapılmamış, detaya inilmemiştir. Bu nedenle, mirasçıların yakınlıkları ve sayılarına göre bazen payda ile pay eşit olmakta, bazen bu eşitlik bozulmaktadır. Paydanın paydan az olması durumunda, her mirasçının kendi hissesi oranında indirim yapılmaktadır. Payın az olması halinde arta kalanın eşler dışında mirasçıların hissesi oranında arttırılarak denklik sağlanmaktadır. Birincisine "avliye" , ikincisine "reddiye" denilmektedir. Zaten matematiksel işlemlerde de bu durum aynen söz konusudur. Tüm fonksiyon ve denklemlerin muhtemel sonucudur bu durum. Mesela herhangi bir rakamı tam olarak üçe bölemeyiz. 0,3333… şeklinde sonsuza dek gider. Bir yerde "Yuvarlamak " gerekir. Matematiğin doğasında olan şeylerde bile İslam'a hata arama gayreti ancak düşmanca bakış ile açıklanabilecek davranışlardır.

Miras paylaşımı neye göre olur?

Miras paylaşımıyla ilgili iki ayette çelişki olduğu iddiası vardır. Bu iddiaya göre Bakara Suresinin 180. ayetinde varise vasiyetin hak olduğu söylenirken, Nisa suresinin 11 ve 12. ayetlerinde ise miras paylaşımında bazı oranlar bildirilmektedir.

Sizden birine ölüm yaklaştığında, bir mal bırakacaksa anaya babaya, yakınlara, uygun bir biçimde vasiyet etmesi farz kılındı. Bu, erdemliler için bir görevdir. (Bakara, 180)

Allah size çocuklarınız hakkında öğütte bulunuyor… Bu paylaşım vasiyetteki payların dağıtılmasından ve borçların ödenmesinden sonra uygulanmalıdır ki kimseye zarar verilmesin. Bu, Allah'tan bir vasiyettir. Allah Bilir, Şefkatlidir. (Nisa, 11-12)

Bakara suresinin 180. ayetinde vasiyet etmenin bir hak olduğu, herkesin ölümünden sonra mallarının dağıtımı için vasiyet edebileceği ayette bildirilir. Fakat **bir insan vasiyet etmeden ölebilir**. Bu durumda ise bu kişinin bıraktığı malları nasıl paylaşılacağı Nisa suresindeki ayetlerde ifade edilmiştir. Bu ayetler arasında herhangi bir çelişki olması söz konusu değildir. İki ayette **farklı durumlara göre miras** hukuku hakkındaki hükümler bildirilmektedir. Ama ikisini de bir arada yapma hakkı da vardır, malının 3/1'ini vasiyet edebilir, geri kalanı ise Nisa suresi gereğince mirasçılar arasında pay edilmelidir. (İbn Mace, Vesâyâ, 5; Zeylaî, Nasbu'r Râye, IV, 399, 400)

İslam Miras Hukukunda üç şey göz ardı edilmemelidir:

1- Avliye/reddiye meselesi bir matematik sorunudur. İslam miras hukukunun sorunu değil, sonsuz sayıdaki alternatiflerin olduğu meselelerde ortaya çıkan ve günümü matematik problemlerin de kullanılan bir usuldür. (Matematikte yaklaşık değer hangi konularda var? Mesela, doğal sayılarda; ondalıklı sayılarda; kareköklü sayılarda; Pi sayısında, vb.)

2- Avliya/reddiyeden amaç, Kur'an'da verilen payların uygulanabilmesidir yani, avliye/reddiye yapıldığında Kur'an'daki hisselerde azalma veya çoğalma olmaz, o oranlar aynen uygulanır.

3 Mirasçı, varislerine miras hukukuna göre mirası paylaştırılmadan önce isterse vasiyette bulunabilir, kendisi malının üçte birini (Buhârî, Vesâyâ 3) miras olarak bırakabilir. Geri kalan 3/2, İslam miras hukukuna göre taksim edilir.

Miras konusunda gelen bir soru: "Merhaba sitenizi yeni keşfettim mirasla ilgili yazınızı okudum, ama yeteri kadar bilgi yoktu şu linke bana yorum olarak bir cevap verirseniz çok mutlu olacağım:

Cevaben:

(Mezkur linkte, miras paylaşımında, avliye metodunun matematiksel hata içerdiği iddia edilmektedir)

Kur'an, temel prensipler kitabıdır. Detaylar ise hadislere ve bunların çizdiği sınırlar içinde içtihatlara bırakılmıştır. Ateist iddia, bazı miras paylaşımlarında, "Payların mirastan fazla geldiği" şeklindedir, doğrusu ise payların, mirastan değil, hesap gereği olarak paydalar eşitlenince paydadan fazla olabildiğidir. Böyle bir "mirasçılar tablosu" karşımıza çıktığında çözüm, paylar toplamının payda olarak alınmasından ibarettir ki buna "avliye" denir. Nisa, 13. ayette zikredilen **"Allah'ın hududu/sınırları" ifadesi,** orada verilen sayıların sabitliğini değil, onların (üçte bir, dörtte bir gibi) metodolojik olarak hesaplamalarda baz alınmalarının gerekliliğini ve paylaşım tablosu ne olursa olsun, bu ölçülerin değişmezliğini vurgulamaya yöneliktir. Yani, **verilen oranlar, hesaplamanın temel oranları olduğunu, bu oranlar baz alınarak hesapların yapılacağına işaret etmektedir.** Hiçbir artı-eksiye mahal bırakmadan, birçok olasılık ihtimali olan miras paylaşımlarını her seferde tek-değişmez hesap tablosuyla gerçekleştirmek, imkansızdır. Bu durum, matematiksel olarak

bir kesrin genişletilmesi veya sadeleştirilmesi işlemine denk düştüğü için, kesrin değeri, yani ayetteki ana formül değişmemiş olur. Mesela, 3 ev miras kalmıştır ama 4 mirasçı vardır, burada 'eşit' paylaşım beklemek yanlış olur. Sorudaki durumda bundan farklı da değildir.

Avliye uygulaması yaparak oranların Kur'an-ı Kerim'deki oranlarda sabit tutulması sağlanmaktadır. Avliye neticesinde dağıtılan oranlar Kur'an-ı Kerim'de belirtilen oranlardan kesinlikle farklı olmamaktadır. İslam hukukunda avliye yaparak taksimde bulunulur. Neticede Allah'ın (c.c.) belirlemiş olduğu oranlarda mirasçılara taksimde bulunmuş olunur. Ne az ne de fazla çıkmadan. Aksi durum, **Allah'ın hesap hatası değil bizim hesap hatamız olmuş olurdu.** Asıl önemli noktada, 'miras sisteminin ferdi olduğu bir hukuk sistemi'nde, binlerce ihtimal gerçekleşmekte ve bu ihtimaller içerisinde böyle istisnai durumların ortaya çıkması da gayet doğal olmaktadır. Bu sorunda, yine ayetler esas alınarak çözümlenmektedir.

Kur'an'da güneşin suyu içinde battığı iddiası mı vardır?

Kehf suresi 86. ayetindeki "onu kara çamurlu bir gözede batmakta (garabe) (مغرب) buldu," ifadesinden yola çıkarak Kur'an'da güneşin suyun içine battığını söylendiği iddia edilmektedir. Yine bu ayetlerdeki ifadenin dünyanın düz olduğu sonucunu çıkartmaktadırlar.

Bu eleştirilerdeki en büyük hata kelimelerin anlamlarını kavrayamamak ve anlayış eksikliğinden kaynaklanıyor. Bu gösterdiğiniz ayette iki yerde geçen ve Türkçeye "Batmak" olarak çevrilmiş iki kelime var: " Sonunda güneşin battığı (mağrib) (مغرب) yere kadar ulaştı ve onu kara çamurlu bir gözede batmakta (Garabe) (غرب) buldu, yanında bir kavim gördü. " (Kefh, 86) Ayette güneşin suyun içine batıyormuş gibi bir ifade olduğunu iddia ediliyor. Şimdi **"güneşin batması" ile, "bir şeyin suda batması" türkçede aynı kelime olabilir, fakat bu kelimeler arapçada ayrı kelimelerdir.** Bu **farkı bilmemesi veya karmaşadan**

yararlanmak istemesi bu son derece yanlış iddiada bulunmasına neden oluyor. Güneşin batması "Garebe" fiiliyle ifade edilir. Hatta bu kökten türeyen kelimeler Türkçeye'de geçmiştir. Örneğin "garb"(غرب) ya da "mağrib"(مغرب) aynı kökten türeyen kelimelerdir, "batı" (yön) anlamlarına gelir. **Bir nesnenin suda batması ise "gareke"(غرق) fiilidir ve "garabe" (غرب)den farklı bir fiildir.** Bu kelime de aslında Türkçeye geçmiştir. Suya gark oldu derken bu fiili kullanırız. Kur'an'da, da bir şeyin suyun içine batması anlamında bu kelime kullanılır, mesela Kehf suresinde: "İçindekilerini batırmak (garake) (غرق) için mi onu deldin?"(Kefh, 71) denmektedir

Şimdi güneşin batmasıyla, bir şeyin suda batmasının Türkçede batmak fiiliyle kullanıldığını, Arapçada ise farklı kelimeler olduğunu anladık. Dolayısıyla Yukarıdaki **ayette de güneşin suyun içinde bir cisim gibi batmasından bahsedilmesi söz konusu değildir. Bizim anladığımız (normal muhakemesi olanların anladığı) şekildeki güneşin batışıdır.**

Aslında buradaki batmak fiilini Arapça karşılıklarını bilinmese bile yukarıdaki eleştirileri yapan arkadaşların anladığı gibi anlamak bir art niyet sonucudur. Acaba biri " Ben dün deniz kıyısında gittim ve güneşin denizde batışını seyrettim" dese bundan siz güneşin suyun içine battığını mı anlarsınız? Ya da "Güneş her sabah doğuyor" derken sen güneşin bir annesi var, her sabah bu anne doğum yapıp, güneşi doğurduğunu mu düşünüyorsunuz?

Zaten kelimelerin Arapça karşılıklarına baktığımızda konunun çok açık olduğu fark edilmiştir. Güneşin battığı yer olarak ayette geçen kelimenin orijinali "mağrib" (مغرب) kelimesidir. Bu kelime batıda bir yer anlamına gelir. Bu ifade batıda gidilecek en uzak yeri ifade etmektedir. Mesela Kuzey Afrika ülkesi Fas'a Araplar "Mağrip " derler. Çünkü batı yönünde gittikleri bir yer olduğu için böyle isimlendirmişlerdir. Buradan da dünya düz anlamı nasıl çıkar

anlamıyorum. Mesela günümüzde de Türkçede ya da diğer dillerde benzer ifadeler kullanılır. Japonya bir uzak doğu ülkesidir (İngilizcede de Türkçedekiyle aynı anlama gelen “Far East”). Doğu da gidilebilecek en uzak ülke Japonya’dır. Japonya’nın dünyanın en doğudaki ülke denmesi dünyanın düz olduğunu mu gösterir?

İnsanlar ne için yaratılmışlardır?

Zariyat suresindeki ayette insanların kulluk için yaratıldığından söz edilirken, Araf suresindeki ayette ise çoğunun cehennem için yaratıldığından söz edilmektedir. Zariyat suresinde yaratma (haleka) (خلق) fiili geçerken, Araf suresindeki ayette ise yaratma (haleka) (خلق) değil, türeyip çoğaltma (zareena) (ذرا) fiili geçmektedir.

Zariyat 56: ”Ben, cinleri ve insanları yalnızca bana ibadet etsinler diye yarattım (haleka) (خلق)” Burada söz konusu olan durum ilk yaratılmadır. İnsanların yaratılması için “haleka (خلق) fiili kullanılmaktadır ve ilk yaratmayı bildirmektedir. Ayetin devamına da bakılırsa, insanın yaratılışından beklenen, ona verilenlere göre Allah’a kulluk etmektir. Allah insanlardan bu yaratma karşılığında kulluk dışında bir şey beklemediğini de 57. ayette bildirmektedir.

Araf 175: “Onlara, kendisine ayetlerimizi verdiğimiz kişinin haberini anlat. O, bundan sıyrılıp-uzaklaşmış, şeytan onu peşine takmıştı. O da sonunda azgınlardan olmuştu. 176- Eğer biz dileseydik, onu bununla yükseltirdik. Ama o yere meyletti (veya yere saplandı), hevasına uydu. Onun durumu, üstüne varsan dilini sarkıtıp soluyan, kendi başına bıraksan dilini sarkıtıp soluyan köpeğin durumu gibidir. İşte ayetlerimizi yalanlayan topluluğun durumu böyledir. Artık gerçek haberi onlara aktar. Ki düşünsünler. 177- Ayetlerimizi yalanlayanlar ve yalnızca kendi nefislerine zulmedenlerin örneği ne kötüdür.” Ayette Allah bir kişiden bahsetmektedir. Kendisine

Allah'ın ayetleri ulaşmış bir kişi bundan yüz çevirmiştir. 176. ayette Allah dilerse onu hidayete erdirebileceğinden söz eder. Fakat bu kişi hidayeti değil küfrü seçtiği için, Allah ona hidayet vermemiştir. Bu kişi küfrü seçmiş, Allah da onun sapkınlık içinde bırakmıştır.

Zariyat suresindeki ayette insanların yaratılış amacının Allah'a kulluk olduğu söylenirken, Araf suresinde ise bunlardan büyük çoğunluğunun, yaratılış amacının dışına çıkarak sapkınlığı seçtiği bildirilmektedir. 179. ayette şöyle devam etmektedir:

Araf 179: "And olsun, cehennem için cinlerden ve insanlardan çok sayıda kişi türetip çoğalttık (zareena) (ذرا). Kalbleri vardır, bununla kavrayıp anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır." Burada söylenen ilk yaratılma değil, türetip çoğaltılmadır (ذرا). Yaratma(خلق) ve türetip çoğaltma (ذرا) fiilleri farklıdır ve farklı anlamlara gelmektedir. Zariyat ve Araf suresindeki ayetler beraber düşününce anlatılan şudur: Allah, tüm cinleri ve insanları kulluk etmeleri amacıyla yaratmıştır. Onlardan beklenen bu amaca göre yaşamaktır. Fakat bir kısmı kendi yaratılışı dışında küfrü tercih etmiş, seçmiştir, Allah'ın türeyip çoğalttıklarının içinde cehenneme gidecekler vardır. Meallerdeki bir kelimenin yanlış çevrilerek, yaratma ve türetme fiillerini yaratma şeklinde anlamlandırmalarından dolayı bu durum ortaya çıkmaktadır. Görüldüğü gibi kelimelerin doğru karşılıkları verildiğinde ortada bir çelişki söz konusu olmamaktadır.

Özetle, cehennem için yaratılanlar insan ve cinler değildir, İnsanlar ve cinler için cehennem yaratılmıştır. Zaten ayetin devamı da konuya açıklık getirmektedir. 'Onların kalpleri

vardır, onunla düşünmezler.' Yapılan kötü, hataların sonucunda insan ve cin cehenneme girmektedir.

Allah'ın Resul'ü İsa, yoksa cehennemde mi?

Enbiya 98-101. ayetler: "Gerçekten siz de, Allah'ın dışında taptıklarınız da cehennemin odunusunuz, siz ona varacaksınız. Eğer onlar (gerçek) ilahlar olsalardı, ona girmeyeceklerdi. Oysa onların tümü içinde temelli kalıcıdırlar. Orda kendileri için, 'kemikleri çatırdatan inlemeler' vardır. Onlar orda işitmezler de. Ama bizden kendilerine güzellik geçmiş bulunanlar; işte onlar, ondan uzaklaştırılmışlardır."

Enbiya suresindeki ayette Allah'ın dışında tapılanlar ve onlara tapanların cehennem odunu olduğu bildirilmektedir. Yine başka ayetlerde Hıristiyanların Hz. İsa'yı ilah edindikleri de söylenmektedir. Bu ayetlere göre Hz. İsa'nın da cehenneme gitmesi gerektiği iddiasında bulunulmaktadır. 98. ayette Allah dışında başka ilahlar edinenler ve taptıklarının hepsinin cehennem odunu olduğu açıkça söylenmektedir. Kendisine putları, insanları ya da başka varlıkları put edinenler cehennemde yanacaktır. Fakata bazı peygamberleri de insanlar ilahlaştırmış ve onlara tapmışlardır. Allah onların durumunu ayetin akışında, 101. ayette açıklamaktadır. Bu tapılanlar için Allah'tan bir güzellik geçilen yani hidayet sahibi olanlar, bu ateşten uzaklaştırılacaklardır. Hz. İsa ve onun gibi diğer salih olan kişiler kendilerine Allah'ın sıfatlarının verilmesinden ve tapınılmasından masumdurlar. Onların bir sorumluluğu yoktur. Allah işte onları cehenneme gideceklerin dışında tutmaktadır.

Bu iddiada görülen mantık aslında inkârcılar tarafında sürekli kullanılan bir mantıktır. Ayetteki bir ifade konunun akışından çıkartılarak, anlamı kaydırılır ve bu tarz iddialara mesnet olarak kullanılır. Oysa ayetler birlikte okunduğunda konu çok farklıdır. Ortada hiç bir tezat olmayan, normal

muhakemeye sahip bir insanın okuduğunda rahatlıkla anlayabileceği bir konu, bu örnekteki gibi bir çelişkiymişçesine ortaya atılır. Ayrıca Arapça'yı iyi bilmemekten kaynaklanan bir sorudur. Arapça'da hayvan ve cansızlara hitap şekli farklıdır. Âyet-i kerimede **"ve ma ta'büdüne**" deniyor. **"ma"** edatı Arapça'da akılsızlar için kullanılır, yani; taptığınız putlar demektir. Burada "**ve men ta'büdüne**" denmiyor, öyle denseydi, böyle bir sual sorulabilirdi. Burada akıllılar için kullanılan "**men**" edatı kullanılmadığı için, Hıristiyanların taptıkları İsa aleyhisselam yahut bazı Yahudilerin taptıkları Üzeyir aleyhisselam veya melekler anlaşılamaz.

Kıyamet Günü İnsanlar Kaç Grup olacak?

"Ve sizler de üç sınıf olduğunuz zaman, Sağdakiler, ne mutlu o sağdakilere! Soldakiler, ne bahtsızdırlar onlar! (Hayırda) önde olanlar, (ecirde de) öndedirler. İşte bunlar, (Allah'a) en yakın olanlardır, Naîm cennetlerinde ." (Vakıa, 7-12)

"Ayetlerimizi inkâr edenler ise işte onlar soldakilerdir. Cezaları, kapıları üzerlerine sımsıkı kapatılmış bir ateştir." (Beled, 18-20)

Allah, ilk surede insanların kıyamet günü, kitabı sağından verilenler ve kitabı solundan verilenler olmak üzere iki gruba ayrıldığını söylemektedir. 3. grup ise önde olanlardır. Fakat burada dikkat edilmesi gereken "önde gidenler" aynı zamanda kitabı sağdan verilenlerdendir. Hayır- iyilik ehli iki gruptan oluşur. Sağdan kitabını alanlar ve bir de sağdan kitabını aldığı halde en önde olanlar. Her ikisi de cennet ehlidirler, fakat diğer cennet ehlinden farklı olarak diğer iman edenlere önderlik yapmışlardır. Fazilette, amel, iyilikte o kadar öndedirler ki sağdakilerden farklı olarak kendilerini taltif etmek için ayet onları ayrı bir grup olarak nitelendirir. Beled suresinde ise zaten kaybedenler grubu olan soldakilerden bahsedilmektedir.

Tarık Suresinde bahsedilen meni mi ? İnsan mı?

Tarık 5-8. ayetler: ″İnsan bir baksın, hangi şeyden yaratıldı? O insan dökülüp atılan bir sudan yaratıldı. Yine o (insan), bel kemiği ile kaburgalar arasından çıkar. Şüphesiz (Allah), yine o insanı yeniden-döndürüp yaratmaya güç yetirendir. “
5. ayette Allah insanın neden yaratıldığını sorar. 6. ayette ise onun dökülüp atılan sudan yaratıldığını söyler. 7. ayette ise onun belkemiği ile kaburga arasından çıktığı ifade edilir. 7. ayette çıkan şeyin meni olduğunu söyleyenler varsa da burada söylenen insanın çıkışıdır. Yani belkemiği ile kaburga arasında tarif edilen yer anne rahmidir. İnsan anne rahminden çıkar. Bir sonraki ayette “o” zamiri insana gittiği açıktır. Eğer 8. ayete dikkatli bakılırsa “Onu tekrar döndürmeye güç yetirendir” ifadesiyle, insanın tekrar öldükten sonra yaratılacağından söz edildiği görülür. Yani buradaki “o” ifadesi insandır. 7. ayette de “çıkan” olarak söylenenin insan olduğu açıklamış olur. Ayrıca, surenin 7. ayetinde geçen “Bel ile kaburgalar arasından çıkar.”: يَخْرُجُ , “çıkar” fiilinin Arapçası “yahrucu”dur, bu fiilin aynısı, Mumin Suresi’nin 67. ayetinde de geçer: “Sonra sizi bebek olarak çıkardı”: يُخْرِجُ Görüldüğü gibi her iki ayette de ‘çıkmak ‘ (Arapcası ‘Hrc’ kökünden türemiştir) fiili, “insanın doğumu” için kullanılmıştır. Dolayısı ile ayetin öncesi ve sonrası ve özellikle 7. ayet, hep insanın doğumundan bahsetmektedir, ortada bilimsel bir sorun yoktur.

Bu ayette geçen ‘o’ zamirinden kastın insan değil de meni olduğunu kabul eden bir diğer görüş vardır ki, bu da bilimsel olarak doğru olan bir yorumdur: Bu ayet, ‘erkek’ anatomisinden bahseder. Ayette “sulb ve teraib” kelimeleri geçer. Sulb (Omurga) bölgesinden kasıt nedir? ‘Ductus deferens’ spermlerin taşındığı kanaldır. Testiste üretilen sperm bu kanalla vücudun içerisine girer, idrar kesesinin arkasını dolanır, prostat bezinin içerisine girer ve oradan idrar kanalına atılır. Teraib: Kaburga bölgesidir. Damar, sinir sistemi, teraib

(Kaburga) bölgesinden itibaren başlar. Damar ve sinirler teraib bölgesinden beslenir! Yani sulb ve teraib bölgesinin tamamı, spermin/meninin atılmasını sağlayan, koordine eden mekanizmadır. Yani, 'atılan su', sadece testislerden ibaret değildir, bunun damarları, kanalları, sinirleri, dolaşım sistemi vardır ve bu sistem, ayetin belirttiği bölgedir.

O zamirinin insana gitmediğini kabul eden II. yorum da şöyledir: Tarık, 5. ayet: " İnsan nereden yaratıldığına bir baksın." Bakılacak yeri de Kur'an bildiriyor. "İnsan akan bir sıvıdan yaratıldı. O sıvı kaburga ile belkemiği arasından çıkar." Ayette üzerinde durulan, akan sıvı nedir? İnsan. sperm ve yumurtanın birleşiminden oluşur. Embriyoloji alanında çalışanların açıklaması şöyledir: Ceninin vücut organları oluşurken, erkeklerin ve kadınların üriner sistem hücrelerinin ilk yaratıldığı yer, kaburga ile bel kemikleri arasındadır. Sonra yavaş yavaş kadının yumurtalıkları aşağı doğru akar ve erkeğin de spermleri de testislere doğru gelir. Ceninin yaratılışında üriner sistem hücrelerinin ilk var ediliş yeri Tarık suresinde bildirilen yerlerdir.

Biz, 'O' zamirinin insana raci' olduğunu ve bunun da ayetin siyak sibakı ile uyumlu olduğunu iddia ediyoruz fakat, zamirin insana işaret etmediğini ileri süren diğer iki görüşte, tıbbî ve ilmi açıdan bilim ile uyumlu görüşlerdir, her halükarda ayetin bilime aykırı bir yönü yoktur!

Kur'an sadece Araplara mı indirilmiştir?

"Biz her elçiyi, kendi kavminin dilinden başkasıyla göndermedik ki, onlara apaçık anlatsın. Böylece Allah dilediğini şaşırtıp saptırır, dilediğini hidayete erdirir. O üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir. " (İbrahim Suresi, 4) Ayeti peygamberimizin sadece Araplara gönderildiğine delil kabul edenler vardır. Halbuki ayet çok açıktır. Elçinin gönderildiği toplum hangi dili konuşuyorsa elçi de aynı dili

konuşmaktadır. Bu tarih boyunca böyle olmuştur. Ancak bu şekilde elçiler Allah'ın vahyini çevrelerindeki insanlara eksiksiz ve kusursuzca aktarabilirler. Bu sebeple elçiye vahyedilen kitap da elçinin ve kavminin dilinde gönderilmektedir. Bundan daha doğal bir şey olamaz: " Eğer biz onu Acemi (Arapça olmayan bir dilde) olan bir Kur'an kılsaydık, herhalde derlerdi ki: "Onun ayetleri açıklanmalı değil miydi? Arap olana, Acemi (Arapça olmayan bir dil)mi?" De ki: "O, iman edenler için bir hidayet ve bir şifadır. İman etmeyenlerin ise kulaklarında bir ağırlık vardır ve o (Kur'an), onlara karşı bir körlüktür. İşte onlara (sanki) uzak bir yerden seslenilir." (Fussilet, 44)

Peygamberimiz önce "Yakın çevresini" (Müddessir:1-2) sonra " Mekke'yi" (En'am: 92) sonra tüm "Alemlere" (Sebe: 28) peygamber olarak gönderilmiştir. Aşama aşama Kur'an Mekke'den tüm insanlığa yayılan mesajı ile evrensel- ilahi bir kitaptır. Zaten sadece Mekke'ye peygamber gönderilse, AKa'be biatlerinde Medine halkı O'na neden biat etsin, Medine'ye çağırsın ve en önemlisi neden İslam düşmanları peygamberimize "Allah seni Mekke'ye peygamber göndermişti, dışında ne işin var?" diye karşı çıkmasın?

Hz. Muhammed'in tüm insanlığa gönderilmiş bir peygamber olduğu ve Kur'an hükümlerinden kıyamete kadar tüm insanların sorumlu olduğu pek çok ayette vurgulanmıştır. "Biz seni ancak bütün insanlığa bir müjde verici ve uyarıcı olarak gönderdik. Ancak insanların çoğu bilmiyorlar. (Sebe, 28); De ki: Ey insanlar, ben Allah'ın sizin hepinize gönderdiği bir elçisi (Peygamberi)yim. Ki göklerin ve yerin mülkü yalnızca O'nundur. (A'raf, 158); Müşrikler hoşlanmasa da dinini bütün dinlerden üstün kılmak üzere peygamberini gönderen Allah'tır. (Tevbe, 33)

R. Arnaldez, Kur'an'ın evrensel bir ilahi mesaj olduğunu kabul etmiş ve " Kur'an yeryüzünün tanımış olduğu en büyük

çaptaki 'Oecumênique' **evrensel bir davet** getirmiştir." Demiştir. Peygamberimiz sadece Araplara peygamber olarak gönderilseydi Bizans, Sasani, Mısır, Habeşistan hükümdarlarına neden davet mektubu göndersin!

"İslam'ın çağrısı sadece Araplar için değildi, Hz Muhammed zamanın önemli hükümdarlarına mektuplar da yolladı. (Thomas Walker Arnold, İslam'ın tebliğ tarihi, s. 50) "Allah'ın mesajları sadece Araplarla sınırlı olmayıp bütün insanlık için geçerlidir. Hz Muhammed muhakkak O'nun elçisi olarak bütün insanları itaate çağırmakla görevlendirilmişti." (Eduard Sachau, Uber den zweiten Chalifen Omar, s. 293) " Bu Kur'an bütün insanlar için bir nasihattir, Bu bir kitaptır ki diri olanları uyarasın, Biz seni alemlere rahmet olarak gönderdik, Alemler için bir uyarıcı olsun diye bu Furkan'ı indiren ne kadar mübarektir, Seni bütün insanlara bir müjdeci olarak gönderdik, Müşriklerin hoşuna gitmese de bütün dinlere galip ve üstün kılsın diye resulünü hidayet ve hak dinle gönderen Allah'tır." (Sad, 87; Yasin, 69; Enbiya, 107; Furkan, 1;Sebe, 28; Saf, 9) Bütün insanlığın davetin muhatabı olduğu görülmektedir. Hz Muhammed'in Bilal'e, 'Habeşin ilk meyvesi, Süheyb'e, ' Rum'un ilk meyvesi' demesi bu vizyonun göstergesidir. Selam ise İran asıllı ilk Müslüman idi. İslam'ın Araplarla sınırlı olmadığını Hz Muhammed faaliyetleri ile açık ve net olarak göstermiştir. Daha sonra da bütün topluluklara İslam'ın anlatılması için elçiler gönderilmiştir. (Thomas Walker Arnold, İslam'ın tebliğ tarihi, s. 52)

"Kur'an, insanların sorunlarını çözen öneriler ileri sürdüğü için evrenseldir. Kur'an'ın ilk muhatapları cahiliye Araplarıdır. Fakat onların sorunları bugün dahi bütün dünyanın içine düştüğü sorunlardır: Şirk, kibir, içki, faiz, zina, hırsızlık, gıybet; iyiliksizlik, adaletsizlik, yardımlaşmama… gibi. (Ahmet Bayraktar, Ateizmus 1, s. 73, 144)

Tüm bunlara rağmen William Muir, (The Caliphate, s. 43-44) veya Caetani ve daha birçok oryantalist İslam'ın sadece Araplara gönderildiğini iddia edebilirler. O kadar Müslüman boşuna İslam'ı tebliğ için uğraştı, o kadar alim anlamadı, ateist veya Hıristiyan oryantalistler Kur'an'ı anladı?!

Kısaca, Sebe suresi 28. ayet ve Nisa 79, Araf 158, Bakara 78, Ali İmran 20 ve 75, Cuma 2.ayetler zaten peygamberimizin bütün insanlığa gönderildiğinin delilleridir.

Allah'ın kendi için "Biz" kelimesini kullanması

"Andolsun, Biz Musa'ya kitabı verdik ve ardından peş peşe elçiler gönderdik." (Bakara, 87), "Biz onu dünyada seçtik, gerçekten ahirette de O salihlerdendir. " (Bakara Suresi, 130)

Biz tabiri Allah'ın çoğul olduğu anlamına mı gelir? Bu iddia son derece yüzeysel ve cahilce bir yaklaşımdan kaynaklanan bu yanılgından başka bir şey değildir. Biz tabiri tıpkı Türkçede olduğu gibi Arapçada da "Büyüklük, heybet, azamet, yücelik, üstün makam ve mevkii vurgulamak için kullanılır. Türkçede muhatabımız tek olsa da ona 'iz' diye hitap etmek nasıl nezaketse, yaratıcının da kendi azametini ifade etmek için çoğul kelime kullanması o kadar doğaldır. O yer ve göklerin yoktan yaratıcısı tek hakimidir. Yüceltmek, saygınlık ve kutsiyet ifade etmek için kullanıldığı açıktır.

Arapçada birinci çoğul şahıs, 'nûn' zamiri ile yapılır. Fail tek olmasına rağmen çokluk belirten ve "nûnu'l-azame" denilen bu zamir Arapçada sık kullanılan bir belağat çeşitidir.

Allah Teala'nın sıfatlarını, fiillerini ve icraatlarını ifadeye, dilin imkânlarının yetmediği de bir gerçektir. Düşünün bir kere" Yoktan var etmek" anlamındaki fiili bir daha nerede, kim için kullanabiliriz? Allah her şeyi ilk kez yaratmıştır, insanlar ise o yaratılana ancak şekil verebilmektedirler. İşte dil bazen yaratıcıyı anlatmakta yetersiz kalır.

Ayrıca Allah biz ifadesini bazen vasıta olarak kullandıklarını kastetmek için de kullanır. Yani Allah icraatına bazen mahlûkatını perde yapmak suretiyle onlara değer verdiğini göstermek için de bu ibareyi kullanmıştır: "Hiç şüphe yok ki o zikri, Kur'an'ı Biz indirdik, onu koruyacak olan da Biziz." (Hicr, 9) Kur'an'ı melek Cebrail vasıtası ile indirtmiş ve o Kur'an peygamberimiz, sahabe ve hafızlarca korunma altına alınmıştır. Allah (cc) Bakara sûresinde "bir halife yaratacağım" (30. ayet) dedikten biraz sonra "kulnâ": dedik (35. ayet) buyurur. Şimdi burada Cenab-ı Allah yaratma fiilinin yalnız kendisinin olduğundan, yaratmada hiçbir sebep, hiçbir vasıta bulunmadığından dolayı orada "Ben yarattım" derken, "dedik" ifadesinde, Cenab-ı Allah'ın kelamını insanlara tebliğde Vahy meleğinin, Hz. Peygamberin ve daha başka vasıtaların sebepliği söz konusu olduğundan Cenab-ı Allah orada cemi sigasıyla "Biz dedik" buyurur.

"Biz sana aşikar bir zafer ihsan ettik. Bu da Allah'ın senin geçmiş ve gelecek kusurlarını affetmesi içindir" (Fetih sûresi, 1-2) ayeti için Âlûsî: "Allah Teala'nın azamet cem'i ile zaferi Kendisine isnad ettikten sonra affetme işini ism-i a'zam olan Allah lafz-ı celiline isnad etmesi şuna işaret edebilir: Mağfiret etmede hiçbir sebebin dahli yoktur. Ama zaferi Allah bazı vasıtaları kullanarak verir. Bazı âlimler şöyle demişlerdir: Büyüklerin âdeti, konuşmalarında birinci çoğul şahsı kullanmadır. Çünkü ekseriya yaptıkları icraatları, görevlilerini çalıştırarak gerçekleştirirler."

Bazen tekil ve çoğul zamir aynı ayette geçer, mesela. "Ahirette Allah nezdinde olan nimet, eğer bilirseniz, sizin için elbette daha hayırlıdır. Sizin elinizdekiler tükenir ama Allah'ın elinde olanlar bakidir. Biz sabredenleri, işledikleri en güzel işleri esas alarak ödüllendirecek, kötülüklerini bağışlayacağız." (Nahl sûresi, 95-96) Bu ayet için Âlûsî, "Ödüllendireceğiz

ifadesinde üçüncü tekil şahıstan birinci çoğul şahsa geçilmesi, "ahirette Allah nezdinde olan nimet, eğer bilirseniz sizin için elbette daha hayırlıdır" cümlesinde yer alan vaadi te'kid için olup sözünde durmanın ehemmiyetini hatırlatmak gayesine yöneliktir."

Bazen de bu biz anlamındaki azamet cem'i, failin büyüklüğünü hatırlatmanın yanı sıra, aynı zamanda mef'ulün-Nesenenin – ehemmiyetini de göstermek gayesine yöneliktir. "İman edip yararlı işler yapanların mükâfatlarını ise tam tamına ödeyeceğiz. Allah zalimleri sevmez" (Al-i İmran, 57) ayetinin tefsirinde İbn Âşur şöyle der: "Nüveffihim diye azamet nununa izafe etmek, failin yaptığı işin azametine dikkat çekmek içindir. Zira Büyüğün bağışı da büyük olur." (Tefsiru't-Tahrir ve't-Tenvir, Âl-i İmran sûresi, 57 tefsirinde (1/761) Buna bir başka örnek de şu ayet-i kerimedir: "Allah'a itaat edin, Resulüne itaat edin! Eğer yüz çevirirseniz bilin ki Elçimizin görevi sadece açık bir tebliğden ibarettir." (Teğabün, 12) Âlûsî bu ayetin tefsirinde şöyle der: "Zamirle ifade ederek "onun görevi" denmesi beklenirken azamet cem'ine muzaf olarak "Elçimiz" buyurulması, Hz. Peygamber (a.s)'ı şereflendirmek gayesiyledir. Ayrıca hükmün medarına yani tebliğ görevine, bir de ondan yüz çevirmenin ne derece büyük bir vebal olduğuna (adeta Allah'tan yüz çevirme olduğuna) dikkat çekmek içindir." (Ruhu'l-Meani, Teğabün sûresi, 12 tefsirinde (28/125)

Azamet üslubunun kullanılmasında failin azametini veya yapılan icraatların ehemmiyetini yahut o icraatların her tarafta çoklukla bulunduğunu, ayrıca çok sayıda kişinin onları gerçekleştirmede sebeplik açısından rol oynadığını, Allah Teala'nın onlara değer verdiğini göstermek gibi çeşitli fonksiyonlar bulunmaktadır.

Haman kimdir?

Kur'an'da kendilerince tutarsızlık bulmaya çalışanların öne sürdükleri iddialardan biri de, ayetlerde Firavun'un adamlarından biri olarak geçen "Haman" hakkındadır. Tevrat'ta Hz. Musa'nın hayatını anlatan bölümde, Haman'ın adı hiç geçmez. Fakat Haman ismi Kitabı Mukaddeste, Hz. Musa'dan yaklaşık 1100 sene sonra yaşamış ve Yahudiler'e zulmetmiş bir Babil kralının yardımcısı olarak geçmektedir. İşte Kur'an'ı Peygamberimizin Tevrat ve İncil'den bakarak yazdığını iddia edenler, Hz. Muhammed'in bu kitaplarda anlatılan bazı konuları Kur'an'a yanlış aktardığı gibi bir safsatayı ortaya atarlar.

Oysa bu iddianın tümüyle dayanaksız olduğu Mısır hiyeroglifinin bundan yaklaşık 200 yıl önce çözülüp, Eski Mısır yazıtlarında "Haman" isminin bulunmasıyla ortaya çıkmıştır. O zamana kadar Eski Mısır dilinde yazılmış kitabeler ve yazılar okunamıyordu. Eski Mısır dili hiyeroglifti ve çağlar boyunca bu dil varlığını sürdürdü. Fakat MS. 2. ve MS. 3. yüzyılda Hıristiyanlığın yayılması ve kültürel etkisiyle Mısır, dinini olduğu gibi dilini de unuttu, yazılarda hiyeroglif kullanımı azaldı ve sona erdi. Hiyeroglif yazısının kullanıldığı bilinen en son tarih MS. 394 yılına ait bir kitabedir. Bundan sonra bu dil unutuldu ve bu dilde yazılmış yazıları okuyabilen ve anlayabilen kimse kalmadı. Ta ki bundan yaklaşık iki yüzyıl öncesine dek. Eski Mısır hiyeroglifi 1799 yılında, Rosetta Stone adı verilen MÖ. 196 tarihine ait bir kitabenin bulunmasıyla çözüldü. Bu tabletin özelliği üç farklı yazıyla yazılmış olmasıydı: hiyeroglif, demotik (hiyeroglifin el yazısı şekli) ve Yunanca. Yunanca metinin de yardımıyla tabletteki Eski Mısır yazısı çözülmeye çalışıldı. Tabletin tüm çözümü, Jean-Françoise Champollion adlı bir Fransız tarafından tamamlandı. Böylece unutulan bir dil ve bu dilin anlattığı tarih aydınlanmış oldu. Bu

sayede Eski Mısır uygarlığı, onların dinleri ve sosyal yaşantıları hakkında birçok şey öğrenildi.

Hiyeroglifin çözümüyle konumuzu da ilgilendiren çok önemli bir bilgiye daha erişilmiş oldu: "Haman" ismi gerçekten de Mısır yazıtlarında geçiyordu. Viyana'daki Hof Müzesi'nde bulunan bir anıt üzerinde bu isimden söz ediliyordu. Aynı yazıtta Haman'ın Firavun'a olan yakınlığı da vurgulanıyordu. (Walter Wreszinski, Aegyptische Inschriften aus dem K.K. Hof Museum in Wien, 1906, J C Hinrichsche Buchhandlung)

Tüm yazıtlara dayanılarak hazırlanan, "Yeni Krallıktaki Kişiler" sözlüğünde ise Haman'dan "Taş ocaklarında çalışanların başı" olarak bahsedilmektedir. (Hermann Ranke, Die Ägyptischen Personennamen, Verzeichnis der Namen, Verlag Von J J Augustin in Glückstadt, Band I,1935, Band II, 1952) Gerçekten de ortaya çıkan sonuç müthiş bir gerçeği ifade ediyordu. Haman Kur'an'a karşı çıkanların aksine aynen Kur'an'da geçtiği gibi Hz. Musa zamanında Mısır'da yaşayan bir kişiydi ve Kur'an'da bahsedildiği gibi o Firavun'a yakın ve inşaat işleriyle ilgili bir kişiydi.

Nitekim Kur'an'da, Firavun'un kule yapma işini Haman'dan istemesini aktaran ayet de bu arkeolojik bulguyla tam bir mutabakat içindeydi: Firavun dedi ki: "Ey önde gelenler, sizin için benden başka ilah olduğunu bilmiyorum. Ey Haman, çamurun üstünde bir ateş yak da, bana yüksekçe bir kule inşa et, belki Musa'nın ilahına çıkarım çünkü gerçekten ben onu yalancılardan (biri) sanıyorum." (Kasas, 38)

Sonuçta, Eski Mısır yazıtlarında Haman'ın adının bulunması Kur'an aleyhinde birtakım zorlama iddialar getirenlerin bir iddiasını daha boşa çıkarmakla kalmayıp Kur'an'ın gerçekten Allah katından olduğunu da bir kez daha ortaya koyuyordu. Zira Kur'an Peygamber devrinde ulaşılması ve çözülmesi

mümkün olmayan bir tarihi bilgiyi mucize şeklinde bize aktarmaktaydı.

Kitabı Mukaddeste geçen Haman bölümü birçok batılı araştırmacı (Prof. Albert A.List, Lewis paton, Carey Moore…) kurgu hatta abartılı komedi içerikli hikaye-masal olarak nitelemelerde bulunmaktadırlar: 175 ili olan bir ülkeden, 180 gün süren partilerden ve savaşlarda öldürülen 75.000 insandan bahsedilir… vb. Kitabı Mukaddesteki bu senaryoyu mitolojik olarak yorumlanır ve eski Yahudi festivali (Feast of Purim) hakkında insanları ikna etmek isteyen bir kişi tarafından yazıldığı kanaati mevcuttur. Buradaki Haman karakteri özellikle festival zamanı çok fazla ön plana çıkmıştır.

Kur'an'da geçen Haman karakteri ise eski ahitteki senaryodan çok farklı özellikler gösterir. Kitabı Mukaddesteki Haman karakteri ile ancak isim benzerliğinden bahsedilebilir. Çünkü iki karakter arasında hem zaman hem mekan farklılığı bulunmaktadır. Oxford üniversitesi öğretim üyesi Adam Silverstein ("Hāmān's Transition From Jāhiliyya To Islam", Jerusalem Studies In Arabic And Islam, 2008 (published 2009), Volume 34, pp. 285-308.) Ahitteki Haman ile Kur'an'daki Haman arasında üç fark olduğunu belirtir. Aradaki zaman – mekan (Ahitte İran'dan bahsedilmektedir!) farkı, karakterlerin özellikleri ve anlatılan konuların farklılığı üzerinde geniş açıklamalar yapar! Tüm bu farklılıklar Kur'an'a kaynaklık yapamayacağının da delilidir. (A. H. Jones, "Hāmān", in J. D. McAuliffe (Ed.), Encyclopaedia Of The Qur'an, 2002, Volume II, *op. cit.*, p. 399)

Not: Haman adının Mısır yazıtlarında h-m-n-h kökeni ile geçtiğini ve haman ile yazıtlardaki hmnh'nin aynı şey olmadığını ileri süren bir görüş vardır. Bu iddiada bulunan kişi hemen sonra haman kelimesinin Humajun kelimesinden türediği de ileri sürmüştür. Yani Güya Kur'an'a cevap verdiğini

iddia eden kişi, hmnh kökeni ile haman aynı değil derken, haman kelimesinin kökenini 'humajun' olarak gösterebilmektedir ki isimlerin diller arasındaki geçiş sürecindeki değişimini* önce kabul etmeyen bu kişi, sonra kendi iddiasına delil olarak bu değişimi kendi kabul ederek İslam'a saldırmaya çalışmaktadır. Amaç saldırmak olunca kendi 'cevabında' bile böyle tutarsızlıkların farkına varamamaktadır insanlar! Nefret ve ön yargı böyle bir şey!

*Mesela Türkçe'deki Ayşe kelimesinin Arapça aslı Aişe şeklindedir. Daha ilginci yazılımında (عاءشه) sonunda yuvarlak te harfi bulunmakta yani yazılırken, 'Aişetün' şeklinde yazılmakta, okunurken Aişe şeklinde okunmakta ama Türkçeye Ayşe şeklinde geçmiş bulunmaktadır. Benzer şekilde diller arası isim değişikliğine bir kaç örnek daha verelim: Aaron: Harun, Elijah: İlyas, Eve: Havva, Isaac: İshak, Antony: Adnan, Aleksandr: İskender, Zachary: Zekeriya, Salomon: Süleyman, Johannes: Yunus, Meryem: Mary: Maria: Miriam,…

İşin ilginci farklılıklardan haberdar olanların bu defa konuyu Muhammed yanlış anlamışa getirip yine hata aramaya devam etmeleridir! Kısaca önyargılı bakış açısı ve subjektif bir anlayışla amaç eksik aramak, çamur atmak olunca muhatabı ikna etmek mümkün olamamaktadır! "Onların kalpleri vardır, onunla gerçeği anlamazlar, gözleri vardır, onlarla görmezler; kulakları vardır ama onlarla işitmezler." (Araf, 179)

Firavun boğuldu mu boğulmadı mı?

İsra 103. ayet: "Derken Firavun, Musa'yı ve İsrailoğullarını Mısır'dan sürmek istedi. Biz de onu ve beraberindekilerin hepsini suda boğduk." Zuhruf 55. ayet: "Nihayet bizi gazaplandırdıkları zaman onlardan intikam aldık. Hepsini suda boğduk." Ayetler Firavunun boğulduğunu ifade ederken, Yunus 92. ayet: "Biz de bugün senin bedenini arkandan gelenlere bir ibret olsun diye kurtaracağız. Bununla beraber,

insanların birçoğu âyetlerimizden yine de gafildirler.” Diyerek boğulmadığını belirtir, bu çelişki değil midir? Firavun boğulduktan sonra bedeni ibrete olması için sahile atılmış, denizde çürütülmemiştir. Çelişki yoktur.

Nuh’un tüm Oğulları gemiye bindi mi?

Enbiya 76. ayet: “ Nuh da daha önceleri bize yalvarmıştı; biz de onun duasını kabul ettik, **kendisini ve ailesini büyük sıkıntıdan kurtardık.” Hud 43. ayet: “** O, dedi ki; “Ben, beni sudan koruyacak bir dağa çıkacağım”. Nuh da “Bu gün Allah’ın merhamet ettiğinden başkasını, Allah’ın bu emrinden koruyacak kimse yoktur.” dedi. Derken dalga aralarına giriverdi. O da boğulanlardan oldu.” İlk ayet ailesi kurtuldu derken, ikinci ayette oğlunun boğulduğu açıkça ifade edilir.

Hud suresinin 46. ayeti bize gerçeği ifade eder: “Allah: “**Ey Nuh! O kesinlikle senin ehlin** (âilen)**‘den değildir.** Çünkü o salih olmayan bir amelin sahibidir. Hakkında bilgin olmayan bir şeyi benden isteme! Ben, seni, cahillerden olmaktan sakındırırım.”

Gördüğümüz gibi Allah-ı Teala Nuh’un o oğlunu Enbiya 76. ayette geçen ailesinden bir fert kategorisine koymamıştır.

Allah’ın oğlu olabilir mi olamaz mı?

Zümer 4. ayet:”Eğer Allah bir çocuk edinmek isteseydi, elbette yaratacağından, dileyeceğini seçecekti. Ama o bundan münezzehtir. O, tek ve kahredici olan Allah’tır.” , En’am 101. ayet: “ Gökleri ve yeri yoktan var eden O’dur. Eşi de olmadığı halde, nasıl olur da çocuğu olur? Her şeyi yaratan O’dur. Ve O, her şeyi bilendir.”

Verilen iki ayette de Allah’ın oğlunun olabileceği sonucunu çıkarmak için en hafif deyimi ile mantık yoksunu olmak gerekir.

Her şey çift mi yaratılmıştır?

(Zariat 49, Yasin 36) Bütün hayvanlar çift yaratılmıştır deniliyor fakat bakteri ve virüslerin dişisi ve erkeği yoktur. Bölünerek ürerler.

Ayetlerde geçen çift kelimesi Kur'an'da " Zevc " kelimesi ile geçmektedir. Türkçede bile karı- koca için zevce yani 'Eş' kelimesi kullanılır. Yani bir şeyin zıttı ile beraber bir olması, çift olmasıdır burada kastedilen. Her şey çifttir. Siyah beyaz, artı eksi, gecegündüz, kadın erkek, beden ruh, dünya ahiret… Müfessirler de **"her şeyden çift çift yaratma"**nın anlamını açıklarken daha çok *"gece-gündüz, erkek-dişi, yer-gök, insan-cin, iman-küfür, ay-güneş"* gibi karşıtlık örnekleri üzerinde durmuşlardır. (Taberi, XXVII/8-9, Elmalılı Tefsiri, VI/4543-4544) Ayrıca canlı-cansız **her şey, elektron, nötron ve protonlardan meydana gelir. Bu üç unsurun da eşleri vardır ki bunlar anti elektron, anti nötron, anti proton**dur. Buna göre her şey çifttir, ikili sisteme sahiptir.

Birkaç yıl öncesine kadar atomu tanımlarken " Bölünemeyen en küçük yapı birimi." Tanımı kullanılırken artık atomunda artı ve eksi yüklü olduğunu bilmekteyiz. Paul Dirac adlı bilim adamının atom parçacıklarının da çift yaratıldığını, yani elektron karşısında pozitronun bulunduğunu tespit edip "parite kanunu"nu keşfetmiş ve bu sayede Nobel Ödülü kazanmıştır. Sormak gerekir bu bilim adamının buluşundan bir yıl önce atomlar çift yaratılmadı diye iddiada bulunan adamın bir yıl sonraki hali nice olurdu acaba? Aynı durum, " Bilimin her şeyi çözdü- açıkladı, karanlık- bilinmez hiç bir şey kalmadı mı ki " insanlar rahatlıkla ' Şunun çifti yok, o halde…' diye cümleye başlayabilmektedirler!

Eşeyli üremede ise, aynı türe ait iki bakteri yan yana gelerek aralarında geçici sitoplazmik köprü oluşturur. Bu köprü aracılığıyla DNA molekülü, tamamen veya kısmen bir bakteriden diğer bakteriye aktarılır. Bu gen aktarımı olayına **"konjugasyon"** denir. Konjugasyon olayı ile yeni özelliklere sahip ve ortam şartlarına uyum yapmış dayanıklı bakteriler oluşur. Eşeyli üremede gen aktarımında bulunan

bakteri erkek, geni alan ise dişi olarak kabul edilir. Olay tamamlandığı zaman bakteriler arasında kurulmuş olan sitoplazmik köprü erir. **Salyangozun üremesi için de çift olması gerekir.** "Salyangozlar hermafrodit (Çift eşeyli) canlılardır. Yani hem dişi ve hemde erkeklik organı aynı hayvanda bulunur. Fakat yine de çiftleşmeleri gerekmektedir. Kıştan çıkan salyangozlar ilkbaharda gece gündüz sürekli körpe filizleri yerler. Çok çabuk gelişirler. İki salyangoz yüz yüze gelerek uzuvları sayesinde birbirlerini döller. Her yıl çiftleşmeyebilirler ve mayıs ayında çiftleşirler. Bir defa çiftleşme ile birkaç yıl yumurtlamaya devam ederler. Çiftleşme mayıs ve ağustos aylarında iki defadır. Yumurtlama ise bir defadır. Burgonya cinsi salyangoz çiftleşmeden 12-15 gün sonra, bir başka tür ise 5-8 gün sonra yumurtlar."

Fizikçi Paul Dirac: "Her bir elektronun aynı kütle değeri fakat karşıt yükte bir ikizinin olduğu anlaşılmıştır." (Metin Aydın, Ateizm Yanılgısı, s. 289)

Maymunlara dönün ne demek?

Bakara 65, Maide 60,166. ayetlerde insanlar ceza olarak maymuna dönüştürülüyor.

Kur'an usulü hakkında hiçbir bilgisi olmayan insanların böyle iddialarda bulunması gayet doğaldır. Teşbih, benzetme sanatı Kur'an'ın indiği dönemde, sözlü sanatın geliştiği Araplar arasında çok yaygın olarak kullanılan bir iletişim türü idi. Sözlü sanat, şiir o dönemin Araplarında çok yaygın idi. Müberrid, El-kamil adlı eserinde : "Şayet bir kimse; Araplar sözlerinde ekseriyetle teşbih kullanır derse, bu söz doğrudur."derken İbn Abbas: "Kur'an'ın herhangi bir yeri size kapalı gelirse, şiire (Şiirde kullanılan sanat türlerine) müracaat ediniz. Zira şiir, arapların divanıdır. " diye açıklamada bulunur. Suyuti, "Mecaz gibi, kinayenin varlığı da cumhur tarafından kabul görmüştür." (Suyuti, 2: 789) derken İşaratu`l–İcaz, s: 12–30'da: "Müteşabihat

denilen Kur`ân–ı Kerim’in üslûpları hakikatlere geçmek için ve en derin incelikleri görmek için avamı nasın gözüne bir dürbün veya numaralı birer gözlüktür.” denir.

Cevaba geçersek, Türkçede bile ”Maymun iştahlı” diye terimler kullanılırken bu ayetleri anlamama gayreti içinde olanlara sadece önyargının akılları kör eden örnekleri olarak bakmak yeterli açıklama olur kanaatindeyiz.

Ahzab 53. ayet

Ahzab 53. ayette Muhammed, eve gelen misafirlerini Allahın sözleriyle kovuyor.

Ayet evlere izinsiz girmemeyi tavsiye ediyor. Bu bir görgü kuralıdır. Cahiliye dönemi bu kurallardan habersiz insanlar her konuda olduğu gibi bu konuda da eğitilmektedir. Efendimizin yoğun iş temposunda gereksiz meşguliyet içinde olayın diye hatırlatıyor ki bu sadece efendimizin evi değil tüm evler için söz konusudur. Ayrıca bizzat efendimiz bu kurallara uymakta, izin almadan ve selam vermeden evlere girmemekte, izin gelmezse geri dönmekte idi. (Zâdu’l-Me‘âd , 2/381, Riyazu’s-salihin, 872) Zaten aynı surenin 21. ayeti bize efendimizin bizim için ”Güzel bir örnek ” olduğu açıkça ifade edilir. O (sav) kendi yaşantısı ile bize örneklik teşkil etmektedir ve bu onun ilahi görevlerinden biridir.

İsrailliler üstün müdür ?

Casiye 16, Bakara 47,122. ayetlerde İsraillilerin dünyaya üstün kılındığı anlatılıyor.

Üstünlük onlara verilen manevi sorumluluk idi. Hak din onlara gönderilmiş, onu tebliğ edip yayarak maddi ve manevi üstünlük sağlayacaklarına zamanla ilahi dini bozmuşlar dolayısı ile üstünlüklerini de kaybetmişlerdir.

Ahzab 50-52. ayetler

Ahzab 50,51,52 Bu ayetlerde hemen hemen bütün kadınlar Muhammed’e helal kılınıyor.

Ahzab 52. ayet : **“ Bundan başka kadınlar sana helâl olmaz.” Derken bu anlamı çıkarmak sadece insafsızlıktır!**

Fetva ile takva kavramları

Bir yandan: “İyilik ve fenalık bir değildir… Sen fenalığı en güzel şekilde sav; o zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kişinin yakın bir dost olduğunu görürsün…” (Fussilet 34) seklindeki hükümler, diğer yandan bunlara ters düsen: “Ey inananlar…size kısas farz kilindi…Ey akil sahipleri kısas’ta sizin için hayat vardır…” (Bakara 178-9), ya da “:Bir kötülüğün karşılığı, ayni şekilde bir kötülüktür…” (Şura 40) seklindeki hükümler bulunur Kur’an’da. Hangi kötülüğe hangi kötülükle karsı konulacağını da : “… hür ile hür insan, köle ile köle, kadın ile kadın…” (Bakara 178) ya da “… onlara can cana, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe dişle ve yaralara karşılıklı ödeşme yazdık… Allah’ın indirdiği ile hükmetmeyenler, iste onlar zalimlerdir…” (Maide 45, ayrıca bk. Bakara 179) seklindeki hükümler de bulunur Kur’an’da. Bir yandan öç almayı farz kılan bu emirlerle, ya da: “Sen de müşrikleri hicv ü zemmet, yahut onların hicivlerine muKa’belede bulun, Cibril’de seninle beraberdir” şeklindeki Hadislerle 186 haşir nesir olurken diğer yandan: “Her kim öç almayıp bağışlarsa iste bu hareket büyüklerin karidir” (Şura 43) şeklindeki hükümler bulunur Kur’an’da.

Ayetler fetva ile takva boyutunu bizlere ifade etmektedir. Her Müslüman fetvalara göre yaşamalıdır ki bunun içinde kısas ta vardır. Ama olaylara takva boyutu ile bakar, af edici olur, bağışlarsa ecrini, mükâfatını Allah sana verir görüşü de ihlas, samimiyet, İslam’ı yaşamada ileri boyutta olanların tercih edebileceği bir yoldur ki Allah (cc) bunu da tavsiye eder. Ama ne fetva ne takva İslam’a aykırıdır ne de birbirine zıttır. Biri genel (fetva) kural, diğeri İslam’ı yaşamada ileri boyuta ulaşmış insanların (Takva) davranış biçimidir.

Kısas'tan amaç adalettir. Ama sevap için af ta İslam ruhuna uygun, daha güzel bir davranış biçimidir. Örneğin bir erkek haksız yere öldürülse yakınları üç şık sunulur: ya devlet katili idam eder ya kan bedeli karşılığı para alınıp katil af edilir ya da işin takva boyutu gündeme gelir, Allah rızası için katil karşılıksız af edilir. Her üç şıktan hangisini tercih ederse etsin, sonunda maktulün ailesi tercihte bulundu için toplumda kan davası başta toplumsal sorunlar da baş göstermez.

Kafir alçaltılmıştır

Din adamı: "Allah ve peygamberine karşı gelenler… alçaltılacaklardır… Biz apaçık ayet'ler indirmişizdir, bunları inkar edenlere alçaltıcı ceza var…" (Mücadele 5), ya da: "Allah ve Resulü bir ise hükmettiği zaman (inananlara) artik islerinde başka yolu seçmek yaraşmaz. Allah'a ve Peygambere başkaldıran şüphesiz apaçık bir şekilde sapmış olur..." (Ahzab 36) seklinde hükümleri gösterirken "Allah'ın hükmüne uygun hüküm vermeyen kafirdir" (Maide, 44) ayet'ini ekler, ve benzer ayet'lerle "şüphe" etmenin yada Kur'an'da çelişki olduğunu söylemenin dinsizlik sayılacağını bildirir.

Ayetler açıkça inkar eden kafirler alçaltılır derken Müslümanların Allah'ın sözünden çıkmayacağı ifade edilir. Arada bir çelişki yoktur. Ateist yazar aslında buradan hareketle İslam'ın okuma, düşünme, araştırmaya engel olduğu sonucuna varmak istemektedir ki tam aksine bu konularda yüzlerce ayet Kur'an'da bulunmaktadır.

Hıristiyanlar cennete girebilecek mi?

Bakara 62. Bu ayette yahudi ve hiristiyanların cennete girebileceğinden bahsediyor, fakat Ali imran 19,85,113, Maide, 69,Hac, 17, Bakara, 136. ayetlerinde ise hak dinin İslam olduğundan bahsediyor.

Bozulmamış, asli unsurlarını muhafaza eden her din mensubu cennete girecektir. Fakat tahrif edilen bozulan, İsa figürlü heykellerle put haneye dönen günümüz kiliselerine

giden Hıristiyanlar tabii ki cennete gidemeyeceklerdir. Günümüzde hak din sadece İslam'dır. Tek ilaha inanıp, putları reddeden tek din İslimdir.

Hz. İbrahim'in babası Azer mi Tareh mi?

Hz. İbrahim'in babasının isminin aslında Azer değil de Terah olduğu Hz. Muhammed'in "Yahudilerin kutsal bildikleri Tevrat ve Talmut gibi kitapları bilenlerden bilgi edinirken böyle bir yanılgıya düştüğü" iddia edilmektedir. Aşağıdaki ayetten hareketle "Bu yanlışlık, Muhammed'in Yahudi kaynaklarından yaptığı alıntılarla ilgilidir. Öyle anlaşılıyor ki Muhammed, Yahudilerin kutsal bildikleri Tevrat ve Talmud gibi kitapları bilenlerden bilgi edinirken böyle bir yanılgıya düşmüştür." demektedir. İçerisinde "Hani İbrahim babası Âzer'e, "Sen putları ilah mı ediniyorsun? Şüphesiz, ben seni de, kavmini de apaçık bir sapıklık içinde görüyorum" demişti." Ayetleri de bulunan En'am suresi Mekkî bir suredir. İslam'a saldırmak isteyenler tabii bunları bilmiyor. Enam suresi Mekke'de inmiştir. Mekke de Yahudi yoktur. Yani Yahudilerden bilgi edinme gibi bir durum söz konusu değildir. İkincisi Medine de mevcut bulunan Hayber, Beni Kurayza, Beni Nadir gibi Yahudi kabileleri varken niye hiç bir Yahudi buna itiraz etmedi " Sen bunu bizim kitaptan aldın ama yanlış almışsın dememiştir? "Onların kafası çalışmıyor da bizim kafirlerin mi çalışıyor? Muhammed b. İshak, "Âzer, Hz. İbrahim'in babasıdır ve Kûfe çevresinde "Kûsâ" köyü halkındandır" demiştir (Tefsîru't-Taberî). Ebû Hayyân tefsirinde; Âzer'in, marangoz, yıldız bilimci ve mühendis olduğunu ve Nemrud'un da yıldızlara ve hendeseye özel merakı bulunması nedeniyle, ona ayrı bir değer verdiğini belirtir. Nemrud; kendisini ilâh ilân etmiş ve kavmi ona ibadet etmeye başlamıştı. Bu arada inandıkları ilâhları temsil etmek üzere puthanede de putlar vardı. İbrahim (a.s.)'ın babası Âzer

de Nemrud tarafından bu puthaneye görevli tayin edilmişti. Sa'lebî'nin naklettiğine göre, daha önce adı Tarah iken, puthanede adı Âzer'e çevrilmiştir. Çünkü Âzer puthanedeki bir putun adı idi (Tecrid-i Sarih Tercümesi, IX, 126). İbrahim (a.s.)'ın babasını inancından dolayı tenkit etmiş ve onu hak dine çağırmıştır ki bu Kur'ana uygundur : "Ana-baban, hakkında bir bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için baskı yaparlarsa, onlara boyun eğme ve dünyada onlara iyilikle muamele et" (Ankebût, 8) Hz. İbrahim'in babası. Kur'an'da "Âzer" ismiyle zikredilir. Tarih kaynaklarında İbrahim (a.s.)'in babasının Süryânîce "Târeh" olduğu belirtilir. Buna göre, Yakup peygamberin bir diğer isminin de İsrail olması gibi, biri isim diğeri lâkap olmak üzere "Âzer ve Târeh " aynı şahsa ait isim ve lâkap demektir. Bazıları "Âzer" in çok yaşlı ihtiyar anlamına geldiğini veya bir put ismi olduğunu söylemişlerdir. Ayrıca Târeh'in, İbrahim (a.s.)'ın babası, Âzer'in ise amcası olduğunu ifade eden görüşler de vardır. (Tecrîd-i Sarih Tercümesi, IX, 126) Çünkü arapça da "Baba" kelimesi olan"Ebün" kelimesi aynı zamanda "Amca" anlamına da gelmektedir.

Şeytan Melek mi yoksa Cin mi?

"Meleklere, Adem'e secde edin demiştik de iblis müstesna hepsi secde etmişlerdi." (Bakara, 34)

Burada Allah iblisi meleklerden istisna etmiştir. Ayette gecen "İlla İblis -İblis dışında" cümlesi, meleklerle beraber anılan bir çoğul cümlenin, bunun dışında bırakılan istisna tek bir kavramı belirtmektedir. Burada Allah'ın seslendiği varlık meleklerdir. Dolayısıyla çoğunluğa sesleniş tarzı, cümlenin kurulumunda etmendir ve içlerinde ki bir istisna olan iblise seslenmesi bu secde işinde melekleri saf dışı bırakacaktır. Mesela "müdür kapıdan içeri girince, tüm öğrenciler ayağa kalktı, yalnız öğretmen hariç." cümleleri bu manayı teyit

etmektedir. Ayetin devamında: “ O, yüz çevirdi (**eba**), kibirlendi (**ve’stekbere**) ve kafirlerden oldu (**ve kane mine’l-kafirin**).” Ayeti de iblisin meleklerden olamayacağının alametidir. Çünkü melekler asla Allah’ın emrine isyan etmezler. İblis kibir gibi bir özelliğe sahipse, bu onun cinlerden olduğunun alametidir; İnsan henüz yeni yaratılıyor, bunun dışında kibirlenme özelliği olan tek yaratık cinlerdir. İnsan ve cinler dışındaki tüm varlıklar Allah’ın emrine itaat ederler: Güneş ışık verir, arı bal yapar, dünya döner, melekler görevlerini yaparlar. ‘Kafirlerden oldu’ kelimesi, olmadan önceki halinin, meleklerle beraber itaat ettiğini ve Allaha karşı gelmediği anlaşılmaktadır.

Ayette şeytanın çoğul bir gurubun yani meleklerin içinde olması, yaratılış itibariyle farklı bir duruma sahip olsa da fark etmeyecektir. Allah’a melekler gibi itaat etmesi, kafir cinlerden olmamasının sebebidir. Ta ki; **adem’e secde emri kesin olarak verilmesine kadar.**

Bunun için Muhammed b. İshak, Hallad’dan, Ata’dan, Davud’dan ve İbn Abbas’tan nakleder ki; o şöyle demiş:

-İblis günah işlemezden önce (davranış ve itaat olarak) meleklerden bir melek idi ve ismi Azazil olup yeryüzünde yaşardı. Çalışma bakımından meleklerin en ileri gidenlerindendi içlerinden en bilgini idi, Bu husus, onu kibre sevketti ve o Hınn adı verilen bir kabileden idi**.** (Hadislerle Kur’an-ı Kerim tefsiri, İbn kesir, Çağrı yayınları- c. 2,syf.288) Davranış ve itaat boyutunda meleklerle aynı anlamda çağrılan iblisin, yaratılış itibariyle meleklerden farklı olması onun cin sıfatında olmasını gerektiriyor. ancak ayetin manasında bu böyle söylenmemektedir.söyleniş tarzında çoğunluk bir gurup meleklere ve bunlarla aynı davranış içerisinde bulunan ve yaratılış itibariyle farklı olan iblise yöneliktir. Ancak itaat etmemesinden sonra ayetin devamında, o zaten bir cin ve kafir

cinlerden oldu ayetiyle birebir teyid edilerek anlamın iblisin meleklere ait yada cinlere mi ait olduğu ihtilafı ortadan kalkmış olmaktadır.

Kehf süresinin 50. ayeti zaten tümüyle konuya açıklık getirmektedir: **"Yine o vakti hatırla ki biz, meleklere: "Âdem'e secde edin!" demiştik. İblis hariç olmak üzere onlar hemen secde ettiler. İblis cinlerdendi, Rabbinin emrinden dışarı çıktı."** Bakara 34. ayetteki istisna burada ifade edilmiş, "İnsan ve cinlere has olan" kibirlenebilme özelliği Adem babamızın yaratılması ile depreşmiş, melekler seviyesinden (Azazil iken) iblis seviyesine inmiştir.

Tanrı kendi kaldırabileceğinden daha ağır bir taş yaratabilir mi?

Bizde bir soru soralım: Bir Giritli "bütün Giritliler yalancıdır" dese, bu Giritli doğrumu söylüyor yoksa yalan mı? 'Su her şeyi ıslatır, suyu kim ıslatmıştır?' … Eveeeet, bazen mantık tıkanır. Acaba amaçta bu mu… gelelim cevaba: Bir kere bu soru tam bir laf oyunu, demagojidir: "Allah'ın gücü" ve "yaratmak" kavramları birlikte sunulmuş iki sıfatın yarışına girişilmiştir. Kendi kaldıramayacağı bir taştan bahsedersek; güçsüz, yaratamayacağını ifade edersek; yaratıcılık sıfatı zedelenen bir tanrıdan bahsetmiş oluruz. Buna göre soru, bir cevap almaktan çok zihin bulandırmaya yönelik bir oyundur. Bu soru mantıksızdır çünkü; yaratılması düşünülen varlığın şu anda mevcut olmadığı kabul edilmektedir. Hayal edilen varlığın yaratılması, Allah'tan beklenmekte, böylece Allah'ın yaratıcı olduğu, o hayalî varlığın ise yaratılan olacağı kabul edilmektedir. O hayalî varlığın yaratılması, Allah'tan istendiği gibi, onun büyüklüğü, gücü, dirayet ve azameti de Allah'tan istenmektedir. Kısaca Allah'ın nihayetsiz büyük, yegâne yaratıcı, ezelî ve ebedî mutlak kâdir olduğu; sonradan yaratılan taşın ise yaratılmaya muhtaç, aciz, zelil, miskin olduğu sonucu çıktığı hâlde, tam tersine o hayalî

varlığın Allah tarafından kaldırılıp kaldırılamayacağı sorulmaktadır. Soru ile yapılmak istenen kıyas, çelişkili hükümlere dayandırılmıştır. Meselâ “Sonsuzdan daha büyük bir sayı yazılabilir mi?” sorusu, böyle çelişkili bir varsayıma dayanır. Bu sebeple hiçbir ilmî değere sahip değildir. Çünkü sonsuzdan büyük bir sayı olamaz ki, böyle bir soru sorulabilsin. Aynen bunun gibi: Farz edelim ki siz dünyada en usta elektrik lambası üreten bir mühendissiniz. Bu hususta en gelişmiş ve mücehhez fabrikaların da sahibisiniz. Size “Madem bu alanın en usta mühendisisiniz ve en gelişmiş fabrikalar da elinizdedir, o halde bize öyle bir ampul üretin ki aynı anda hem yansın, ışık versin, hem de sönük ve karanlık olsun” deseler, bunu yapabilir misiniz? Böyle bir öneriye vereceğiniz cevap, hiç şüphesiz “hayır” olacaktır. Ama bu sizin acizliğiniz, güçsüzlüğünüzden dolayı değil, esasen böyle bir şeyin imkânsızlığından dolayıdır. Zira aynı anda hem aydın, hem de karanlık olan bir nesnenin varlığını tasavvur etmek mümkün değildir. Veya: Dünyanın en güçlü insanını düşünün ki, eline aldığı bir ağırlığı metrelerce uzağa fırlatabiliyor. Aynı adamın eline bir kuş tüyünü verin ve “Madem bu kadar güçlüsünüz, o halde şu kuş tüyünü de o taşı fırlattığınız yere fırlatın” derseniz, bunu yapabilir mi? Elbette ki hayır. Ama bu, onun aciz veya güçsüz olduğundan değil, kuş tüyündeki fırlatılma kabiliyetsizliğindendir.

Gaybı kimler bilebilir?

Gayb, duygu organları ile veya hesap ile, tecrübe ile anlaşılmayan şey demektir. Mesela geleceği bilmek gibi.. Bu da çelişkili bir konudur. Kur’an’a göre gaybı yalnız Allah bilir, peygamberlerine bildirebilir, O’nun ve bildirdiği peygamberlerinin dışında kimse bilemez. Tabi bazı ayetler bunu söyleyen ayetleri etkisiz kılar: Al-i İmran, 179, Cinn, 26-27. Şu ana kadar bir çelişki yok. Peygamberlerinden istediğine

bildirebiliyormuş gaybı. Kur'an'a Göre Peygamberler Erkektir: Enbiya, 7, Yusuf, 109, Nahl, 43 Ayetlere bakıldığında, peygamberlerin erkek oldukları ve Allah'ın gaybı istediği peygamberine bildirdiği, onların dışında da kimseye bildirmediğini anlıyoruz. Ama durum bundan farklıdır: Kasas, 7: "Mûsa'nın annesine şunu vahyettik: "Emzir onu! Onun aleyhinde bir korku hissedince de nehire bırakıver onu. Korkma, üzülme! Kuşkun olmasın ki, biz onu sana geri döndüreceğiz ve onu resullerden biri yapacağız." Musa'nın annesine vahyediyor, gaybı bildiriyor (bir kadına). Ali-İmran=45:"Hani melekler şöyle demişti: "Ey Meryem! Allah, seni kendi tarafından bir kelime ile müjdeliyor ki, adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir. Dünyada da, ahirette de itibarlı ve Allah'a çok yakın olanlardandır." Meryem'e(bir kadına) İsa'nın doğacağını, geleceği, gaybı bildiriyor. Görüldüğü gibi o ayetler, gaybı peygamberden başkasına bildirmiyor derken, bu ayetlerde Allah peygamber olmayanlara gaybı bildiriyor. Yine görülen o ki Kur'an Tanrı sözü değil, Muhammed'in uydurması.

Vahiy, Gizli konuşma, işaret etme, **emretme**, **ilham etme**, ima etme, fısıldama, mektup yazma, elçi gönderme, acele etme, seslenme gibi anlamları vardır. (el-Cevherî, es-Sihah; ibn Manzûr, Lisânü'l-Arab, "v-h-y" maddesi) Ayrıca Terim anlamı olarak "Yüce Allah'ın vasıtasız olarak veya değişik vasıtalarla emirlerini peygamberlerine bildirmesine" de vahiy denir. Hz Meryem'e Allah'ın vahiy etmesi demek Allah'ın ilham etmesi anlamında kullanılmıştır. Yoksa Allah arıya da vahiy etmiştir: **"Rabbin bal arısına vahyetti: Dağlarda, ağaçlarda ve onların kurdukları çardaklarda kendine evler edin…"** (Nahl, 68-69) Buradaki vahiy ise emretme-görevlendirme anlamındadır. Kur'an tüm peygamberlerin erkek olduğunu bildirir, terim anlamı olarak bildiğimiz vahiy (Allah'ın emir yasaklarını

bildirmesi) anlamında kullanılır. Ama (Erkek olan) peygamberler dışındakiler için kullanılan vahiy kelimesi ise yukarıdaki kelime anlamlarında uygun olanı ile açıklanmalıdır. Kelime oyunu veya direk cehalet örneği ile Kur'an'da hata aramak sadece çamur atanın elini kirletir, çünkü Kur'an güneş gibidir, çamur atmakla kirletilemez, atanın eli – Yüzü, ruhu- kirlenir sadece. Anti parantez Peygamber erkeklerden seçilmiştir çünkü iftira, hakaret, savaş, öldürülme vs gibi kesin muhatap olunacak bu zor görev kadınlara yüklenilmemiştir. Hele ki hamilelik veya özel haller gibi ayrıcalıkları da hesaba katarsak bu Allah'ın kadınlar hakkındaki, aktüel ifadesi ile pozitif ayırımcılık yaptığı rahatlıkla anlaşılabilir. Başka şekilde düşünmek sadece önyargılı olmak ve dar düşünceye sahip olmakla açıklanabilir. Bu dinsiz deist ya cahil; bilmiyor, bilmediği konuda sallıyor, ya da biliyor saklıyor; önyargılı ve düşman. Ama manevi- ilmî olarak önder birçok kadın da vardır tabii ki:

Rabiatül adeviyye: Manevi önder. Amra: Hz. Aişe tarafından yetiştirilmiş büyük bir hadis bilgini. Nefise bintu Hasan: İmam Şafii'ye öğretmenlik yapacak kadar bilgin. Ümmü'l-Hayr Rabia: Hat ustası ve hadis alimesi. Zeyneb bintu Selma: Medine'nin büyük fıkıh alimesi. Zeyneb bintu Abdirrahman: Zemahşeri isimli Türk kökenli tefsircinin hocası. Abide: İmam Malik'ten hadis rivayet eden alime. Kerime: Buhari'nin hadislerini Mekke'de rivayet eden muhaddise. Şair sahabe kadınları, Hz. Fatma, Hz. Şeyma, Hz. Hansa, Hz. Atike, Hz. Naciye vs liste uzar gider.

Müslümanlar Haceru'l-Esved'e taparlar, şirke mi düşmüşlerdir?

"Allah'a yemin ederim ki, Cenab-ı Hak kıyamet gününde O'nu gören gözleri ve konuşan dili olduğu halde kendisine ihlas ile el sürüp öpen kimsenin cennetlik olduğuna şahit olarak diriltecektir". Hacer-ül esvedi hayırlı işlerinize şahit yapın.

Çünkü o, kıyamette şefaati reddedilmeyen bir şefaatçidir. Dili ve iki dudağı olacak ve ona elini sürene şahitlik yapacaktır. (Taberani) "Kıyamet gününde Hacer'ül-Esved getirilecek Konuşan bir dili bulunacak ve kendisini selamlayan herkesin mü'min ve muvahhid olduğuna şehadet edecek" , "Vallahi Allah, onu Kıyamet gününde gören iki gözü ve konuşan bir dili olduğu halde diriltecektir de kendisini hakkıyla istilâm edenler hakkında tanıklık edecektir" (Tirmizî)

H. Esved kıyamet günü şefaat etmeyecektir. Hadiste açıkça şefaat edecek diye belirtilen tek hadis ise şefaatin nasıl olacağını hemen bir cümle sonra açıklamaktadır: " Şehadet edecektir." Zaten diğer hadislerde şefaatten değil, şahit olmaktan bahseder ki bu da bizim görüşümüzü ve bu konudaki ayetleri kuvvetlendirir. Hadis ilmi ile biraz uğraşanlar bazı hadis metinlerine zamanla hadisi rivayet eden kişilerin yorumlarının karıştığını bilir. Ama benzer konudaki diğer hadis rivayetleri ile kıyaslayınca hadisin asıl anlamı – amacının ortaya çıkarılması hiçte güç olmamaktadır. Bu hadis ilminde sıkça rastlanan bir durumdur. Yukarıdaki hadislerde bu konuda klasik örnek teşkil etmektedir. Kısaca H. esved şahit olacak ama şefaat etmeyecektir. Müfteri yazar daha sonra H. esved'e istilam edilmesi yani selam verilmesi ile ilgili hadisleri sıralıyor ki bu tamamen konudan uzaklaşmaktır: Tüm hacı adayları her dönüşte H. esved'e selam verir. H. Esved bir bakıma tavafın başlama yeri olarak işaret taşı olarak kabul edilebilir. Daha sonra yazar Ka'be'ye secde etmemizi diline dolayıp Ka'be'ye taptığımızı iddia etmektedir ki bu iddiaların genel cevabı " İlhan Arsel'e cevaplar" ve "ateistlere cevaplar " adlı bölümlerde mevcuttur. En son olarak müşriklerin Ka'be'yi tavaf etmelerinden hareketler Müslümanların tavafı arasında bağ kurmaya çalışan dinsize şunu hatırlatalım: Ka'be Hz İbrahim'in yaptığı bir binadır, İslam kaynaklı tüm dinlerde

Ka'benin kutsal olduğu bildirilir ve İslam öncesi Ka'be'nin kutsallığından haberdar olan ama İslami olarak ona saygının nasıl gösterileceğini bilmeyen müşrikler kendilerince Ka'be'de dini ritüeller yapmışlar hatta çevreden pek çok insan da Ka'be'ye ibadet amacı ile gelmeye devam etmişlerdir. Ama İslam Muhammed aracılığı ile Kur'an vasıtası ile yeninden öz – asıl hali ile gelince Ka'be hem putlardan temizlenmiş hem asli özelliklerine kavuşmuştur.

Ay tanrısının başka bir ismi: SİN

İslam öncesi Müşriklerde Ay Tanrısı çok popülerdi, farklı kabilelerce farklı isimler verilebiliyordu. Bir ismi de Sin'di bu isim Kur'an'da aynen geçmektedir; Kur'an'da bir surenin adı Yasîn'dir. İslamcılar bu ve benzerlerine anlamı yalnız Allah tarafından bilinen kelimeler diyorlar.Ama öyle değildir.Sure başlığı Yasin bence Ey sin anlamındadır, yani Sin'e sesleniş var burada. Sin'e hitaben yazılmış bu sure.

Birçok kabile içinden ve farklı isimlerden birini bulup sonra da Kur'an'da bırakın cümleyi bir harf (Sin) harfinden hareketle nerelere ulaşıyor bu müfteri. Bu ne hayalperestlik ve bu ne hata arada güdüsü? Sormak lazım; mesela Şura suresi 2. ayette geçen Sin'e bakalım: "Ayn-sîn-kaf" ne anlama geliyor acaba? Arapça'da – İngilizce dahil- çeviri sondan başlanır ya; Sondan başlayalım Kaf: Kafdağı, sin: zaten ay tanrısı demek, ayn: Arapça; göz demek, topla hepsini: Kaf dağındaki ay tanrısının gözü! Sizce daha mantıklı olmadı mı? Hadi bizde dinsiz deist olup çıkalım mı? Hadi canım! Hem neden başka ayetlerde bu tanrı "Sin" den bahsedilmiyor öyle ya madem İslam'da "Sin" neden bir yerde, yoksa hiç ilgisi olmadığı için mi?

Ayetleri değil hecelere, harflere bölerek bir yerlere ulaşma gayreti içinde olmaları zaten ateistlerin içinde bulunduğu zafiyet ve çaresizliğin de göstergesi olmakta değil midir?

Hoca Karadenizli arkadaşına sormuş, çocuğunun adı ne, Oğuz demiş Karadenizli. Kızmış hoca ve Kur'an'da geçen bir isim neden koymadın, demiş. E ama koydum ya demiş laz oğluda, nerde geçiyor diye sorunca hocada, Karadenizli cevap vermiş, Kur'an'da geçiyor ya:" Oğuzu billahimineşşeytanirracim."

Benzer garip mantığı İslam'da ağaç kültü başlıklı yazısında da işletir dinsiz deist: "Animizm doğada insan ruhuna az ya da çok benzer Ruhlar bulunduğunu kabul eden dindir. İnanışa göre Ruh sadece insanda yoktur canlı cansız her şeyin ruhu vardır. İslam'da da bu kült olduğuna göre İslam'a Animizm de yamanmış demektir. "

Tabiatı korusan animist, korumasan zaten saldırmak için hazır beklerler. Nasrettin Hoca'nın oğlu ile eşeğine binmesi meselesi gibi, asla kimseyi memnun edemezsin, en iyisi "Kınayıcının kınamasına aldırmadan" hak yolda yürümeye devam etmek. Ağzımızla kuş tutsak bu taife bize yine çamur atacak sonunda, bari biz sırat-ı mustakim'de devam edelim, nasılsa memnun olmayacaklar bizden. Son olarak şunu ad belirtelim, 'İnsanlığın birçok ortak kültürel mirası vardır, bunlar maddi veya manevi olabilir. Bunlarda insanlık birleşmiş, ortak akıl ile bir noktada buluşmuşlardır. Yalancı biri "2+2= 4 derse, itiraz mı edeceğiz? Veya " O dedi, bizde onaylarsak bizi de hırsız ilan ederler." diye red mi edeceğiz? Dinsiz kafaya göre öyle!

İslam'da Ağaç Kültü ve Kökeni

Kasas 30. ayet aynen şöyle der; Mûsâ, ateşin yanına gelince, o mübarek yerdeki vadinin sağ tarafındaki ağaçtan şöyle seslenildi: "Ey Mûsâ! Şüphesiz ben, evet, ben âlemlerin Rabbi olan Allah'ım." Ayet ne diyor "ağaçtan seslenildi" sonrasında ne diyor "Ben Allah'ım" bu da =(eşittir) Allah ağaca girdi, Ağaç Allah oldu, Allah insanın ruhuydu, Ağacın da ruhu oldu.

Ağaçtan seslenebilmek için Ağaca girmesi şart, ağacın bedenine girmeden ağaçtan seslenemez. Yani ayet açıkça Allah'ın Fizikî olarak bedenlendiğini söylüyor. Zaten Animizm de bu inançtan doğmuştu. Şimdi sorarım size İsa'ya Tanrı diyorlar diye Hıristiyanları yerden yere vuran zihniyet, Ağaca Tanrı diyen Allah'a neden bir şey demiyor? Allah ağacın bedenine girince oluyor da Tanrı ağaçtan daha üstün olan İsa'nın bedenine girince neden şirk, sapıklık filan oluyor?

Olmuyor çünkü hiç bir İslam âlimi bu ayeti böyle anlamadı. Anlamak için mantıksızlık- hastalığına tutulmak lazım belki de. Mesela; Radyolarda parti liderlerini dinleriz. Acaba o parti lideri radyonun içinde mi gizlendi, Radyodaki ses: "Ben falan parti lideri filanım" dese parti lideri= radyo mu diyeceğiz – O mantık bu sonuca ulaşıyor da! – Olayın dini referans boyutu ise kısaca şudur: Allah vahyini 3 şekilde iletir: Direk vasıtasız, vasıta ile ve melek (Cebrail) vasıtası ile. Vasıtalardan – Aracılardan – bir taneciği de o ağaç idi. Olay bu kadar basit!

Peygamberimiz Ad Kavmini başkasından mı öğreniyor?

Yazar, Hz Resul'ün Ad kavminden bir sahabenin bahsetmesi üzerine, konu hakkındaki bilgisini öğrenmek için " Ad elçisi nedir?" diye o sahabeye sorduktan sonra onun anlattıklarını dinleyip, Kur'an'dan aynı konu hakkındaki ayetleri sıralamasından hareketle bu ayetleri – hem de herkesin ortasında, herkes o sahabenin sözlerini duymuş, yazar kadar huylanacak biri çıkma ihtimalini düşünmeden peygamberimiz o ayeti orada uyduruvermiştir iddiasında bulunulur.

Halbuki efendimizin orada okuduğu ayet önceden inmiştir, orada bir kez daha okunmuştur! İlk kez vahyolunsa idi belki iddia – iftiranın bir temeli olabilirdi. Zariyat suresi Mekke'de inmiştir ama yazarın aktardığı olay- Kendisi de itiraf etmektedir – Medine'de geçmektedir.

Rumlar Galip mi Oldu, Yenildi mi?

Ebu Sa'id anlatıyor: "Bedir günü Rumlar, İranlılara galebe çaldı. Bu zaferden Müminler de sevindi. Bunun üzerine şu mealdeki ayet nazil oldu (okundu): "Elif Lam-Mim, Rumlar mağlub oldu, yakın bir yerde. Halbuki onlar bu yenilmelerinin ardından galib olacaklar birkaç yıl içinde. Önünde de sonunda da emir Allah'ındır. O gün mü'minler Allah'ın nusretiyle ferahlayacak" (Rum 1-4)

Tirmizi, Tefsir, Rum (3190) Ya Allah'ın yanlışı var ya Muhammed'in. Muhammed Rumlar galip oldu diyor, Allah bu galibiyetin üzerine inen ayetinde Rumlar yenildi diyor.

Önce Rumlar mağlup olur. Ama Allah Rum suresinin ilk ayetlerini gönderir. Rumlar yenilmiş olsa da ileride yenecek anlamında ayet iner. Ebu Bekir bir müşrik ile de iddialaşır ve sonra ayetin önceden haber verdiği durum aynen gerçekleşir, Rumlar İranlıları yener. Hadisi rivayet eden Ebu Sa'id sadece olayı anlatırken tarihi sıralamayı karıştırır – Veya daha büyük ihtimal hadisi rivayet edenler hadisi aktarırken tarihi olayların sırasını karıştırırlar ki bu hadis rivayetinde çok sık karşılaşılan bir durumdur – Ama yazar bu Kur'an mucizesinden de İslam'a saldırmak için bir kulp bulmayı başarır! Hem o dönemde bu kadar İslam düşmanı bu hatayı (!) fark edip efendimizi eleştirmedi, 1400 sene sonra bu büyük hata ortaya çıktı, öyle mi? Anti parantez belirtelim Muhammed Rumlar galip oldu demiyor, hadisi rivayet eden ravinin haberi bu. Neresi doğru ki yazarın görüşlerinin, bunu da düzeltelim!

Ama yabancı kelimeler var Kur'an'da

Zümer, 28: "Korunsunlar diye, pürüzsüz Arapça bir Kur'an indirdik." Kur'an'da anlamları sadece Allah tarafından bilinen ve anlamlarını insanların ancak kıyamet günü öğrenebileceklerine inanılan, anlamı çözülememiş kelimeler vardır. Eğer Kur'an saf Arapça ise yukarıdaki savunmada da olduğu gibi her kelimesini her Arap'ın anlayabilmesi gereklidir.

Anlaşılamayan kelimeler içermesi Kur'an'ın pürüzsüz Arapça olmadığı sonucunu doğurur.

Soruda iki farklı konu geçmektedir, ilki anlamı anlaşılamayan ayetler meselesi, diğeri saf Arapça iddiası! Kur'an cevap veriyor: Müteşabih ayette var Kur'an'da!

Âl-i İmran 7. ayette Allah açıkça bazı ayetlerin müteşabih – Araştırma ile ancak anlamları anlaşılabilecek – ayetlerin Kur'an'da olduğunu ifade eder. Bu ayette belirtildiği gibi muhkem yani okuyunca anlaşılabilecek – ki Kur'an'ın büyük çoğunluğu – ayetlerden oluşurken yine Kur'an bazı ayetlerin araştırılması gerektiğini ifade eder. Zümer 28. ayet Kur'an'ın çoğunluğu olan muhkem ayetleri ifade eder, müteşabih ayetler ise zamanla sırlarını ortaya çıkarır. Bu da Kur'an'ın bir başka mucizevî yönüdür.

Kur'an'daki yabancı kelimeler konusuna gelince: Kur'an apaçık Arapça bir kitaptır. Yani Arap dilini bilen herkes Kur'an'da söylenenleri anlar. Kur'an'da Arap diline daha önceden başka dillerden geçmiş kelimeler olabilir ama bunlar da zaten Arapçadır. Arap dilinde olan kelimelerdir. Burada dil bilimi düşünülmeden, sadece bir iddiada bulunmak için ortaya atılmış bir suçlama vardır. Bu özellik sadece Arap dilinde değil her dilde vardır. Her dile başka dillerden kelimeler geçer ve bu dile yerleşir. Aynı şey Türkçede de geçerlidir. Örneğin " Kemal, final imtihanında kopya çektiği için fakülte konseyi kararıyla üniversiteden uzaklaştırıldı." Bu cümle Türkçe bir cümledir. Her okuyan bu cümleyi anlar fakat bu cümledeki kelimelerin tamamına yakını başka dillerden Türkçeye geçmiş kelimelerdir. Kelimelerin başka dillerden geçmiş olması bu cümlenin Türkçe olmadığı anlamına gelmez. Aksine bu cümle içindeki kelimelerin hemen hemen hepsi yabancı dillerden geçmiş kelimeler olsa da, herkesin anlayabileceği açık bir Türkçedir. Kur'an'da bu şekilde anlaşılır bir Arapça ile yazılmış bir

kitaptır. Ayetlerde de Kur'an'ın bu yönü açıkça vurgulanmaktadır.

"Aynı kelime ortaklığı sadece Kur'an, Tevrat'a ait bir özellik değildir. Bu, aynı dil ailesine bağlı tüm dillerde var olan bir olgudur. Coğrafi, tarihi ve kültürel olarak birbirleri ile iletişim halinde yaşayan toplumların kullandıkları dillerde ortak kelimelerin olduğu tarihte en çok bilinen meselelerdendir. Sami dilleri Arapça'dan türemiştir. Çok eski zamanlarda gerçekleşen diller arası kelime alışverişlerinde, bir kelimenin hangi dilden diğerine geçtiğini tespit edemeyiz Latince ile Fransızca dillerinde ortak kullanılan sayısız kelime vardır. Bugün İngilizceye ait bir çok kelimenin dünyanın çok farklı köşelerinde birçok dilde kullanıldığına şahit olmaktayız. **Arapça ile aynı dil ailesine ait olan Aramice, Süryanice, Akkadça, İbranice, Habeşçe gibi diller tarafından kullanılan kelimelerin Kur'an'da da bulunması gayet doğaldır**. Kur'an nazil olduğu toplumda kullanılan dili kullanmıştır. Zaten dünyadaki tüm diller de bu şekilde gelişmiştir. Kur'an kullandığı kelimelerin orijinalini değil, Araplar arasındaki kullanım durumunu dikkate almıştır." (Naif Yaşar, Oryantalistlere göre Kur'an'ın kaynağı ve metinleşmesi, s. 97, 98, 101,102, 103)

Kur'an saf Arapçadır. Ancak neden Kur'an içerisindeki bazı kelimeler Arapça kökenli değildir?

"Anlayasınız diye biz onu Arapça bir Kur'an olarak indirdik." (Yusuf:2)

Kur'an apaçık Arapça bir kitaptır. Yani Arap dilini bilen herkes Kur'an'da söylenenleri anlarlar. Kur'an'da Arap diline daha önceden başka dillerden geçmiş kelimeler olabilir ama bunlar da zaten Arapçadır. Arapça dilinde olan kelimelerdir. Burada dil bilimi düşünülmeden, sadece bir iddiada bulunmak için ortaya atılmış bir suçlama vardır. Bu özellik sadece Arap dilinde değil her dilde vardır. Her dile başka dillerde kelimeler geçer ve **bu dile yerleşir**. Aynı şey Türkçede de geçerlidir.

Örneğin " Kemal final imtihanında kopya çektiği için fakülte konseyi kararıyla üniversiteden uzaklaştırıldı". Bu cümle Türkçe bir cümledir. Her okuyan bu cümleyi anlar fakat bu cümledeki kelimelerin tamamına yakını başka dillerden Türkçeye geçmiş kelimelerdir. Kelimelerin başka dillerden geçmiş olması bu cümlenin Türkçe olmadığı anlamına gelmez. Aksine bu cümle içindeki kelimelerin hemen hemen hepsi yabancı dillerden geçmiş kelimeler olsa da, herkesin anlayabileceği açık bir Türkçedir. Kur'an'da bu şekilde anlaşılır bir Arapça ile yazılmış bir kitaptır. Ayetlerde de Kur'an'ın bu yönü açıkça vurgulanmaktadır.

"Hz Peygamber bütün Arap ve topluluklara gönderilmiştir. O halde Kur'an'da bütün Arapların ve diğer ümmetlerin dil ve sözcüklerinin bulunması zorunludur. Kur'an'daki her kelime Arapçadır. İnişinden önce kullanılıyor ve dinleyenler tarafından bu dil anlaşılıyordu. Bunlar, artık Araplaşmış kelimelerdir. Bu kelimelerin hepsi de Kur'an'ı nüzulünden önce Araplar tarafından kullanılmaktadır. Dolayısıyla Kur'an'ın indiği dil olan Arapçanın bir parçası olmuşlardır. İnsanlar, kendilerine okunup tebliğ edilen Kur'an'ı anlamışlardır." (İzzet Derveze, Kur'an cevap veriyor, s. 173-175)[23]

[23] http://islamicevaplar.com/kurandaki-celiskili-ayetler-ithamina-cevaplar.html.

22. Cennette birini istiyorum o da başka birini istiyorsa ne olacak?

Cennette her istediğimizin olması, elbette ki, diğer cennetliklerin de arzularıyla mütenâsip olacaktır. Rabbimiz'in rızâsına gerçekten ermiş isek, o diğerinin gönlünü de bizi ister hâle getirebilir. Yahut o buna lâyık değil ise, gönlümüzden o isteği silebilir.

Bu gibi düşünceler, korkunç mahşer ahvâli yanında kayda değmez şeylerdir.

Cennette; sâlih olan eşler, evlâtlar, anne-babalar ile beraber olunacağı müjdelenmiştir. (Bk. Ra'd, 23; Mü'min, 8)

Âyet-i kerîmede, kıyâmet gününde yaşanacak şu manzara anlatılmakta:

Mahşer meydanında toplanan insanlardan Cenâb-ı Hakk'a kul olanlar ve cennete gidecek olan kimseler, büyük bir merasimle şöyle ikramkâr bir hitapla karşılanacaktır:

"Onlara merhametli Rabbin söylediği selâm vardır." (Yâsîn, 58)

Fakat en yakınları da olsa, dünyada Allâh'a isyan hâlinde yaşayanlara ise şöyle seslenilecek:

"Ayrılın bir tarafa bugün, ey günahkârlar!" (Yâsîn, 59)

En hazin ayrılış, en acıklı firkat bu ayrılış olacaktır. Bu sebeple; ebedî ayrılığa dûçâr olmamak için, hem kendimizi ateşten korumalıyız hem de ailemizi, sevdiklerimizi… Bunun için de evlâtlarımıza İslâm karakter ve şahsiyetini mîras bırakmak en mühim vazifelerimizdendir.[24]

Konunun farklı boyutları. Mesela;

---

[24] https://www.islamveihsan.com/cennette-birini-istiyorum-o-da-baska-birini-istiyorsa-ne-olacak.html.

Kişi bu dünyada sevmediği bir erkekle evlenmişse, ahirette de yine onunla mı evlenecek? Yani bir kadın cennette kimin eşi olacak, sevmediği kocasının mı, sevdiği, ama evlenemediği erkeğin mi?

Bu dünyada evlenen eşler, ahirette cennete giderlerse, orada da birlikte evleneceklerdir. Bu dünyadaki o sevmemezlik hisleri ahirette sevmeye inkılab edecek ve kötü duygular yerini güzel duygulara bırakacaktır.

Dünyada iken başından birkaç nikah geçen bir hanım Cennette bu beylerinden hangisiyle birlikte olacak?

Efendim, önce cennetin özelliğini hiç unutmamak gerekir. Bu özellik unutulursa birçok sorunun cevabı da verilemez. O özellik şudur:

Cennet eksiksiz mutlululuk yeridir. Cennete giren insan artık orada mutluluğunu gölgeleyecek en küçük şeyle karşılaşmayacaktır. Tam aksine, kendisini ne mutlu edecekse onların hepsine de orada, hem de istediği şekilde kavuşacak, mahrumiyet asla söz konusu olmayacaktır.

Bu temel ölçüden hareketle denebilir ki, hangi kocasıyla mutlu olacaksa, cennette onunla olacaktır. Diğer bir ifadeyle dünyada hangi kocası kendisini memnun etmiş, mutlu kılmışsa cennette de onunla olmayı tercih edecek; dünyadaki mutluluğuna ahirette daha da ileri safhada mutluluk katacaktır. Çünkü sevmediği, memnun olmadığı kimseyle birlikte olmak mutluluk yeri olan cennette söz konusu olmayacaktır. Öyle ise sevenler cennette de sevdikleriyle birlikte olacaklar, dünyadaki fani mutluluklarını cennette ebedi mutluluğa çevireceklerdir. Bu konuda farklı manalara geldiği sanılan hadislerin verdiği özet hüküm budur. Nitekim halk dilinde atasözü halinde söylenen meşhur hadis de bunu ifade etmektedir:

"Kişi sevdiğiyle beraberdir!.."

Ne yazık ki dünya öyle her arzuyu yerine getirmeye müsait bir mekan değildir. İnsan bütün isteklerine rağmen dünyada sevdiğiyle beraber olmayabiliyor. Şu kesin ki, dünyada beraber olamasa da ahirette olacaktır. Hatta içine hapsettiği aşkının icabını burada yaşayamayarak gidenler, orada sevdiklerine kavuşacaklardır.

Buraya şöyle bir nükte de ilave edebiliriz: Madem kişi sevdiğiyle beraber olacaktır ahirette. Aman dikkat; cennetlikleri sevin ki cennette beraber olasınız. Allah korusun, cehennemlikleri severseniz bu defa da sevdiğinizle birlikte olmak için cehenneme girmek hiç de ihtimal dışı değildir. "Olur mu öyle şey?" demeyin, olabilir. Sevginin gözü kördür derler. Kişi, kalkar Allah'ın sevmediğini sever. Onun gideceği yere de gider. Çünkü kişi sevdiğiyle beraberdir. Öyle ise Allah'ın sevdiklerini sevin ki, onunla birlikte olasınız ahirette. Bir yersiz sevgi kurbanı, hissine mağlup duygu insanı haline gelmeyesiniz.

Burada hatırlanmasına ihtiyaç olan mühim bir başka husus da şudur: Maneviyat büyükleri diyorlar ki: Sakın dünyadaki evliliğinizde sevginizi kısa zamanda yok olacak suret ve dış güzelliğine bağlamayasınız. Tezden yok olacak olan yüz güzelliğini yegane sevgi sebebi saymayın. Çünkü bu dış güzellik kısa zamanda yok olur, sevmenizi gerektiren şey de yok olacağından aranızda sevgi sebebi kalmamış sayılır. Bu anlayış aileyi kısa zamanda sevgisiz bırakır. Halbuki sevgiyi kısa zamanda yok olacak dış güzelliğe değil de yaşlandıkça daha da artacak olan iman, ahlak, ihlas ve sadakat gibi güzel vasıflar üzerine inşa etme halinde, ailenin geleceği garanti altına alınır. Aradığı sevgi sebebinin ömür boyu sürdüğünü gören taraflar, aile bağını bir ömür boyu zayıflatmadan sürdürürler. Çünkü dindarlıktan kaynaklanan güzel ahlak, hanımla beyi cennette de birlikte kılar, dünyadan

sonra ebedi hayatta da birlikte olmalarını sağlar, sevgilerini sanki ebedileştirmiş olurlar böylece. Bu yüzden de ebedi hayat arkadaşını kırmamaya, incitmemeye burada daha çok dikkat ederler.

Bu hususta şu nokta hatırdan hiç çıkarılmamalıdır:

Cennette birlikte olacak hanımla bey, dünyadaki zaafların sahibi hanımla beyin aynısı olmayacaktır. İkisi de ayetin tabiriyle "tathir" olmuş, yani "her türlü maddi manevi kirlerden, kusur ve çirkinliklerden tümüyle temizlenmiş" olarak cennette birlikte olacaklardır. Hatta hayallerinde olan hanım ve bey nasıl idiyse, ikisi de aynen öyle duruma çıkacaklar, birbirlerini mutlu edecek cennet genciyle cennet hurisi görüntüsüne gireceklerdir. Dünyada var olan bazı sevgiyi gölgeleyici görüntülerden de tümüyle arınmış halde buluşacaklardır cennette...

Böylece beyin dünyadaki hanımı her manasıyla hayran kalacağı bir Cennet hurisi haline geleceği gibi, hanımın dünyadaki beyi de her manada hayran kalacağı bir cennet genci haline gelecek; dünyadaki gölgeli mutluluklarını cennette gölgesiz şekilde daha ileri safhada yaşama imkanı bulacaklardır.

Bu sebeple dünyadaki sevgilerini yalnız gençlik devresine ait geçici dış güzelliğe bağlamamalılar. Yaşlandıkça gelişen, cennette ebedi hayat arkadaşlığını kazandıracak olan iman ve ahlak güzelliğine kilitlenmeliler ki, aile sevgisi ömür boyu sürmekle kalmasın, ebedi hayat arkadaşlığına dönüşme özellik ve güzelliği kazansın...[25]

---

25 https://sorularlaislamiyet.com/kisi-bu-dunyada-sevmedigi-bir-erkekle-evlenmisse-ahirette-de-yine-onunla-mi-evlenecek-yani-bir-kadin.

23. Allah kötülüklere neden engel olmaz?

Allah, bir şeyi yaratırken hayırlı sonuçlar vermesi için yaratmaktadır. Ancak insanlar hayırlı işleri kendi iradeleriyle şerre çevirebilmektedir. Mesela, ateşin yaratılması hayırdır. Fakat insan elini ateşe sokarsa onun için şer olur. O zaman Allah ateşi neden yarattı, demek abestir. Allah'ın kanunları var, onlara uyulursa fayda görülür. Bu ilke bize çok önemli bir gerçeği hatırlatıyor. Tekrar altını çizmekte fayda var: İnsan irade sahibi bir varlıktır. Kötülük olmasaydı diyebilmek için iradeyi yok saymak gerekir. Peki insan iradesi bir varlık olmayı kabul eder mi? Hayvanlara bakalım. Akıl ve irade yok! Onlar için kötülük problemi bulunmamaktadır. Birbirlerini yeeler de, öldürseler de vahşilik yapsalar da onlar için bunlar kötülük değil. Çünkü iradeleri yok! O halde kötülük bir ahlak sorunudur. İrade ortaya konulduğunda kötülük de ortaya çıkıyor. İrade yanlış yolda kullanılmasa kötülük de ortaya çıkmayacaktır. Yukarıda ateş örneği verildi. Bir insan ateşler yemek de pişirebilir; ateşle insana eziyet de edebilir. Bu, tamamen onun seçimine bağlıdır. Ateş bizatihi kötü bir şey değildir. Ama onu kötü yönde kullanmak kötülüğü de ortaya çıkarmaktadır. Yine zina, tecavüz, hırsızlık, gasp, adam öldürme de böyledir. İnsan bunları tercih etmezse kötülükten bahsetmek mümkün olmaz. Ama insanlar bunları seçtiği için kötülük de ortaya çıkmaktadır. O halde kötülük insanın iradeli bir varlık olmasıyla doğrudan irtibatlıdır. İradeli bir varlık da ahlaklı olmakla ilişkilidir.

Allah'ın bu dünyadaki kötülüklere direkt engel olmaması imtihan dünyasında olmamızdandır. Yanlış yapana müdahale

yapılsa dünyada olmanın bir anlamı kalmazdı. Musibetlere gelince insan hakkında rahmettir bunlar;

Eğer günahları varsa onlara keffaret olur.

Yoksa gelecekte işleyeceği günahlara keffaret olur.

Günahı hiç yoksa kulluğun kalitesini artırır.

Cennette üst mertebelere çıkmaya vesile olur.

Konuyu başka açılardan biraz daha detaylı ele almak mümkündür. Şöyle ki:

Allah hayrı da şerri de yaratmıştır. Hayra rızası vardır; şerre rızası yoktur. Şerrin yaratma açısından O'na nispet edilmesi zorunludur. Allah, şerri yaratmasaydı, onu başka bir varlık yaratmış olacaktı. Bu da şirke yol açar. Mecusiler iyilik ve kötülük tanrısına tapmaktadır. Yunanlıların daha politeist inançları vardır. Bunlar tevhidi zedeler.

Allah mutlak iyidir. Allah'ın şerri yaratması Allah açısından bir nakısa veya kötülük değildir. Allah'ın şerri yaratmasının çeşitli hikmetleri vardır. Ehl-i Sünnet'e göre, Allah'ın şerri irade edip yaratması kötü ve çirkin değildir. Fakat kulun şerr işlemesi, şerri kazanması, şerri tercih etmesi ve şerrle nitelenmesi kötüdür ve çirkindir. Meselâ usta bir ressam, sanatının bütün inceliklerine riayet ederek, çirkin bir adam resmi yapsa, o zatı takdir etmek ve sanatına duyulan hayranlığı belirtmek için "ne güzel resim yapmış" denilir. Bu durumda resmi yapılan adamın çirkin olması, resmin de çirkin olmasını gerektirmemektedir. Yüce Allah mutlak anlamda hikmetli ve düzenli iş yapan yegâne varlıktır. Onun şerri yaratmasında birtakım gizli ve açık hikmetler vardır.

Aslında şerre vesile olan şeye şerr vasfını kazandıran insandır. O halde eşyada zat itibariyle değil, sıfat itibariyle şerr vardır ki, bu da şerrin izafi olduğunu gösterir. Mesela 'ateş' Allah tarafından yaratılmıştır. Ateşin kendisi şer değil. Ateşi birini yakmak için kullanan, ateşe şerr vasfını kazandırmıştır. Halbuki ateş normal bir insanın elinde ısınmak için, yemek pişirmek için kullanılır. Yani bizatihi şerr değil şerre vesile olabiliyor. Ateşin bir arabayı yaktığını

gördüğümüzde, "ateş arabayı yaktı. Bundan dolayı ateş kullanmayalım" diyemeyiz.

Şerrin varlığı nisbîdir, dedik. Bir sabit/mutlak hakikat vardır, bir de nisbî… Nisbî hakikat, Allah'ın irade ve kudret sıfatına konu olmayan, yani ona taalluk etmeyen ve gerçekte varlığı olmadığı halde, bir başkasına nispet veya kıyas edildiğinde anlaşılan ve bilinebilen hakikatler demektir. Sağ-sol, ön-arka, üst-alt birer nisbî durumlardır.Mesela, bir bina düşünelim.Bu binanın maddi kalıbı sabit bir hakikattir. Bu sabit hakikat olan binayı usta çekiç ve çivisi ile yapmıştır. Yani bizzat kudret ve iradesi ile yapmıştır. Ama binanın önü-arkası, sağı-solu, altı-üstü gibi kavramları usta çekiç ve çivisi ile yapmamıştır. Bu kavramlar yani bu nisbi hakikatler binanın maddi kalıbına terettübi olarak yerleşmişlerdir.İşte çirkinlik denen şey de güzelliğin derece ve mertebelerini insanlığa ihsas ettirmek için, yani bildirmek için güzelliğe terettübi olarak takılmış nisbi bir varlıktır. Çirkinlik olmasa idi güzelliğin hem kıymetini hem de derece ve mertebelerini idrak edemeyecektik. Öyle ise şerr ve çirkin bilinen şeyler hizmet ettiği maksat ve netice noktasından aynı güzellik ve hayır gibi güzel ve hayırdırlar.

Ayrıca dünyada şerr olmasa hayrın mânası anlaşılamaz, bu dünyanın bir imtihan dünyası olmasındaki hikmet gerçekleşemezdi. Canlı ölüden, iyi kötüden, hayır şerden ayırt edilebilsin diye Allah eşyayı zıtlarıyla birlikte yaratmıştır. Her şey hayır olsaydı, insanlıktan bahsetmek imkansız olurdu. Sonuçta hep hayrın hakim olduğu bir topluluk vardır: Melekler. Ancak insan doğası gereği böyle değildir. İnsanın hayırdan başka bir şey seçme imkanı olmasaydı melek olurdu. Çünkü meleklerin şehevî tarafı yoktur. Böyle olduğu için meleklerin kemalinden de bahsedilemez. Ama insan öyle değildir. İnsan tabiatı itibariyle kemale, olgunluğa yolculuk yapmak zorundadır. Bu olgunluk da karşılaştığı zorluk, sıkıntı, musibet ve belalara göre boyut kazanacaktır. Bir başka açıdan başa gelen musbitler zahiren şerr gibi gözüküyorsa da netice

itibariyle o insan hakkında rahmete vesile olacaktır. Eğer günahları varsa onlara keffaret olacaktır. Günahı yoksa gelecekte işleyeceği günahlara keffaret olacaktır. Ayrıca başına gelen bu musibetler belkide onun Cennete gitmesine vesile olacaktır. Yani Allah o musibetzede kuluna rahmetiyle muamele edecek, vereceği mükafatlar o musibeti hiçe indirecektir.

Şerr, kendisinden sonra gelecek bir hayra aracı olmak veya olanı defetmek için yaratılmıştır. Allah'ın kudreti ile meydana gelen her işte ya kendimiz, ya başkaları, ya da toplum için birtakım faydalar bulunabilir. Bir şeyin şer olması bize göredir. Bir âyette bu husus şöyle açıklanmaktadır: "Umulur ki, hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırdır. Ve yine umulur ki, sevdiğiniz bir şey de sizin için şerdir. Siz bilmezsiniz, Allah bilir." (Bakara, 216) Bir şeyin şerr sayılmasının gerçeğe ve sonuca uymayışına şöyle bir örnek verilebilir: Hz. Peygamber'in yurdundan ayrılmaya zorlanıp Mekke'den Medine'ye hicret etmesi ilk bakışta birçok kimseye şerr olarak gözükmüş ise de, bu olay bir süre sonra Mekke fethi gibi iyi bir sonuca ortam hazırlamış ve nice hayırlı gelişmelere vesile olmuştur. Yine musibet, bela ve sıkıntılar ilk bakışta şer olarak gözükür. Bütün bunlar olgunluk ve tekamulun başlangıcıdır. Zorluklara katlanan sonuçta rahmete erişir. Zahmetsiz rahmet olmaz. Yüzmeye yeni başlayan bir çocuğu denize soktuğunuzda çırpınır, zorlanır. Ancak öğreticisi onun çırpınması, çabalamasını ister. Böylece tecrübe kazanır ve yüzmeyi öğrenir. Başta kötü gibi gözüken olay, sonda iyi bir hal ile biter. Çocukların en mutsuzu ana ve babalrı tarafından lüks ve refah içinde şımartılarak büyütülen, dünyanın acı ve tatlı yönlerini kavramaya, iniş ve çıkışlarını anlamaya bırakılmayan çocuklardır. Zorluklar, sıkıntılar bireyi eğittiği gibi toplumların eğitilmesine de bir vesiledir. Güçlüklerle pençeleşen milletler güçlenir, iradeleri bilenir. Rahat ve lüks içinde yaşamaktan başka emelleri olmayan halklar ise ergeç bağımlı ve mutsuz olurlar. Herşeyin tektüze olduğu bir hayatta güzelin ve iyinin de bir anlamı ve farkı kalmaz. Herşeyin güzel

olduğunu düşünelim. Güzelin farkına nasıl varacaktık? Çirkinlik olmasa idi, güzelliğin anlamı kalmazdı. Güzelin güzelliğinin algılanması, çirkinliklerin varlığına ve ikisi arasında karşılaştırma yapabilmeye bağlıdır.

Şurası bir gerçek ki, kainattaki tekamul, karşıtlıklardan dolayıdır. Karşıtlık olmasaydı, çeşitlilik ve takâmül de olmazdı, evren her an yeni bir görünüm almaz, bu aynada yeni biçim ve renkler belirmezdi. Görüyoruz ki, evrende karşıt ve birbirine zıt şeyler sürekli birbirinden doğmaktadır. Güzellik, çirkinlikten; adalet, zulumden; uyanıklık, uykudan; güçlülük, güçsüzlükten doğar ve bunların aksi de olur. Her şey kemdi karşıtından ortaya çıkar. Ölüm ve hayat, yokluk ve varlık da aynı genel ilkenin kapsamına girer. Şu halde ölümden sonra da bir başka yaşayış gelmelidir. Aksi takdirde evrenin genel ilkesiyle çelişki söz konusu olur.

Elbette şu soru sorulabilir: Bir kişi şerre yönelse ve insana zarar vermek istese, Allah dilerse engel olabilirdi. Doğrudur. Yukarıdaki açıklamalar tekrar okunsa orada cevabı vardır. Öyleyse Allah güç, kudret, kuvvet ve yaratıcılığını kimseyle paylaşmaz. Kâinatı da imtihan için yaratmıştır. İmtihanın gereği olarak şerre müsaade edecek ve yaratacaktır. Şerri istemez, ama kul şerri arzu edip tercihini yaptığında da kulun isteğine göre yaratır. Bu da varlığın, dünyada olmanın yani imtihanın, hatta insan olmanın bir sonucudur.

24. Allah dilediğini yapar mı? Cennetlik olanı, cehenneme, cehennemlik olanı cennete koyabilir mi? Öyleyse Allah, keyfi mi davranıyor?

"Allah dilediğini yapar" demek haşa sağı solu belli olmaz demek midir? Yaptığında hiçbir kural, ilke, illet, hikmet yok mudur? Allah, Firavun ve Semud kavmini helak etmiştir. Haşa bunu keyfi olarak mı yapmıştır? Bu, Allah'a iftiradır. Helakın sebebi bellidir: Küfür ve yalanlama. Allah "Allah, yaptıklarından sorumlu değildir" buyurur. Bu, ilahî fillerin gelişi güzel olduğu anlamına gelmez. Allah'tan hiçkimse hesap soramasa ve Allah yaptığından sorumlu olmasa da ilahî fiillerin hepsi hikmetlidir. Allah, kendi fiilleri için prensip koymuştur. Bunların başında merhamet gelir: "Rabb'iniz kendine merhameti yazmıştır."

"Allah dilediğini yapar", hayır yapamaz desek, aciz bir varlık olur. Soru şu: Yapamaz mı, yapmaz mı? Yapamaz dersek sanki onu dışarıdan engelleyen bir şey var demektir. Sanki öyle değil, böyle yapmak zorundadır gibi bir mana çıkıyor. Oysa Allah'ı icbar edecek hiçbir kuvvet yoktur. Allah dilediğini yapar. Herkesi cenette de koyabilir, cehenneme de… Ama hikmeti gereği böyle yapmaz. Yapamaz değil, yapmaz. O, hikmetli iş yapar. Hikmeti şu: O bazılarının cennete, bazılarının ise cehenneme gitmesini irade etmiştir. O, böyle irade etmiş, başkası onu zorlayamaz. O'na hiçbir şey vacip değildir.

Allah'ın dilediği her şeyi yapabileceğinin delil şudur: Allah, üzerinde zorlayıcı hiçbir güç olmayan mutlak kudret sahibidir. Dolayısıyla O'nun yaptığı hiçbir şey kötü ve çirkin olarak

nitelenemez. Bizden kaynaklanan bir fiilin “kötü” olarak nitelenmesi, bizim için belirlenen sınır ve kuralları çiğneyip bize yasak olan bir alana girmemizdendir. Allah ise başkasının mülküne veya emri altına bulunmadığından O’nun fiilleri asla kötülükle vasıflanamaz. Allah dilerse mesela Müslümanlara azap edip kafirleri cennet koyması caizdir, O’nun açısından bir kötülük değildir. Ancak bize kafirleri cezalandıracağını önceden bildirdiği için Allah’ın onları cennete koymayacağını söylüyoruz. Çünkü O’nun gerçekleşmeyecek bir şeyi haber vermesi söz konusu olamaz. (Eş’arî)

Buradan anlaşılan şudur: Yani bu tür şeyler yapması Allah’ın irade ve kudreti düşünülünce caizdir, vacip değil. Ancak bu caiz olsa da Allah öyle yapmaz. Yapamaz değil, yapmaz. Çünkü yapmayacağını haber vermiştir. Mesele Allah için zorunluluğun olup olmadığıyla ilgilidir. Allah’a dışarıdan dayatılabilecek hiçbir zorunluluk yoktur, ancak o kendisini bazı ilkelerle bağlayabilir. Biz insanoğlunun Allah için “şöyle yapması zorunluluktur” demesi çirkin olup edep dışıdır. Ancak “Allah, şöyle yapacağını söylemiştir” demek gayet makul ve güzeldir. Belki de aynı şeyler ifade ediliyor, fakat Allah hakkında özenli dil kullanmak edebe daha uygundur. Rabb’imiz “İyilik Allah’tan, kötülük sizin nefsinizdendir” diyerek bu edebi aslında bize öğretmektedir. Biz “kötülük bizden ise iyilik de bizdendir” dediğimizde edebi ve haddi aşmış oluruz. Yoksa elbette “halk” yönüyle kötülük de iyilik de Allah’tan; “kesb” yönüyle kötülük de iyilik de insandandır.

Bir başka açıdan şöyle de düşünebiliriz:

Allah'ın isim ve sıfatlarının mana ve hükümleri birbirlerinden ayrı ve farklıdır. Her bir isim ve sıfatın tecelli ve fiilleri de ayrı ve farklı oluyor. Allah’ın bu isim ve sıfatlarının ezeli ve ebedi olması, Allah’ın kendisi tarafından kontrol edilemeyeceği anlamına gelmez.

Mesela, Onun kudreti sonsuz, her şeye gücü yeter. Ama bu kudret sıfatı, ilim ve iradeden de bağımsız hareket etmez. Tabiri caiz ise, koordineli ve uyum içinde çalışırlar. Bu da şu manayı akla getiriyor: Allah’ın kendine ait ilahi bir ahla*k anlayışı var mıdır? Varsa, uyması ona bir zorunluluk mudur?* Allah’ın her bir isim ve sıfatının mana ve hükümleri, Allah için bir ilahi ahlak hükmündedir. Ve bunları tatbik etmesi, belki ona vacip ve zaruret değildir; ama aksini düşünmek de yanlış olur. Allah’ın kudreti, cennetlik birini, cehenneme atabilir; ama adalet isminin mana ve hükmü buna müsaade etmez, diyebiliriz.

Nasıl bir isim kainatı istila ile tecelli etme kabiliyetinde iken, başka bir isim onu mizana sokar ve tecellisini sınırlandırır. Aynen bunun gibi, Allah’ın, mülkünde dilediği gibi tasarruf etme manası da sair isimleri mizana koyar ve ona göre hareket eder.

Buradan -haşa- Allah’ın iradesine ve keyfiliğine bir zarar gelmez. Zira onları sevk eden de zaten kendisidir. Bu meseleyi, kulun Allah’a hak iddia etmesi açısından değil de, İlahi ahlak açısından değerlendirmek gerekir.

Allah’ın adaleti ve vaadi iki türlü görünür. Biri kelam ve söz vermek şeklinde, Kur'an'da olduğu gibi; diğeri de icraat ve fiil şeklinde görünür. Allah, kainatı ve içindekileri adaletle inşa etmiş ve kurgulamıştır. Yani, fiili ile söz vermiştir. Onun rağmına hareket etmesi, hem hikmetsiz, hem de adaletsizlik olur. Bu da Allah’ın ilahi ahlakına yakışmaz. Lüzumlulukla, zaruret farklı şeylerdir. Allah için zaruret olamaz; ama, isminin lazımı ve lüzumu olabilir. Bu onun iradesine sınırlama anlamına gelmez. Allah’ın isimlerinin lazımına ve gereğine zıt

hareket etmesi, çirkinlik olur ama Allah, bu çirkinliği yapmaktan münezzehtir.[26]

26 https://sorularlarisale.com/allah-diledigini-yapar-diye-ahireti-yaratmayabilir-mi.

25. Biz putperestleri eleştiriyoruz ama biz de Ka'be'nin etrafında dönüyoruz?

Putlaştırmak demek, tapmak demektir.

Aklı başında hiçbir Müslüman Kâbe'ye tapmaz.

Namaz kılan kimse secdeye varmakla seccadeye değil, Allah'a taptığı gibi, Kâbe'yi tavaf eden kimse de bu tavafla Kâbe'ye değil, Allah'a tapar.

Gözle görünmeyen Allah, hakiki Mabud olarak, yeryüzünün ilk mabedi olan Kâbe'yi inşa ettirmiş ve insanların kulluklarını onu tavaf etmelerini emretmiştir.

Bu konu çok açık olduğu için fazla izaha gerek yoktur. Bu konuda tereddüdü olan, putperestliğin ne olduğunu araştırıp öğrendikten sonra, Kâbe'nin onunla bir ilişkisinin olmadığını görecektir.

26. Ya Hıristiyan veya ateistler haklıysa?

Diğer dinlerin haklılığı bir tarafa, ateistlerin haklı olmasının imkanı yoktur. Çünkü ateistler bu dünyayı başıboş ve tesadüf eseri olarak ele almaktadırlar. Atom çekirdeğinden galaksilere kadar başıboş, düzensiz intizamsız ve tesadüfi hareket eden hiç birşey yokken bir ateisti dikkate almanıza gerek yoktur.

İnsan, sadece aklını kullanarak şu sonuca varabilir: **Basit bir iğne ustasız olmazken bu mükemmel canlıları ve düzeni nasıl tesadüfe havale edebiliriz.** Diğer dinlerin hakkaniyeti meselesi ise, Hazreti Muhammed (sav) Allah'ın peygamberi olup olmadığının anlaşılmasına bağlıdır.

Burada bu konuyu detaylarıyla açıklama imkânımız yoktur. Bununla beraber, burada konuya ışık tutacak bazı bilgileri birkaç madde halinde özetlemeye çalışacağız:

- Hz. Peygamber(a.s.m)'in üstün bir akıl ve zekâya sahip olduğu doğrudur. Ancak, bu akıl ona Allah'ın vahyini algılama imkânını sağlamıştır. Yoksa -haşa- kendisini hayatı boyunca, Allah'a iftira eden bir kimse durumuna düşürmemiştir. Hayatı boyunca, yalan ve yalancılarla mücadele eden bir insanın, aynı zamanda en büyük bir yalancı olması mümkün müdür? Bu insanların fıtratına aykırı olduğu gibi, akıllı insanların da nefret ettiği bir husustur.

- Hz. Muhammed (a.s.m) ya doğruluğun zirvesinde, güzel ahlakı kendisinde toplamış, herkesten daha çok Allah'tan korkan, ona saygı duyan bir Peygamberdir; yahut -haşa, yüz bin defa haşa- yalancıların temsilcisi, ahlaksız, Allah'tan korkmaz, en büyük bir sahtekârdır. Hayatı boyunca, herkesten daha çok Allah'a bağlanması, ona saygı duyması, ondan korkması, ona ibadet etmesi, bütün insanlığı kendine meftun

edecek şekilde yüksek bir ahlak performansını göstermesi, bu ikinci ihtimalin kendisi hakkında asla mümkün olmadığını göstermektedir.

- İslam dininin en büyük mucizesi Kur'an'dır. On beş asırdır Kur'an'ın "Haydin gelin Kur'an'ın bir tek suresine bir benzer yapın... Eğer yapmaktan âciz kaldıysanız, bilin ki bu Kur'an, göklerin ve yerin gaybını bile Allah'ın kelamıdır." manasına gelen meydan okuyuşu, şimdi de geçerlidir. Kur'an'ın belagatı mucize olduğu gibi, koyduğu evrensel ahlakî prensipleri de birer i'caz parıltısını göstermektedir. Okuma-yazması olmadığı Kur'anla sabit olan Hz. Muhammed (a.s.m) gibi öksüz büyümüş, ahlakın tefessuh ettiği bir muhitte yetişmiş bir insanın, İslam dini gibi A'dan Z'ye bütün hükümleri, prensipleri makul, âdil ve ahlakî olan bir nizamı ortaya koyması, başlı başına bir mucizedir.

- Peygamber olmadan önce de bulunduğu çevrede "Muhammedü'l-Emin = güvenilir, dürüst, Emin Muhammed" unvanıyla meşhur olan bir zatın, 23 yıllık hayatı boyunca, farklı bir karakter sergilemesi, bu görülen tarafının tam aksine bir şahsiyette olmasına ihtimal verenin deli olması gerekir. Çünkü, şeytan dahi bunu ağzına almaya cüret etmez.

- Bir ağacın yaş veya kuru olduğu meyvelerinden bilinir. Hz. Muhammed (a.s.m)'in diktiği İslam ağacının milyonlarca meyvesi olan evliya ve asfiyanın varlığı, bu ağacın kuru değil, yaş olduğunu, boş bir kütük değil, dal budak veren meyvedar bir ağaç olduğunu, yalan üzerine değil, doğruluk üzerine kurulmuş bir din olduğunu sönmemiş akıllara -gündüz gibi- göstermektedir.

İslam alimlerinin tespitlerine göre, Hz. Muhammed (a.s.m)'in peygamber olduğunu gösteren mucizelerin ve delillerin sayısı binlercedir. Bu mucizeler, hadislerde geçtiği

gibi, onlardan bazı misalleri Kur'an'da da görmek mümkündür. Aşağıda birkaç misal sunulmaktadır:

- İsra Suresi'nin birinci ayetinde, Hz. Peygamber (a.s.m)'in gecenin çok küçük bir zaman diliminde Mekke'den Kudüs'e gidip, Mescid-i Aksa'yı ziyaret ettiği vurgulanmıştır. Hadis ve siyer kaynaklarında, olayın detayları da anlatılmış, aynı gecede onun tekrar Mekke'ye döndüğü ve yattığı, yatağının ısısının hala devam ettiği anlatılmaktadır.

Daha önce, Kudüs'e hiç gitmediği bilinen biri olarak, Mescid-i Aksa hakkında kendisine sorulan sorulara doğru cevaplar vermiş ve daha başka bilgiler vermek suretiyle de bu olayın doğruluğunu ispat etmiştir.

- Kamer Suresi'nin başında, Hz. Muhammed (a.s.m)'in müşriklerin bir mucize istemeleri üzerine, bir parmağının işaretiyle gökteki Ay'ın ikiye bölündüğü bildirilmektedir. Orada bulunan kâfirler bu olayı yalanlayamamış, mecbur kalıp "bir sihir "olarak nitelemişlerdir. Bu olay detaylı olarak sahih hadis kaynaklarında incelenmiş ve tasdik edilmiştir.

- Kur'an'da, -fetihten iki sene önce inmiş olan- Fetih Suresi'nde, çok açık bir ifadeyle Mekke'nin fethedileceği haber verilmiş ve Hz. Peygamber (a.s.m)'in bu hususta gördüğü rüyasının tasdik edildiği vurgulanmıştır. İki yıl sonra gerçekten Mekke fethedilmiştir.

- Yine, Kur'an'ın –Mekke'de inen- Rum Suresi'nde, müşrik-mecusî İranlılar karşısında yenik düşen ehl-i kitap olan Bizanslıların, en geç sekiz-dokuz yıl içerisinde, İranlılarla yeniden savaşa gireceği ve onları mağlup edeceği çok açık ifadelerle haber verilmiş ve aynı tarihte bu haber gerçekleşmiştir. Bu haber içerisinde "o gün Müslümanlar için de sevinç günü olacağını" detayına da yer verilmiş ve "Bedir Zaferi" ile de bu haber, ikinci bir gerçekle taçlanmıştır.

- Peygamberimiz (a..s.m), hanımlarından birine gizli bir şey söylemiş, fakat o bu sırrı kumalarından birine aktarmış ve Peygamberimiz (asv), onun söylediklerini kendisine aktarınca da, şaşırmış ve bunları nerden öğrendiğini sormuştu. Efendimiz (asv) da 'Bunları bana her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Allah bildirdi' demiştir. Bu olay Kur'an'ın Tahrim Suresi'nde geçmektedir.

- Sahih hadis kaynaklarında, Hz. Peygamber (a.s.m)'in İran, Bizans, Kudüs, Şam, İstanbul fethi gibi daha bir çok yerin fethedileceğini haber verdiği ifade edilmektedir. Zaman ise, o haberlerin aynen çıktığına onlarca kez şahitlik yapmıştır.

İşte birer örnek olsun diye verdiğimiz bu misaller, tereddüde yer vermeyecek derecede, Peygamberimizin nübüvvetini çok güçlü bir şekilde tasdik etmektedir. Çünkü, bu gaybî gerçekleri akılla bilmek ve bu harika olayları bir insan gücü, zekâsı ve aklıyla gerçekleştirmek imkân haricindedir. Demek ki, Hz. Muhammed(a.s.m) Allah'ın hak elçisi ve Kur'an da Allah'ın hak kelamıdır. Amenna.. ve Saddekna..[27]

---

[27] https://sorularlaislamiyet.com/islam-sonradan-gelmis-bir-dindir-onun-dogru-din-oldugu-nasil-ispatlanir-hz-peygamberin-kendi-0.

27. Kur'an'ın değiştiğini ya da Peygamber sözü olduğunu iddia edenlere ne dersiniz?

Allah, Kur'an ve diğer iman esaslarında Müslümanları şüpheye düşürmek için, eskiden olduğu gibi şimdi de bazı iftiralar yapılmaktadır. Bir Müslüman asırlardır Ümmet-i Muhammed'in kabul ettiği bir davada hemen şüpheye düşmemelidir. Ancak bu iddialara cevap vermek de gerekir:

1. Bilindiği gibi kelimeler manalara, edebî sanatlara zarf olurlar. Esas olan manadır, sanattır. Hepimiz Türkçe bildiğimiz halde kendi öz dilimizle yazılmış bir edebî şaheserin benzerini niçin yazamıyoruz. Demek ki, hüner kelimelerde değil onu çok iyi kullanan ediplerin ilminde, sanatındadır. Arapçanın Kur'an hakikatlerinin ifadesinde müstesna bir özelliği vardır. Özelikle kalp ve his alemine ait kelimeler onda çok zengindir.

Bununla birlikte hiçbir Arap edibi de Kur'an'a misil getirememiştir. Zira, Kur'an'da Arapçanın çok ötesinde bir kutsiyet vardır. Taklit edilemeyen, işte o kutsiyettir. Bu ise, Kur'an'ın Allah kelamı olmasında saklıdır. Belağat ilminin dahileri bu manayı çok iyi kavramışlar, bundan da öte tatmışlar, zevk etmişlerdir. Biz ise aynı manayı Allah'ın bir diğer kitabı olan Kâinat kitabından misaller getirmekle bir derece anlayabiliyoruz.

Elementler birer harf kabul edilirse, bu elementlerden insanlar bir takım eserler yaparlar. Allah ise aynı elementlerden insan yapar, hayvan yapar, ağaç yapar. İşte burada elementler ötesi bir ilahi sanat, bir ilahi kudret ve irade söz konusudur. İşte taklit edilemeyen de budur.

2. İslam hakikat ve hikmet dinidir. Her bir davası delil ve ispat üzeredir. Kur’an’ın değişmediği ve günümüze kadar sıhhatli bir şekilde geldiği o kadar aşikar ki bunu az bir dikkat ile görmek mümkündür. Mesela, Hz. Osman (r.a) zamanında mevcut hafız topluluğunun birleşimi ve yardımıyla hiçbir vesveseye imkan bırakmayacak şekilde yazılan Kur’an, şu an elimizde bulunan Kur’an’ın ta kendisidir. Yani ilk inen Kur’an ile şimdi piyasada var olan veya her an yazılan Kur’anların hiçbiri arasında ihtilaf yoktur. Herhangi bir dünya ülkesinden bir Kur’an alın bunu 300 veya bulabilsek 1.000 yıl önce yazılan bir Kur’an ile karşılaştırsak, arada bir farka rastlamayacağız. Harfi harfine aynı olduğunu göreceğzi.

Allah'ın son mukaddes kitabı, bütün insanlığa İlâhi fermanı olan Kur'an, yirmi üç senede âyet âyet, sûre sûre nazil olmuştur. Peygamber Efendimiz (asm) kendisine nazil olan âyet ve sûreleri yanında bulunan sahabelerine okur, sahabeler de onu ezber ederler, bir kısmı da yazardı. Bundan ayrı olarak, Peygamber Efendimizin (asm) vahiy kâtipleri vardı. Bunlar nazil olan âyetleri ve sûreleri özel olarak yazmakla vazifeli idiler. Gelen âyet ve sûrenin nerede yer alacağı, Kur'an'ın neresine gireceği de bizzat Peygamberimize (asm) Cebrail (as) vasıtasıyla bildiriliyor, o da vahiy kâtiplerine tarif ederek, gerekeni yaptırıyordu. Böylece Hz. Peygamber (asm)'in sağlığında Kur'an'ın tamamı yazılmış, nereye neyin gireceği belli olmuştur. Aynca Cebrail (as) her Ramazanda gelir, o güne kadar nazil olmuş âyet ve sûreleri Peygamberimize (asm) yeni baştan okurdu.

Efendimizin (asm) vefatından evvelki son Ramazanda Hz. Cibril (as) yine gelmiş, ancak bu sefer Kur'an'ı Peygamberimiz (asm) ile iki sefer okumuşlardı. Birinci sefer Hz. Cibril (as) okumuş, Peygamberimiz (asm) dinlemiş; ikinci seferde ise

Peygamberimiz (asm) okumuş, Hz. Cibril (as) dinlemişti. Böylece Kur'an son şeklini almıştı.

Bununla beraber, Hz. Peygamber (asm)'in sağlığında Kur'an, henüz müstakil bir cilt hâlinde bir araya toplanmış da değildi. Sayfalar halinde sahabeler arasında dağınık olarak bulunuyor, hafızalarda ezberlenmiş halde duruyordu. Fakat neyin nereye gireceği gayet kesin ve net şekilde bilinmekteydi.

Nihayet Hz. Ebû Bekir (ra)'in hilâfeti zamanında görülen lüzum üzerine Zeyd bin Sâbit'in başkanlığında vahiy kâtiplerinden ve kuvvetli hafızlardan müteşekkil bir komisyon kuruldu. Kur'an'ın bir cilt hâlinde bir araya toplanma işi, bu komisyona havale edildi. Ashabdan herkes, elinde yazılı bulunan Kur'an sayfalarını getirip bu komisyona teslim ettiler. Hafızların ve vahiy kâtiplerinin elbirliği ile çalışmaları sonunda sayfalar, sûre ve âyetler Peygamberimizin (asm) tarif ettiği şekilde yerli yerine kondu. Böylece Kur'an, Mushaf adıyla tek kitap hâline getirilmiş oldu.

Artık Kur'an için unutulma, kaybolma, tahrif ve tebdile uğrama diye bir şey söz konusu olamazdı. Zira aslı, Hz. Peygamber (asm)'e gelen şekliyle eksiksiz ve noksansız şekilde tesbit edilmişti.

Hz. Osman (ra) zamanında görülen lüzum üzerine, bu Mushaf'tan yeni nüshalar çoğaltılıp çeşitli memleketlere gönderildi. Bugün elde mevcut olan Kur'anlar, işte bu Kur'an'dan çoğaltılmıştır.

Kur'an tesbit edilişindeki sağlamlık itibariyle, diğer ilâhi kitaplardan farklı olarak, hiçbir tahrifat ve değişikliğe uğramadan vahiy mahsulü olan şekliyle tespit edilip ortaya konmuş; 1400 senedir de muhafaza edilerek gelmiştir. Bunda, Kur'an'ın edebî icaz ve i'câzının, yani, ezberleme kolaylığının hiçbir insan sözüne benzememesinin ve söz olarak hiçbir taklidinin yapılamamasının, edebiyat ve belagatına

erişilememesinin ve zaptında azamî titizlik gösterilmesinin büyük rolü olduğu kesindir. Fakat asıl sebeb, Kur'an'ı Cenâb-ı Hakk'ın hıfz ve himayesine alması, onu kıyamete kadar lâfız ve mânâ bakımından bir mu'cize olarak devam ettirmeyi taahhüd etmesidir. Nitekim Kur'an'da şöyle buyurulur:

«Muhakkak ki bu Kur'an'ı biz indirdik ve onu koruyacak, muhafaza edecek, devam ettirecek de biziz...» *(Hicr, 15/9).*

Bugün yeryüzündeki bütün Kur' anlar aynıdır. Hiçbir farklılık ve değişiklik yoktur. Ayrıca milyonlarca hafızın ezberinde bulunmakta, her an milyonlarca dil ile kırâet edilip okunmaktadır. Bu özellik, Kur'an'dan başka herhangi bir beşeri kitaba nasib olmadığı gibi, semavi kitaplardan hiçbirine dahi nasib olmamıştır. Allah'ın son kelâmı, hükmü kıyamete kadar baki ezelî fermanı olan Kur'an'ın, böyle eşsiz bir makam ve ulvi bir şerefe nail olması da, elbette zaruri ve lüzumludur.

3. Kur'an'ın Peygamber sözü olduğu iddiasına gelince:

Kur'ân-ı Kerim'in, Efendimiz (asm) veya başka biri tarafından tertib edildiği iddiası birkaç gözü dönmüş cahiliye insanıyla, günümüzün, Kur'ân düşmanı müsteşrikleri tarafından sık sık ortaya atılan bir mevzudur ve bununla bilgisiz, görgüsüz kimselerin zihinlerinin bulandırılması hedeflenmektedir. Kanaatimce, dünün müşrikleri gibi, bugünün müşrikleri de, bu mevzuda düşünmeden garazlı davranıyor ve garazlı konuşuyorlar. Zira Kur'ân, kim tarafından olursa olsun, insafla ele alındığı zaman bir beşere mal edilemeyecek kadar muallâ ve ilâhî olduğu anlaşılacaktır. Şimdi bu ciddî mevzuun derinlemesine tahlilini dev adamların devâsâ kitaplarına havale edip sadece birkaç ana başlığı hatırlatacağız:

a. Bir kere Kur'ân'ın üslubuyla hadislerin üslubu birbirlerinden o kadar farklıdır ki; Araplar, Efendimizin (asm) Kur' ân dışı beyanlarını, kendi muhavere ve konuşma tarzlarına

uygun buluyorlardı ama, Kur'ân karşısında hayret ve hayranlıktan kendilerini alamıyorlardı.

b. Hadisleri okurken, arkasında düşünen, konuşan, Allah haşyetiyle iki büklüm olan bir insan imajı sezilir. Oysa ki, Kur'ân'ın sesinde yüksek bir celâdet, heybetli bir edâ ve cebbar bir şive hissedilir. Bir insan beyanında, birbirinden öyle çok farklı iki üslubu birden tasavvur etmek ne makuldür ne de mümkün.

c. Mektep-medrese görmemiş ümmî bir insanın -O ümmîye ruhlar feda olsun- eksiksiz, kusursuz; ferdî, ailevî, içtimâî, iktisâdî ve hukukî bir sistem getirip vaz' etmesi, her şeyden evvel düşünce ve aklın bedâhetine terstir. Hele bu sistem, asırlar boyu, dost-düşman bir sürü millet tarafından tatbik edilecek kadar harika ve bugüne kadar tazeliğini korumuşsa.

d. Kur'ân'da varlık, hayat ve bunlarla alâkalı ibadet , hukuk ve iktisad gibi mevzular birbiriyle öyle dengeli ve yerli yerince ele alınmıştır ki; bunları görmemezlikten gelerek onu beşer kelâmı farzetmek, bir bakıma onun mübelliğini beşer kabul etmemek demektir. Zira, yukarıdaki meselelerin bir teki bile, süreklilik ve zaman üstü olma gibi, hususiyetleriyle en büyük dâhilerin dahi altından kalkamayacağı ağır meselelerdir. Böyle, yüzlerce meselesinden herbiri, birkaç dâhinin üstesinden gelemeyeceği zengin muhtevalı bir kitabı, mektep-medrese görmemiş bir ümmîye isnad etmek mücerred bir iddiadır.

e. Kur'ân, geçmişe-geleceğe dair verdiği haberler itibariyle de hârikadır ve katiyyen beşer kelâmı olamaz. Bugün, yeni yeni keşiflerle ortaya çıkarılan, geçmiş kavimlerin yaşayış tarzları, iyi veya kötü akıbetleri kelimesi kelimesine asırlârca evvel Kur'ân-ı Kerim'in haber verdiği gibi çıkmıştır. İşte, Hz. Sâlih (as), Hz. Lut (as) ve Hz. Musa (as) gibi peygamberler, işte onların kavimleri ve işte herbiri başlı başına birer ibret meşheri olan meskenleri!..

Kur'ân'ın, geçmişe dair verdiği haberlerin katiyyet ve doğruluğu kadar, geleceğe aid ihbarâtı da o ölçüde önemli ve başlı başına bir mucizedir.

Mesela, senelerce evvel Mekke'nin fethedileceğini ve Kâbe'ye emniyet içinde girileceğini "Allah dilediğinde, güven içinde başlarınızı traş ederek ve saçlarınızı kısaltarak korkmadan Mescid-i Haram'â gireceksiniz." *(Fetih, 48/27)* ayetiyle haber verdiği gibi, İslâm'ın bütün bâtıl sistemlere galebe çalacağını da "O, Resûlünü, hidayet ve hak dinle gönderdi ki, bütün dinlere galebe çalsın. Şâhid olarak Allah yeter." *(Fetih, 48/28)* beyanıyla ilân etti. Kezâ, o gün Romalılar karşısında savaş galibi görünen Sâsânilerin yenileceğini ve aynı zamanda, Bedir gâlibiyetiyle Müslümanların da sevineceğini "Rum yenildi (bölgenize) en yakın bir yerde. Onlar bu mağlubiyetden sonra (yeniden) galebe çalacaklar. Birkaç yıl içinde. Bundan önce de sonra da iş Allah'a aiddir. O gün mü'minler de sevinirler." *(Rum, 30/2-4)* müjdesiyle duyurmuşdu; vakti gelince Kur'ân'ın haber verdiği gibi çıktı. Bunun gibi, "Ey Resûl, Rabbinden sana indirileni duyur; eğer bunu yapmazsan O'nun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni (insanlardan gelen kötülüklerden) koruyacaktır." *(Maide, 5/67)* ayetiyle de, en yakınındaki amcasından, düşman millet ve düşman devletlere kadar çevresi düşmanlıklarla sarılı olduğu halde, hayatını emniyet içinde geçireceği va'dolunmuşdu ve öyle de oldu.

Değişik ilim dallarının inkişâfıyla, âfâk ve enfüsün yâni insan mâhiyeti ve mekânların didik didik edileceğini, ilmî buluş ve tesbitlerin, yeni yeni keşiflerin insanoğlunu inanmaya zorlayacağını

"Biz onlara, ufuklarda ve kendi nefislerinde mucizelerimizi göstereceğiz ki, o (Kur'ân ve Kur'ân'ın getirdikleri)nin gerçek olduğu onlara iyice belli olsun. Rabbinin her şeye şâhid olması yetmez mi?" *(Fussilet, 41/53)* mucizevî beyanıyla ifâde etmişti ki,

günümüzde süratle o noktaya doğru gidilmektedir. Ayrıca, Kur'ân, nazil olduğu günden bu yana "Deki: And olsun, eğer insanlar ve cinler şu Kur'ân'ın bir benzerini getirmek için toplansalar, yine O'nun benzerini getiremezler. Birbirlerine arka verseler de." *(İsra, 17/88)* deyip, hasımlarının damarlarına dokundurduğu halde, bir-iki küçük hezeyanın dışında, kimsenin ona nazire yapmaya teşebbüs etmemesi ve edememesi, onun verdiği haberi doğrulamakda ve mucize olduğunu ilan etmektedir.

Kur'ân-ı Kerim'in nâzil olduğu ilk yıllarda, Müslümanlar az, zayıf, iktidarsız ve geleceğe aid hiçbir düşünceleri yoktu. Ne bir devlet, ne dünya hakimiyeti ne de yeryüzündeki sistemleri altüst edecek dinamikleri hâvi yeni dinin güç kaynağı adına hiçbirşey bilmiyorlardı. Oysa ki, Kur'ân "Allah sizden, inanıp iyi işler yapanlara vaad etti ki; onlardan öncekilerini nasıl hükümrân kıldıysa, onları da yeyüzünde hükümran kılacak ve kendileri için seçip beğendiği dinlerini sağlama bağlayacak ve korkularının ardından da onları güvene erdirecektir." *(Nur, 24/55)* ayetiyle onlara, bu yüksek hedefleri gösteriyor ve cihanın hakimi olacakları müjdesini veriyordu. Daha bunlar gibi, Müslümanlığın ve Müslümanların geleceği, zafer ve hezimetleri, terakkî ve tedennîleriyle alâkalı pekçok ayetler varki, hepsini burada zikretmemiz mümkün değil. Kur'ân-ı Kerim'in gelecekle alâkalı verdiği haberlerin büyük bir bölümünü, değişik ilim dallarının varacakları nihâi hudutlarla ilgili olan ayetler teşkil eder. İlmî tesbitlerle alâkalı, kısa fezlekeler halinde, Kur'ân'ın verdiği haberler o kadar hârika ve o kadar erişilmezdir ki, onun bu mevzudaki beyanlarını kulak ardı etmek mümkün olmayacağı gibi, bu mevzudaki beyanlarıyla ona beşer kelâmı demek de mümkün değildir. Yüzlerce âyetin sarâhat, delâlet ve işaret yoluyla ifâde ettikleri harikalara dair pekçok eser yazıldığından, bu meselenin

tafsilâtını o eserlere havale ederek, misâl teşkil edecek birkaç ayetin işaret ve delâlet ettikleri hususları kaydedip geçeceğiz.

Kâinatın Yaratılışı

Kâinatın yaratılışıyla alâkalı olarak,

"İnkâr edenler, gökler ve yer bitişik bir durumdayken, onları birbirinden ayırdığımızı, sonra da bütün canlıları sudan yarattığımızı görüp düşünmüyorlar mı? Halâ imân etmeyecekler mi?" *(Enbiya, 21/30)* ayetinin anlattığı yüksek hakikat, teferruatına dair farklı mütalâalar ileri sürülse bile ilk hilkatla alâkalı değişmeyen en sabit bir prensiptir. Ayette anlatılan, bitişik olma ve ayrılma, ister gazlardan müteşekkil kitlenin, nebulolara ayrılması, ister güneş sistemi gibi sistemlere bölünüp şekillenmesi ve manzumelerin ortaya çıkması, isterse bir sehâbiye ve bir dumanın bölünüp, parçalanıp, zabt-ü rabt altına alınması şeklinde olsun netîce değişmez. Âyet, kullandığı malzeme ve seçtiği üslup itibariyle, ilmî araştırmalar için hep bir ışık kaynağı olmuş, bütün faraziye ve nazariyelerin eskiyip atılmasına karşılık o, tazeliğini korumuş, bugünlere gelmiş ulaşmış ve yarınlara hakim olmaya da namzed görünmektedir.

Astronomi

Kur'ân-ı Kerim'de astronomiye esas teşkil edecek o kadar çok âyet vardır ki, bunların biraraya getirilerek teker teker tahlil edilmeleri, cildler ister. Biz bir-iki âyetin işaretiyle iktifâ edeceğiz.

"Allah o zattır ki, gökleri, görebildiğiniz bir direk olmaksızın yükseltti; sonra da iradesini (tekvin) arşına yöneltti. Artık hepsi belli bir süreyle kayıtlı olarak akıp gitmektedir." *(Ra'd, 13/2)*

Âyet, göklerin yükseltilmesini, genişleyip büyümesini hatırlattığı gibi, her şeyin nizam içinde baş başa, omuz omuza olmasını da (bilebileceğimiz cinsten bir direk olmaksızın) sözüyle ifade etmektedir. Evet, kubbe-ı âsumânı tutup,

dağılmasına meydan vermeyen, görebileceğimiz cinsten bir direk yok ama, yine de bütün bütün direksiz değil. Zira, kütlelerin dağılmaması ve gelip birbirine çarpmaması için, görülsün görülmesin mevcut nizama esas teşkil edebilecek kanun, kaide, prensip mânâsında böyle bir direğin vücudu zarurîdir. Kur'ân bu ifadesiyle bizlere, kütlelerarası *ile'l-merkez (merkez çek) an'il-merkez (merkez kaç)* prensibini düşündürmektedir ki, bunun, Newton'un çekim kanununa veya Einstein'in (hayyiz)'ine uyup uymaması birşey ifade etmez. Hele âyetin, Güneş ve Ay'ın akıp gittiğini ifade etmesi çok enteresandır ve üzerinde durulmaya değer. Rahmân suresindeki "Güneş ve Ay'ın hareketleri tamamen bir hesaba bağlıdır." *(Rahman, 55/5),* Enbiya suresindeki, "Geceyi, gündüzü, Güneşi, Ay'ı yaratan O'dur. Bunların her biri bir yörüngede yüzmektedirler." *(Enbiya, 21/33),*

Yâsin suresindeki, "Güneş kendine mahsus yörüngede akıp gitmektedir." dedikten sonra "Bunların herbiri belli bir yörüngede döner dururlar."*(Yasin, 36/38-40)* diyerek, Güneş, Ay ve sair gezegenlerin bir nizama göre yaratıldıklarını, bir âhengi temsil ettiklerini ve riyazî bir gerçeğe dayalı bulunduklarını apaçık dile getirmektedir.

Yerin yuvarlaklığı,

"Geceyi gündüzün üstüne, gündüzü de gecenin üstüne doluyor." *(Zümer, 39/5)* ayeti, kullandığı malzeme itibariyle, gece ve gündüzün birbirini takib etmesini, sarığın başa sarılması gibi, ışık ve karanlığın,Yerküre'nin başına *"sarık gibi dolanması"* sözüyle anlatıyor. Bir diğer âyette ise "Arkasından da yeryüzünü mücessem kat-ı nâkıs (yâni yerküreyi elips şeklinde), söbüleştirdi." *(Naziat, 79/30)* diyerek, müşahidlere peygamberlik buudunda varılmış en nihâi noktayı göstermektedir. Mekân genişlemesi hususunda:

"Semâyı biz kendi elimizle kurduk ve sürekli genişletmekteyiz." *(Zariyat, 51/47)*

Bu genişleme ister Einsteine'nin anladığı mânâda, ister Edwin Hubble'in Güneş sisteminin dahil olduğu galaksiden, nebulozların uzaklaşması şeklinde olsun fark etmez. Önemli olan Kur'ân'ın, ana teme parmak basıp, tecrübî ilimlerin çok önünde zirveleri tutup onlara ışık neşretmesidir.

Meteoroloji

Hava akımları, bulutların kesâfet kazanması, havanın elektriklenmesi, şimşeklerin çakması ve yıldırımların meydana gelmesi Kur'ân-ı Kerim'de, yer yer ilâhî nimetleri hatırlatma ve yer yer de insanları tehdid etme sadedinde çokça zikredilen hususlardan biri. Meselâ "Baksana, Allah bulutları sürüyor, sonra toparlayıp birleştiriyor, sonra da üstüste yığıyor... Bir de bakıyorsun bunun arkasından yağmur ortaya çıkıyor. Doluyu da yukarıda dağlar gibi olanlardan indiriyor; onunla dilediğini vuruyor, dilediğinden de onu öteye çeviriyor." *(Nur, 24/43)*

Her yerde olduğu gibi, burada da Kur'ân yağmur vak'asının nihâî durumunu ihtâr ederek, fezâyı velveleye veren, bulut, yağmur, şimşek ve yıldırımlar gibi ürperten, haşyet veren hadiselerin arkasındaki in'amperver eli göstermek ve ruhları ona karşı uyanık olmaya çağırmakta aynı anda, belli disiplinlere bağlı olarak yağmur ve dolunun meydana geliş keyfiyetlerini ve sonra da yeryüzüne inmelerini öyle garib bir biçimde anlatmaktadır ki; böyle bir anlatış tarzından hemen herkes bugün bilinene ters düşmeyecek şekilde yağmur ve dolunun meydana geliş keyfiyetlerini anlar ve Kur'ân'ın beyanına hayranlık duyar.

Kur'ân, iki ayrı çeşit elektriğin birbirini çekmesi, aynı cinsten elektrik yükünün birbirini itmesi, rüzgârların devreye girerek birbirini iten bu bulutları birleştirmesi; yerden yukarıya yükselen pozitif yüklü akımların fezadaki mevcut elektrikle

birleşmesi neticesinde elektriklenmenin meydana gelmesi ve bu noktada buharın su damlaları halinde yere inmesi gibi teferruâtla meşgul olmaz. O ana vak'a ve asıl tem üzerinde durur; teferruata ait diğer meselelerin izah ve isimlendirilmelerini zamanın tefsirine bırakır. Hicr suresindeki

"Aşılayıcı rüzgârları gönderip onunla gökyüzünden su indirip size takdim ettik, (yoksa) siz o suyu depo edemezdiniz." *(Hacr, 15/22)* ayeti, bu hususa ayrı bir buud ilâve ederek ağaçların ve çiçeklerin aşılanmasında rüzgârların fonksiyonuna dikkati çektiği gibi onların bilhassa, bulutları aşılama vazifesini de ihtar etmektedir. Oysa ki, Kur'ân nâzil olduğu zaman, ne otun, ağacın, çiçeğin ne de bulutların aşılanma ihtiyaçları bilinmediği gibi, rüzgârların çelik-çavak bu önemli vazifeyi gördüklerinden de hiç kimse haberdar değildi...

Fizik

Varlığın ana unsuru madde ve onun çift ve tek olma gibi hususiyetleri de Kur'ân-ı Kerim'in ele alıp anlattığı mevzulardandır. Meselâ, Zâriyat suresinde, "İyice düşünesiniz diye biz her şeyi çift olarak yarattık." *(Zariyat, 51/49)* her şeyin çift olarak yaratıldığı ve Kur'ân'ın kullandığı malzeme itibariyle, bunun önemli bir esas ve âlem-şümul bir prensip olduğu anlaşılmakta. Şuarâ suresindeki ayette ise, "Yeryüzüne bakmıyorlar mı? Biz onda nice içaçıcı çiftler yaratıp yetiştirdik." *(Şuara, 26/7)* denilerek, her sene gözümüzün önünde haşr-ü neşr olan yüzbinlerce çifte dikkat çekilmekte ve Allâh'ın nimetleri hatırlatılmakta. Yâsin suresindeki ayet ise, daha şümullü ve daha enteresan.

"Ne yücedir o Allah'ki toprağın bitirdiklerinden, (onların) kendilerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden hep çiftler yaratmıştır." *(Yasin, 36/36)* şeklindeki beyanıyla, bugün bilip tesbit edebildiğimiz çift yaratıkların yanında, henüz bilemediğimiz birçok çiftlerin varlığı da, ihtar edilmektedir.

Evet, Allah, insanlardaki erkeklik ve dişilikten, otların, ağaçların çift olma esasına; atomlar, atomlardaki elektron ve çekirdek ikiliğinden, madde -anti madde zıd eşliliğine kadar, canlı-cansız, yerde-gökte değişik keyfiyet ve buudda ne kadar çift varsa, umum nimetlerini tâdâd sadedinde, kendinden başka her şeyin çift olduğunu zikredip bizleri düşünmeye davet ediyor. Sırf birer misal teşkil etsin diye, yukarıda zikrettiğimiz âyetlerden başka, pekçok ilâhî beyan var ki, herbirisi başlı başına birer mucize olması itibariyle, hem Kur'ân'ın Allah kelâmı olduğuna hem de Peygamberimizin (asm) O'nun elçisi bulunduğuna apaçık delâlet etmektedir.

Evet, Kur'ân yeryüzünde hayatın ortaya çıkışından, bitkilerin aşılanma ve üremelerine, hayvan topluluklarının yaratılmasından hayatlarını onlarla devam ettirdikleri bir kısım sırlı düsturlara, bal arısı ve karıncanın esrarlı dünyalarından kuşların uçuş keyfiyetine, hayvan sütünün hasıl olma yollarından insanın anne karnında geçirdiği safhalara kadar pekçok mevzuda, kendine has ifade tarzıyla, öyle veciz, öyle muhtevâlı, öyle hâkim bir üslupla ele aldığı şeyleri takib etmektedir ki; bizim yorumlarımız bir yana, ne zaman onlara müracaat edilse hep taze, genç ve ilimlerin varabilecekleri en son hedefleri tutmuş oldukları görülecektir. Şimdi, bir kitap, binlerce insanın, bilmem kaç asırlık çalışmaları neticesinde varabildikleri noktaların dahi ötesine parmak basıyor, mevzua hakim bir üslupla o mevzuun hülâsasını veriyorsa, o kitabı, değil on dört asır evvelki bir insana, günümüzün mütefennin yüzlerce, binlerce dâhisinin mesâisine vermek dahi mümkün değildir. Hele o kitap, Kur'ân gibi muhtevası zengin, ifadeleri çarpıcı, üslubu âli, şivesi de ilâhi olursa...

Şimdi dönüp muhatabımıza soralım, ümmîliği mucize o Zât, mektebin, medresenin, kitabın bilinmediği o cahilî vasatta, canlılarda sütün meydana geliş keyfiyetini kimden öğrendi?

Rüzgârların aşılayıcı olduğunu, nebatât ve bulutları telkih ettiğini, yağmur ve dolunun meydana gelme noktalarını nasıl bilebildi? Yerkürenin elipsî olduğunu O'na kim ta'lim etti? Mekân genişlemesini hangi rasathanede ve hangi dev teleskoplarla tesbit edebildi? Atmosferin yapı taşlarını ve yukarılara doğru çıktıkça oksijenin azlığını hangi laboratuvarda öğrendi? Hangi röntgen şualarıyla cenînin anne karnında geçirdiği safhaları aynı aynıya tesbit etti? Sonra da bütün bu bilgilerin teferruâtına vâkıf, mütehassıs bir ilim adamı edasıyla, tereddüdsüz, fütursuz ve kendinden gayet emin bir tarzda muhatablarına anlattı?..

Ayrıca Kur'an-ı Kerim'de olan ifadeler de Kur'an'ın Peygamber sözü olmadığına delildir:

Kur'ân-ı Kerim, Efendimizin (asm) vazife, mesuliyet ve selâhiyetlerini anlatıp O'na yol gösterdiği gibi, yer yer de seviyesine uygun olarak O'na itâbda bulunmakta ve ikaz edip ırgalamaktadır. Meselâ: Bir defa münafıklara, izin vermemesi gerekirken izin verdiğinden dolayı, "Allah seni affetsin, doğru söyleyenler sana iyice belli olup ve yalan söyleyenleri bilmezden önce niçin onlara izin verdin?" *(Tevbe, 9/43)* şeklinde tenbihde bulunduğu gibi, Bedir esirleri hakkındaki tatbikatından dolayı da, "Yeryüzünde tam yerleşip istikrar kazanıncaya kadar, hiçbir peygambere esirler sahibi olmak yakışmaz. Siz geçici dünya malını istiyorsunuz, Allah ise (sizin için) ahireti istiyor. Allah daima üstün ve hikmet sahibidir. Eğer Allah'tan (affınıza dair) bir yazı ve takdir geçmemiş olsaydı, aldığınız fidyeden dolayı size mutlaka büyük bir azab dokunurdu." *(Enfâl, 8/67 ve 68)* mahiyetinde itabda bulunmuştu.

Bir keresinde, Allah'ın dilemesine havale etmeden, *"yarın bu işi yaparım"* dediği için "Hiçbir şey için *'Bunu yarın yapacağım.'* deme. Ancak *'Allah dilerse.'*(de). Unuttuğun zaman

Rabbini an ve *'Umarım Rabbim beni bundan daha doğru bir bilgiye ulaştırır.'* de." *(Kehf, 18/23-24)* emir ve tenbihinde bulunmuş, bir başka sefer, "İnsanlardan korkup çekiniyordun; oysa asıl çekinmeye lâyık olan Allah idi." *(Ahzab, 33/37)* itab işmâm eder mahiyette, sadece AIlah'tan korkulması lâzım geldiğini ihtar etmişti. Zevcelerini bir meseledeki tavırlarına karşı bal şerbeti içmemeye yemin edince, "Ey Peygamber! Eşlerinin rızasını arıyarak, Allah'ın sana helâl kıldığı şeyi niçin haram kılıyorsun? Allah çok gafûr ve rahimdir." *(Tahrim, 66/1)* diyerek sertçe ikaz ediyordu. Daha bunlar gibi, pekçok âyetle, bir taraftan O'nun vazife, mes'uliyet ve selâhiyetlerinin sınırları belirlenirken, diğer taraftan az dahi olsa bu sınırlara riâyet edilmediği, vazife ve mes'uliyetin mukarrabine göre yerine getirilmediği zamanlarda O'na itab edilmiş, tenbihde bulunulmuş ve yeryer sertçe uyarmalar yapılmıştır. Şimdi hiç akıl kabul edermi ki, bir insan bir kitap telif etsin, sonra da o kitabın muhtelif yerlerine kendi hakkında, itab, kınama, ikaz ve ihtar ifade eden âyetler yerleştirsin. Hâşâ!... O kitap Allah kitabı, O zât da O'nun şerefli mübelliğidir...

Kur'an'ın bir benzerinin getirilememesi de Onun Allah Kelamı olduğuna delildir:

Kur'ân-ı Kerim, bir belâğat harikasıdır ve bu sahada eşi menendi yoktur. Bu itibarla da onu bir beşere maletmek mümkün değildir. Efendimiz (asm) peygamberlikle ortaya çıktığı zaman, kitleleri arkasından sürükleyen bir sürü şâir, edib ve söz üstâdı vardı. Bunlar pekçoğu itibariyle de O'na muârız idiler. Yeryer kafa kafaya verip düşünüyor; Kur'ân'ı bir kalıba yerleştirmek, bir şeye benzetmek ve ne olursa olsun mutlaka hakkından gelmek istiyorlardı.

Hatta zaman zaman Hristiyan ve Yahudi âlimleriyle de görüşüyor, onların düşüncelerini alıyorlardı. Ne pahasına olursa olsun Kur'ân çağlayanını durdurmak ve kurutmak için

akıllarına gelen her şeyi yapma kararındaydılar. Bütün bu engellere ve engellemelere, akla hayâle gelmedik karşı koymalara aldırmadan yoluna devam eden Hz. Muhammed (sav), bilumum inkârlara, ilhadlara karşı sadece ve sadece Kur'ân'la muâraza ediyor ve mücadelesini de zaferle noktalıyordu. Hem de bunca hasıma rağmen.

Evet, o gün, Hristiyan ve Yahudi ulemasıyla beraber, belâğatın dev temsilcileri, tek cephe olup etrafı velveleye verdikleri bir dönemde, Kur'ân o üstün ifade gücü, o büyüleyici beyanı, o başdöndürücü üslûbu, o insanın içini ürperten ledünniliği ve ruhâniliğiyle muhatablarının gönlüne girdi; arşı, ferşi çınlatacak bir ses, bir soluk oldu yükseldi... Bir mübâriz gibi hasımlarını muârazaya çağırdı, tehdit etti, meydan okudu *"siz de Kur'ân'a benzer bir kitap, hiç olmazsa onun bir suresine denk birşey, daha da olmazsa aynı ağırlıkta bir âyet ortaya koyun; yoksa savulun gidin!.."* dediği ve o günden bugüne de,

"Eğer kulumuz Muhammed'e indirdiğimizden şüphe içindeyseniz, haydi onun gibi bir sûre getiriniz ve eğer doğru iseniz; Allah'tan başka bütün yardımcılarınızı da çağırınız." *(Bakara, 2/23)*

"De ki: and olsun, eğer insanlar ve cinler şu Kur'ân'ın bir benzerini getirmek için toplansalar, yine onun benzerini getiremezler. Birbirlerine arka çıkıp yardım etseler de." *(İsra, 17/88)*

"Yoksa, Onu (Muhammed) uydurdu mu diyorlar? De ki: Eğer sizler doğru iseniz Allah'tan başka, gücünüzün yettiklerini çağırın da (hep beraber) onun benzeri bir sûre getirin." *(Yunus, 10/38)* ayetleriyle aynı şeyleri tekrar edip durduğu halde, bir-iki hezeyanın dışında, Kur'ân'ın bu meydan okuyuşuna cevap verilmemesi, onun kaynağının beşerî olmadığını gösterir.

Çünkü tarih şahittir ki, Kur'ân'ın muârızları O'na ve O'nun mübelliğine her türlü kötülük yapmayı denedikleri halde,

Kur'ân'a nazire yapmayı akıllarından bile geçirmediler. Böyle bir şeye güçleri yetseydi, nazire ile Kur'ân'ın sesini kesecek, tehlikelerle dolu muharebe yoluna girmeyeceklerdi. Evet, o koca belâğat üstadları, şeref, haysiyet hatta ırz, namus gibi en değerli şeylerini tehlikeye atıp muharebe yolunu seçmeleri, Kur'ân'a nazire yapılamamasının en açık delîlidir. Eğer nazire yapmak mümkün olsaydı, münazara yolunu muharebe yoluna tercîh edecek ve geleceklerini katiyyen tehlikeye atmayacaklardı. Arap şâir ve nâşirlerinin, Kur'ân'ın benzerini getirememeleri tahakkuk edince, ona Hristiyan ve Yahudiler arasında menşe' aramak beyhude ve bir çaresizlik ifadesidir. Hem, Hristiyan ve Yahudiler bu muhteva ve bu ifade zenginliğinde bir kitap hazırlayıp ortaya koymaya güçleri yetseydi, ne diye onu başkasına nisbet edeceklerdi. "Biz yaptık" der ve onunla övünürlerdi...

Kaldı ki, dünden bugüne, dikkatsiz veya garazlı bir iki müsteşrik ve müşrike bedel, bir sürü ilim adamı, araştırmacı ve mütefekkir Kur'ân'ın muhteva zenginliği, ifade gücü karşısında hayranlıklarını gizleyememiş ve onu alkışlamışlardır. Charles Milles; Kur'ân'ın üslubundaki zenginlik itibariyle tanzîr ve tercüme edilmeyecek kadar yüksek bir edâya sahib olduğunu... Victor İmberdes; Kur'an'ın, bütün hukuk esaslarına kaynak olabilecek zengin bir muhtevaya sahib bulunduğunu... Ernest Renan; Kur'ân'ın dînî bir inkılâb kadar edebî bir inkılâb da yaptığını... Gustave Le Bon; Kur'ân'la gelen İslâm'ın en saf, en hâlis bir tevhid anlayışını dünyaya tebliğ ettiğini... CI. Huart; Kur'ân'ın Allah kelâmı olup, vahiy yoluyla Hz. Muhammed'e (sav) tebliğ edildiğini... H. Holman; Hz.Muhammed (sav)'in Allah'ın son peygamberi, İslâmiyetin de vahyedilmiş dinlerin en sonuncusu bulunduğunu... Emile Dermenyhem; Kur'an'ın, Peygamber (sav)'in birinci mucizesi olduğunu, edebî güzelliği itibariyle de

erişilmez bir muamma olduğunu... Arthur Bellegri; Hz. Muhammed'in (sav) tebliğ ettiği Kur'ân'ın bizzat Allah'ın eseri olduğunu.,. Jean Paul Roux; Peygamberimizin en güçlü mucizesinin melek vasıtasıyla gönderilen Kur'ân-ı Kerim olduğunu... Raymond Charles; Kur'ân'ın, hükmü hâlâ devam eden ve Allah'ın bir elçi vasıtasıyla müminlere tebliğ ettiği beyanların en canlısı olduğunu... Dr. Maurice; Kur'an'ın her türlü tenkîdin fevkinde bir mucize, bir harika olduğunu hatta daha da ileri giderek, edebiyatla ilgilenenler için Kur'ân'ın bir edebî kaynak, lisan mütehassısları için lâfızlar hazinesi ve şairler için bir ilham menbaı bulunduğunu... Manuel King; Kur'ân'ın, Peygamberimizin peygamberliği süresince Allah'dan aldığı emirlerin mecmuu bulunduğunu... Mr. Rodwell; İnsanın Kur'ân'ı okudukça hayretler içinde kaldığını ifâde eder ve onu takdirlerle alkışlarlar. *(bk. Bediüzzaman Said Nursi, İşârâtü'l-İ'câz, Dİb. Yay., Ankara, 2014, s. 670)*

Sadece birer cümleciklerini alıp naklettiğimiz bu seçkin ilim adamı ve mütefekkirler gibi, daha yüzlerce düşünür ve araştırmacı bilgilerinin vüs'ati nisbetinde, aynı hakikatlara parmak basmış ve Kur'ân karşısında takdirle iki büklüm olmuşlardır.[28]

---

28 https://sorularlaislamiyet.com/Kur'anin-degistigini-ya-da-peygamber-sozu-oldugunu-iddia-edenlere-ne-dersiniz-0.

28. Allah kalplerini mühürlediği insanları niçin cehennemle cezalandırıyor?

Kalp mühürlenmesi, bir kalbin küfür ve isyanla katılaşmak ve kararmak suretiyle imanı kabul edemez hale gelmesi şeklinde tarif edilir.

Allah Resulü (asm.) buyururlar ki:

"Her günah ile kalpte bir siyah nokta meydana gelir."(bk. *İbn Mace, Zühd, 29)*

Bir ayet-i kerimede de

“Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını (sair günahları) dilediği kimse için bağışlar.” *(Nisa, 4/48)*

buyrulur. Bu hadis-i şeriften ve âyet-i kerimeden anladığımıza göre, kalbi karartan en büyük siyahlık şirk, yani Allah’a ortak koşmaktır. Bir insan, şirki dava eder ve bu hususta müminlerle mücadeleye girişirse, her geçen gün kalbindeki bu siyahlık daha da koyulaşır ve genişlenir. Git gide bütün kalbi sarar. Artık o insanın iman ve tevhidi kabul etmesi âdeta imkânsız hale gelir. Nur müellifinin ifadesiyle, “Salâh ve hayrı kabule liyakati kalmaz.”

İşte sözü edilen âyet-i kerime, Allah Resûlüne (asm.) cephe alan, onunla mücadele eden müşrikler hakkında nâzil olmuştur. Ve o müşriklerin kalplerinde şirkin tam hâkimiyet kurması ve tevhide yer kalmaması, “kalp mühürlenmesi” şeklinde ifade edilmiştir.

İşte kendilerine hidayet kapısı kapananlar, bu noktaya varan müşriklerdir. Yoksa günah işleyen, zulüm eden yahut şirke giren her kişi için hidayet kapısının kapanması söz konusu

değil. Aksi halde, asr-ı saadette, daha önce putlara tapan on binlerce insanın İslâm'a girmelerini nasıl izah edeceğiz?!..

Şirke giren her insanın kalbi mühürlenseydi, hiçbir müşrikin Müslüman olamaması gerekirdi. Demek ki, kalbi mühürlenenler, tevhide dönmeleri imkânsız hâle gelenlerdir.

Ve onlar, bu çukura kendi iradelerini yanlış kullanarak düşüyorlar.

Çok önemli bir noktaya da kısaca değinmek isteriz: Nur Külliyatında küfür iki kısımda incelenir: Adem-i kabul ve kabul-ü adem. Adem-i kabul, yani "iman hakikatlerini kabul etmeme" hakkında "bir lâkaydlıktır, bir göz kapamaktır ve cahilane bir hükümsüzlüktür." denilir. Kabul-ü ademde ise, küfrü dava etmek ve batıl itikadını ispata çalışmak söz konusudur. Bu ikinci gurup, küfür cephesinde yer alarak iman ehliyle mücadele ederler. İşte kalp mühürlenmesi, daha çok, bunlar için söz konusudur. Daha çok diyoruz, çünkü bu insanlardan da az da olsa, hidayete erenler, İslamı seçenler çıkmaktadır.

Konunun benzer bir sorusu da şöyledir: "Zira Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Gözlerinde de perde vardır ve büyük azap onlar içindir."(Bakara, 2/7), âyetine göre, kişileri kâfir yapan Tanrı'dır, öyleyse kâfirin / ateistin ne suçu vardır?

Kalp mühürlenmesi, bir kalbin küfür ve isyanla katılaşmak ve kararmak suretiyle imanı kabul edemez hâle gelmesi şeklinde tarif edilir. Allah Resulü (asm.) buyururlar ki:

"Her günah ile kalpte bir siyah nokta meydana gelir. "

Bir ayet-i kerimede de şöyle buyrulur:

"Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını (sair günahları) dilediği kimse için bağışlar." (Nisa, 4/48)

Bu hadis-i şeriften ve âyet-i kerimeden anladığımıza göre, kalbi karartan en büyük siyahlık şirk, yani Allah'a ortak koşmaktır. Bir insan, şirki dava eder ve bu hususta müminlerle mücadeleye girişirse, her geçen gün kalbindeki bu siyahlık daha da koyulaşır ve genişlenir. Gitgide bütün kalbi sarar. Artık o insanın iman ve tevhidi kabul etmesi âdeta imkânsız hale gelir. Nur müellifinin ifadesiyle,

"Salâh ve hayrı kabule liyakati kalmaz."

İşte sözü edilen âyet-i kerime, Allah Resûlüne (asm.) cephe alan, onunla mücadele eden müşrikler hakkında nâzil olmuştur. Ve o müşriklerin kalplerinde şirkin tam hâkimiyet kurması ve tevhide yer kalmaması, "kalp mühürlenmesi" şeklinde ifade edilmiştir. İşte kendilerine hidayet kapısı kapananlar, bu noktaya varan müşriklerdir. Yoksa günah işleyen, zulüm eden yahut şirke giren her kişi için hidayet kapısının kapanması söz konusu değil. Aksi hâlde, Asr-ı saadette, daha önce putlara tapan on binlerce insanın İslâm'a girmelerini nasıl izah edeceğiz?!. Şirke giren her insanın kalbi mühürlenseydi, hiçbir müşrikin Müslüman olamaması gerekirdi. Demek ki, kalbi mühürlenenler, tevhide dönmeleri imkânsız hâle gelenlerdir. Ve onlar, bu çukura kendi iradelerini yanlış kullanarak düşüyorlar.

Çok önemli bir noktaya da kısaca değinmek isteriz:

Nur Külliyatı'nda küfür iki kısımda incelenir: Adem-i kabul ve kabul-ü adem. Adem-i kabul, yani "iman hakikatlerini kabul etmeme" hakkında, "Bir lâkaydlıktır, bir göz kapamaktır ve cahilane bir hükümsüzlüktür." denilir. Kabul-ü ademde ise küfrü dava etmek ve batıl itikadını ispata çalışmak söz konusudur. Bu ikinci gurup, küfür cephesinde yer alarak iman ehliyle mücadele ederler. İşte kalp mühürlenmesi, daha çok, bunlar için söz konusudur.

"Daha çok" diyoruz, çünkü bu insanlardan da, az da olsa, hidayete erenler, İslamı seçenler çıkmaktadır. Şüphesiz ki küfürleri tam ortaya çıkmış olanlar kendilerini ha (Allah'ın azabından) korkutmuşsun, ha korkutmamışsın onlar için aynıdır, iman etmezler. Fakat bu inzâr (korkutma) ve adem-i inzâr (korkutmama) senin için aynı değildir, "senin için eşit" değil, "onlar için eşit" dir. Zira sen görevini yapmış ve Allah'ın delilini göstermiş ve açıklamış olursun, sevap senin, günah onların olur. O eşitliğin, iman etmediklerinin sebebine gelince: Çünkü yüce şân sahibi Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Gerçeği kendiliklerinden sezip, düşünüp bulmaya, olmadığı halde dinleyip işitmeye, güzel kabul göstermeye kabiliyet (yetenek)leri kalmamıştır.

Aslî kalp vardır, fakat ilk yaratılıştaki sağlamlıklarını yitirmişler, kötü alışkanlıklarıyla onu örten ikinci bir alışkanlık kazanmışlardır. Bu kazancı da Allah Teâlâ yerine getirmiştir. Artık onlar kendiliklerinden; kendi istek ve arzularından, şahsî ve nefsî gayelerinden başka hiçbir şeye dönüp bakmazlar. Gerçeği anlamak için yaratılmış olan o kalplerin bütün faaliyet ve yetenekleri nefse ait arzularla boğulmuş, isterse gelecekteki menfaatleri adına olsun, kendilerinden şimdiki isteklerinden başka gayba ait gerçeklere karşı inat ile kaplanmışlar, onlar

"Öğüt alacak olanın, öğüt alacağı kadar bir süre sizi yaşatmadık mı?" (Fâtır, 35/37)

âyeti gereğince, Allah Teâlâ'nın verdiği düşünme devresini tamamlamışlar ve artık küfür, onların tam ortaya çıkmış kazançları, huyları ve ikinci yaratılışları olmuştur. Onlar ne hakikatı, kalp gibi nefse ait delilleri, ne de Kur'ân gibi daima açık manevî ve aklî bir mucizeyi düşünürler ve hatta ne dinlerler, ne dinlemek isterler, bilmek işlerine gelmez, bilseler de kabul etmezler. Bunlardan başka gözlerinin üzerinde de bir perde vardır...

Görülen âlemde, âlemin şekli, madenlerin oluşumu, bitkilerin ve hayvanların durumu, anatomi gibi gözle görülebilen doğru delilleri, bakmak isteseler bile göremezler, çünkü o gözler perdelidir. Onları gaflet, şehvetler, kötülükler, bencillik perdesi bürümüştür. Mesela, her gün gökyüzüne bakar, o gönülün hoşlandığı manzarayı görür de, şu yerdeki, şu bedendeki, şu küçücük gözün, küçücük göz bebeğine uyan bir anlık ışık ile dışardan o kadar uzak ve geniş uzaklık ve mesafe içindeki büyük dış manzaranın nasıl ve ne ile anlaşıldığını görmez ve düşünmez. Acıktığı zaman ekmeğe koşar da, dışındaki ekmeği nasıl idrak ettiğini ve ona nasıl ve ne sayede isabet ve uyum sağlayabildiğini düşünmez ve görmez... Böylece onlar, gerçeği anlamak için şart olan kalp ve akıl, sağlam duyular, haberi duyma denilen üç ilim sebebinin üçünden de mahrum bir haldedirler.

- Kalp nasıl mühürlenir?

Malum ya üzerini mühürlenmek; zarf, kap, örtü ve kapı gibi şeylerde olur. İnsanların kalpleri de, ilimlerin ve bilgilerin zarfları ve kapları gibidir. Ne kadar anlayışlarımız varsa orada saklıdır. Kulak da bir kapı gibidir, duyulan şeyler oradan girer. Bilhassa geçmişteki, gelecekteki ve şimdiki gaybla ilgili haberler, kitaplardaki kavramlar duyma yoluyla bilinir. Şu halde kalbin mühürlenmesi, zarfın mühürlenmesine; kulağın mühürlenmesi, kapının mühürlenmesine benzer. Peygamber Efendimiz (asm) hadislerinde şu meâlde buyurmuştur ki:

"Günah ilk defa yapıldığı zaman kalpte bir siyah nokta yani kara bir leke olur. Eğer sahibi pişman olur, tövbe ve istiğfar ederse kalp yine parlar. Etmez de günah tekrarlanırsa, o leke de artar, sonra arta arta bir dereceye gelir ki, leke bir kılıf gibi bütün kalbi kaplar ki Mutaffifîn sûresinde 'Hayır, onların işleyip kazandıkları şeyler, kalplerinin üzerine pas

tutmuştur.' (Mutaffifîn, 83/14) âyetindeki "rayn" da budur." (bk. Tirmizi, Tefsiru Sûre, 83, 1; İbn Mace Zühd 29)

Bu hadis gösteriyor ki, günahlar devam ettikçe kalpleri bir kılıf gibi kaplar. İşte o zaman bu âyetinde buyurulduğu gibi, Allah tarafından mühür ve baskı yapılır. O salgın leke o kalbe basılıp tabedilir. Başlangıçta âharlı parlak bir yazı kağıdı üzerine dökülmüş, silinmesi mümkün olan bir mürekkep gibiyken, bundan sonra matbû ve silinmez bir hale gelir. Diğer bir deyişle, alışkanlıkla bir ikinci huy olur. Ne silinir, ne çıkar ve o zaman ne iman yolu kalır, ne de küfürden kurtulmaya çare.

Bu mühürleme ve baskının kazanılması kuldan, yaratılması Allah'tandır. Şu hâlde burada hatm (mühürleme)in Allah'a isnadı, aklî mecaz değil, Ehl-i sünnet'in anladığı gibi hakikattir ve cebir (zorlama) yoktur. Bu hadis ve âyet ahlâkta alışkanlık meselesini ne güzel açıklar. Ahlâkın ve dinin kıymeti, devam ve alışkanlıkta olduğunu ne güzel anlatır. Bu nokta terbiye meselesinin sırrıdır. Dinî bakımdan bir günahta ısrar etmekle etmemenin farkı da bundandır. Günahı helal saymanın, haramı helal saymanın küfür olması da bununla ilgilidir. İman meselesinde kâfirler için bu alışkanlığın sonucu, bu ikinci huy, bu sağlam meleke ne ise, amel konusunda müminler için de böyledir.

İyiliklere âdet edinmekle alışılır. Kötülükler de alışkanlık ile içinden çıkılmaz bir ikinci huy olur. Hayatın akışı bu alışkanlığın kazanılması demektir. İlk yaratılışta beşer iradesinin ilgisi yoktur. Fakat alışkanlıkta ilk hissesi önemlidir. Bununla beraber bunun üzerine sonuç olarak yaratma yine Allah'ındır. Şu halde bu meselelerde ilk yaratılış gibi zorlama yoktur. Aynı zamanda insanın yaratıcılığı da yoktur, yalnız kazancı vardır. İnsan bir taraftan yaratılmışı alır, diğer taraftan yaratılacağı kazanır, onun kalbi, Allah'ın yaratığı ve halkının

(yaratmasının) güzergâhıdır. İnsan asıl değil, vekildir. Allah Teâlâ onlara başlangıçta kalp vermeseydi veyahut kendiliğinden mühürlü olarak verseydi, o zaman zorlama olurdu. Hâlbuki âyet öyle demiyor.

Şu halde bazı Avrupalıların yaptığı gibi bu âyetlerle cebir (zorlama) isnadına kalkışmak, âyeti anlamamaktır. Yalnız Allah Teâlâ bu gibi kâfirlerin iman etmiyeceklerini bildiği halde yine iman ile sorumlu tutmuştur. Hâlbuki Allah'ın ilminin tersine bir şey olmayacağından dolayı, "bu iman, üstesinden gelinemiyecek bir iman değil midir?" sorusu sorulmuştur. Fakat bunu da şöyle anlamak gerekir: Bu teklif ilk yaratılışa göre güç yetmiyecek değildir ve onun için yapılmıştır. Gerçi ikinci huya göre güç yetmezdir. Fakat onun için yapılmamış, sadece bilinmiştir. Kur'ân'ın hikmeti ve İslâmî esaslara göre ilimde zorlama fiili yoktur. Bundan, "aklî zaruret yoktur" diye de bahsederler. Cebir (zorlama) ve icâb (gerekli kılma), iradenin ve yaratmanın eseridir.

Allah'ın, önden veya sondan bir şeyi bilmesi, onu yapması ve yaptırması demek değildir. Ne bilen yapmaya mecburdur, ne de bilinen yapılmaya mecburdur. İsteğin fiile çıkması bile kudret (güç)e, güçle beraber bir de yaratmaya bağlıdır. Bunun içindir ki biz, kendimizde iradeye bağlanmayan ilimler ve hatta güç bulunduğu halde bile fiile çıkmamış nice iradeler buluruz.

Bütün bunlar bize gösterir ki bilmek, istemek, güç, yaratma bir grup sıfatlardır. Bundan dolayı Allah Teâlâ'nın bilmiş olması da zorla yaptırmış olması demek değildir. Ve Allah Teâlâ mühürü, ikinci huyu kulun istemesinden ve bahsettiği gücünden sonra yaratmıştır ve anılan teklif nihayet geçici ve değişken bir şekilde güç yetmez olmuştur. Bu ise hem mümkün ve hem olagelendir. Ve öyle olması yakışır.

Özetle kader, zorlama değildir. Bunlar, Allah bildiği için kâfir olmamış, kâfir olduklarından ve olacaklarından dolayı

Allah öyle bilmiş, öyle takdir etmiştir. Yanılmayanın takdirinin manası düşünülürse, bu pek kolay anlaşılır. Bunlar için kurtuluş da yok, büyük bir azab vardır. Çünkü bunlarda, yukarıda anlatılan iman ve ahirete şeksiz inanma yoktur. Allah, Allah'ın kitabı, peygamber, ahiret denildikçe o mühürlü kalpler kıvranır, çırpınır, o mühürlü kulaklar uğuldar, o perdeli gözler deprenir, etrafa yalpa vurur. Öldükten sonra da cehennem azabını boylarlar.[29]

[29] https://sorularlaislamiyet.com/zira-allah-onlarin-kalplerini-ve-kulaklarini-muhurlemistir-gozlerinde-de-perde-vardir-ve-buyuk-azap.

29. Allah niçin önceki kitapların bozulmasına izin vermiştir?

1. İnsanoğlunun yaratılması, Allah'a kulluk etmeleri içindir. Bu kulluğun nasıl yapılacağını göstermek için de birer rehber olarak elçiler ve kitaplar gönderilmiştir.

Kitapların, peygamberlerin gönderilmesi, insanların âdil bir imtihan geçirmelerinin olmazsa olmaz şartıdır.

Gerçeği anlamak için insanlara akıl, şuur verildiği gibi, imtihanın âdil ve eşit şartlarda geçmesi için de onların her birisine özgür irade verilmiştir. Özgür iradesini kullanamayan, aklı olmayan çocuk, deli ve icbar altında olanlar bu imtihandan muaftır.

Bu tablo karşısında yer alan insanlar, bu gelen peygamberlere ve kitaplara iman edenler ve etmeyenler olarak iki gruba ayrılır.

"Dinde zorlama yoktur..."*(Bakara, 2/256)*

mealindeki ayetten iki şey anlıyoruz: Birincisi; dine girmelerini sağlama adına, insanlara hiçbir surette baskı yapılamaz. İkincisi; dine girmemelerini engelleme adına hiçbir surette baskı yapılamaz. Bu prensibi bize öğreten Allah, kendisi de aynı prensibe uygun hareket ediyor.

Buna göre Allah, peygamberlere iman edenleri engellemediği gibi, iman etmeyenleri, hatta onları öldürenleri de engellemiyor. Kitaplara iman edip sahip çıkanları engellemediği gibi, onları tahrif edenleri de engellemiyor.

Eğer Allah, bütün katillerin, canilerin, hırsızların, dinsizlerin, tahrifçilerin ellerinden tutup onları yaptıklarından alıkoysa, bu takdirde dünyada kötülük namına bir şey kalmaz ve tabii ki, bu durumda imtihandan da söz edilemez.

2. Daha önceki peygamberler, belli kavimlere ve belli bir süre için gönderilmişlerdir. Onların kitapları da sadece o kavimler ve belli bir süre için geçerlidir. Onun için Allah onları koruma altına almamıştır. Çünkü o peygamberin gönderildiği süre dolunca veya kitabı tahrife maruz kalınca Allah peşinden başka bir peygamber ve başka bir kitap göndermiştir. Ama bizim Peygamberimiz (asm), bütün zamanlar ve mekanlar için gönderilmiş son peygamberdir. Ondan sonra peygamber gelmeyeceğine göre, eğer Allah O'na (asm) verdiği Kur'an'ı korumasaydı, daha sonraki asırlarda gelen/gelecek insanların doğru yolu bulmaları mümkün olmazdı.

3. Allah'ın yeryüzünde yarattığı şeylerin hepsi bir değildir. Kimini sebeplere bağlar, kimini sebepsiz vasıtasız yaratır. Mesela insanların hepsi anne ve babadan gelirken Hz. Ademi (as) hem anne hem babasız, Hz. İsa (as)'ı babasız, Hz. Hava'yı da annesiz yaratmıştır. Demek ki umumi kanunların dışında bazen hususi olarak muamele etmektedir.

Ayrıca ateş yakar, ay ikiye yarılmaz, ağaç yürümez, asa yılan olamaz. Sebepler açısından böyledir. Ancak, Hz. İbrahim (as) yanmamış, Ay ikiye ayrılmış, ağaç Peygamberimizin (asm) emriyle yürümüş, Hz. Musa (as)'ın asası da yılan olmuştur. Allah'ın izniyle ve muradıyla bunlarda değişiklik olmuştur.

Yine bazı peygamberler gelmiş, gönderildiği ümmetleri tarafından öldürülmüştür. Ama Hz. Musa (as), Hz. İbrahim (as), Hz. Muhammed (asm) gibi bazı peygamberlerini de muhafaza ederek korumuştur.

İşte aynı durum kitaplar için de geçerli olabilir. Diğer kitapların değiştirilmesine müsaade eden Allah, hususi olarak lütfuyle Kur'an-ı Kerim'in değiştirilmesini engellemiştir. Bu sebepten dolayı Kur'an'ın özel koruması altında olduğunu belirtmiştir. Hz İbrahim (as)'i ateşten yakmayıp koruyan Allah, Kur'an-ı Kerimi de değişiklikten muhafaza etmiştir.

Şimdi nefis ve şeytanımız, neden diğer peygamberlerini öldürülmekten korumadı da Hz. İbrahim (as)'i korudu, diyemeyeceği gibi, bu konuda da fikir beyan edemeyecektir inşallah.

4. Kur'an'dan önce gelen ve bugün elde mevcut bulunan İlâhî Kitapların hiçbiri, Allah'ın peygamberlerine indirdiği semavî kitapların orijinali değildir. Bunların zamanla asıl nüshaları kaybolmuş, insanlar tarafından yeniden yazılmışlardır. Bu yüzden de içlerine hurafeler ve bâtıl inançlar karışmıştır.

Meselâ Tevrat'ın, Hz. Musa (as)'dan sonra uzun asırlar esir ve sürgün hayatı yaşayan, hattâ bir ara inançlarını bile kaybedip putperestliğe düşen Yahudiler tarafından muhafaza edilemediği; bugün elde olan nüshanın Hz. Musa (as)'dan çok sonra bâzı din adamları tarafından yazıldığı, fakat Tevrat'ın aslı imiş gibi yeniden din kitabı olarak kabul edildiği bilinen tarihî gerçeklerdendir. Böyle uzun ve karışık bir devreden sonra ortaya çıkarılan bir kitabın Hz. Musa (as)'a indirilen Tevrat'ın aynısı olamayacağı açıktır. Bu yüzdendir ki, içinde peygamberlere yakışmayacak isnad ve iftiralar yer almakta; tevhid dîninin ruhuna aykırı düşen hükümler bulunmaktadır.

Davud (as)'a gelen Zebur da Tevrat'ın mâruz kaldığı akıbetten kurtulamamıştır.

İncil'e gelince, Hz. İsa (as) kendisine gelen vahiyleri yazdırmamıştı. Çünkü otuz yaşında peygamber olmuş, otuz üç yaşında da peygamberlik vazifesi son bulmuştu. Üç sene gibi kısa bir süre içinde de köyden köye, şehirden şehire dolaşıp, halkı irşâd için uğraşmıştı. Son zamanlarında ise, zaten Yahudilerin kışkırtmasıyla Romalı idareciler tarafından sürekli takip altında idi. Bu durumda İncil'i yazdırmak için ne zaman, ne de imkân bulabilmişti. Nitekim bugün elde mevcut olan İnciller, müelliflerinin adıyla anılmakta ve içinde Hz. İsa (as)'ın

havarilerine verdiği vaazlarını, ders ve irşadlarını ihtiva eden bir siyer kitabı görüntüsünü taşımaktadırlar. Üstelik de bunları yazanlar Hz. İsa (as)'ın havarileri olan ilk mü'minler değil, onları görüp Hz. İsa (as)'a gelen İlâhî sözleri onlardan dinleyenlerdir.

Eldeki mevcut İncillerde bir takım muhteva ve anlatış farkları görülmektedir. *Aslında bu İnciller, M.S. 325 tarihinde İznik'te toplanan bin kişilik bir ruhanî konsülün kararı ile kabul edilmiştir.* Bu hey'et, yüzlerce İncil'i incelemişler, 318 üyenin ittifakı ile aralarından Hz. İsa (as)'ın ulûhiyet tarafı olduğunu ileri süren bugünkü dört İncil'i kabul edip diğerlerini yakıp imha etmişlerdir.

Görüldüğü gibi, *Hz. İsa (as)'ın -hâşâ- Allah'ın oğlu olduğu prensibi, Hz. İsa (as)'dan yıllar sonra bir meclis kararı ile kabul edilmiştir.* Hattâ bu karara bâzı Hristiyan kiliseleri uymamışlardır. Bu bakımdan bugünkü dört İncil'in, Hz. İsa (as)'a indirilen İncil'in aslına uygun olduğunu söylemek mümkün değildir.

Kur'an'ın Dışındaki İlâhî Kitaplar Tahrif Edildiklerine Göre, Bunlara İman Nasıl Olur?

Biz Müslümanlar, Hz. Musa, Hz. Dâvud ve Hz. İsa Aleyhimüsselâm'a Tevrat, Zebur ve İncil adını taşıyan İlâhî kitaplar gönderildiğine ve bu kitapların hak ve tevhid dînine aykırı hiçbir hüküm taşımadığına inanırız. Fakat ne var ki, bu kitaplar sonradan muhafaza edilemeyerek asılları kaybolmuştur.

Bugün Yahudi ve Hristiyanların ellerinde bulunan kitapların içinde, peygamberlere indirilmiş olan vahiylerden hiçbir şey yoktur diyemeyiz. Fakat, içine hurafe ve bâtıl itikadların karıştığı da bir vakıadır. Bu sebeple, bu kitaplara karşı ihtiyatlı davranırız. İçinde bulunan Kur'an'a uygun hükümlerin, vahiy mahsulü olduğunu kabul ederiz. Kur'an'a zıd düşen

hükümlerin ise, sonradan o kitaplara ilâve edildiğine ihtimal veririz. O kitapların Kur'an'a uygunluk veya zıd düşme durumu söz konusu olmayan haberlerinde ise, sükût ederiz. Ne kabul, ne de reddederiz. Çünkü onların vahiy eseri olma ihtimali olduğu kadar, olmama ihtimali de vardır.

Bu hususta Ebû Hüreyre (ra) şöyle demiştir:

«Ehl-i Kitab, Tevrat'ı İbranice (metni) ile okurlar, Arab diliyle de Müslümanlara tefsir ederlerdi. Bu hususta Resûlüllah (asm) ashabına şöyle buyurdu:

"Siz Ehl-i kitabın sözlerini ne tasdik, ne de tekzib ediniz. Ancak deyiniz ki: 'Biz Allah'a, bize indirilen Kur'an'a; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yâkub ve torunlarına indirilenlere; Musa'ya ve İsa'ya verilenlere ve (bütün) peygamberlere Rabları katından gönderilen (kitap ve âyetler)'e îman ettik. Onlardan hiçbirini (kimine inanmak, kimini inkâr etmek suretiyle) diğerlerinden ayırt etmeyiz. Biz (Allah'a) teslim olmuş Müslümanlarız.' " *(Bakara, 2/136)."*

Kur'an Tahriften Nasıl Uzak Kalmıştır?

Allah'ın son mukaddes kitabı, bütün insanlığa İlâhi fermanı olan Kur'an, yirmi üç senede âyet âyet, sûre sûre nazil olmuştur. Peygamber Efendimiz (asm) kendisine nazil olan âyet ve sûreleri yanında bulunan sahabelerine okur, sahabeler de onu ezber ederler, bir kısmı da yazardı. Bundan ayrı olarak, Peygamber Efendimizin (asm) vahiy kâtipleri vardı. Bunlar nazil olan âyetleri ve sûreleri özel olarak yazmakla vazifeli idiler. Gelen âyet ve sûrenin nerede yer alacağı, Kur'an'ın neresine gireceği de bizzat Peygamberimize (asm) Cebrail (as) vasıtasıyla bildiriliyor, o da vahiy kâtiplerine tarif ederek, gerekeni yaptırıyordu. Böylece Hz. Peygamber (asm)'in sağlığında Kur'an'ın tamamı yazılmış, nereye neyin gireceği belli olmuştur. Aynca Cebrail (as) her Ramazanda gelir, o güne kadar nazil olmuş âyet ve sûreleri Peygamberimize (asm) yeni

baştan okurdu. Efendimizin (asm) vefatından evvelki son Ramazanda Hz. Cibril (as) yine gelmiş, ancak bu sefer Kur'an'ı Peygamberimiz (asm) ile iki sefer okumuşlardı. Birinci sefer Hz. Cibril (as) okumuş, Peygamberimiz (asm) dinlemiş; ikinci seferde ise Peygamberimiz (asm) okumuş, Hz. Cibril (as) dinlemişti. Böylece Kur'an son şeklini almıştı.

Bununla beraber, Hz. Peygamber (asm)'in sağlığında Kur'an, henüz müstakil bir cilt hâlinde bir araya toplanmış da değildi. Sayfalar halinde sahabeler arasında dağınık olarak bulunuyor, hafızalarda ezberlenmiş halde duruyordu. Fakat neyin nereye gireceği gayet kesin ve net şekilde bilinmekteydi.

Nihayet Hz. Ebû Bekir (ra)'in hilâfeti zamanında görülen lüzum üzerine Zeyd bin Sâbit'in başkanlığında vahiy kâtiplerinden ve kuvvetli hafızlardan müteşekkil bir komisyon kuruldu. Kur'an'ın bir cilt hâlinde bir araya toplanma işi, bu komisyona havale edildi. Ashabdan herkes, elinde yazılı bulunan Kur'an sayfalarını getirip bu komisyona teslim ettiler. Hafızların ve vahiy kâtiplerinin elbirliği ile çalışmaları sonunda sayfalar, sûre ve âyetler Peygamberimizin (as) tarif ettiği şekilde yerli yerine kondu. Böylece Kur'an, Mushaf adıyla tek kitab hâline getirilmiş oldu.

Artık Kur'an için unutulma, kaybolma, tahrif ve tebdile uğrama diye bir şey söz konusu olamazdı. Zira aslı, Hz. Peygamber (asm)'e gelen şekliyle eksiksiz ve noksansız şekilde tesbit edilmişti.

Hz. Osman (ra) zamanında görülen lüzum üzerine, bu Mushaf'tan yeni nüshalar çoğaltılıp çeşitli memleketlere gönderildi.

Bugün elde mevcut olan Kur'anlar, işte bu Kur'an'dan çoğaltılmıştır.

Kur'an tesbit edilişindeki sağlamlık itibariyle, diğer ilâhi Kitaplardan farklı olarak, hiçbir tahrifat ve değişikliğe

uğramadan vahiy mahsulü olan şekliyle tesbit edilip ortaya konmuş; 1400 senedir de muhafaza edilerek gelmiştir. Bunda, Kur'an'ın edebî icaz ve i'câzının, yani, ezberleme kolaylığının hiçbir insan sözüne benzememesinin ve söz olarak hiçbir taklidinin yapılamamasının, edebiyatve belagatına erişilememesinin ve zaptında a'zamî titizlik gösterilmesinin büyük rolü olduğu kesindir. Fakat asıl sebep, Kur'an'ı Cenâb-ı Hakk'ın hıfz ve himayesine alması, onu kıyamete kadar lâfızve mânâ bakımından bir mu'cize olarak devam ettirmeyi taahhüd etmesidir. Nitekim Kur'an'da şöyle buyurulur:

"Muhakkak ki bu Kur'an'ı biz indirdik ve onu koruyacak, muhafaza edecek, devam ettirecek de biziz..." *(Hicr, 15/9).*

Bugün yeryüzündeki bütün Kur' anlar aynıdır; hiçbir farklılık ve değişiklik yoktur. Ayrıca milyonlarca hafızın ezberinde bulunmakta, her an milyonlarca dil ile kırâat edilip okunmaktadır. Bu özellik, Kur'an'dan başka herhangi bir beşeri kitaba nasib olmadığı gibi, semavi kitaplardan hiçbirine dahi nasib olmamıştır. Allah'ın son kelâmı, hükmü kıyamete kadar baki ezelî fermanı olan Kur'an'ın, böyle eşsiz bir makam ve ulvi bir şerefe nail olması da, elbette zaruri ve lüzumludur.[30]

---

[30] https://sorularlaislamiyet.com/diger-ilahi-kitaplarin-tahriften-korunmamasinin-sebebi-nedir-incil-tevrat-ve-zebur-da-Kur’an-gibi-0.

30. İçki öncekilere yavaş yavaş yasaklanırken bizlere neden direkt haram kılındı?

Allah'*ın bir ismi de* ***Hakîm'****dir. Yani yaptığı her işi, hikmet ve faydalara göre yaratır.* Nitekim insanın büyüyüp kemale ermesi, çekirdeğin yeşerip ağaç olması, bir yumurtanın açılıp kuş olması belli bir süreçle gerçekleşmektedir. Allah'ın kâinatta geçerli olan bu kanununu, dinin bazı emirlerinde de görmek mümkündür.

İşte yüce Rabbimiz, **Hakîm** isminin gereği olarak, alkollü içki alışkanlığını toplumdan söküp atmak için, tedriç yani yavaş yavaş men etme metodunu irade etmiştir.

Diğer taraftan, içki birdenbire haram edilseydi, içkiye müptela olmuş o asrın insanları İslamiyet'i kabulde nazlanabilirlerdi. Alışkanlıklarını bırakmak istemeyebilirlerdi. Bu bakımdan Kur'an-ı Kerim'de içki ile ilgili ayetler, kademeli olarak şu sıraya göre nazil olmuştur:

1. "Hurma ağaçlarının meyvesinden ve üzümlerden hem bir içki yapıyor, hem de güzel rızk ediniyorsunuz. Bunda aklı eren kavim için elbette ibret vardır." (*Nahl, 16/67)*

Bu ayette içkinin güzel rızk olmadığı açıklanmıştır. Bu ayetin nüzulü ile içkinin dinen tasvip edilmeyen bir madde olduğu anlaşıldığından, bazı sahabeler içkiyi terk etmişlerdi. Aslında bu ayetin inzali ile içkinin ileride haram olacağı da anlaşılmıştı.

2. "Sana içkiyi ve kumarı soruyorlar. De ki: Onlarda hem günah, hem insanlar için faydalar vardır. Günahları ise faydalarından daha büyüktür." (*Bakara, 2/219)*

3. "Ey iman edenler! Siz sarhoşken, ne söyleyeceğinizi bilinceye kadar namaza yaklaşmayın." *(Nisa, 4/43)*

Bu ayet-i kerime, sarhoşken namaz kılmayı men etmiştir. Bu durumda, beş vakit namazını hiç geçirmeksizin kılan bir sahabenin, gündüz iki namaz arasında içki içmemesi gerekiyordu. Aksi takdirde, yani gündüz iki namaz arasında içki içecek olsa, alkollü içkinin sarhoşluk edici tesiri geçmeyeceği için, namazı kılamayacaktı. Belki yatsı namazından sonra içki içebilecekti. Bu durumda büyük bir sahabe kitlesi daha içkiden tamamen vazgeçmişlerdi. Çünkü alkole alışmış olan vücutlar, artık yavaş yavaş ondan uzaklaşıyordu.

4. "Ey iman edenler! İçki, kumar, tapmaya mahsus dikili taşlar, fal okları ancak şeytanın amelinden birer murdardır. Onun için bunlardan kaçının ki, murada eresiniz." *(Maide, 5/90)*

5. "Şeytan, içkide ve kumarda aranıza düşmanlık ve kin düşürmek, sizi Allah'ı anmaktan ve namaz kılmaktan alıkoymak ister. Artık siz hepiniz vazgeçtiniz değil mi?" *(Maide, 5/91)*

Bu son ayet ile alkollü içkiler kesin olarak haram edilmiştir. Sahabelerden Hz. Enes (ra.) anlatıyor: "Biz içki alemindeydik. Ben dağıtıyordum. Bir adam geldi "İçki haram edildi." dedi. Arkadaşlar derhal "Şu içki kaplarını dök, temizle." emrini verdiler. O haberden sonra kimse ağzına içki almadı."

İçki, İslam'ın ilk geldiği dönemlerde müptela olan Müslümanlar için kademeli olarak haram kılınmıştı. Kur'an'ın indirilmesinin yirmi yılı aşkın bir zamana yayılmasının bir hikmeti de, o zamana kadar pekçok kötü alışkanlıkla yaralanan toplum hayatını kademeli olarak ıslah etmekti. Zaten bu ıslah hareketinin neticesi olarak da son içki yasağı ayeti geldiğinde artık Müslümanlar hiç itiraz etmeden içkiyi terk etmişlerdi. Ancak bizler mazimizde sahabelerin müptela olduğu gibi kötü alışkanlıklarla Kur'an ile buluşmadık. Neyin haram ve neyin

helal olduğunu asırlardır tüm müslümanlara tebliğ eden Kur'an zaten elimizdeydi.

"Daha önceden islamdan bihaber olan birisi, içki veya diğer günahlarla müptela iken, Müslüman olduğu anda nasıl tüm alışkanlıklarını bırakabilir?" diye sorulacak olursa da o zaman biz de şunu sorarız: Şimdiye kadar bir pislik çukuru içinde olan birine, bulunduğu yerin pislik olduğunu söyledikten sonra ve kurtulması gerektiğinin lüzumu anlatıldıktan sonra, kendisi de bulunduğu yerin pislik olduğunu anlamış ise halen pisliği bırakmak istemiyorum diyebilir mi? Her vesile ile bu pisliklerden kurtulmaya çalışması gerekmez mi?

İşte daha evvelden içki, zina, kumar, faiz, kul hakkı gibi pisliklerin içinde bulunanlar, İslam ile bunların haram olduğunu öğrendikten sonra her vesile ile bunlardan kurtulmaya çalışmalıdır. Gerekiyorsa psikolojik veya profesyonel destek almalı, çevresini değiştirmeli, ibadetlerini yaparak bu illetlerden kurtulmanın yollarını aramalıdır.[31]

---

[31] https://sorularlaislamiyet.com/icki-neden-birden-yasaklanmadi.

31. Allah'ın hep "Ben yaptım, ben yarattım demesi" tuhafıma gidiyor.

Allah; âciz bir insan değildir ki, O'nun "Ben" demesi rahatsız etsin. En büyük, en güçlü, her şeyin yaratıcısı olan Rabbimiz'in "Ben" demesinden rahatsız olunmaması îcâb eder. Âyetlerde geçen "Ben ve Biz" ifadeleri, ayrı ayrı azamet ifade ederler.

Bununla birlikte Aslında Kur'an'ın geneline bakıldığı zaman, Allah "ben" yerine "biz" kelimesini kullanır. Yani Rabbimiz bize ego veya kibir ifade eden "ben yaptım, ben ettim" demek yerine "biz yaptık, biz yarattık" gibi tevazu ifade eden bir kelimeyi tercih etmektedir. Allah Kur'an'da neden "ben" ifadesini kullandığını detaylı olarak izah ettiğimiz videomuzu izlemenizi öneririz.

Bununla birlikte bazıları, Allah'ın varlıkları kendisine ibadet etmeye mecbur bırakması veya koyduğu kurallara uymayı zorunlu kılmasını bir ego olarak gördüklerini ifade etmektedirler. Burada da şunu söylemek gerekir, ibadete Allah değil, yarattığı bizler muhtacız. Çünkü bizler zayıf, aciz ve sınırsız ihtiyaç sahibi olarak yaratılmış varlıklarız. İbadet ile kendimizi Kudreti nihayetsiz, zenginliği sınırsız olan Allah'ın huzuruna çıkar, ondan ister, halimizi ona arz ederiz. Bir bebeğin annesine nazlanması annenin egoist olduğu anlamına gelmez. Aksine anne şefkat etmek, bebek ise şefkat istemek fıtratında yaratılmıştır.

32. Allah neden "biz" ifadesini kullanıyor?

Kur'an'da Cenab-ı Hak zaman zaman zatıyla ilgili yerlerde "biz" ifadesi kullanır. Mesela şu ayetlere bakalım:

"Hiç şüphe yok ki, Kur'ân'ı biz indirdik, elbette onu yine biz koruyacağız." (Hicr, 15/9)

"Biz insanı en güzel biçimde yarattık." (Tin, 95/4)

Müfessirler bu gibi ayetlerde kullanılan çoğul kipinin "azamet" ifade ettiğini bildirirler. Türkçede bunun bir örneğini "siz" ifadesinde görürüz. Bizden büyük olanlara hürmeten "sen" demek yerine "siz" demeyi tercih ederiz. Buradaki "siz" ifadesi çoğul anlamda kullanılmadığı gibi, tek olan Allah hakkında bazı ayetlerde geçen "biz" ifadesi çokluk anlamına gelmez.

Dikkat edilirse Cenab-ı Hakk'ın "biz" dediği yerlerde sebeplerin kullanımı da söz konusudur. Mesela, üstte verilen ayetlere baktığımızda Kur'anın indirilişi ve insanın yaratılışı anlatılmaktadır. Kur'anın indirilmesinde Hz. Cebrail, insanın yaratılmasında ise anne ve babası sebep olarak görev yapmaktadır.

Konuyu farklı bir boyutta değerlendirmeye devam ediyoruz.

Önce bir hususu belirtelim: Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Kerimde, her zaman "ben" yerine "biz" diye hitap etmiyor. Âyetler hep bu şekilde sıralanmıyor. Yerine göre, "ben", mevzuunun gelişine, meselenin anlatılışına göre hitap tarzları da değişiyor.

Nitekim meallerini vereceğimiz şu âyet-i kerimelere dikkat edilirse bu husus açıkça görülür:

"Ey İsrailoğulları! Size ihsan ettiğim nimetlerimi hatırlayın ve son peygambere iman edeceğinize dair Bana verdiğiniz sözü

yerine getirin ki, Ben de size verdiğim sözü yerine getirip mükâfatınızı vereyim. Ve sadece Benden korkun."

"Kullarım senden Beni sordukları vakit de ki, muhakkak Ben çok yakınım. Bana dua ettiği zaman, dua edenin duasına cevap veririm. Öyle ise onlar da Benim davetime uysunlar. Bana iman etsinler ki, doğru yolu bulmuş olsunlar."

"Bana dua edin, icabet edeyim."

"Ben cinleri ve insanları ancak Bana ibadet etsinler diye yarattım."

Evet, sadece birkaç misal olması bakımından meallerini verdiğimiz bu âyetler gibi daha pek çok âyet-i kerimelerde Yüce Rabbimiz, kendi zâtından "ben" mânâsına gelen zamirlerle ifade etmektedir. Bu âyetlere dikkat edilirse, "Bana verdiğiniz sözü", "Kabul ederim", "Beni sordukları vakit", "Benden korkun" gibi ifadelerin doğrudan Cenab-ı Hakkın zâtıyla ilgili olduğu ve arada hiçbir vasıta kabul etmeyeceği görülür. İşte Allah'ın "ben" diye hitap ettiği âyetlerin büyük ekseriyeti hep zâtıyla ilgilidir.

"Biz" diye hitap edilen âyet-i kerimelerde ise, umumiyetle arada bir vasıta vardır. Meselâ Kur'ân'ın indirildiğini haber veren bütün âyet-i kerimelerde "Biz indirdik" buyurulur. Bütün âyetler vahiy kanalıyla indirildiğine göre, burada Allah ile Peygamber (a.s.m.) arasındaki vasıta, bir melek olan Cebrail'dir (a.s.). Yine "Bulutla gölge yaptık"5 gibi âyetlerde işi yaptıran Allah, işi yapan "Allah'ın memurları" mesâbesindeki meleklerdir. Ancak burada, meleklerin "memur" olarak vasıflandırılmasını, insanların işlerini kolaylaştırmak için kullanma zorunda kaldıkları memurlarla kıyaslamaktan kaçınmak lâzımdır. İnsanlar acizliklerinden dolayı memur tutuyorlar; Cenab-ı Hak ise kâinatta hükmeden kudretinin icraatını ilân etmek, onlar vasıtasıyla azametini bildirmek için melekleri istihdam ediyor.

Zaten birçok müfessirimiz, bu çeşit âyet-i kerimelerde Cenab-ı Hakkın kendi azamet ve kudreti, ulûhiyet ve kibriyâsı ile hitap ettiğini bildirirler. Yâni Cenab-ı Hak, Esmâü'l-Hüsnâsı ve sıfatlarıyla birlikte hitap ederek, kendi büyüklüğünü ve celâlini bildirmektedir.

Meselâ, "Kur'ân'ı kesinlikle biz indirdik, elbette onu yine biz koruyacağız." mealindeki âyet-i kerimenin metninde "biz" mânâsına gelen dört kelime vardır. Burada hem Cenab-ı Hakkın kibriya ve azametinin ifadesi bahis mevzuudur, hem de meselenin ehemmiyeti zamirlerle kuvvetlendirilmektedir.

Müfessir Ebu's-Suûd Efendi, bu âyetin tefsirinde, "Biz azamet-i şânımız ve uluvv-i cenabımızla Kur'ân'ı indirdik." der.

Kevser Sûresinde geçen "biz" mânâsına gelen "innâ"nın tefsirinde ise Fahrüddin Râzi, "buradaki 'Biz'den murad, Cenab-ı Hakkın azametini göstermektir" der. "Çünkü Kevser'i Peygamber Efendimize (a.s.m.) hediye olarak veren, yerin ve göğün sahibi olan Cenab-ı Haktır. Hediye edilen şey de verenin büyüklüğüne göre bir kıymet ve azamet kazanır."

O halde, Allah'ın bazı âyetlerde "biz" diye hitap etmesinden, -hâşâ- Cenab-ı Hakk'ın birden fazla olduğu akla gelmemelidir. Zaten gelmez de.

Bazan biz de kendi yaptığımız bir işten bahsederken bile "Biz yaptık" demez miyiz?[32]

---

[32] https://sorularlarisale.com/allah-neden-biz-ifadesini-kullaniyor

33. Allah bizi yaratmasaydı ne ile uğraşırdı?

Bu soru sahibi, Allah'ı da insanlar gibi değerlendirmekte, insan nasıl bir işi yoksa boş kalıyorsa, -haşa- Allah da boş kalır gibi değerlendirerek hata yapmaktadır. Allah zamandan münezzehtir. Yani "birisi bir işi yapmıyor ise o zaman boş kalır" demek zaman doldurması gereken varlıklar için geçerlidir, Allah için zaman mefhumu olmadığı için bunun boş-dolu olması gibi birşey de söz konusu değildir. Sorunun detaylı cevabı için şunları söyleyebiliriz:

Yukarıdaki soruyu soranlar aynı zamanda şu soruyu da sorarlar: Allah, kâinatı yaratmadan önce ne yapıyordu?

Bu sorunun temelinde "zaman" ve "ezel" kavramlarının yanlış değerlendirilmesi yatmaktadır. İnsan, zaman ve mekân içerisinde yaşadığı için, her hâdise ve hakikati zaman ölçüsüne göre değerlendirmekte ve ezel kavramını da zaman içinde düşünmekle yanlış bir kıyas yapmaktadır. Bu soru böyle yanlış bir kıyasın neticesidir.

"Zaman", mahlûkatın yaratılması ile başlayan ve içerisinde *"olaylar zincirinin birbirini takip etmesi", "mahlûkatın birbiri ardınca akıp gitmesi"* gibi hadiselerin cereyan ettiği mücerred bir kavramdır. Bütün mahluklar, bu zaman nehrinin içerisinde daima hareket etmekte ve akıp gitmektedirler. Mevcudatın yaratılması, değişimi, yaşlanması ve ölümü hep bu nehir içerisinde cereyan eder.

"Geçmiş, şu an ve gelecek" olmak üzere üçe ayrılan zaman, nisbî yani göreceli bir ifadedir. Yaşadığımız an, bir an öncesine göre gelecek idi, bir an sonrasında ise geçmiş olarak isimlendirilecektir. Bu ve benzeri bütün nisbetler ve izafetler mahlûkata göredir. Yâni, "asır, sene, gün, dün, bugün, yarın..." ancak mahlûkat için söz konusudur.

"Ezel"e gelince, ezel zaman itibariyle bir sonsuzluk demek değildir.

Ezelde *"geçmiş, şu an, gelecek, mekân ve mahlûk"* yoktur. Zihin ezel hakkında bir zaman silsilesi tasavvur edemez. Zaman "devir, asır, yıl, ay, gün, saat, saniye, an..." gibi birimlere taksim edildiği hâlde, ezel için böyle bir taksimat yapılamaz. Ezel için bir başlangıç noktası da tasavvur edilemez.

Ezel, mutlak varlığın ancak mekân ve zamandan münezzeh olan Allah'a mahsus olmasından ibarettir. Bu gerçeği, Peygamber Efendimiz (asm.)

"Allah vardı; beraberinde başka bir şey yoktu." (Buhârî, Megâzî, 67, 74, Bed'u'l-Halk 1, Tevhid 22; Tirmizî, Menâkıb, 3946) hadîsi ile beyan buyurmuştur.

O halde "Cenâb-ı Hakk'ın ezelî olması" demek, O'nun kıdemi demektir. Yâni, "yegâne ve tek bir" olan O Vâcibü'l-Vücud'un *"evveliyetine bir başlangıç olmadığı"* manasındadır.

Cenab-ı Hakk'ın ezeliyeti, devam ve bekası hâdiselerin zaman içerisinde akışı şeklinde düşünülemez. O'nun kıdem ve bekâsı hakkında zaman, boyut, silsile, geçmiş zaman, şu an ve gelecek söz konusu değildir. Öyleyse, zaman kavramı maziye doğru hayâlen ne kadar uzatılırsa uzatılsın Cenâb-ı Allah'ın ezeliyeti ile mukayese edilemez. Zamanın başlangıcından geriye doğru hayâlen gitsek ve şu kâinat gibi milyarlarca kâinat daha yaratıldığını düşünsek, bu hayâli ve vehmî zaman yine Cenâb-ı Hakk'ın ezeliyeti ile beraber olamaz ve O'nunla kıyasa girmez. Zira böyle bir mukayese, Kadîm'i (evveli olmayanı) hâdis (sonradan yaratılan) ile mahlûku Hâlık ile sonu olanı, sonsuzla mukayese etmek demektir

Bu açıklamalardan anlaşılacağı gibi; Cenâb-ı Hak Kadîm'dir, ezelîdir; zaman ise mevcudatın yaratılması ile başlamıştır. Mevcudat yaratılmadan önce zaman yoktu ki, Allah hakkında böyle bir soru sorulabilsin.

Bu soru ancak şöyle sorulabilir:

"Ezelde Allah vardı. O'nunla beraber hiçbir şey yoktu. O hâlde ezelde Allah ne yapıyordu?"

Bu soruya cevap vermeden önce şunu ifade edelim ki, ezelde bir şey yapmak Cenâb-ı Hakk'a *-hâşâ-* vâcib olmadığı gibi, bir şey yapmamak da O'nun için bir noksanlık değildir. Zira O, mahlûkatı yaratmasa da sonsuz kemâldedir. Yâni, mevcudatı yaratmakla kemâlinde bir artış, yaratmamakla da bir noksanlık olmaz.

Bu kısa açıklamadan sonra, söz konusu soruyu iki maddede cevaplandıralım:

1) Cenâb-ı Hak ezelde, kendi zâtını, ulûhiyyetine mahsus izzet ve azametini, cemâl ve kemâlini bizzat müşahede ediyordu. Kudsî zâtını, ulûhiyetinin şanına uygun bir surette hamd, tenzih ve takdis ediyordu.

Allah'ın zâtını kemâli ile bilmek ancak O'na mahsus olduğu gibi, kendisini kemâliyle takdis ve tahmid etmek de yine O'na mahsustur.

Marifetullah'ta en ileri mertebede olan Peygamber Efendimiz (asm.) mi'râc mucizesi ile Allahü Azîmüşşân'ı bizzat gördüğü hâlde O'nu hakkıyla bilmek ve lâyıkıyla takdis ve tahmid etmekteki aczini şöyle itiraf etmiştir:

"Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim. Ben seni lâyıkı vechi ile bilemedim. Sana hakkıyla şükredemedim. … "

Diğer bir hâdis-i şeriflerinde ise şöyle buyurmuştur:

"Sen kendini sena ettiğin gibisin." (Ebu Davud, Salat 340; Tirmizi, Da'avat 123)

2) Cenâb-ı Hak mukaddes varlığına, kudsî sıfatlarına ve esmâ-i İlâhiyesine tecelligâh olacak eşyanın hakikatlarını, mahiyetlerini, plân ve programlarını, manevî miktar ve suretlerini ezelde dâire-i ilminde takdir ve müşahade etmekteydi.

O Zât-ı Zülcelâl, lütuf ve keremi ile dâire-i ilmindeki bu mahiyetlere harici vücud giydirmeyi irâde buyurdu. Ve "**kün**" emrini verip mevcudatı halk etti. Bu halk ve icad mahlûkat için bir ihsan, lütuf ve ikram idi. Yoksa mahlûkatı yaratmakla O Zât-ı Akdes'in kemâlinde bir artış olmamıştır.

Şu hususu önemle belirtelim ki, Cenâb-ı Allah'ın gerek kendi zâtını müşahede etmesi, gerekse ilmindeki eşyanın mahiyetlerini takdir ve tanzim etmesi zaman içinde değildir. Yâni bunlar bir zaman silsilesi içerisinde düşünülemez. Ezeldeki bu müşahede, bu takdir ve tanzimi insan aklı idrak edemez. Bunun hakikatine ne bir melek-i mukarrebin, ne bir nebiyy-i mürselin idrâk ve marifeti kavuşabilir. Bu hakikat, ancak Allah'ın malûmdur.[33]

---

33 https://sorularlaislamiyet.com/allah-kainati-yaratmadan-once-ne-yapiyordu-0.

34. Kur'an'da kadın ve erkek niçin eşit değil? Kadın-erkek eşitliği söz konusu mudur?

Önce şunu belirtelim:

Cenâb-ı Hak huzûrunda kadın ve erkek, müsâvîdirler. Kadın ile erkek; îman, ibâdet, mes'ûliyet hususlarında Cenâb-ı Hakk'ın huzûrunda tamamen eşittir. Erkek de kadın da îmân etmekle, namaz kılıp oruç tutmakla, zekât verip hacca gitmekle mükelleftir. Şu âyet-i kerîmeler bu eşitliği iyice perçinler:

"Erkek olsun, kadın olsun, her kim de mü'min olarak sâlih ameller yaparsa; işte onlar, cennete girerler ve zerre kadar haksızlığa uğratılmazlar." (Nisâ, 124; ayr. bk. Âl-i İmrân, 195; Nahl, 97; Mü'min, 40)

"Müslüman erkekler ve müslüman kadınlar,

Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar,

Tâata devam eden erkekler ve tâata devam eden kadınlar,

Sâdık (doğru) erkekler ve sâdık kadınlar,

Sabreden erkekler ve sabreden kadınlar,

Mütevâzı erkekler ve mütevâzı kadınlar,

Sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar,

Oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar,

Irzlarını koruyan erkekler ve (ırzlarını) koruyan kadınlar,

Allâh'ı çok zikreden erkekler ve zikreden kadınlar var ya;

İşte Allah, bunlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır." (Ahzâb, 35)

İslâm'da ise sâliha kadın, dünyanın en kıymetli nimetleri arasında sayılır. Cennetin, sâliha annelerin ayakları altında olduğu bildirilir.

Fakat kadın ve erkek yaratılışta ve fıtratta eşit değildir. Birbirlerini tamamlar vaziyettedir. Vücut ve hissiyat bakımından da eşit değildirler. Bu sebeple, erkek ve kadın

arasında içtimâî olarak fıtrata uygun bir vazife bölüşümü vardır. İslâm da fıtrî bir din olduğu için; hilkatte var olan bu fizîkî ve hissî farklılığı, erkek ve kadının hak ve vazifelerine yansıtmıştır. İşte onun için görev ve sorumlulukta eşitlik değil adalet gözetilmiştir. Kur'an, kadın ile erkeği insan olmaları bakımından eşit, değişik rolleri yönüyle de birbirini tamamlayan varlıklar olarak kabul eder. Akıl melekesiyle donatılan her iki cins de Allah'ın emir ve yasaklarına uyup kulluk görevini yerine getirmekten sorumlu tutulmaktır.

Cevabı biraz daha detaylandırırsak şöyle diyebiliriz:

Bu soruya hemen "evet" veya "hayır" demek çok zor. Çünkü, soru bu hâliyle yeterince açık değil. Onu bir başka soru ile açmak gerekiyor. "Nerede? Hangi konuda? Ne yönden?" gibi. Eğer, *"hukukî açıdan"* soruluyorsa, cevap olarak *"evet"* diyebiliriz.

Eğer, her hususta denilirse, o zaman, bu soruya cevap vermeye gerek kalmayacaktır. Zira, cevabı sorunun içindedir. Madem ki, iki ayrı cinsten söz ediliyor; öyleyse mutlak eşitlik nasıl düşünülebilir?

Kadınla erkeğin eşit oldukları sahalar bulunduğu gibi, erkeğin kadını çok gerilerde bıraktığı, yahut onun çok gerisinde kaldığı sahalar da mevcut. Onun için, meseleyi sadece bir tek madde çözümlemek mümkün değil.

Şayet, "Kadınla erkek arasında iyi insan, üstün insan olma noktasında bir fark var mıdır?" diye sorulursa, o zaman şunu hemen belirtmek isteriz: Hakimiyet başka, üstünlük ve fazilet daha başkadır. Bu ikincisinde hemen çalakalem şu yahut bu üstündür, demek çok zordur. Çünkü, kadın olsun erkek olsun, her insan Allah ın kuludur. O, hangi kulunu üstün tutuyor, daha çok seviyorsa ve hangi kulundan razı ise üstünlük ancak onundur. İlahi ferman olan Kur'an'a baktığımızda, üstünlük

ölçüsü olarak, karşımıza cinsiyetin değil takvanın çıktığını görüyoruz. Evet, Allah indinde üstünlüğün ölçüsü takvadır.

Nedir takva? En kısa ifadesiyle Allah'tan korkmak, günahlardan sakınmak, Onun razı olmadığı hareket, tavır, hâl ve sözlerden uzak durmak. Onun rızasına ermeyi en büyük maksat bilip, bunu kaybetmekten son derece korkmak. İşte, kim böyle yaparsa üstün insan, faziletli insan odur. Bu noktada cinsiyete itibar edilmemiştir.

Takva dendi mi hemen salih ameli hatırlıyoruz. Salih amel, yani, hayırlı, güzel işler görmek. Onda da cinsiyete itibar edilmiyor. Mesela, okunan her Kur'an harfine karşılık on sevap verilmişse, bu bütün insanlar için böyledir. Kadına daha az, erkeğe daha çok sevap söz konusu değil.

Soruyu bir de psikolojik yönden ele alabilir ve şöyle sorabiliriz: Kadınla erkek arasında psikolojik yönden farklılık var mıdır?

Bu soruya hiç tereddüt etmeden "elbette" diye cevap veririz. Kadınla erkek arasındaki psikolojik farklılık kendini çocukluk çağından itibaren göstermeye başlar. Erkek ve kız çocukların oyuncakları farklıdır. Bir kız çocuğu en çok oyuncak bebekleri sever. Henüz evlilik nedir bilmediği o yaşlarda, bebeklerini bağrına basar, öper, elbiselerini değiştirir, beşikte sallar ve uyutur. Günün büyük bir kısmını onlarla geçirir. Erkek çocuk ise, taksi, uçak, tabanca gibi oyuncaklara daha fazla rağbet gösterir.

Bu çocuklar büyüdüklerinde bu defa, sohbetleri değişir. Erkeklerin toplantılarında daha çok, iş hayatı yahut politika konuşulurken, kadınlarda ön sırayı ev eşyaları ve örgüler alır.

Kabiliyet yönünden de iki cins arasında bariz bir fark var. Erkek, terkip ve tahlilde, kadın ise taklit ve ezberde daha ileri. Bir misal ile anlatmak gerekirse; erkek bir mimari eseri ortaya koymakta, onun bütün bölümlerini güzelce

yerleştirmekte, kadından daha ileri. Kadın ise, o eserin herhangi bir bölmesini ince nakışlarla süslemekte erkekten çok daha hassas.

Erkek dış aleme daha açık. Şefkatte kadından geri, ama teşebbüs kabiliyetinde ileri. Kadın ise erkeğe nispeten daha içe dönük. Bunun en büyük faydası, yavrusuna ve yuvasına göstereceği ihtimam.

Bu iki cinsin zafiyetleri de farklılık gösteriyor: Erkekte, tahakküm ve baskı hastalığı mevcut. Kadında ise, gösteriş ve desinler belâsı.

Kadının en bariz bir özelliği de hassasiyetidir. Buna *"teessürilik"* deniliyor. Kadın, çevreden etkilenmekte erkekten daha hassas. Dolayısıyla, telkine kapılmaya, aldatılmaya ondan daha müsait.

Kadında sezgi gücü, erkekten çok kuvvetli. Değişikliğe ondan daha çok ihtiyaç duymakta, yenilik ve heyecana daha açık. Vücut büyüklüğü itibariyle ve güç ile kuvvet yönünden, kadın erkekten genellikle daha geri. Bunun neticesi olarak, sığınma ihtiyacı kadında kendini daha fazla hissettiriyor. Ama bazılarında bu ihtiyaç, aşağılık kompleksine dönüşüyor; bu da erkeklik kompleksi olarak kendini gösteriyor.

Kadın, hayat arkadaşına (ona nispetle) daha çok bağlı. Ondan daha vefalı. Dünya sevgisinde erkekten çok ileri.

Kadını bu psikolojisi içinde değerlendirmek ve onun erkekleşmesine değil, ideal bir kadın olmasına çalışmak gerekir.

Etrafımıza şöyle bir göz atalım: Bütün canlılarda bedenler ve ruhlar arasında mükemmel bir uygunluk var. Ceylan ruhunu, aslan bedenine sokmak ve onu aslanca davranmaya zorlamak, en başta o sevimli ruha zarar verir. Her kükreyişte ruhundaki letafetten birazını kaybeder; her hamlede kendi öz güzelliğinden bir parçayı harap eder. Kadın ve erkek eşitliği

diyerek kadını erkekçe davranışlara itmek de en başta kadına zarar verir.

Aslında, bu vadide gösterilen kasıtlı ve yoğun faaliyetler, bir bakıma hiçbir şeyi değiştirememiştir. "Hüküm çoğunluğa göre verilir." kaidesinden hareketle şöyle diyebiliriz:

Kadınlar yine fabrikatör olmaktan çok işçi, hâkim olmaktan çok kâtip, amir olmaktan çok sekreter, pilot olmaktan çok hostes, patron olmaktan çok tezgâhtardırlar. Zira, yaratılışı değiştirmek mümkün değildir.

Maalesef, kadına lâyık olduğu yeri bir türlü veremedik. Ya onun rızkı bize bağlıymışçasına, kendisine aşırı derecede hükmetmeye kalktık, ona haksız muamelelerde bulunduk, yahut, kendisine çok fazla fırsat verdik, onu erkekliğe heveslendirdik ve mahvettik.[34]

Son olarak bir yazıyı daha paylaşıp bitirelim:

Bazılarının zan ve iddia ettiği gibi, İslam kadını asla ikinci sınıf bir varlık gibi düşünmemekte ve onu temel insan haklarından mahrum etmemektedir. Aslında her şeyi çift yaratan ve bu çiftlerle birbirini tamamlayan ve bir bütün oluşturan Cenab-ı Hak, insanı da erkek ve dişiden ibaret, ikili bir bütün olarak var etmiştir. Yaratılış hikmetlerine uygun şekilde fizyolojik ve psikolojik (bedeni ve ruhi) yapılarında, tabii olarak bazı farklılıklar bulunmakla beraber, Kur'an nazarında kadın ve erkek eşittir.

Evet, kadın ve erkek:

1- "Kulluk"ta ve "Kıymet"te eşittir:

"Şüphesiz Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, mü'min erkekler ve mü'min kadınlar, itaatkâr erkekler ve itaatkâr kadınlar, sadık erkekler ve sadık kadınlar, sabırlı erkekler ve sabırlı kadınlar,

---

[34] https://sorularlaislamiyet.com/kadin-erkek-esitligi-soz-konusu-mudur-1.

(Allah'tan) saygıyla korkan erkekler ve saygıyla korkan kadınlar, sadaka veren ve oruç tutan erkekler ve kadınlar, (Allah'ı) çokça zikreden erkekler ve çokça zikreden kadınlar. İşte bunlar için Allah, hem bir bağışlanma hem de büyük bir ecir hazırlamıştır." (Ahzab: 35) ayetinde açıkça ifade edildiği gibi, erkek ve kadın Allah katında, hem kullukta hem de her türlü hayır ve hizmetlerinden dolayı alacakları mükâfatta eşittir. Hiçbir ayrıcalık ve haksızlık söz konusu değildir.

2- Hatadan dönmede özür ve mazeretlerinin kabulünde de kadın ve erkek EŞİTTİR: *"Allah, mü'min erkeklerin ve mü'min kadınların tövbesini kabul edecektir."* (Ahzab: 73) ayeti bu gerçeği dile getirmektedir.

3- Kadın ve erkek, ilim öğrenmede ve eğitim görmede eşittir:

"İlim, kadın ve erkek her Müslüman üzerine farzdır." Hadis-i Şeriftir. Başörtülü kızlarımıza okuma hakkını çok gören çağdaş yobazlara, bu Hadis bir ibret dersidir.

4- Her türlü hayır hizmetlerinde ve salih amellerde kadın-erkek eşittir: *"Erkek olsun, kadın olsun, her kim inanmış olarak salih bir amelde (hayırlı ve yararlı bir hizmette) bulunursa, onlar cennete girecek ve asla haksızlık edilmeyecektir."* (Nisa: 124) ayeti buna işaret etmektedir.

5- Erkek ve kadın, sosyal hayatta ve hürriyette eşittir:

"Erkek ve kadın, salih amel işleyen mü'minleri, hiç şüphesiz güzel bir hayatla (huzur ve hürriyetle) yaşatırız ve iyi hallerinin ve hizmetlerinin karşılığını, en güzel biçimde veririz." (Nahl: 97) ayeti bunu göstermektedir.

6- Kadın ve erkek, temel insan haklarında ve insanlık onurunda eşittir:

"Mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara işlemedikleri bir suç nedeniyle hakaret ve zahmet edenler (ve onların haklarına ve onurlarına tecavüze yeltenenler), gerçekten büyük bir iftira ve açık bir

günah yüklenmişlerdir." (Ahzab: 58) ayeti erkekler kadar, kadınların da temel haklarını ve onurlarını garanti etmektedir.

7- Kadın ve erkek, ekonomik girişimlerde ve ticarette eşittir:

"Erkeklere kazandıklarından bir pay olduğu gibi, kadınlara da kazandıklarından bir pay vardır." (Nisa: 32) ayeti buna işaret etmektedir.

8- Kendi malını hayır yolunda dilediği gibi harcamada kadın-erkek eşittir:

"Gerçek şu ki, sadaka veren erkeklerle, sadaka veren kadınlar ve (böylece) Allah'a güzelce borç verenler için, şerefli bir karşılık vardır." (Hadid: 18)

9- Kadın ve erkek hem siyasette (seçme ve seçilmede), hem de toplumun ıslahı için ortak sorumlulukta eşittir:

"Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileridirler. (Birbirlerinin koruyucuları ve yöneticileridirler.) İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar." (Tevbe: 71) ayeti bu durumu haber vermektedir.

10- Kadın ve erkek hukuk ve adalette eşittir:

"Kim bir kötülük (suç) işlerse, kendi mislinden başka ceza görmez. Erkek olsun, kadın olsun, kim de mü'min olarak salih bir amelde bulunursa, işte onlar, içinde hesapsız rızıklandırılmak üzere cennete girerler." (Mü'min: 40)

11- Erkek ve kadın evlilikte eşittir:

a- Nikâhta hürriyet: Erkeğin kadını seçme hakkı olduğu gibi, kadının da evleneceği erkeği seçme ve tercih etme hakkı vardır. Kadın istemediği ve beğenmediği insanla evlenmeye zorlanamaz. Evlilikte "denk"liğe, yani ekonomik, sosyal, kültürel, fiziksel ve yaş cihetinden yakınlığa ve uygunluğa önem verilecektir. (Nur: 26)

b- İslam'da aslolan tek evliliktir. Kur'an'ın tavsiyesi de bu yöndedir. *"Şayet adalet sağlayamayacağınızdan korkarsanız, o zaman bir eşle yetinin."* (Nisa: 3) ayeti bunu emretmektedir. İkinci

evlilik ise, çok özel mazeret ve mecburiyetler halinde ve sadece ruhsat şeklinde geçerlidir. Bu duruma, çağdaş hukuk sistemlerinde de izin verilmektedir.

c- Kadın, evlenirken kocasının üzerine kendi izni olmadan ikinci bir eş alamayacağını, eğer buna uymazsa boşanma hakkını kullanacağını şart koşabilir.

d- Kadınlarla güzel geçinmeyi, kusurlarını hoş görmeyi ve onlara eziyet ve hakaret etmemeyi Kur'an istemektedir.

e- Kadının huysuzluğu halinde, erkeği önce öğüt verir ve tatlılıkla uyarır, olmazsa bir müddet küser ve yatağını ayırır, bu da olmazsa üzüntüsünü ve kızgınlığını göstermek üzere hafifçe sıkıştırır. Bütün bunlar sonuç vermezse veya tam tersine erkek kadınına hakaret ve eziyet ederse, o takdirde erkek ve kadının ailelerinden birer hakem seçilerek, aralarını bulmaya ve uyuşturmaya çalışılır.[16] Bütün bu girişimler de hayırlı bir sonuç vermezse ve bu birlikteliğin devamından ümit kesilirse, yine iyilik ve güzellikle boşanmaya gidilir.

f- Nikâhta aleniyet ve resmiyet şarttır. İki şahit bile bulunsa, yakın çevrelerinden ve toplumdan saklanan "gizli nikâh" geçersizdir ve caiz değildir.

12- Mirasta da kadın erkek arasında adalet gözetilmiş ve dolaylı bir eşitlik yerine getirilmiştir.

a- Evlenirken, düğün masraflarını erkeğin karşılamak zorunda kalması,

b- Hanımın ve çocuklarının bakımını ve eğitim giderlerini erkeğin üstlenecek olması,

c- Evinin diğer bütün ihtiyaçlarını erkeğin hazırlamak mecburiyetinde bulunması,

Bunlara karşılık, kızların, genellikle;

d- Evlenirken masraf yapmak durumunda bulunmaması,

e- Evinin giderlerini karşılamak zorunda olmaması, gibi nedenlerden dolayı mirasta erkek kardeşe iki, kız kardeşe bir

hisse verilmesi bir denge kurmak, adaleti ve eşitliği sağlamak amacına yöneliktir.

Ve hatta: *"Ana-babanın ve (yakın) akrabaların geriye bıraktıkları mirastan erkekler için bir hisse vardır, kadınlar için de bir hisse vardır"* ayeti bu konuda adalet ve eşitliği açıkça öngörmektedir.

13- Aynı suça aynı ceza konusunda da, erkek ve kadın arasında yine bir eşitlik söz konusudur.

"Zina eden erkekle kadından her birine (öldürecek ve kırıp dökecek şekilden ve tehlikeli bölgelerinden sakınarak) yüz celde (ince çubuk) vurun"[19] ayeti buna açık bir örnektir.

Hasan Basri Hz'lerine göre zina işlediği, 4 (dört) adil şahitle ispatlanan kadınlar hakkında önce *"Sizden fuhşu irtikab edenlerin her ikisini de eziyete koşun, (el ve dil ile zahmete ve zillete tabi tutun.)* ayeti gelmiş ve uygulanmış,

Daha sonra *"ölüm kendilerini alıp götürünceye kadar, evlerde (özel yerlerde) hapsedilmeleri"* hükmüne göre davranılmıştır. (Bk. Meal Hasan Basri Çantay) Ve nihayet yukarıda mealini verdiğimiz "yüz celde" ile dövülmesiyle ilgili Ayet-i Kerime nazil olmuştur.

Bazı âlimlere göre ise, "İslami hayatın ve Kur'an ahlakının, ne denli yürürlükte olduğu ve mevcut şartların genel ahlaka ne oranda uygun bulunduğu göz önüne alınarak; bu hükümlerden mümkün ve münasip olanı tercih ve tatbik edilebilir. Ancak bu cezaların tatbiki, zina olayını bizzat gören dört adil şahidin itirafını gerektirdiği, bunun da pratikte pek mümkün görülmediği için Kur'an; karısını suçlayan kocanın iddialarının doğru olduğuna dair dört sefer Allah adına yemin ettikten ve "Eğer yalan söylüyorsam Allah'ın laneti üzerime olsun!" denildikten ve karşı taraf da aynı şekilde bu isnadı reddettikten sonra, hâkim tarafından boşanmalarını" öngörmektedir.

Velhasıl erkek ve kadınlardan bir kısmı ötekilerine, nizamı âlemin yürümesi ve imtihanın gereği olarak güzellik, akıl, yetenek, sosyal ve ekonomik seviye bakımından farklı ve faziletli kılındığı gibi,

a- Bin türlü zahmette çalışıp kazanması,

b- Eşinin ve çocuklarının bakımına mecbur tutulması,

c- Ailesini her türlü saldırıya karşı korumakla yükümlü bulunması,

d- Yurt savunmasına, barış ve huzur ortamının sağlanmasına fiilen katılması,

e- Bütün bu yükleri kaldıracak biçimde, bedeni yapı olarak genellikle daha güçlü ve dirayetli yaratılması nedeniyle, erkekler hanımlar üzerine, hizmet eden makamında hâkimdir.

Ayette *"Erkekler kadınlar üzerine "kavvam"dır."* buyruluyor. Kavvam ise; hanımlarının hizmeti ve çocuklarının huzuru için, devamlı ayakta ve atakta olan ve sorumluluğu nispetinde de selahiyeti bulunan kimse anlamındadır. (Elmalı M. Hamdi Yazır)

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki, kadına gerçek değerini veren yalnız İslam'dır ve kadınlar ancak İslami bir ortam içinde, huzur ve hürriyetine kavuşacaktır. Kadını orta malı ve şehvet hamalı haline getiren bugünkü bozuk ve batıl düzenler ise, yine şuurlu ve onurlu mücahide hanımların gayretiyle yıkılacaktır.

"Herkese ve her hususta mutlak eşitlik" ise, sadece bir safsatadır ve imkânsızdır!

"Herkese ve her hususta eşitlik" sloganı, insanları aldatmak ve oyalamak için uydurulmuş bir sahtekârlık kılıfıdır. Çünkü eşitlik:

a- Aynı suçu aynı şartlar içinde işleyenlere; aynı cezayı uygulamak gibi kanun ve adalet karşısında...

b- Aynı işi yapanlara aynı ücreti vermek gibi; hakkaniyet konusunda...

c- Eğitimde, meslek seçiminde ve hür teşebbüste, herkese aynı fırsatları sağlamak hususunda...

d- Din, dil, ırk ve renk ayırımı gözetmeden herkesi, can, mal ve namus emniyeti, din ve düşünce hürriyeti gibi temel insan haklarından yararlandırmada, ancak uygulanabilir.

Yoksa erkeklik ve kadınlık gibi durumlarda ve değişik cinsiyette... Akıl ve anlayış gibi hususlarda ve farklı kabiliyette... Bilgi ve beceri konularındaki değişik seviye ve yetenekte olan insanları aynı kalıba koymak ve eşit saymak, hem yanlıştır hem de böyle mutlak bir eşitliği sağlamak zaten imkânsızdır. Nizam-ı âlemin kurulması ve yürümesi için, Ezeli Kudret insanları hem cinsiyet, hem milliyet, hem feraset, hem kabiliyet, hem servet, hem de rütbe ve etiket bakımından farklı yaratmıştır.

"Mutlak Eşitlik" safsatasını savunanlar yoksa, *"Rabbinin rahmetini (ve nimetlerini) kendileri mi bölüştürüyorlar? Hâlbuki onların dünya hayatındaki geçim şartlarını (maişet farklılıklarını) Biz tayin ve taksim ettik. Ve onlardan kimisini kimisine (çeşitli) derecelerle üstün kıldık ki, biri diğerine iş görebilsin..." (*Zuhruf: 32)

Bir ordu komutanıyla bir onbaşı, bir devlet başkanıyla bir odacı, ancak kanun karşısında ve temel insan haklarında ve görevlerindeki gayret ve samimiyet ölçüsünde İlahi adalet ve uhrevi mükâfat konusunda eşit olabilirler. Yoksa bunları yetki ve sorumluluk bakımından eşit saymak, elbette haksızlıktır ve imkânsızdır. Çünkü nimet külfet dengesi esastır.

*"Sizi yeryüzünün halifeleri (adil devlet düzeninin görevlileri) yapan, sizi verdiği şeylerde, kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan O'dur." (*En'am: 165)

*"Allah dilediğinin rızkını genişletir, (istediğini) kısar, fakirleştirir." (*Rad: 26)

Bu durum hem imtihan içindir, hem de devlet ve cemiyet düzeni için gereklidir. İnsanlar aynı fabrikada üretilen robotlar

olmadığına göre, aralarında mutlak eşitlik de söz konusu olamaz. Hele hele haksız ve ahlaksız girişimlerle, hayırlı ve yararlı hareketlere, aynı imkân ve fırsatları tanımak, hatta İslami ve insani hizmetlerin yolunu tıkayıp, insanları şerli ve şeytani işlerde yarıştırmak ve bunun adını da eşitlik koymak, çağdaş münafıklığın bir alametidir.

"De ki, pislikle temizlik eşit olamaz." (Maide: 100)

Bu eşitlik anlayışı daha doğrusu bu "eşitlik hastalığı" nedeniyle, pek büyük riskleri ve külfetleri göze alarak; çeşitli yatırım ve üretim tesisleri gerçekleştiren bir girişimciyle… Milyarlarını bankaya koyup, bedavadan faiz alan ve hak etmediği halde milyarlar kazanan adama eşit imkânlar tanımak, hem haksızlık hem de ahlaksızlık değil midir? Alimle cahili, zalimle adili, hizmet edenle hıyanet edeni, tespih çekenle tetik çekeni eşit tutmak!.. Hatta huysuzları ve hırsızları daha üste çıkarmak şeytani bir düşüncedir.

Hâlbuki, *"Körle gören eşit olamaz", "Karanlıkla aydınlık bir tutulamaz", "Gölge ile hararet de aynı değildir", "Dirilerle ölüler de eşit olmaz."* (Fatır: 19, 20, 21, 22)

İstikamet ve doğruluk üzerinde bulunup, adalet ve hakkaniyetle iş yapan kimseler, hayırsız, beceriksiz kimselerle eşit sayılabilir mi? (Nahl: 76)

Görülüyor ki, "Eşitlik" ve "Özgürlük" sloganları sömürü ve zulüm düzenini yürütmek ve insanları uyutmak için birer sahte makyajdır ve zehirli birer çikolatanın dışındaki parlak ambalajdır.

Ey, okullarda ve resmi kurumlarda herkese tanıdığınız özgürlüğü, başını örtenlere uzun yıllar tanımayan ikiyüzlüler!.. Vatan haini katil anarşistlerin "Hapishanede yerleri dar geliyor" diye haklarını savunup, bir dönemler namaz kıldığı için kurumundan, başörtüsü taktığı için okulundan atılanlara sahip çıkmayan yüzsüzler! Hani eşitlik? Hani insan hakları?

Hani demokrasi? Hani özgürlük? Ve hani, nerede kalmıştı kadın hakları? Artık herkesin inanması ve anlaması gerekir ki, kadına gerçek değerini veren ve ona mutluluk yollarını gösteren İslam'dır. İnsanı sadece maddi yönüyle ele alan ve batıl düşünceler üzerine kurulan materyalist Batı medeniyeti, kadını Ortaçağ cehaletinden daha beter bir esaretin kucağına atmıştır.

Kadın bugün maalesef servetin kölesidir. Basit bir reklâm aracı olarak şehvetin kölesidir. Hanımlık onurunu yitiren zavallı kadın, moda mostrası ve sosyete soytarısı durumuna getirilmiştir. Her gün bir başka erkeğin kollarında oynamayı, her gece bir başka erkeğin koynunda sabahlamayı hürriyet zanneden, açılıp saçılmayı medeniyet zanneden, bu ruhen ölmüş ve ahlaken çürümüş zavallıları yeniden hayata ve huzura kavuşturacak İslam düşüncesine ne kadar muhtacız!..

Kadınımızı kocasından ve sıcak aile yuvasından koparıp, sokaklara düşürmek, fuhuş bataklığında çürütmek ve herkesin ortak malı haline getirmek için, televizyonlar, sinemalar, gazeteler, modaevleri, sosyete salonları ve fuhuş simsarları yarışmaktadır. Üç-beş yıl sonra gençliği ve güzelliği kaybolacak, her yerden kovulacak ve dışlanacak olan bu kadınlar, ya bunalımlara düşüp akıl hastanelerine veya modern hapishane diyebileceğimiz huzurevlerine kapatılacak, mutsuz ve umutsuz bir zindan hayatına mahkûm olacaklardır. Analık şefkatinden, hanımefendilik şerefinden, çocuk sevgisinden, akraba ve arkadaş ilgisinden ve samimi bir koca himayesinden ebediyen mahrum kalacaklardır. Bunların geride bıraktıkları çocuklar da haliyle, huysuz, huzursuz ve soysuz bir nesil oluşturacak ve böylece milletimiz; içinden yozlaşmış ve yıkılmış olacaktır. İşte sahte kadın hakları savunucularının varmak istedikleri netice bunlardır.

İslam, kadın-erkek eşitliğinden de öte, her ikisini bir bütünün bölünmez parçaları kabul etmiştir. Hazreti Havva anamızın ayrı bir çamurdan değil de, Hazreti Adem'in vücudundan bir parça olarak yaratılması bunun içindir. Hazreti Peygamberimiz, *"Evlenen kişi dininin yarısını korumuş ve kurtarmış olur..."* buyurmakla, kadınsız erkeğin her yönden yarım ve eksik olduğuna işaret etmiştir. *"Gerçekten erkeği ve dişiyi (birbirine) eş yaratan O (Allah)dır."* ayeti de, erkek ve kadının bir bütünün ayrılmaz parçaları olduğu gerçeğini ifade etmektedir.

"Allah'ın ayetlerinden (vahdet ve rahmet alametlerinden) birisi de, kendileriyle huzura kavuşmanız (ve kaynaşmanız) için, size kendi içinizden eşler yaratması ve aranıza muhabbet ve merhamet koymasıdır. Şüphesiz bunda düşünen bir topluluk için, ne büyük hikmet ve ibretler vardır."[31]

Elbette kadınlar da, bütün temel insan hak ve hürriyetlerine sahiptir. Okumak, eğitim yapmak, fıtratına uygun iş ve meslek sahibi olmak, onların da hakkıdır ve bu haklar İslam'da asla kısıtlanmamış, hatta teşvik edilmiş ve garanti altına alınmıştır.

"Bir kimse sakın hanımına kızmasın ve haksızlık yapmasın. Eğer onda hoşlanmadığı huyları varsa, buna karşılık mutlaka seveceği ve beğeneceği halleri de vardır."

"Şunu iyi biliniz ki, kadınlarınız üzerinde sizin haklarınız olduğu gibi, kadınlarınızın da sizin üzerinizde hakları vardır."

"Sizin en hayırlı olanlarınız, kadınlara karşı en iyi davrananlarınızdır."

"İlim Çin'de de olsa arayıp alınız. Çünkü ilim erkek-kadın her Müslüman'ın üzerine farzdır." emirleri Avrupa'nın henüz *"Kadınlar insan mıdır, şeytan mıdır?"* münakaşasını yaptığı bir dönemde, İslam Peygamberinin hadisleri ve hükümleridir.

Sırf inancından dolayı başını örtüyor diye yıllarca okullardan atılan, eğitim ve öğretim hakkından mahrum

bırakılan ve yine başını örtüyor diye işyerlerinden, hatta hastane kapılarından kovulan kızlarımıza ve kadınlarımıza bu zulmü reva görenler; çağın değil, insanlığın bile dışındadırlar.

Üstelik bütün bunları yaparken laiklik perdesi altına saklanan ve Atatürkçülük istismarı yapan sahtekârlara, Atatürk'ün şu sözlerini hatırlatalım. “Eğer kadınlarımız İslam’ın tavsiye ve dinin emrettiği bir kıyafetle ve faziletin icab ettiği bir tavr-u hareketle içimizde bulunur, milletimizin ilim, sanat ve içtimaiyat faaliyetlerine iştirak ederlerse, bu hali, emin olunuz, milletin en mutaassıbı dahi takdir etmekten geri durmaz.”

Ama artık yalvarmakla, ağlamakla gasp edilen hak ve hürriyetlerimizi geri alamayacağımızın farkına varmalıyız. Bir ülkede namuslu insanlar, en az namussuzlar kadar gayret ve cesaret sahibi değillerse, ezilmeyi ve üzülmeyi hak etmişler demektir. Moda ve medeniyet adına kadınlarımızı; neslimizin ve milletimizin devamı için çocuk yapmaktan ve çocuğuna bakmaktan nefret eder hale getiren soysuzlar, onları finolara hizmetçi yapmıştır... Bebeklerini kreşlere, yurtlara terk edenler, gecede birkaç kere kalkıp köpeklerini çişe götürmektedir. Resmi istatistiklere göre, sayıları yüz binleri bulan kadınımız, fahişe belgesiyle sokaklarda sürtmekte ve sürünmektedir.

Bütün bunların tek suçlusu ve gerçek sorumlusu ise, elbette bu batıl düzendir ve bu düzeni devam ettirenlerdir. Adil bir Düzen kurulmadan ve Adil bir Düzenin kurulması için çalışıp yorulmadan, bu dertler devam edecektir. Ve korkarım asıl günah da herkesin gaflet uykusunda bulunduğu bir sırada, uyanık bulunup bu yangını görüp de söndürmek için ciddi bir gayret göstermeyenlerin sırtına binecektir!...[35]

---

35 http://www.millicozum.com/mc/subat-2019/kuranda-kadin-erkek-esitligi.